

ประสิทธิผลการปริกษาทฤษฎีอรรถกาวนิคมในกลุ่มเปราะบางชาวไทย: การวิเคราะห์อภิมาน

ชนิตา สุจริตชัยตระกูล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาจิตวิทยาการปริกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

2565

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

ประสิทธิผลการปรึกษาทฤษฎีอัตถิภาวนิยมในกลุ่มเปราะบางชาวไทย: การวิเคราะห์ห่อภิมาน

ชนิตา สุจริตชัยตระกูล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

2565

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

EFFECTIVENESS OF EXISTENTIAL COUNSELING FOR THAI VULNERABLE GROUPS:
A META-ANALYSIS

CHANITA SUJARITTHANYATRAKUL

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF
THE REQUIREMENTS FOR THE MASTER DEGREE OF SCIENCE
IN COUNSELING PSYCHOLOGY
FACULTY OF EDUCATION
BURAPHA UNIVERSITY

2022

COPYRIGHT OF BURAPHA UNIVERSITY

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ ชนิตา สุจริตชัยตระกูล ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการปรึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คณดาว วงศ์ธีระธรรม)

..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีรวรรณ ธีระพงษ์)

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมพงษ์ ปั่นหุ่น)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คณดาว วงศ์ธีระธรรม)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมพงษ์ ปั่นหุ่น)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวิพร อนุศาสนนันท์)

..... คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ ดร. สฎายุ ธีระวณิชตระกูล)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการปรึกษา ของมหาวิทยาลัย
บูรพา

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.นุจรี ไชยมงคล)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

62910194: สาขาวิชา: จิตวิทยาการปรึกษา; วท.ม. (จิตวิทยาการปรึกษา)
 คำสำคัญ: การปรึกษาทฤษฎีอัตถิภาวนิยม, แนวทางความหมายในชีวิต, อัตถิภาวนิยม-
 มนุษยนิยม, ขนาดอิทธิพล, กลุ่มเปราะบาง

ชนิตา สุจริตชัยตระกูล : ประสิทธิผลการปรึกษาทฤษฎีอัตถิภาวนิยมในกลุ่ม
 เปราะบางชาวไทย: การวิเคราะห์อภิมาน. (EFFECTIVENESS OF EXISTENTIAL
 COUNSELING FOR THAI VULNERABLE GROUPS: A META-ANALYSIS) คณะกรรมการ
 ควบคุมวิทยานิพนธ์: คลดาว วงศ์ธีระธรรม, สมพงษ์ ปั่นหุ่น ปี พ.ศ. 2565.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อหาข้อสรุปการใช้ทฤษฎีการปรึกษาอัตถิภาวนิยมใน
 กลุ่มเปราะบางของประเทศไทยที่ประกอบด้วย 1) กลุ่มที่มีความเสี่ยงสูงกว่าคนทั่วไป เช่น เยาวชน
 ผู้สูงอายุ ผู้ป่วย 2) กลุ่มทุพพลภาพ เช่น ผู้พิการ อัมพาต 3) กลุ่มที่ไม่สามารถตัดสินใจได้อย่างอิสระ
 เช่น ผู้ต้องขัง ผู้อยู่ในสถานพินิจ และ 4) กลุ่มด้อยค่าในสังคม เช่น ผู้ติดยาเสพติด ผู้บริการทางเพศ
 ฯ โดยศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการปรึกษาทฤษฎีอัตถิภาวนิยมและเปรียบเทียบ
 ประสิทธิภาพแนวทางการปรึกษาทฤษฎีอัตถิภาวนิยมที่แตกต่างกัน ได้แก่ แนวทางความหมายใน
 ชีวิต (Logotherapy) และแนวทางอัตถิภาวนิยม-มนุษยนิยม (Existential-Humanistic
 Approach) ด้วยวิธีการวิเคราะห์อภิมาน งานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์เป็นงานวิจัยที่มีการเผยแพร่
 ผลงานระหว่างปี พ.ศ. 2543-2562 จำนวน 32 เล่ม ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบประเมิน
 คุณภาพงานวิจัยและแบบบันทึกข้อมูลคุณลักษณะงานวิจัยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จากนั้นนำข้อมูลที่ได้นำมา
 คำนวณค่าขนาดอิทธิพลและทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโมเดลการวิเคราะห์อิทธิพลสุ่ม (random
 effect model)

ผลการวิจัยพบว่าคุณลักษณะงานวิจัยโดยส่วนใหญ่ให้ขนาดอิทธิพลระดับมาก ($d =$
 2.05) โดยคุณลักษณะงานวิจัยที่ใช้ศึกษาเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการปรึกษา ได้แก่
 1) ปัจจัยด้านกลุ่มตัวอย่าง (เพศ อายุ จำนวนตัวอย่าง) 2) ปัจจัยด้านแนวทางการปรึกษา (แนวทาง
 ความหมายในชีวิต แนวทางอัตถิภาวนิยม-มนุษยนิยม) 3) ปัจจัยด้านตัวแปรทางจิตวิทยา (ด้านภาวะ
 ทางจิตใจ ด้านศักยภาพในตนเอง ด้านความหมายในชีวิต) 4) ปัจจัยด้านประเภทการปรึกษา (การ
 ปรึกษารายบุคคล การปรึกษากลุ่ม) และ 5) ปัจจัยด้านแผนการปรึกษา (จำนวนครั้งการปรึกษา
 ความถี่ของการปรึกษา ระยะเวลาการปรึกษาต่อครั้ง ระยะเวลาการปรึกษาทั้งหมด) มีค่าขนาด
 อิทธิพลไม่ต่างกัน ยกเว้นเพศของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศหญิงทั้งหมดมีค่าขนาดอิทธิพลแตกต่าง
 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ประเภทของกลุ่มเปราะบางกลุ่มทุพพลภาพก็มีค่า

ขนาดอิทธิพลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อเปรียบเทียบแนวทางการปรึกษา
ทฤษฎีอัตถิภาวนิยมตามตัวแปรทางจิตวิทยาที่ต่างกันพบว่า แนวทางความหมายในชีวิตด้าน
ศักยภาพในตนเองและด้านความหมายในชีวิตมีค่าขนาดอิทธิพลมากกว่าแนวทางอัตถิภาวนิยม-
มนุษยนิยม ขณะที่แนวทางอัตถิภาวนิยม-มนุษยนิยมด้านภาวะทางจิตใจมีค่าขนาดอิทธิพลมากกว่า
แนวทางความหมายในชีวิต แต่ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จากผลการวิจัยแสดง
ให้เห็นว่าปัจจัยโดยส่วนใหญ่ส่งผลต่อประสิทธิผลการปรึกษาทฤษฎีอัตถิภาวนิยมในกลุ่มเปราะบาง
ชาวไทยไม่ต่างกัน ดังนั้นทฤษฎีการปรึกษาอัตถิภาวนิยมในกลุ่มเปราะบางมีประสิทธิผลในตัวเอง
สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในบุคคลเปราะบางได้ทุกรูปแบบ

62910194: MAJOR: COUNSELING PSYCHOLOGY; M.Sc. (COUNSELING PSYCHOLOGY)

KEYWORDS: EXISTENTIAL COUNSELING, LOGOTHERAPY, EXISTENTIAL-HUMANISTIC, EFFECT SIZE, VULNERABLE GROUPS

CHANITA SUJARITTHANYATRAKUL : EFFECTIVENESS OF EXISTENTIAL COUNSELING FOR THAI VULNERABLE GROUPS: A META-ANALYSIS. ADVISORY COMMITTEE: DOLDAO WONGTHEERATHORN, , SOMPONG PANHOON 2022.

The purpose of this research was to summarize the use of existential theory in counseling for vulnerable groups in Thailand that included 1) Higher risk than general person group (youth, elderly person, patients) 2) Disability group (handicapped person) 3) Deminish autonomy group (prisoners) and 4) Social impairment group (drug addicts, sex workers, etc.). To study characteristics of existential counseling to influence the success in counseling and to compare the outcome of different existential approach in counseling between logotherapy and existential-humanistic approach. The method of this research was a meta-analysis that synthesis from 32 studies which published during the year 2000 to 2019. Data were collected with research quality assessment forms and research characteristic coding forms. Then calculated the effect size and analyzed the data with random effect model.

The result was the mostly characteristics of existential counseling had large effect ($d = 2.05$). The characteristics of existental counseling used in this study were the factors affecting the effectiveness of counseling as follows: 1) Sample factors (sex, age, sample number) 2) Existential approach factors (logotherapy, existential-humanistic approach) 3) Psychological variables factors (psychopathology, self-efficacy, meaning in life) 4) Type of counseling factors (Individual counseling, group counseling) and 5) Counseling plan factors (number of sessions, frequency, duration per session, total counseling period). The effect sizes of these factors were not different except the sex of all female samples had significantly difference effect size at .05. Moreover the disability group had significantly difference effect size at .05. When compared the outcome of existential approach in different psychological variables found the logotherapy in self-efficacy and meaning in life had more effect size than existential-humanistic approach while the

existential-humanistic approach in psychopathology had more effect size than logotherapy, but were not significant. The conclusion was the most of the factors affecting the effectiveness of existential counseling for Thai vulnerable groups had no different. The existential theory for vulnerable groups was effective in itself and can be applied for vulnerable persons in all styles.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เริ่มต้นจากความสนใจและความสงสัยของข้าพเจ้าเกี่ยวกับการนำทฤษฎีการปรึกษาอัตถิภาวนิยมไปใช้ในการปรึกษาและสำเร็จลงได้ด้วยความสามารถ ความอนุเคราะห์ การช่วยเหลือจากบุคคลเหล่านี้

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คลดาว วงศ์ธีระธรณ์ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ผู้ซึ่งยอมรับและนำพาข้าพเจ้าไปสู่หนทางแห่งการทำวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมพงษ์ ปันหุ่ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ผู้ซึ่งคอยช่วยเหลือและตอบคำถามข้าพเจ้าเสมอมา อาจารย์ทั้ง 2 ท่าน ได้มอบความเมตตา ความอนุเคราะห์ คอยชี้แนะ และช่วยเหลือข้าพเจ้าด้วยดีตลอดมา ข้าพเจ้ารู้สึกซาบซึ้งและขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ธีรวรรณ ธีระพงษ์ ประธานคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุวีพร อนุศาสนนันท์ คณะกรรมการสอบและผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย อาจารย์ทั้ง 2 ท่าน ได้รับฟังและให้คำแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องเพื่อเพิ่มความถูกต้องและความสมบูรณ์ของวิทยานิพนธ์ ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

อาจารย์ ดร. ชมพูนุท ศรีจันทร์นิล อาจารย์ ดร. สรพงษ์ เจริญกฤตยาวุฒิ อาจารย์ ดร. จิระสุข สุขสวัสดิ์ และอาจารย์ ดร. บุญโรม สุวรรณพาหุ ผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยของข้าพเจ้า อาจารย์ทุกท่านได้ตรวจและให้ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาเครื่องมือวิจัยให้มีความเหมาะสมในการใช้งานมากขึ้น ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณ

นักวิจัยทุกท่านที่ผลิตงานวิจัยให้ข้าพเจ้าได้ศึกษาและนำมาใช้เป็นตัวอย่างในการสังเคราะห์งานวิจัย ข้าพเจ้าขอขอบคุณ

นอกจากนี้ ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาจิตวิทยาการปรึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ที่ให้โอกาสข้าพเจ้าได้เข้ามาศึกษาอีกทั้งได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้แก่ข้าพเจ้า ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ทุกท่านที่เกี่ยวข้องทั้งในส่วนคณะศึกษาศาสตร์ หอสมุด บัณฑิตวิทยาลัย ที่คอยช่วยเหลือข้าพเจ้าเมื่อข้าพเจ้าพบเจอปัญหา ขอขอบคุณเพื่อนร่วมรุ่นที่อยู่เคียงข้างกันมาโดยตลอด และสุดท้ายนี้ขอขอบคุณครอบครัวของข้าพเจ้าที่เคารพในการตัดสินใจ ให้อิสระ คอยสนับสนุน ช่วยเหลือ และห่วงใยข้าพเจ้าเสมอมา

ชนิตา สุจริตชัยตระกูล

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ช
สารบัญ	ฅ
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพ	ฐ
บทที่ 1	1
บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
คำถามการวิจัย.....	5
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย	5
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	7
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
กรอบแนวคิดในการวิจัย	11
บทที่ 2	12
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
การปริกษาทฤษฎีอัตถิภาวนิยม.....	12
แนวทางความหมายในชีวิต.....	25
แนวทางอัตถิภาวนิยม-มนุษยนิยม	31
กลุ่มเปราะบาง	33

การวิเคราะห์ห่อภิมาณ	36
บทที่ 3	58
วิธีดำเนินการวิจัย.....	58
ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย.....	58
ขอบเขตของการวิจัย	60
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	61
การเก็บรวบรวมข้อมูล	65
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	67
บทที่ 4	69
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	69
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการแปลผลวิเคราะห์ข้อมูล	69
ตอนที่ 1 ข้อเสนอการใช้ทฤษฎีการปรึกษาอรรถิภาวนิยมในกลุ่มเปราะบางชาวไทย	69
ตอนที่ 2 การเสนอค่าขนาดอิทธิพลตามคุณลักษณะงานวิจัยที่ใช้ศึกษาประสิทธิผลการปรึกษา ทฤษฎีอรรถิภาวนิยมในกลุ่มเปราะบางชาวไทย	83
ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบแนวทางการปรึกษาทฤษฎีอรรถิภาวนิยมตามตัวแปรทางจิตวิทยาใน กลุ่มเปราะบางชาวไทย	88
บทที่ 5	91
สรุปและอภิปรายผลการวิจัย	91
สรุปผลการวิจัย	91
อภิปรายผลการวิจัย	94
ข้อเสนอแนะ	99
บรรณานุกรม	101
ภาคผนวก	107
ภาคผนวก ก	108

ภาคผนวก ข125

ภาคผนวก ค127

ภาคผนวก ง.....131

ภาคผนวก จ133

ประวัติย่อของผู้วิจัย138

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย.....	58
ตารางที่ 2 โครงสร้างของแบบประเมินคุณภาพงานวิจัย	62
ตารางที่ 3 ตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัย	64
ตารางที่ 4 แสดงรายละเอียดงานวิจัยกลุ่มตัวอย่างที่นำมาสังเคราะห์	70
ตารางที่ 5 แสดงร้อยละ (ความถี่) ระดับขนาดอิทธิพลตามตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัย.....	75
ตารางที่ 6 แสดงค่าขนาดอิทธิพลตามตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยที่ใช้ศึกษาประสิทธิภาพ ทฤษฎีอรรถิภาวนิยมในกลุ่มเปราะบางชาวไทยวิเคราะห์ตามโมเดลอิทธิพลคู่.....	85
ตารางที่ 7 แสดงค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพล \pm ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (จำนวนค่าขนาดอิทธิพล) ของ แนวทางการปรึกษาทฤษฎีอรรถิภาวนิยมตามตัวแปรตามทางจิตวิทยา	88

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	11
ภาพที่ 2 แสดงสูตรการคำนวณค่าขนาดอิทธิพลจากค่าสถิติที่รายงานจากผลการวิจัยในกรณีกลุ่มตัวอย่างอิสระต่อกัน (Borenstein, 2009).....	49
ภาพที่ 3 แสดงสูตรการคำนวณค่าขนาดอิทธิพลจากค่าสถิติที่รายงานจากผลการวิจัยในกรณีกลุ่มตัวอย่างไม่อิสระต่อกัน (Borenstein, 2009).....	50
ภาพที่ 4 แสดงขั้นตอนการคัดเลือกงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์.....	66
ภาพที่ 5 แสดงค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพล ระดับขนาดอิทธิพล ตามตัวแปรสาขาที่ผลิตงานวิจัย.....	79
ภาพที่ 6 แสดงค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพล ระดับขนาดอิทธิพล ตามตัวแปรเพศผู้วิจัยและอายุผู้วิจัย.....	79
ภาพที่ 7 แสดงค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพล ระดับขนาดอิทธิพล ตามตัวแปรประเภทงานวิจัยและประเภทตัวแปรทางจิตวิทยาที่เป็นตัวแปรตามในงานวิจัย.....	80
ภาพที่ 8 แสดงค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพล ระดับขนาดอิทธิพล ตามตัวแปรประเภทกลุ่มประชากร.....	80
ภาพที่ 9 แสดงค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพล ระดับขนาดอิทธิพล ตามตัวแปรเพศของกลุ่มตัวอย่าง.....	81
ภาพที่ 10 แสดงค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพล ระดับขนาดอิทธิพล ตามตัวแปรอายุกลุ่มตัวอย่างและจำนวนตัวอย่างต่อกลุ่ม.....	81
ภาพที่ 11 แสดงค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพล ระดับขนาดอิทธิพล ตามตัวแปรประเภทการปรึกษาและแนวทางการปรึกษาทฤษฎีอัตถิภาวนิยม.....	82
ภาพที่ 12 แสดงค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพล ระดับขนาดอิทธิพล ตามตัวแปรจำนวนครั้งที่ใช้ในการปรึกษาและความถี่ของการปรึกษา.....	82
ภาพที่ 13 แสดงค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพล ระดับขนาดอิทธิพล ตามตัวแปรระยะเวลาที่ใช้ในการปรึกษาต่อครั้งและระยะเวลาที่ใช้ในการดำเนินการปรึกษาทั้งหมด.....	83
ภาพที่ 14 ผลการวิเคราะห์ forest plot ของขนาดอิทธิพลงานวิจัยการปรึกษาทฤษฎีอัตถิภาวนิยมในกลุ่มประชากร.....	84

ภาพที่ 15 แสดงค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลของตัวแปรทางจิตวิทยาตามแนวทางการปรึกษาทฤษฎีอัตติ ภาวนิยม.....	89
ภาพที่ 16 แสดงค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลของแนวทางการปรึกษาทฤษฎีอัตติภาวนิยมตามตัวแปรทาง จิตวิทยา.....	90

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในสังคมปัจจุบันนี้การดำเนินชีวิตที่เร่งรีบ แข่งขัน หรือการประสบปัญหาในชีวิต ปัญหาทางเศรษฐกิจ ปัญหาสังคม ปัญหาสุขภาพ ย่อมส่งผลกระทบต่อสภาวะทางจิตใจ เมื่อบุคคลประสบปัญหาที่ก่อให้เกิดความเครียด ความไม่สบายใจ ขาดความสุข ย่อมต้องการหาทางออกหรือผู้ช่วยเหลือ สิ่งหนึ่งที่สามารถช่วยเหลือเยียวยารักษาสภาวะทางจิตใจได้คือการปรึกษาเชิงจิตวิทยา การปรึกษาเชิงจิตวิทยาเป็นกระบวนการของสัมพันธภาพระหว่างผู้ให้การปรึกษาและผู้รับการปรึกษา โดยผู้ให้การปรึกษาต้องผ่านการเรียนรู้และได้รับการฝึกฝนพร้อมทั้งยึดถือจรรยาบรรณในการปฏิบัติงานซึ่งถือเป็นวิชาชีพหนึ่ง การปรึกษาเชิงจิตวิทยามีจุดประสงค์เพื่อให้ผู้รับการปรึกษาซึ่งเป็นบุคคลที่ต้องการความช่วยเหลือ มีความเข้าใจในตนเอง เข้าใจผู้อื่น และเข้าใจสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น ได้ปรับปรุงทักษะในการตัดสินใจ การแก้ปัญหา ตลอดจนปรับปรุงความสามารถในการที่จะทำให้ตนเองพัฒนาขึ้น (วัชรวิทย์ ทรัพย์มี, 2554) ช่วยให้ผู้บุคคลมีสภาวะทางจิตที่ดีขึ้นในการดำเนินชีวิตหรือแก้ปัญหา การดำเนินการปรึกษาต้องอาศัยทฤษฎีการปรึกษาเป็นแนวทางและเป็นเครื่องมือในการให้การปรึกษา ทฤษฎีการปรึกษาช่วยให้ผู้ให้การปรึกษาเข้าใจถึงมุมมองธรรมชาติมนุษย์และแนวคิดหลักของทฤษฎี เป้าหมายการปรึกษา บทบาทและหน้าที่ของผู้ให้การปรึกษา และกระบวนการหรือขั้นตอนและเทคนิคในการให้การปรึกษา (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2551) เปรียบเสมือนแผนที่บอกทิศทางการเดินทางให้กับผู้ให้การปรึกษาเพื่อให้การปรึกษาประสบผลสำเร็จสามารถช่วยเหลือบุคคลที่มารับการปรึกษาให้ช่วยเหลือตนเองได้

ทฤษฎีการปรึกษาเป็นสิ่งที่ผู้ให้การปรึกษาควรยึดถือและนำไปใช้อย่างสร้างสรรค์และยืดหยุ่น หากกล่าวถึงทฤษฎีการปรึกษาสามารถแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ตามความเชื่อ ความแตกต่างในการมองธรรมชาติของมนุษย์ซึ่งเกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ก่อให้เกิดปัญหาทางจิตใจ และความแตกต่างของแนวทางในการปรึกษา คือ 1. กลุ่มจิตวิเคราะห์ 2. กลุ่มมนุษยนิยม และ 3. กลุ่มความคิดและพฤติกรรม (Orlans & Van, 2009) ซึ่งแต่ละกลุ่มจะมีทฤษฎีการปรึกษาที่แยกย่อยออกไปแต่มีพื้นฐานความเชื่อร่วมกัน โดยทฤษฎีการปรึกษาทุกกลุ่มสามารถประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาได้ทุกปัญหาตามความเหมาะสม สำหรับตัวผู้วิจัยแล้วมีความสนใจและชื่นชอบความเชื่อตามกลุ่มมนุษยนิยมที่มองว่ามนุษย์มีคุณค่าและมีศักยภาพในการพัฒนาตนเอง เมื่อศึกษาแนวทางทฤษฎีการปรึกษาในกลุ่มมนุษยนิยมพบว่าทฤษฎีการปรึกษาอัตถิภาวนิยมเป็นทฤษฎีการปรึกษาหนึ่งที่เกิดจากการ

พัฒนาผ่านกลุ่มมนุษยนิยมและเป็นทฤษฎีการปรึกษาที่ผู้วิจัยสนใจ เนื่องจากทฤษฎีการปรึกษาอัตถิภาวนิยมเป็นทฤษฎีที่ช่วยให้บุคคลตระหนักรู้ถึงการดำรงอยู่ และช่วยให้ค้นหาความหมายของการมีชีวิตอยู่อย่างสร้างสรรค์ สามารถเผชิญกับมิตการดำรงชีวิตที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ และบุคคลมีอิสระในการเลือกแม้จะอยู่ในสถานการณ์ที่จำกัดหนทาง (ดวงมณี จงรักษ์, 2556; มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2551; Corey, 2013) ซึ่งเป็นทฤษฎีที่ตอบโจทย์การดำรงอยู่ของชีวิตในบุคคลทุกประเภททุกสมัย ในฐานะนิติตจิตวิทยาการปรึกษาที่มีความประสงค์ที่จะนำทฤษฎีการปรึกษาอัตถิภาวนิยมไปใช้ในการปรึกษาจึงเกิดข้อสงสัยว่า “ทฤษฎีการปรึกษาอัตถิภาวนิยมมีการนำไปใช้อย่างไร” และ “การปรึกษาทฤษฎีอัตถิภาวนิยมมีประสิทธิผลอย่างไร”

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีการปรึกษาอัตถิภาวนิยมพบว่า ทฤษฎีการปรึกษาอัตถิภาวนิยมพัฒนามาจากปรัชญาภาวนิยม เกิดขึ้นในช่วงกลางถึงท้ายของศตวรรษที่ 19 และมีการใช้อย่างแพร่หลายตั้งแต่หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ในช่วงศตวรรษที่ 20 จนถึงปัจจุบันนี้ ซึ่งแนวทางการนำทฤษฎีไปใช้ในการปรึกษามีความหลากหลายตามแต่ความเชื่อหรือการศึกษาของผู้ให้การปรึกษาหรือผู้บำบัด (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2551; Correia, Cooper, Berdondini & Correia, 2016) โดยแนวทางทฤษฎีการปรึกษาอัตถิภาวนิยมที่พบในปัจจุบันมี 4 แนวทาง คือ 1. Daseinsanalysis เป็นแนวทางช่วยให้บุคคลเข้าใจโลกของตนเอง เน้นความเป็นปัจจุบันและทำให้เห็นอิสรภาพและทางเลือกเพื่ออนาคต 2. Logotherapy เป็นแนวทางช่วยให้บุคคลค้นพบเป้าหมายของการมีชีวิต 3. Existential-Humanistic Psychotherapy เป็นแนวทางที่ช่วยให้บุคคลค้นพบและเอาชนะความวิตกกังวลของการดำรงอยู่ และ 4. The British School of Existential Analysis เป็นแนวทางช่วยให้บุคคลค้นพบความสามารถและความเป็นไปได้ของตน เน้นการเข้าใจบุคคลในมุมมองต่อปรากฏการณ์ที่บุคคลรับรู้ (Cooper, 2008) ซึ่งแต่ละแนวทางจะมีการดำเนินการที่แตกต่างกัน อาจมีลักษณะของการนำทางหรือการยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางมากน้อยต่างกัน แต่ยังคงอยู่ภายใต้ความเชื่อพื้นฐานหลักของทฤษฎีการปรึกษาอัตถิภาวนิยม

สำหรับการศึกษานววิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปรึกษาทฤษฎีอัตถิภาวนิยมในประเทศไทย ในช่วงปี พ.ศ. 2543-2562 พบว่า โดยส่วนใหญ่ใช้แนวทางแบบ Logotherapy และ Existential-Humanistic Approach ในการปรึกษา มีการนำทฤษฎีการปรึกษาอัตถิภาวนิยมไปใช้กับกลุ่มบุคคลที่หลากหลายไม่ว่าจะเป็นบุคคลทั่วไป ผู้ป่วย ผู้พิการ ผู้ต้องขัง ซึ่งมีอายุตั้งแต่ช่วงวัยรุ่นถึงวัยสูงอายุ ตัวอย่างงานวิจัยเช่น ผลการปรึกษากลุ่มแบบอัตถิภาวนิยมต่อการตระหนักรู้ในตนเองของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น (นาถยา คงขาว, 2559) ผลการให้คำปรึกษาแบบอัตถิภาวนิยมต่อการลดภาวะซึมเศร้าของผู้เสี่ยงต่อการฆ่าตัวตาย (ยุพา แดงภักดี, 2549) เปรียบเทียบผลการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแนวโลกอสกับกระจำนิยมต่อลักษณะมุ่งอนาคตของเยาวชนหญิงในสถานพินิจและคุ้มครองเด็ก

จังหวัดนครราชสีมา (สุวิมล ลาวรรณา, 2543) และผลการปรึกษากลุ่มอรรถิภาวนิยมต่อความผาสุกทางใจของผู้สูงอายุ (วิภาวรรณ อรัญมาลา, 2558) เป็นต้น และมีการนำทฤษฎีไปใช้กับกลุ่มตัวแปรตามทางจิตวิทยาที่หลากหลายเช่นกัน เช่น กลุ่มภาวะทางจิตใจที่เกี่ยวข้องกับอารมณ์ความรู้สึก เช่น ความหวัง ภาวะซึมเศร้า ความท้อแท้ ความผาสุกทางใจ เป็นต้น (ยุพา แดงภักดี, 2549; วิภาวรรณ อรัญมาลา, 2558; ศรวณีย์ อันสะโก, 2548; สุดใจ ส่งสกุล, อนงค์ วิเศษสุวรรณ และสุรินทร์ สุทธิธาทิพย์, 2556) กลุ่มความสามารถที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะในตนเอง เช่น การเห็นคุณค่าในตนเอง ความสอดคล้องในการมองโลก การตระหนักรู้ในตนเอง เป็นต้น (นาถยา คงขาว, 2559; สิริพร อินทร โชติ, 2548; สิริภัก พูลโภคผล, 2547; อาดัม นีละไพจิตร, 2548) และกลุ่มการหาความหมายในชีวิตที่เกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิตอยู่อย่างมีความหมาย มีเป้าหมายหรือจุดมุ่งหมาย เช่น ความหมายในชีวิต ความมุ่งหวังในชีวิต เป็นต้น (บุญญรัตน์ ทรงพานิช, 2544; พัชรณัฐ เร็วไธสง, 2557; อัจฉรา ประการ, 2561) จากงานวิจัยเหล่านี้แสดงให้เห็นว่าทฤษฎีการปรึกษากลุ่มอรรถิภาวนิยมสามารถนำไปใช้ในการปรึกษาเพื่อช่วยเหลือผู้รับการปรึกษาได้อย่างครอบคลุมและทั่วถึงทั้งกลุ่มบุคคลและประเด็นปัญหา และด้วยงานวิจัยที่มีแนวทางการใช้ทฤษฎีที่ต่างกัน ในบริบทที่ต่างกันจึงเป็นสิ่งที่น่าสนใจว่าแนวทางทฤษฎีการปรึกษากลุ่มอรรถิภาวนิยมที่แตกต่างกันให้ผลเหมือนหรือต่างกัน

จากการศึกษาของ Vos, Craig and Cooper (2015) พบว่าแนวทางทฤษฎีการปรึกษากลุ่มอรรถิภาวนิยมที่ต่างกันส่งผลให้ผลการบำบัดต่างกัน และยังกล่าวด้วยว่างานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลของการบำบัดด้วยทฤษฎีการปรึกษากลุ่มอรรถิภาวนิยม โดยส่วนใหญ่เป็นการอธิบายที่ไม่ค่อยเป็นระบบและเป็นเชิงคุณภาพในลักษณะที่หลากหลายตามแต่ละแนวทางการปรึกษา ซึ่งส่งผลให้เกิดความคลุมเครือในกลุ่มนักบำบัดอรรถิภาวนิยมที่ใช้แนวทางต่างกัน อีกทั้งด้วยข้อจำกัดของทฤษฎีการปรึกษากลุ่มอรรถิภาวนิยมเองที่พบว่ามีแนวคิดเป็นนามธรรม ยากต่อการทำความเข้าใจ ขาดหลักการที่เป็นระบบและขาดวิธีการบำบัดอย่างเป็นขั้นตอน ไม่มีรูปแบบทางคลินิกที่เป็นหนึ่งเดียว ไม่มีเทคนิคที่เฉพาะเจาะจง (ดวงมณี จงรักษ์, 2556; มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2551; Vos et al., 2015) ส่งผลให้ไม่มีแนวทางที่ชัดเจนสำหรับการนำทฤษฎีไปใช้ในการปรึกษา นอกจากนี้การศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการประเมินและตรวจสอบแนวทางการใช้ทฤษฎียังมีจำนวนน้อย (Corey, 2013) ขาดหลักฐานเชิงประจักษ์ทางประสิทธิภาพ และไม่มีคู่มือการปฏิบัติที่ชัดเจน ส่งผลให้มีการยอมรับอย่างจำกัดในการนำทฤษฎีไปใช้ในการปรึกษาและในงานวิจัยถึงแม้ว่าจะเป็นทฤษฎีที่มีศักยภาพสูง (Karki, 2018; Keshen, 2006) ซึ่ง Hoffman, Vallejos, Heatherlyn, Hoffman, and Rubin (2015) กล่าวว่าการศึกษาเชิงประจักษ์เกี่ยวกับการปฏิบัติทางทฤษฎีการปรึกษากลุ่มอรรถิภาวนิยมจะเป็นหลักฐานที่สำคัญช่วยสนับสนุนให้เกิดการนำทฤษฎีไปใช้ นักบำบัดอรรถิภาวนิยมไม่ควรกลัวการปฏิบัติตามหลักฐานทางจิตวิทยาจะคุกคามความเป็นอรรถิภาวนิยมหรือความเป็นปัจเจกบุคคลที่เป็น

พื้นฐานของทฤษฎี ดังนั้นการศึกษาประสิทธิผลการปรึกษาทฤษฎีอัตถิภาวนิยมที่เป็นระบบในเชิงปริมาณจึงมีความจำเป็น เนื่องจากช่วยให้ทราบว่าทฤษฎีการปรึกษาอัตถิภาวนิยมมีการนำไปใช้อย่างไร อะไรเป็นปัจจัยที่ช่วยให้การปรึกษามีประสิทธิผล แนวทางทฤษฎีการปรึกษาที่ต่างกันให้ผลต่างกันหรือไม่ และช่วยยืนยันว่าทฤษฎีการปรึกษาอัตถิภาวนิยมมีศักยภาพในการนำไปใช้ในการปรึกษาแม้ตัวทฤษฎีเองจะมีข้อจำกัด ซึ่งในประเทศไทยยังไม่มีการศึกษาในด้านนี้

การวิเคราะห์ห่อภิมานเป็นวิธีการหนึ่งของการสังเคราะห์งานวิจัยเชิงปริมาณที่ทำการรวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบภายใต้ประเด็นปัญหาเดียวกันด้วยกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เพื่อหาข้อสรุป คำตอบปัญหางานวิจัย โดยใช้วิธีการทางสถิติประมาณค่าผลการวิจัยต่างๆให้อยู่ในรูปดัชนีมาตรฐาน ได้แก่ ขนาดอิทธิพลและสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ แล้วเปรียบเทียบดัชนีมาตรฐานที่ได้จากงานวิจัยแต่ละเรื่องว่าเหมือนหรือต่างกันอย่างไร ให้ข้อค้นพบที่กว้างขวางลึกกว้างงานวิจัยแต่ละเล่ม (นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542) ซึ่งการวิเคราะห์ห่อภิมานเป็นวิธีการที่ผู้วิจัยนำมาใช้ในการศึกษาคำตอบของการวิจัยในครั้งนี้ โดยค่าขนาดอิทธิพลที่ได้จะช่วยบ่งชี้ถึงประสิทธิผลการปรึกษาและขนาดอิทธิพลของปัจจัยต่างๆที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการปรึกษาเช่นเดียวกับการศึกษาของอัจฉรา นุตตะโร (2546) ที่ทำการศึกษาประสิทธิผลของการบำบัดทางการพยาบาลด้วยการใช้เทคนิคการผ่อนคลายในผู้ป่วยผู้ใหญ่ด้วยการวิเคราะห์ห่อภิมาน การศึกษาของ Weisz, Weiss, Alicke, and Klotz (1987) และการศึกษาของ Baskin et al. (2010) ที่ทำการวิเคราะห์ห่อภิมานประสิทธิผลการปรึกษาและจิตบำบัด เป็นต้น

เมื่อพิจารณางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปรึกษาทฤษฎีอัตถิภาวนิยมที่เผยแพร่ผลงานในประเทศไทยโดยละเอียด พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัยโดยส่วนใหญ่เป็นบุคคลที่ดำเนินชีวิตภายใต้ข้อจำกัด ไม่สามารถดำเนินชีวิตได้เต็มศักยภาพอย่างบุคคลทั่วไป เช่น ผู้ป่วย ผู้พิการ ผู้ต้องขัง ผู้ติดยาเสพติด เยาวชนสถานพินิจ ผู้สูงอายุ และหญิงตั้งครรภ์ เป็นต้น ซึ่งบุคคลเหล่านี้จัดเป็นกลุ่มเปราะบาง (Vulnerable groups) ดังนั้นงานวิจัยนี้จึงมุ่งศึกษาประสิทธิผลการปรึกษาทฤษฎีอัตถิภาวนิยมในกลุ่มเปราะบางเป็นหลัก อันได้แก่ กลุ่มที่มีความเสี่ยงสูงกว่าคนทั่วไป (เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ ผู้ป่วย) กลุ่มทุพพลภาพ (ผู้พิการ อัมพาต) กลุ่มที่ไม่สามารถตัดสินใจได้อย่างอิสระ (ผู้ต้องขัง ผู้ที่มีความสัมพันธ์เชิงลำดับ) และกลุ่มด้อยค่าในสังคม (ผู้ติดยาเสพติด ผู้ให้บริการทางเพศ ผู้ลี้ภัย ผู้เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวี หญิงตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์) ซึ่งการศึกษาประสิทธิผลการปรึกษาทฤษฎีอัตถิภาวนิยมในกลุ่มเปราะบางชาวไทยเป็นการศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการปรึกษาและเปรียบเทียบผลการปรึกษาทฤษฎีอัตถิภาวนิยมในแนวทางที่ต่างกัน โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ห่อภิมานซึ่งเป็นเทคนิคการสังเคราะห์เชิงปริมาณในการหาค่าขนาดอิทธิพล (Effect size) ที่จะบ่งชี้ว่าแต่ละปัจจัยในกระบวนการปรึกษา เช่น เพศและอายุของผู้รับการศึกษา ประเภทการ

ปรึกษา ประเภทตัวแปรตาม จำนวนครั้ง ความถี่และระยะเวลาในการปรึกษา เป็นต้น ส่งผลต่อ ประสิทธิภาพการปรึกษาอย่างไรและช่วยให้ทราบว่าแนวทางทฤษฎีการปรึกษาอัตถิภาวนิยมที่ ต่างกัน คือ แนวความหมายในชีวิต (Logotherapy) และแนวทางอัตถิภาวนิยม-มนุษยนิยม (Existential-Humanistic Approach) ให้ผลต่างกันหรือไม่

ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาถึงประสิทธิผลการปรึกษาทฤษฎีอัตถิภาวนิยมในกลุ่มเปราะบางชาว ไทยด้วยการวิเคราะห์ห่อภิมาณ เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยที่ช่วยเอื้อให้เกิดประสิทธิผลในการปรึกษาและ แนวทางการนำทฤษฎีการปรึกษาอัตถิภาวนิยมไปใช้ในกลุ่มเปราะบาง เป็นประโยชน์ด้านการ ปฏิบัติงานการปรึกษาเพื่อให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด และเกิดประโยชน์ในด้านวิชาการการปรึกษา แสดงหลักฐานยืนยันที่จะช่วยสนับสนุนการใช้ทฤษฎีการปรึกษาอัตถิภาวนิยมต่อไป อีกทั้งทำให้ เกิดความเข้าใจในทฤษฎีการปรึกษาอัตถิภาวนิยมมากขึ้นด้วย

คำถามการวิจัย

1. การปรึกษาทฤษฎีอัตถิภาวนิยมในกลุ่มเปราะบางชาวไทยมีข้อสรุปเป็นอย่างไร
2. ปัจจัยใดที่ส่งผลหรือเอื้อให้การปรึกษาทฤษฎีอัตถิภาวนิยมในกลุ่มเปราะบางชาวไทย มีประสิทธิผลสูงสุด
3. แนวทางการปรึกษาทฤษฎีอัตถิภาวนิยมในกลุ่มเปราะบางชาวไทยที่ต่างกันให้ผล เหมือนหรือต่างกันอย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์หาข้อสรุปการใช้ทฤษฎีการปรึกษาอัตถิภาวนิยมในกลุ่มเปราะบางชาว ไทย
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการปรึกษาทฤษฎีอัตถิภาวนิยมในกลุ่ม เปราะบางชาวไทย
3. เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิผลของแนวทางการปรึกษาทฤษฎีอัตถิภาวนิยมในกลุ่ม เปราะบางชาวไทยตามกลุ่มตัวแปรทางจิตวิทยา

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย
งานวิจัยเชิงปริมาณที่เกี่ยวข้องกับการปรึกษาทฤษฎีอัตถิภาวนิยมในกลุ่มเปราะบาง ได้แก่ กลุ่มที่มีความเสี่ยงสูงกว่าคนทั่วไป (เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ ผู้ป่วย) กลุ่มทุพพลภาพ (ผู้พิการ อัมพาต)

กลุ่มที่ไม่สามารถตัดสินใจได้อย่างอิสระ (ผู้ต้องขัง ผู้ที่มีความสัมพันธ์เชิงลำดับ) และกลุ่มด้อยค่าในสังคม (ผู้ติดยาเสพติด ผู้ให้บริการทางเพศ ผู้ลี้ภัย ผู้เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ หญิงตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์) ที่มีการเผยแพร่ผลงานในประเทศไทยระหว่างปี พ.ศ. 2543-2562 จากฐานข้อมูลเครือข่ายห้องสมุดในประเทศไทย (ThaiLIS) ฐานข้อมูลวารสารอิเล็กทรอนิกส์กลางของประเทศไทย (ThaiJO) และฐานข้อมูลทรัพยากรในหอสมุด (OPAC) ของมหาวิทยาลัยต่างๆที่มีหลักสูตรการสอนด้านจิตวิทยา (สิ้นสุด ณ เมษายน พ.ศ. 2564) จำนวน 42 เล่ม

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปรึกษาทฤษฎีอัตถิภาวนิยมในกลุ่มประชากรจำนวน 32 เล่ม โดยเลือกแบบเจาะจงตามเกณฑ์การคัดเลือก ดังนี้

2.1 เป็นงานวิจัยการปรึกษาเชิงจิตวิทยาในกลุ่มเปราะบางที่ใช้ทฤษฎีการปรึกษาอัตถิภาวนิยมเพียงทฤษฎีเดียวในการให้การปรึกษาเป็นตัวแทน และมีการนำทฤษฎีมาใช้ในแนวทางการความหมายในชีวิต (Logotherapy) หรือแนวทางอัตถิภาวนิยม-มนุษยนิยม (Existential-Humanistic Approach)

2.2 เป็นงานวิจัยเชิงทดลองที่มีกลุ่มควบคุมและไม่มีกลุ่มควบคุมที่แสดงค่าสถิติพื้นฐานในการคำนวณค่าขนาดอิทธิพลได้

2.3 เป็นงานวิจัยที่แสดงเนื้อหาในรูปแบบฉบับเต็มสามารถประเมินคุณภาพงานวิจัยได้

3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ กลุ่มตัวแปรคุณลักษณะของงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปรึกษาทฤษฎีอัตถิภาวนิยม ดังนี้

3.1.1 ตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยด้านกลุ่มตัวอย่าง 3 ตัวแปร คือ อายุ เพศ และจำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

3.1.2 ตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยด้านแนวทางการปรึกษาทฤษฎีอัตถิภาวนิยม 2 ตัวแปร คือ แนวความหมายในชีวิตและแนวอัตถิภาวนิยม-มนุษยนิยม

3.1.3 ตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยด้านตัวแปรทางจิตวิทยาที่ใช้เป็นตัวแปรตามในงานวิจัย 3 ตัวแปร คือ ด้านภาวะทางจิตใจ ด้านศักยภาพในตนเอง และด้านความหมายในชีวิต

3.1.4 ตัวแปรคุณลักษณะด้านประเภทการปรึกษา 2 ตัวแปร คือ การปรึกษารายบุคคลและการปรึกษากลุ่ม

3.1.5 ตัวแปรคุณลักษณะด้านแผนการปรึกษา 4 ตัวแปร คือ จำนวนครั้งการปรึกษา ความถี่ในการปรึกษา ระยะเวลาในการปรึกษาต่อครั้ง และระยะเวลาทั้งหมดในการดำเนินการปรึกษา

3.2 ตัวแปรตาม คือ ขนาดอิทธิพลต่อประสิทธิผลการปรึกษาทฤษฎีอัตถิภาวนิยมในกลุ่มเปราะบางชาวไทย

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการปรึกษาทฤษฎีอัตถิภาวนิยม แสดงหลักฐานแนวทางการนำทฤษฎีไปใช้ในกลุ่มเปราะบางชาวไทย และช่วยสนับสนุนการใช้ทฤษฎี
2. นำองค์ความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินการปรึกษาทฤษฎีอัตถิภาวนิยมเพื่อให้เกิดประสิทธิผลสูงสุดในการให้การปรึกษาสำหรับกลุ่มเปราะบางชาวไทยและอาจนำไปประยุกต์ใช้สำหรับบุคคลทั่วไปได้ด้วย
3. ช่วยให้นักจิตวิทยาการปรึกษาเชิงวิชาชีพหรือผู้ที่สนใจเข้าถึงข้อมูลการปรึกษาทฤษฎีอัตถิภาวนิยมในกลุ่มเปราะบางได้อย่างรวดเร็ว และอาจใช้เป็นประโยชน์ในการออกแบบงานวิจัยที่แตกต่างออกไป

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ประสิทธิผลการปรึกษา หมายถึง ผลที่เกิดขึ้นจากกระบวนการสัมพันธภาพของผู้ให้การปรึกษาและผู้รับการปรึกษา ที่ช่วยให้ผู้รับการปรึกษาสามารถแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาตนเองตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ได้อย่างแน่นอน ซึ่งเกิดจากสิ่งต่างๆที่กระทำให้เกิดขึ้นหรือมีอยู่ในกระบวนการของสัมพันธภาพระหว่างผู้ให้การปรึกษาและผู้รับการปรึกษา เป็นปัจจัยที่ช่วยเอื้อให้การปรึกษามบรรลุจุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ได้มากขึ้น
2. การปรึกษาทฤษฎีอัตถิภาวนิยม หมายถึง กระบวนการของสัมพันธภาพระหว่างผู้ให้การปรึกษาและผู้รับการปรึกษาเพื่อช่วยเหลือให้ผู้รับการปรึกษาสามารถแก้ไขปัญหาและพัฒนาตนเองได้ ด้วยการใช้ทฤษฎีการปรึกษาอัตถิภาวนิยมเพียงทฤษฎีเดียวเป็นแนวทางในการดำเนินการปรึกษา โดยทฤษฎีการปรึกษาอัตถิภาวนิยม หมายถึง แนวทางการปรึกษาที่ช่วยให้บุคคลตระหนักรู้การดำรงอยู่ของชีวิต บุคคลมีอิสรภาพในการเลือกและรับผิดชอบในสิ่งที่เลือก สามารถค้นพบความหมายในชีวิตเพื่อการดำรงอยู่ที่เป็นปัจจุบัน เคารพมิตินการดำรงชีวิตได้อย่างเหมาะสม ซึ่งมีกรนำทฤษฎีไปใช้ในแนวทางความหมายในชีวิต (Logotherapy) และแนวทางอัตถิภาวนิยม-มนุษยนิยม (Existential-Humanistic Approach)
3. แนวทางความหมายในชีวิต (Logotherapy) หมายถึง รูปแบบหนึ่งของการปรึกษาทฤษฎีอัตถิภาวนิยมที่ช่วยให้บุคคลค้นพบความหมายและเป้าหมายในชีวิต ก่อให้เกิดความหวังในการดำรงอยู่ มีแนวทางในการปฏิบัติและเทคนิคที่ค่อนข้างชัดเจน

4. แนวทางอัตถิภาวนิยม-มนุษยนิยม (Existential-Humanistic Approach) หมายถึง รูปแบบหนึ่งของการปรึกษาทฤษฎีอัตถิภาวนิยมที่ช่วยให้บุคคลสำรวจโลกของตนเอง เพิ่มการตระหนักรู้ เพิ่มทางเลือก อยู่กับปัจจุบัน เพื่อการดำรงอยู่ของชีวิตอย่างเชื่อมั่น สามารถผ่านมิติแห่งการดำรงชีวิตที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ และค้นพบความหมายของการมีชีวิตอยู่ มีชีวิตอย่างสร้างสรรค์ โดยให้ความสำคัญกับสัมพันธภาพในการปรึกษามากกว่าการใช้เทคนิค

5. กลุ่มเปราะบาง (Vulnerable groups) หมายถึง กลุ่มบุคคลที่ดำเนินชีวิตภายใต้ข้อจำกัดไม่สามารถดูแลปกป้องตัวเองได้อย่างเต็มที่ ขาดอิสรภาพในการตัดสินใจ ทำให้บุคคลมีความเสี่ยงต่ออันตรายหรือถูกเอารัดเอาเปรียบได้ง่ายกว่าบุคคลทั่วไป แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่

5.1 กลุ่มที่มีความเสี่ยงสูงกว่าคนทั่วไป เช่น เด็กที่ถูกทารุณกรรมทางเพศ (อายุ 12-18 ปี) วัยรุ่นในสถานสงเคราะห์ (อายุ 12-17 ปี) ผู้สูงอายุ (อายุมากกว่า 60 ปี) ผู้ป่วยติดสุรา ผู้ป่วยโรคมะเร็ง ผู้ป่วยเสี่ยงต่อการฆ่าตัวตาย และสตรีวัยทอง

5.2 กลุ่มทุพพลภาพ เช่น ผู้พิการ อัมพาต แขนหรือขาขาด โปลิโอ กล้ามเนื้ออ่อนแรง

5.3 กลุ่มที่ไม่สามารถตัดสินใจได้อย่างอิสระ เช่น ผู้ต้องขัง ผู้อยู่ในสถานพินิจ ผู้ที่มีความสัมพันธ์เชิงลำดับ (พนักงานใหม่ นิสิตพยาบาลปี 1) และผู้ปกครองเด็กออทิสติก

5.4 กลุ่มที่ด้อยค่าในสังคม เช่น ผู้ติดยาเสพติด ผู้ให้บริการทางเพศ ผู้เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ หญิงตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ และผู้ลี้ภัย

6. การสังเคราะห์งานวิจัยการวิเคราะห์ห่อภิมาณ หมายถึง กระบวนการที่ใช้ระเบียบวิธีทางวิทยาศาสตร์ เพื่อศึกษาหาข้อเท็จจริงและสร้างข้อสรุปจากผลการวิจัยต่างๆ ที่ศึกษาภายใต้ประเด็นเดียวกันในเชิงปริมาณด้วยการหาค่าขนาดอิทธิพล (Effect size) ตามวิธีของ Borenstein โดยใช้ข้อมูลคุณลักษณะจากงานวิจัยเป็นข้อมูลในการวิเคราะห์ ซึ่งข้อสรุปที่ได้จะมีความครอบคลุมและลุ่มลึก

7. ค่าขนาดอิทธิพล หมายถึง ค่าความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยมาตรฐานระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม และระหว่างก่อนการทดลองและหลังการทดลองภายในกลุ่มทดลอง ที่คำนวณด้วยสูตรของ Borenstein ใช้บอกถึงขนาดอิทธิพลของแต่ละปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปรึกษาทฤษฎีอัตถิภาวนิยม

8. คุณลักษณะของงานวิจัยการปรึกษาทฤษฎีอัตถิภาวนิยม หมายถึง ตัวแปรที่พบในงานวิจัยที่ใช้ทฤษฎีการปรึกษาอัตถิภาวนิยมในการปรึกษา และใช้ศึกษาเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปรึกษาทฤษฎีอัตถิภาวนิยม ประกอบด้วย

8.1 กลุ่มตัวอย่าง หมายถึง ลักษณะของกลุ่มตัวอย่างที่พบในงานวิจัยทั้งกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง แบ่งออกเป็น 3 ลักษณะ ได้แก่

8.1.1 อายุ แบ่งเป็น เด็กเยาวชนวัยทำงาน (อายุต่ำกว่า 60 ปี) และผู้สูงอายุ (อายุมากกว่า 60 ปี)

8.1.2 เพศ แบ่งเป็น เพศหญิงทั้งหมด เพศชายทั้งหมด เพศหญิงเพศชายรวมกัน

8.1.3 จำนวนคน แบ่งเป็น น้อยกว่า 6 คน 6-8 คน และมากกว่า 8 คน

8.2 แนวทางการปรึกษาทฤษฎีอัตถิภาวนิยม หมายถึง รูปแบบการนำทฤษฎีการปรึกษาอัตถิภาวนิยมไปใช้ในการปรึกษา ได้แก่ แนวความหมายในชีวิต (Logotherapy) และแนวอัตถิภาวนิยม-มนุษยนิยม (Existential-Humanistic Approach)

8.3 ตัวแปรทางจิตวิทยา หมายถึง ตัวแปรตามในงานวิจัยศึกษา แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่

8.3.1 ด้านภาวะทางจิตใจ หมายถึง การรับรู้ของบุคคลเกี่ยวกับความคิด ความรู้สึกที่เกิดขึ้นภายในจิตใจซึ่งเกิดจากการกระตุ้นโดยสิ่งเร้าหรือเหตุการณ์ในชีวิต และส่งผลถึงการแสดงออกทางอารมณ์และการกระทำ เช่น ความวิตกกังวล ภาวะซึมเศร้า ความหวัง ความผาสุก และความพึงพอใจในชีวิต เป็นต้น

8.3.2 ด้านศักยภาพในตนเอง หมายถึง การรับรู้ของบุคคลเกี่ยวกับความคิด ความรู้สึก ความสามารถในตนเอง ส่งผลให้เกิดความเข้าใจในตนเอง เห็นคุณค่าในตนเอง สามารถเผชิญและจัดการกับเหตุการณ์ในชีวิตได้ด้วยการตัดสินใจ วางแผนและปรับตัวกับสถานการณ์ต่างๆ ได้ด้วยตนเอง สามารถพัฒนาตนเองให้ดีขึ้นได้ เช่น การเห็นคุณค่าในตนเอง เอกลักษณ์แห่งตน อิสระแห่งตน ความเข้มแข็งในการมองโลก ลักษณะมุ่งอนาคต การปรับตัว และสุขภาพ เป็นต้น

8.3.3 ด้านความหมายในชีวิต หมายถึง การรับรู้ของบุคคลถึงเป้าหมายหรือจุดมุ่งหมายในชีวิต โดยการค้นหาและสร้างความหมายในชีวิต ดำรงชีวิตอย่างมีเป้าหมาย รวมถึงการลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ เพื่อพัฒนาไปสู่เป้าหมายชีวิต เช่น ความหมายในชีวิต และความมุ่งหวังในชีวิต เป็นต้น

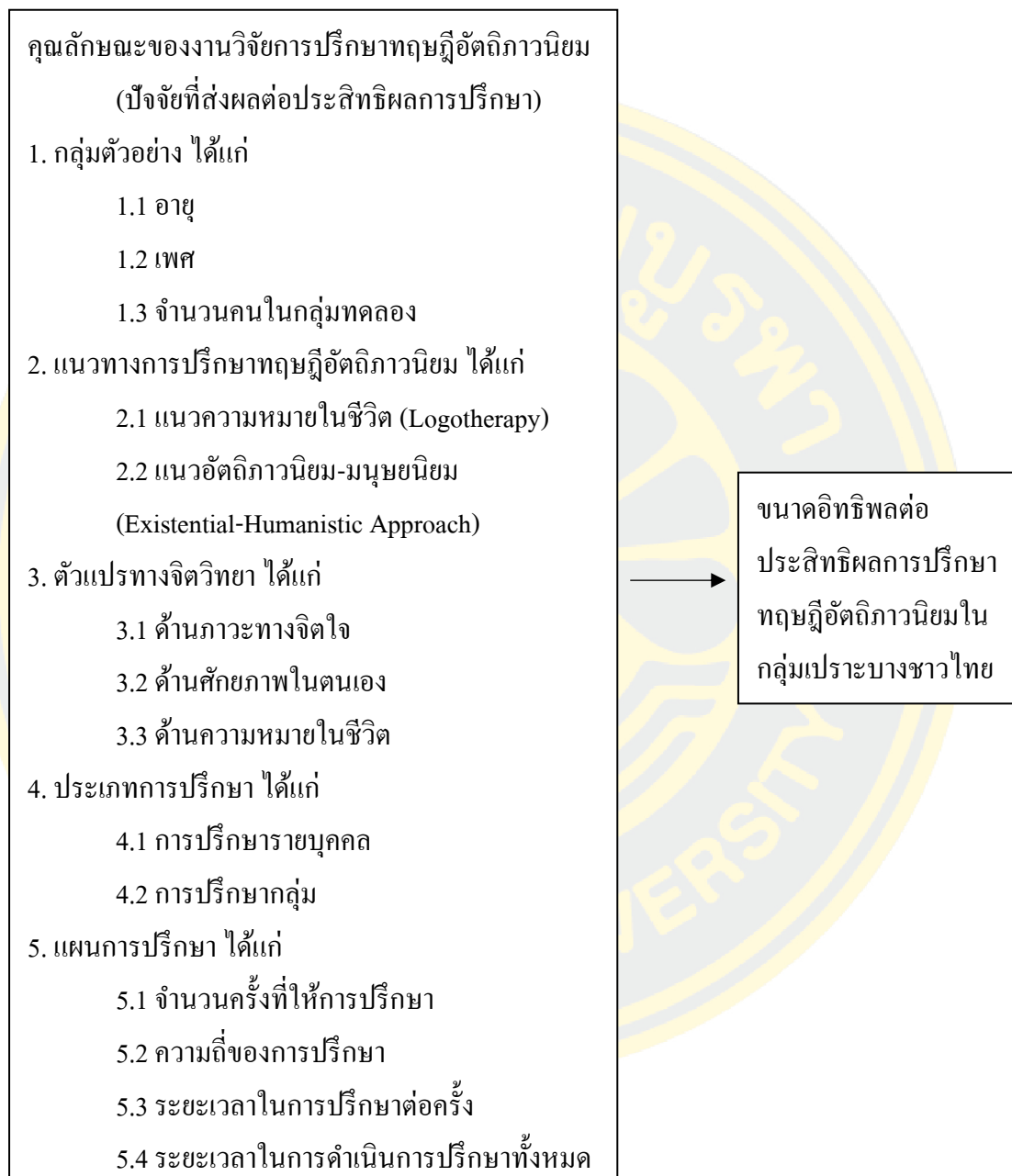
8.4 ประเภทการปรึกษา หมายถึง รูปแบบการปรึกษาทฤษฎีอัตถิภาวนิยม ได้แก่

8.4.1 การปรึกษารายบุคคล คือ กระบวนการสัมพันธ์ภาพระหว่างผู้ให้การศึกษาและผู้รับการปรึกษาครั้งละ 1 คน ผู้ให้การศึกษาใช้แนวทางทฤษฎีการปรึกษาอัตถิภาวนิยมช่วยให้ผู้รับการปรึกษาเกิดการตระหนักรู้ในตนเองถึง อิศรภาพ การเลือก ความรับผิดชอบ ค้นพบความหมายหรือเป้าหมายในชีวิต และสามารถแก้ปัญหาได้ด้วยตนเองพร้อมทั้งมีชีวิตดำรงอยู่ได้อย่างเหมาะสม โดยผู้ให้การปรึกษามีบทบาทเป็นเพื่อนร่วมทางให้กับผู้รับการปรึกษา ดำเนินการปรึกษาด้วยสัมพันธ์ภาพที่ความเคารพและจริงใจต่อกัน การปรึกษาแต่ละครั้งใช้เวลา 45-90 นาที

8.4.2 การปรึกษากลุ่ม คือ กระบวนการกลุ่มที่ประกอบด้วยผู้ให้การศึกษาและผู้รับการศึกษามีจุดมุ่งหมายร่วมกันจำนวน 5-12 คน ผู้ให้การศึกษาใช้แนวทางทฤษฎีการปรึกษาอัตถิภาวนิยมช่วยให้ผู้รับการปรึกษาเกิดการตระหนักรู้ ค้นพบอิสรภาพ ทางเลือก ความรับผิดชอบ ความหมายของการดำรงอยู่ พร้อมทั้งได้รับพลังกลุ่มจากการดำเนินการที่ผู้ให้การศึกษา มีบทบาทเป็นผู้นำกลุ่มช่วยเหลือให้ผู้รับการปรึกษาที่มีบทบาทเป็นสมาชิกกลุ่ม ได้รู้สึกถึงความเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม กล้าแสดงออกทางความคิด ความรู้สึก เปิดเผยเรื่องราว และยอมรับความคิดเห็นร่วมกันในกลุ่ม ก่อให้เกิดการช่วยเหลือและการให้กำลังใจกันระหว่างสมาชิกกลุ่ม ส่งผลให้สมาชิกกลุ่มสามารถพัฒนาหรือแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง ดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสม การปรึกษาแต่ละครั้งใช้เวลา 45 นาทีขึ้นไป บางครั้งอาจใช้เวลาถึง 190 นาที

8.5 แผนการศึกษา หมายถึง การกำหนดแนวทางการดำเนินการปรึกษาเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์การศึกษา ประกอบด้วย จำนวนครั้งการศึกษา ความถี่การศึกษา ระยะเวลาในการปรึกษาต่อครั้ง และระยะเวลาในการดำเนินการปรึกษาทั้งหมด

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาประสิทธิผลการปรึกษาทฤษฎีอัตถิภาวนิยมในกลุ่มเปราะบางชาวไทยด้วยวิธีวิเคราะห์ห่อภิมาน เริ่มจากผู้วิจัยมีความสนใจและความชื่นชอบในทฤษฎีการปรึกษาอัตถิภาวนิยม และต้องการนำทฤษฎีนี้ไปใช้ให้เกิดประสิทธิผล ผู้วิจัยจึงเริ่มศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปรึกษาทฤษฎีอัตถิภาวนิยมซึ่งเป็นกระบวนการสัมพันธ์ภาพระหว่างผู้ให้การปรึกษาและผู้รับการปรึกษาที่ผู้ให้การปรึกษาใช้ทฤษฎีการปรึกษาอัตถิภาวนิยมเป็นเครื่องมือในการดำเนินการปรึกษาเพื่อช่วยเหลือผู้รับการปรึกษา จากการศึกษาพบว่าการปรึกษาทฤษฎีอัตถิภาวนิยมในประเทศไทยมักพบในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นบุคคลในกลุ่มเปราะบางและมีการนำไปใช้ที่หลากหลาย ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงเกิดคำถามในใจว่า การปรึกษาทฤษฎีอัตถิภาวนิยมมีประสิทธิผลอย่างไร อะไรเป็นปัจจัยที่ช่วยให้การปรึกษาทฤษฎีอัตถิภาวนิยมประสบผลสำเร็จ จากนั้นผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ห่อภิมานเพื่อใช้เป็นวิธีการในการหาคำตอบ โดยผู้วิจัยได้นำเสนอรายละเอียดไว้ดังนี้

การปรึกษาทฤษฎีอัตถิภาวนิยม

การปรึกษาทฤษฎีอัตถิภาวนิยมเป็นกระบวนการสัมพันธ์ภาพระหว่างผู้ให้การปรึกษาและผู้รับการปรึกษาที่ผู้ให้การปรึกษาใช้ทฤษฎีการปรึกษาอัตถิภาวนิยมช่วยให้ผู้รับการปรึกษาสามารถแก้ปัญหาหรือพัฒนาตนเองได้ ดังนั้นทฤษฎีการปรึกษาอัตถิภาวนิยมจึงเป็นส่วนสำคัญที่ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเป็นลำดับแรก

ทฤษฎีการปรึกษาอัตถิภาวนิยมเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการปรึกษาเชิงจิตวิทยาที่ช่วยให้บุคคลตระหนักรู้ถึงการดำรงอยู่ของชีวิต มีชีวิตอยู่อย่างสร้างสรรค์และเหมาะสม สามารถผ่านพ้นอุปสรรคหรือมิติแห่งการดำรงชีวิตที่บุคคลไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ ซึ่งเป็นสิ่งหนึ่งที่ทำให้ผู้วิจัยรู้สึกชื่นชอบในทฤษฎีนี้ และเพื่อให้เกิดความเข้าใจในทฤษฎีการปรึกษาอัตถิภาวนิยมผู้วิจัยได้นำเสนอรายละเอียดที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ประวัติความเป็นมาของทฤษฎีการปรึกษาอัตถิภาวนิยม

ทฤษฎีการปรึกษาอัตถิภาวนิยมพัฒนามาจากปรัชญาภวนิยมโดยในช่วงแรกเกิดขึ้นในช่วงกลางถึงท้ายของศตวรรษที่ 19 โดยนักปรัชญาภวนิยม 2 ท่าน คือ โซเรน คีร์เคการ์ด (Soren Kierkegaard) และ เฟรดริก นิตเช่ (Frederick Nietzsche) ช่วงที่ 2 คือ หลังสิ้นสุดสงครามโลกครั้งที่

2 ซึ่งเป็นช่วงศตวรรษที่ 20 โดยนักปรัชญาทฤษฎีนิยมหลายท่าน เช่น มาร์ติน ไฮเดกเกอร์ (Martin Heidegger) มาร์ติน บูเบอร์ (Martin Buber)ฌองปอล ซาทร์ (Jean-Paul Sartre) อัลเบิร์ต คามัส (Albert Camus) เอ็ดมุนด์ ฮัสเซิล (Edmund Husserl) และ จิตแพทย์ คาร์ล จัสเปอร์ (Karl Jaspers) ลุดวิก บินส์แวนเกอร์ (Ludwig Binswanger) เป็นต้น หลังจากนั้นจึงมีการพัฒนาและนำมาใช้ในทางจิตบำบัดอย่างมากโดยเฉพาะประเทศเยอรมนีและฝรั่งเศส อเมริกา และอังกฤษ ซึ่งแนวทางในการนำทฤษฎีไปใช้ในการบำบัดจะแตกต่างกันตามแต่ละบุคคลตามแนวคิดของนักปรัชญาทฤษฎีนิยมที่ผู้บำบัดเชื่อถือ (Cooper, 2008)

ทฤษฎีการปรึกษาอัตถิภาวนิยมมีการนำไปใช้อย่างมากในช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 เนื่องจากบุคคลในยุคนั้นมักมีปัญหาเกิดความรู้สึกโดดเดี่ยว แปรกแยก ว้าเหว่ และไร้ความหมายในการดำเนินชีวิต ซึ่งนักจิตวิทยาทั้ง 2 กลุ่มในยุคนั้น (กลุ่มจิตวิเคราะห์และกลุ่มพฤติกรรมนิยม) ไม่สามารถช่วยเหลือได้ (Vondracek & Corneal, 1995 อ้างถึงใน มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2551) จึงเกิดแนวคิดทางจิตวิทยากลุ่มที่ 3 ขึ้น คือ กลุ่มมนุษยนิยม ที่แสวงหาคูณค่าของบุคคลและคุณค่าของความเป็นมนุษย์เพื่อช่วยเหลือบุคคลในยุคนั้น และแนวปรัชญาทฤษฎีนิยมได้ถูกพัฒนาผ่านกลุ่มนักจิตวิทยาแนวมนุษยนิยม (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2551) จนเกิดเป็นทฤษฎีการปรึกษาอัตถิภาวนิยม

สำหรับบุคคลที่สำคัญที่เกี่ยวข้องในการก่อตั้งทฤษฎีการปรึกษาอัตถิภาวนิยม (Corey, 2013) ได้แก่

วิกเตอร์ แฟรงเคิล (Viktor Frankl: 1905-1997) ผู้พัฒนาการบำบัดผ่านการหาความหมายในชีวิตที่เรียกว่า Logotherapy โดยอาศัยแนวคิดเบื้องต้นด้านอิสรภาพ (Freedom) ความรับผิดชอบ (Responsibility) ความหมาย (Meaning) และการค้นหาคุณค่า (The Search for Values) เขาเชื่อว่าชีวิตมีความหมายในทุกสถานการณ์ แรงจูงใจสำหรับการดำรงอยู่คือ เจตนารมณ์สู่ความหมาย (Will to Meaning) โดยบุคคลมีอิสรภาพในการหาความหมายและบุคคลต้องบูรณาการร่างกาย จิตใจ และจิตวิญญาณเพื่อเติมเต็มการมีชีวิตอยู่ และความรักคือเป้าหมายที่สูงสุด

โรลโล เมย์ (Rollo May: 1909-1994) ผู้นำทฤษฎีการปรึกษาอัตถิภาวนิยมจากทวีปยุโรป ไปสู่ทวีปอเมริกา เป็นผู้สนับสนุนให้ใช้แนวทางมนุษยนิยมในการบำบัดช่วยให้บุคคลค้นพบความหมายของชีวิต โดยเชื่อว่าธรรมชาติของมนุษย์คือการตระหนักรู้ อิสรภาพ ความรับผิดชอบ และการค้นพบตัวตน เขากล่าวว่าเราต้องให้ความสำคัญที่จะ "เป็น" เพราะการเติบโตมักมาพร้อมกับความเจ็บปวด การเลือกของเราจะกำหนดว่าเราจะเป็นอย่างไร และควรให้ความสำคัญกับปัญหาการใช้ชีวิตมากกว่าการแก้ปัญหา อีกทั้งให้ความสนใจในความสมดุลระหว่างปัจเจกนิยมและความสนใจทางสังคม

เออร์วิน ยาลอม (Irvin Yalom: 1931-) ผู้พัฒนาแนวทางการบำบัดในรายบุคคลและรายกลุ่ม บนพื้นฐานแนวคิด สิ่งที่เราได้มาของการดำรงอยู่ (Givens of existence) ได้แก่ อิสระภาพและความรับผิดชอบ (Freedom and Responsibility) ความโดดเดี่ยว (Isolation) การไร้ความหมาย (Meaninglessness) และความตาย (Death) ซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ ทฤษฎีการปรึกษาอัตถิภาวนิยมจะช่วยให้บุคคลตระหนักรู้และเผชิญกับสิ่งเหล่านี้ได้ เกิดการดำรงอยู่ที่งอกงาม

เจมส์ บูแกนทอล (James Bugental: 1915-2008) ผู้บัญญัติศัพท์ อัตถิภาวนิยม-มนุษยนิยม (Existential-humanistic) ให้ความสำคัญกับการดำรงอยู่ของผู้รับการปรึกษา ผู้ให้การปรึกษาพัฒนาเทคนิคที่ช่วยให้ผู้รับการปรึกษาสืบเสาะหาโลกของตนเอง ช่วยให้ค้นพบทางเลือกเพิ่มขึ้น เน้นการอยู่กับปัจจุบัน (Here and Now)

บุคคลอื่นๆ เช่น เคิร์ค ชไนเดอร์ และคณะ (Kirk Schneider, Oran Krug, David Elkins, and Ken Bradford) พัฒนาการบำบัดอัตถิภาวนิยมแบบบูรณาการ (Existential-integrative therapy) และ เอ็มมี วาน ดูร์เซน (Emmy van Deurzen) และ คูเปอร์ (Cooper) ผู้พัฒนาแนวทางการใช้ทฤษฎีอัตถิภาวนิยมในประเทศอังกฤษ

จะเห็นได้ว่าทฤษฎีการปรึกษาอัตถิภาวนิยมมีนักปรัชญาและผู้ที่เกี่ยวข้อง ในการก่อตั้งทฤษฎีหลายท่าน ทำให้เกิดแนวคิดที่หลากหลาย ผู้วิจัยสรุปแนวคิดที่สำคัญของทฤษฎีการปรึกษาอัตถิภาวนิยมซึ่งเป็นมุมมองธรรมชาติมนุษยนิยมในภาพรวมดังนี้

2. แนวคิดที่สำคัญของทฤษฎีการปรึกษาอัตถิภาวนิยม

แนวคิดที่สำคัญของทฤษฎีการปรึกษาอัตถิภาวนิยม โดยหลักๆแล้วก็คือการดำรงอยู่ของชีวิต เป็นการตอบคำถามว่า เราคือใคร มีชีวิตอยู่เพื่ออะไร และมีองค์ประกอบย่อยของแนวคิดที่สำคัญต่างๆ ได้แก่

2.1 อิสระภาพ ทางเลือก และความรับผิดชอบ (Freedom, Choice and Responsibility)

บุคคลมีอิสระภาพในการกำหนดชีวิตตนเอง โดยการเลือกและรับผิดชอบในสิ่งที่เลือก (ดวงฉิน จงรัชย์, 2556; Corey, 2013) ถึงแม้จะอยู่ภายใต้ข้อจำกัดที่บุคคลรู้สึกว่าจะไม่สามารถจัดการอะไรได้ แต่สิ่งหนึ่งที่บุคคลพึงตระหนักคือ อิสระภาพในการเลือกที่จะให้ข้อจำกัดหรือแวดล้อมนั้นเป็นตัวกำหนดชีวิตเราหรือเราจะเป็นผู้กำหนดชีวิตตนเอง ในบางครั้งบุคคลไม่ได้รับรู้ว่าคุณได้เลือกแล้วหรือปฏิเสธที่จะยอมรับว่าตนได้เลือกแล้วจึงก่อให้เกิดปัญหา ความขัดแย้งภายใน และส่งผลต่อการดำเนินชีวิต

2.2 ความสามารถในการตระหนักรู้ตนเอง (The Capacity for Self-Awareness)

บุคคลมีศักยภาพในตนเองมีความสามารถในการตระหนักรู้โดยเฉพาะสิ่งที่เป็นพื้นฐานของบุคคลคือ อิสระภาพ ทางเลือก และความรับผิดชอบ การตระหนักรู้ถึงสิ่งเหล่านี้ช่วยให้

บุคคลค้นพบและเข้าใจตนเอง ตระหนักในทางเล็อกและจุดมุ่งหมาย ยิ่งบุคคลตระหนักรู้ได้มาก เพียงใดก็ช่วยให้บุคคลผ่านพ้นอุปสรรคหรือข้อจำกัด และใช้ชีวิตได้อย่างเต็มศักยภาพ มีความหมายมากขึ้น (Corey, 2013)

2.3 เอกลักษณะเฉพาะตน (Uniqueness)

บุคคลมีเอกลักษณะเฉพาะตน มีความแตกต่าง ไม่สามารถมีใครมาแทนที่ได้ และไม่สามารถอธิบายได้ด้วยทฤษฎีหรืออะไรที่มีอยู่ทั่วไปเนื่องจากบุคคลมีความเป็นปัจเจก (Cooper, 2008) การที่บุคคลตระหนักรู้ถึงเอกลักษณะเฉพาะตนช่วยให้บุคคลรู้จัก เข้าใจ และมีคุณค่าในตนเอง รวมถึงรับรู้ความแตกต่างของแต่ละบุคคล ทำให้สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสมสอดคล้องกับสิ่งแวดล้อม

2.4 สัมพันธภาพกับบุคคลอื่น (Being with Others)

ถึงแม้บุคคลจะมีเอกลักษณะเฉพาะตน มีความเป็นปัจเจกบุคคล แต่บุคคลก็ยังต้องการความรัก ความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นในเชิงสร้างสรรค์ เพื่อสร้างคุณค่าและความหมายในชีวิต (อริญญา ตูย์คำภีร์, 2554; Cooper, 2008) บ่อยครั้งที่พบว่าปัญหาของการดำรงอยู่ของบุคคลเกิดจากปัญหาด้านสัมพันธภาพกับบุคคลอื่น หากบุคคลสามารถเข้าใจตนเอง เรียนรู้ที่จะสร้างสัมพันธภาพระหว่างกันจะช่วยให้บุคคลดำรงอยู่อย่างมีความสุข

2.5 การอยู่ในโลก (Being in the World)

บุคคลต้องเชื่อมต่อกับสิ่งแวดล้อม การดำรงอยู่จะไม่เกิดขึ้นแก่ภายในบุคคลแต่จะเกิดขึ้นจากการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและโลกของบุคคลนั้น (Cooper, 2008) เมื่อบุคคลเกิดมาบุคคลจำเป็นต้องดำรงอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม สร้างสัมพันธภาพกับบุคคลอื่น มีสิ่งต่างๆที่อยู่รอบตัวที่ก่อให้เกิดโลกของบุคคล การที่บุคคลรับรู้ในโลกของตนเองและสามารถเชื่อมต่อกับสิ่งต่างๆได้ บุคคลจึงจะเข้าใจการดำรงอยู่ของชีวิตและค้นพบความหมายในชีวิต

2.6 การมุ่งสู่อนาคต (Being toward the Future)

อัตถิภาวนิยมให้ความสำคัญกับประสบการณ์และพฤติกรรมของบุคคลว่า ประสบการณ์และพฤติกรรมไม่ได้ขับเคลื่อนจากอดีตแต่จะเป็นพื้นฐานของการมุ่งสู่อนาคต (Cooper, 2008) เป็นสิ่งที่ช่วยให้บุคคลมุ่งไปที่อนาคตและไม่ยึดติดกับอดีตหรือหาสาเหตุ แต่เป็นการอยู่กับปัจจุบันและนำประสบการณ์เป็นพื้นฐานหรือแรงผลักดันให้บรรลุจุดมุ่งหมายในชีวิต

2.7 การค้นหาความหมายในชีวิต (The Search for Meaning)

บุคคลพึงตระหนักรู้ถึงความหมาย จุดมุ่งหมาย คุณค่า ของการดำรงอยู่ของตน (Corey, 2013) เพื่อเติมเต็มชีวิต การค้นหาความหมายในชีวิตเป็นการค้นพบคุณค่าในสิ่งที่คุณค่าเป็นอยู่ บุคคลสามารถค้นหาความหมายได้ทุกขณะแม้จะอยู่ภายใต้ข้อจำกัดด้วยการสร้างคุณค่า

ความหมายใหม่แทนความหมายเดิม หรือค้นพบความหมายจากงานที่ทำอยู่ การค้นพบความหมาย
ในชีวิตช่วยให้บุคคลดำรงอยู่ได้อย่างมีเป้าหมายและรู้ว่าชีวิตอยู่เพื่ออะไร ใช้ชีวิตด้วยความมุ่งมั่น

2.8 ความวิตกกังวล มิติการดำรงชีวิต (Anxiety as a Condition of Living)

บุคคลเกิดมาพร้อมกับสิ่งที่เรียกว่า “ถูกให้มา” (Givens) ซึ่งเป็นความกังวลสูงสุดของ
การดำรงอยู่หรือเรียกอีกอย่างว่ามีมิติการดำรงชีวิต ได้แก่ ความตาย อิศรภาพและทางเลือก ความโดด
เดี่ยว และการไร้ความหมาย การตระหนักรู้ถึงความวิตกกังวลนี้เป็นการมองความวิตกกังวลในด้าน
บวกและพร้อมรับมือกับสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ ช่วยให้ผู้ดำรงอยู่อย่างเหมาะสม พร้อมทั้งจะ
เปลี่ยนแปลงและพัฒนาตนเอง อีกทั้งให้ความสำคัญกับปัจจุบัน (ดวงมณี จงรักษ์, 2556; Corey,
2013)

2.9 ข้อจำกัด (Limited)

บุคคลดำเนินชีวิตอยู่ภายใต้ข้อจำกัดต่างๆ แต่บุคคลมีอิสระในการเลือกภายใต้
ข้อจำกัดนั้นๆ (Frankl, 1978 อ้างถึงใน Corey, 2013) ข้อจำกัดหมายถึงสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้หรือ
ความขัดแย้งที่เกิดขึ้น เช่น บุคคลเกิดมาทั้งที่ไม่ได้เป็นคนทำให้เกิดและความตายก็หนีไม่พ้น บุคคล
ต้องการมีอิสระแต่ก็ต้องการใกล้ชิดผู้อื่น มีสุขก็มีทุกข์ เป็นต้น (Cooper, 2008) ซึ่งข้อจำกัดของแต่ละ
บุคคลไม่เหมือนกัน การรับรู้ข้อจำกัดของตนเองช่วยให้บุคคลเข้าใจการดำรงอยู่และสามารถ
เลือกกำหนดชีวิตตนเองได้

2.10 การตระหนักรู้ถึงความตายและการไม่ดำรงอยู่ (Awareness of Death and Nonbeing)

ความตายและการไม่ดำรงอยู่เป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ การตระหนักรู้ถึงความตายและ
การไม่ดำรงอยู่ช่วยให้บุคคลหันมาให้ความสำคัญกับเวลาในปัจจุบันเพื่อค้นหาความหมายในชีวิต
ทำชีวิตให้มีคุณค่าและคุณค่าที่สุด (ดวงมณี จงรักษ์, 2556; Corey, 2013) มีชีวิตที่แท้จริงที่อยากจะ
เป็นแทนการมีชีวิตตามความต้องการของผู้อื่น ซึ่งจะช่วยลดความขัดแย้งในตัวบุคคลได้

3. การนำทฤษฎีการปรึกษาอัตถิภาวนิยมไปใช้ในการปรึกษา

จากแนวคิดที่สำคัญของทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการดำรงอยู่ การดำเนินชีวิต ทฤษฎีการ
ปรึกษาอัตถิภาวนิยมจึงเป็นทฤษฎีที่ใช้ได้กับทุกคน โดยเฉพาะบุคคลที่เผชิญกับวิกฤตของชีวิต
ความโศกเศร้า ความสูญเสีย บุคคลที่กำลังค้นหาความหมายหรือสิ่งที่ต้องการในชีวิต (ดวงมณี จง
รักษ์, 2556; มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2551; Corey, 2013) แต่ไม่เหมาะกับบุคคลที่ต้องการ
คำแนะนำ แนวทางโครงสร้างที่ชัดเจนเป็นขั้นตอน และต้องการให้คนอื่นกำหนดชีวิตให้ (ดวงมณี
จงรักษ์, 2556) เพราะโดยแท้จริงแล้วทฤษฎีการปรึกษาอัตถิภาวนิยมเชื่อว่าบุคคลเป็นผู้กำหนดชีวิต
ตนเองและมีชีวิตที่เป็นอยู่จากผลการเลือกของตนเอง

การนำทฤษฎีการปรึกษาอัตถิภาวนิยมไปใช้ในการปรึกษามีจุดมุ่งหมาย หน้าที่และบทบาทของผู้ให้การปรึกษา สัมพันธภาพในการปรึกษา การประยุกต์ใช้และแนวทางทฤษฎีที่นำไปใช้ ดังนี้

3.1 จุดมุ่งหมายของการปรึกษา

ทฤษฎีการปรึกษาอัตถิภาวนิยมช่วยให้บุคคลตระหนักรู้ในตนเอง มีสติรู้ในวิถีการดำเนินชีวิตในปัจจุบัน (ดวงมณี จงรักษ์, 2556; มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2551; Schneider and Krug, 2010 อ้างถึงใน Corey, 2013) สามารถเผชิญกับอุปสรรคและดำรงชีวิตอย่างมีคุณค่า (Corey, 2013) มีชีวิตที่แท้จริง (van Deurzen, 2002a อ้างถึงใน Corey, 2013) ค้นพบความหมายเป้าหมายในการดำรงชีวิตและรู้ว่าตนเป็นผู้กระทำกำหนดชีวิตตนเอง (ดวงมณี จงรักษ์, 2556)

3.2 หน้าที่และบทบาทของผู้ให้การปรึกษา

ผู้ให้การปรึกษามีบทบาทเป็นเพื่อนร่วมทางของผู้รับการปรึกษา (Corey, 2013) โดยเน้นการสร้างสัมพันธภาพ และมีหน้าที่ทำความเข้าใจโลกของผู้รับการปรึกษา ช่วยให้ผู้รับการปรึกษาตระหนักรู้และมีความรับผิดชอบต่อการตัดสินใจในการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในชีวิต โดยเน้นสภาพปัจจุบันมากกว่าสนใจเรื่องราวในอดีต (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2551) และกระตุ้นให้ผู้รับการปรึกษานำประสบการณ์การปรึกษาในห้องการปรึกษาไปใช้ในชีวิตจริงที่อยู่นอกห้องการปรึกษา (Corey, 2013)

3.3 สัมพันธภาพระหว่างผู้ให้การปรึกษาและผู้รับการปรึกษา

เป็นสัมพันธภาพที่มีความเคารพระหว่างกันและมีความรู้สึกสัมพันธ์ต่อกันอย่างแท้จริง ที่เรียกว่าสัมพันธภาพระดับ ฉันและท่าน (I to Thou) แสดงสัมพันธภาพที่เคารพ ยอมรับ และให้เกียรติ (ดวงมณี จงรักษ์, 2556)

3.4 การประยุกต์ใช้ทฤษฎี

ทฤษฎีการปรึกษาอัตถิภาวนิยมสามารถนำไปใช้กับการปรึกษารายบุคคลและการปรึกษากลุ่ม และจากความเชื่อของนักปรัชญาภวนิยมที่หลากหลายทำให้เกิดแนวทางการปรึกษาทฤษฎีอัตถิภาวนิยมที่แตกต่างกัน ซึ่งผู้วิจัยขอนำเสนอความหมายและขั้นตอนของการปรึกษาแต่ละประเภท และแนวทางการปรึกษาทฤษฎีอัตถิภาวนิยมที่พบได้ในปัจจุบัน ดังนี้

3.4.1 การปรึกษารายบุคคล

การปรึกษารายบุคคล (Individual Counseling) เป็นการปรึกษาให้แก่บุคคลครั้งละ 1 คน ประกอบด้วยผู้ให้การปรึกษาและผู้รับการปรึกษา ผู้ให้การปรึกษาช่วยให้ผู้รับการปรึกษาเข้าใจตนเอง เข้าใจปัญหา และตัดสินใจแก้ปัญหาด้วยตนเอง การปรึกษาแต่ละครั้งใช้เวลา 45-50 นาที และควรอยู่ในช่วงระยะเวลาไม่เกิน 3 เดือน (ลักขณา สรวิวัฒน์, 2560) ประกอบด้วยขั้นตอน

1. ขั้นเริ่มการปรึกษา

เป็นขั้นตอนการสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้ให้การปรึกษาและผู้รับการปรึกษา เพื่อค้นหาข้อมูลพื้นฐานของผู้รับการปรึกษา เช่น ความสมัครใจของผู้รับการปรึกษาในการมาปรึกษา ประเด็นที่ผู้รับการปรึกษาต้องการความช่วยเหลือ พร้อมทั้งชี้แจงลักษณะและขอบข่ายการปรึกษา (วัชร ทรัพย์มี, 2550)

2. ขั้นระบุปัญหาของผู้รับการปรึกษา

เป็นขั้นตอนที่ผู้ให้การปรึกษาช่วยให้ผู้รับการปรึกษาได้สำรวจปัญหาของตนเอง

3. ขั้นดำเนินการการปรึกษา

เป็นขั้นตอนดำเนินการการปรึกษาตามแผนที่วางไว้เพื่อช่วยเหลือให้ผู้รับการปรึกษาสามารถจัดการ วางแผน แก้ปัญหา หรือพัฒนา ของตนเองได้

4. ขั้นประเมินผลและยุติการปรึกษา

เป็นขั้นตอนประเมินผลการปรึกษาที่เกิดขึ้นว่าบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ มีอุปสรรคตรงไหน ควรปรับปรุงแก้ไขอย่างไร เมื่อผู้ให้การปรึกษาและผู้รับการปรึกษาเห็นร่วมกันว่าการปรึกษารับลุวัตถุประสงค์แล้ว ผู้ให้การปรึกษาคควรบอกผู้รับการปรึกษาล่วงหน้าว่าจะยุติการปรึกษาเมื่อใด

5. ขั้นติดตามผลการปรึกษา

เป็นขั้นตอนติดตามผลการปรึกษาเพื่อประเมินอีกครั้งว่าผู้รับการปรึกษามีความต้องการการช่วยเหลืออีกหรือไม่

3.4.2 การปรึกษากลุ่ม

การปรึกษากลุ่ม (Group counseling) เป็นการปรึกษาให้แก่บุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปที่มีปัญหาหรือต้องการพัฒนาตนในเรื่องที่คล้ายคลึงกัน ประกอบด้วยผู้ให้การปรึกษาทำหน้าที่เป็นผู้นำกลุ่มและผู้รับการปรึกษาทำหน้าที่เป็นสมาชิกกลุ่ม โดยใช้ความสัมพันธ์และอิทธิพลของกลุ่มในการช่วยเหลือสมาชิกให้เข้าใจตนเอง เข้าใจปัญหา และได้แนวทางการแก้ไขปัญห จำนวนสมาชิกควรอยู่ระหว่าง 6-12 คน การปรึกษาแต่ละครั้งใช้เวลา 60-90 นาที และควรอยู่ในช่วงระยะเวลาไม่เกิน 3 เดือน (ลักษณะ สรวิวัฒน์, 2560) ประกอบด้วย 7 ขั้นตอน (วัชร ทรัพย์มี, 2550) ดังนี้

1. ขั้นเตรียมการปรึกษากลุ่ม

เป็นขั้นตอนการวางแผนการปรึกษากลุ่มด้วยการกำหนดจุดประสงค์ของกลุ่ม ลักษณะกลุ่ม การคัดเลือกสมาชิกกลุ่ม จำนวนสมาชิก การดำเนินการกลุ่มจำนวนกี่ครั้ง ระยะเวลาในการปรึกษาแต่ละครั้ง กฎเกณฑ์ของกลุ่ม การประเมินผลและติดตามผล

2. ขั้นการเลือกสมาชิก

เป็นขั้นตอนการเลือกสมาชิกกลุ่มตามแผนการปรึกษากลุ่มที่จะดำเนินการ โดยทำการเลือกสมาชิกที่มีปัญหาหรือความต้องการตรงกันตามจุดประสงค์ของกลุ่ม

3. ขั้นการสัมภาษณ์เป็นรายบุคคลก่อนเข้ากลุ่ม

เป็นขั้นตอนการชี้แจงรายละเอียดกลุ่ม เช่น การปรึกษากลุ่มคืออะไร ประโยชน์ที่จะได้รับ บทบาทของสมาชิก กระบวนการดำเนินการ วันเวลา สถานที่ การรักษาความลับ และสอบถามความสมัครใจของผู้รับการปรึกษาที่จะเข้าร่วมกลุ่ม

4. ขั้นการเข้ากลุ่มครั้งแรก

เป็นขั้นตอนการสร้างสัมพันธภาพระหว่างสมาชิกกลุ่ม ผู้ให้การปรึกษาอธิบายให้สมาชิกกลุ่มเข้าใจจุดประสงค์กลุ่ม บทบาทของสมาชิก และสำรวจความคาดหวัง แนวความคิด ความรู้สึกของสมาชิกกลุ่ม

5. ขั้นดำเนินการปรึกษากลุ่ม

เป็นขั้นตอนที่สมาชิกจะนำปัญหาและเรื่องราวของตนเองมาเล่าให้กลุ่มฟัง แสดงความคิดเห็นความรู้สึกอย่างเสรี และเปิดโอกาสให้สมาชิกคนอื่นร่วมแสดงความคิดเห็น ให้ความช่วยเหลือ ให้กำลังใจ ผู้ให้การปรึกษาจะช่วยสนับสนุนให้สมาชิกมีส่วนร่วมกันในกลุ่ม

6. ขั้นยุติการปรึกษากลุ่ม

ผู้ให้การปรึกษาเตรียมความพร้อมให้กับสมาชิกในการยุติกิจกรรมกลุ่ม เปิดโอกาสให้สมาชิกประเมินตนเองหลังจากที่ผ่านการเข้าร่วมการปรึกษากลุ่มว่ามีพัฒนาการอย่างไร

7. ขั้นประเมินผลการปรึกษากลุ่ม

ผู้ให้การปรึกษาดูตามผลการปรึกษากลุ่มและทำการประเมินผลเพื่อประเมินผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น และนำผลการประเมินไปปรับปรุงและพัฒนาการปรึกษาในครั้งต่อไป

สำหรับองค์ประกอบการปรึกษากลุ่มด้านจำนวนสมาชิก ระยะเวลา ความถี่ และจำนวนครั้งในการปรึกษาไม่มีการกำหนดตายตัว โดยจำนวนสมาชิกมีได้ตั้งแต่ 4-10 คน (เบญจวรรณ บุญยะประพันธ์, 2544) 6-8 คน (Corey, 2000 อ้างถึงใน ขวัญเรือน บุญปราณี, 2550) 6-10 คน (จิราภรณ์ อารยะรังสฤษฎ์, 2539 อ้างถึงใน ฌลิณ ควรรค, 2556) และ 6-12 คน (ลักขณา สริวัฒน์, 2560) ระยะเวลาที่ใช้ในการปรึกษามีตั้งแต่ 30-120 นาที (เบญจวรรณ บุญยะประพันธ์, 2544) 60-90 นาที (ลักขณา สริวัฒน์, 2560) และ 60-120 นาที (ชูชัย สมितिไกร, 2530 อ้างถึงใน ขวัญเรือน บุญปราณี, 2550) ความถี่สัปดาห์ละ 1-3 ครั้ง (เบญจวรรณ บุญยะประพันธ์, 2544) และ สัปดาห์ละ 2-3 ครั้ง (Ohlsen, 1977 อ้างถึงใน ปณิสรา ภาสกาการ, 2546) จำนวนไม่น้อยกว่า 8 ครั้ง (ชูชัย สมितिไกร, 2530 อ้างถึงใน ขวัญเรือน บุญปราณี, 2550; เบญจวรรณ บุญยะประพันธ์, 2544)

และ 8-10 ครั้ง (Ohlsen, 1977 อ้างถึงใน ปณิศา ภาสกาการ, 2546) ขึ้นอยู่กับโครงสร้างของกลุ่ม เช่น อายุของสมาชิก จุดมุ่งหมาย เป็นต้น

ซึ่งการปรึกษารายบุคคลและการปรึกษากลุ่มมีข้อดีข้อจำกัดต่างกัน เช่น การปรึกษารายบุคคลช่วยให้ผู้รับการปรึกษาล้ำที่เปิดเผยตนเองได้มากกว่าการปรึกษากลุ่มเนื่องจากผู้รับการปรึกษามีความสัมพันธ์กับผู้ให้การปรึกษาเพียงคนเดียว ไม่ต้องกังวลถึงการมีมนุษยสัมพันธ์กับผู้อื่น แต่ก็เสียโอกาสในการเสริมสร้างทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์และการปรับตัวเข้ากับผู้อื่น ส่วนการปรึกษากลุ่มช่วยให้ผู้รับการปรึกษาไม่รู้สึกโดดเดี่ยว (ไม่ใช่เราคนเดียวที่มีปัญหา) รู้สึกมีส่วนร่วมในกลุ่ม เกิดการพัฒนาทักษะการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น แต่หากสมาชิกกลุ่มไม่กล้าที่จะเปิดเผยตนเองต่อสมาชิกคนอื่นๆ ก็เป็นปัญหาเช่นกัน หรือในบางครั้งสมาชิกกลุ่มอาจรู้สึกว่าปัญหาของตนถูกละเลยเนื่องจากการทำการปรึกษากลุ่มให้ความสำคัญกับปัญหาร่วมกันของสมาชิกกลุ่ม เป็นต้น ดังนั้นผู้ให้การปรึกษาควรพิจารณาด้วยว่าการปรึกษาประเภทใดที่เหมาะสมกับผู้รับการปรึกษา เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการปรึกษา

3.4.3 แนวทางการปรึกษาทฤษฎีอัตถิภาวนิยม

ในปัจจุบันนี้ทฤษฎีการปรึกษาอัตถิภาวนิยมมีการนำไปใช้ใน 4 แนวทางหลัก ดังนี้ (Cooper, 2008)

3.4.3.1 Daseinsanalysis

แนวทางแรกของการปรึกษาทฤษฎีอัตถิภาวนิยม พัฒนาโดยลูควิก บินส์แวนเกอร์ (Ludwig Binswanger) และเมดาร์ด บอส (Medard Boss) เป็นแนวทางที่ช่วยให้บุคคลเข้าใจโลกของตนเอง เน้นความเป็นปัจจุบันและทำให้เห็นศักยภาพของอิสรภาพและทางเลือกเพื่ออนาคต

3.4.3.2 Logotherapy

แนวทางความหมายในชีวิต หรือเรียกอีกอย่างว่า Existential analysis พัฒนาโดยวิกเตอร์ แฟรงเคิล (Viktor Frankl) เป็นแนวทางที่ช่วยให้บุคคลค้นพบเป้าหมายของการมีชีวิต ใช้เทคนิคการสอนที่ค่อนข้างหลากหลายช่วยให้บุคคลค้นพบความหมายและเป้าหมายของการดำรงอยู่

3.4.3.3 Existential-Humanistic Approach

แนวทางอัตถิภาวนิยม-มนุษยนิยมเกิดขึ้นในอเมริกา พัฒนาโดยโรลโล เมย์ (Rollo May) รวมถึงเจมส์ บูกენტอล (James Bugental) เออร์วิน ยาลอม (Irvin Yalom) และเคิร์ก ชไนเดอร์ (Kirk Schneider) เป็นแนวทางที่ช่วยให้บุคคลค้นพบและเอาชนะความวิตกกังวลของการดำรงอยู่ (อิสรภาพ ความโดดเดี่ยว การไร้ความหมาย และความตาย) โดยใช้แนวทางการสำรวจและการเผชิญหน้า

3.4.3.4 The British School of Existential Analysis

แนวทางอัตถิภาวนิยมในประเทศอังกฤษ พัฒนาโดยเอ็มมี วาน ดูร์เซน (Emmy van Deurzen) เป็นแนวทางที่ช่วยให้บุคคลหลุดออกจากการหลอกตนเองเพื่อเผชิญกับความท้าทายของการดำรงชีวิต ค้นพบความสามารถและความเป็นไปได้ของตน โดยเป็นแนวทางที่ไม่เน้นการใช้เทคนิค ได้รับอิทธิพลแนวคิดมาจากเคลียง (R.D. Laing) ที่ปฏิเสธการบำบัดแบบเป็นระบบและการใช้เทคนิค แต่เน้นการเข้าใจบุคคลในมุมมองต่อปรากฏการณ์ที่บุคคลรับรู้

โดยแนวทางการปรึกษาทั้ง 4 แนวทางนี้มีความคิดความเชื่อพื้นฐานหลักของทฤษฎีการปรึกษาอัตถิภาวนิยมร่วมกัน แต่มีการดำเนินการที่แตกต่างกันออกไป อาจมีลักษณะของการนำทางและการชี้บุคคลเป็นศูนย์กลางมากน้อยต่างกัน บางแนวทางเน้นการใช้เทคนิค บางแนวทางไม่เน้นการใช้เทคนิค เป็นต้น

4. ข้อดี-ข้อจำกัดของทฤษฎีการปรึกษาอัตถิภาวนิยม

4.1 ข้อดี

ใช้ได้กับบุคคลหลายวัฒนธรรมเพราะทุกคนต้องประสบกับวิกฤตชีวิต (ความรัก ความวิตกกังวล ความทุกข์ทรมาน ความตาย) ซึ่งเป็นประสบการณ์ที่อยู่เหนือขอบเขตการแบ่งแยกทางวัฒนธรรม (Corey, 2013) เป็นทฤษฎีที่อธิบายให้เห็นถึงคุณค่าความสำคัญของการดำรงอยู่ของบุคคล การแสวงหาความหมายของการดำรงอยู่ เกิดมิติใหม่ในการเข้าใจความวิตกกังวล ความผิด ความสับสน ความอ้างว้าง ความแปลกแยก และความตายว่าเป็นสิ่งที่ช่วยให้ใช้ชีวิตได้อย่างสร้างสรรค์และมีความหมาย (ดวงมณี จงรักษ์, 2556; มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2551; Corey, 2013) สนับสนุนให้บุคคลมีความสามารถที่จะเจริญเติบโตไปสู่ความเจริญงอกงามสูงสุด เน้นการรู้สำนึกตน (Self-conscious) เป็นศูนย์กลางแห่งการมีชีวิต (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2551) สามารถเปลี่ยนแปลงชีวิตตนเองโดยการเลือกด้วยการตระหนักรู้ (Corey, 2013)

4.2 ข้อจำกัด

มีแนวคิดที่เป็นนามธรรมยากต่อการทำความเข้าใจ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2551) มีแนวทางการบำบัดที่ไม่เป็นระบบซึ่งผู้รับการปรึกษารายบุคคลใหญ่คาดหวังความเป็นระบบ (ดวงมณี จงรักษ์, 2556) ทฤษฎีเน้นความเป็นปัจเจกบุคคลมากเกินไปและไม่ให้ความสนใจถึงปัจจัยทางสังคมที่ทำให้เกิดปัญหา (Corey, 2013)

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

5.1 งานวิจัยในประเทศ

ผู้วิจัยขอนำเสนอตัวอย่างงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปรึกษาทฤษฎีอัตถิภาวนิยมในรูปแบบที่หลากหลายทั้งประเภทการปรึกษารายบุคคล การปรึกษารายกลุ่ม แนวทางการปรึกษาที่ใช้

ตัวแปรทางจิตวิทยาที่เป็นตัวแปรตามในงานวิจัย และลักษณะการดำเนินการปรึกษา (จำนวนครั้ง การปรึกษา ความถี่ในการปรึกษา ระยะเวลาการปรึกษาต่อครั้ง ระยะเวลาการปรึกษาทั้งหมด) ซึ่งเป็นที่มาของกรอบแนวคิดงานวิจัยในครั้งนี้ เช่น

สุวิมล ลาวรรณา (2543) ทำการเปรียบเทียบผลการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแนวโลกอสกับการกระจ่ายคำนิยามต่อลักษณะมุ่งอนาคตของเยาวชนหญิงในสถานพินิจและคุ้มครองเด็ก จังหวัดนครราชสีมา กลุ่มตัวอย่างเป็นเยาวชนหญิงในสถานพินิจ ที่มีคะแนนลักษณะมุ่งอนาคตต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 จำนวน 18 คน แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คน ได้แก่ กลุ่มที่ได้รับการปรึกษาแนวโลกอส กลุ่มที่ได้รับการปรึกษาแนวกระจ่ายนิยาม และกลุ่มควบคุม ดำเนินการทดลองโดยให้การปรึกษา 10 ครั้ง สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 60 นาที ระยะเวลารวม 5 สัปดาห์ พบว่าเยาวชนหญิงกลุ่มที่ได้รับการปรึกษาแนวโลกอสมีคะแนนเฉลี่ยลักษณะมุ่งอนาคตสูงกว่ากลุ่มเยาวชนหญิงที่ได้รับการปรึกษาแนวกระจ่ายนิยามและกลุ่มควบคุมทั้งในระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บุญญรัตน์ ทรงพานิช (2544) ศึกษาผลของจิตบำบัดแบบแสวงหาความหมาย ต่อความหมายในชีวิตของผู้ลี้ภัย โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ลี้ภัยที่อยู่ภายใต้ความดูแลของสำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยสหประชาชาติ ประจำประเทศไทย จำนวน 24 คน แบ่งออกเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 12 คน กลุ่มทดลองได้รับจิตบำบัดแบบแสวงหาความหมายเป็นรายบุคคล จำนวน 6 ครั้ง สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 90 นาที ระยะเวลารวม 3 สัปดาห์ พบว่ากลุ่มทดลองมีคะแนนการมองเห็นความหมายในชีวิตสูงกว่าก่อนทดลองและสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ประนอม ศรีโกศศักดิ์ (2546) ทำการเปรียบเทียบผลการให้คำปรึกษาแบบกวนิยมเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่มที่มีต่อความวิตกกังวลในการกลับสู่สังคมของผู้ป่วยยาเสพติด สถาบันธัญญารักษ์ กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ป่วยยาเสพติดที่มีความวิตกกังวลในการกลับสู่สังคมตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 50 ขึ้นไป จำนวน 16 คน แบ่งเป็นกลุ่มที่ได้รับการปรึกษารายบุคคล 8 คน และกลุ่มที่ได้รับการปรึกษาแบบกลุ่ม 8 คน โดยการปรึกษาทั้ง 2 แบบ ทำการปรึกษาจำนวน 12 ครั้ง สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที สำหรับการปรึกษารายบุคคล และ 60 นาที สำหรับการปรึกษากลุ่ม ระยะเวลารวม 6 สัปดาห์ พบว่าผู้ป่วยยาเสพติดที่ได้รับการปรึกษาเป็นรายบุคคลกับเป็นกลุ่มมีความวิตกกังวลในการกลับสู่สังคมลดลงแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อาดัม นีละไพจิตร (2548) ศึกษาผลการให้คำปรึกษากลุ่มทฤษฎีอัตถิภาวนิยมต่อคุณค่าแห่งตนของผู้ต้องขัง ทำการทดลองในผู้ต้องขังที่มีคะแนนคุณค่าแห่งตนต่ำกว่าค่าเฉลี่ย จำนวน 10 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 5 คน และกลุ่มควบคุม 5 คน ดำเนินการทดลองโดยการให้

คำปรึกษาจำนวน 12 ครั้ง สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 90 นาที ระยะเวลารวม 6 สัปดาห์ พบว่าผู้ต้องขังกลุ่มทดลองมีคุณค่าแห่งตนสูงกว่ากลุ่มควบคุมในระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผลอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ศรวณีย์ อันสะโก (2548) ศึกษาผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีอัตถิภาวนิยมที่มีต่อความหวังของผู้พิการ กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้พิการจากโรงเรียนอาชีวพระมหาไถ่ พัทยา ที่มีคะแนนความหวังจากลำดับท้ายสุดขึ้นไปจำนวน 16 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมจำนวน 8 คน กลุ่มทดลองได้รับการปรึกษากลุ่มจำนวน 12 ครั้ง สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 60-90 นาที รวม 6 สัปดาห์ พบว่าผู้พิการกลุ่มทดลองมีคะแนนความหวังสูงกว่าผู้พิการกลุ่มควบคุมในระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สิริพร อินทรโชติ (2548) ทำการเปรียบเทียบเทคนิคการปรึกษากลุ่มตามแนวโลกอสที่มีต่อความสอดคล้องในการมองโลกของคนพิการ กลุ่มตัวอย่างเป็นคนพิการในสถานสงเคราะห์การุณยเวศน์ ที่มีคะแนนความสอดคล้องในการมองโลกต่ำ จำนวน 24 คน แบ่งออกเป็นกลุ่มทดลองที่ได้รับการปรึกษากลุ่มตามแนวโลกอสแบบบางเทคนิค 8 คน กลุ่มทดลองที่ได้รับการปรึกษากลุ่มตามแนวโลกอสแบบครบเทคนิค 8 คน และกลุ่มควบคุม 8 คน ทำการทดลอง 13 ครั้ง สัปดาห์ละ 4 ครั้ง ครั้งละ 60 นาที ถึง 2 ชั่วโมง 25 นาที ในกลุ่มบางเทคนิค และ 60 นาที ถึง 3 ชั่วโมง 10 นาที ในกลุ่มครบเทคนิค ติดต่อกัน 3 สัปดาห์ พบว่าคนพิการกลุ่มทดลองทั้ง 2 กลุ่มมีคะแนนความสอดคล้องในการมองโลกสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และคนพิการกลุ่มทดลองทั้ง 2 กลุ่มมีความสอดคล้องในการมองโลกสูงขึ้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ยุพา แดงภักดี (2549) ศึกษาผลการให้คำปรึกษาแบบอัตถิภาวนิยมต่อการลดภาวะซึมเศร้าของผู้เสี่ยงต่อการฆ่าตัวตาย ทำการทดลองในผู้ที่มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการฆ่าตัวตายที่มารับการรักษาในโรงพยาบาลบ้านค่าย จำนวน 16 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมอย่างละ 8 คน ดำเนินการทดลองโดยกลุ่มทดลองได้รับการให้คำปรึกษาแบบอัตถิภาวนิยมรายบุคคลจำนวน 10 ครั้ง วันละ 1 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง ระยะเวลารวม 10 วัน แบ่งการทดลองเป็น 3 ระยะ คือ ระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล พบว่าผู้เสี่ยงต่อการฆ่าตัวตายที่ได้รับการปรึกษาแบบอัตถิภาวนิยมมีภาวะซึมเศร้าต่ำกว่ากลุ่มควบคุมในระยะหลังการทดลองและในระยะติดตามผลอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้เสี่ยงต่อการฆ่าตัวตายที่ได้รับการปรึกษาแบบอัตถิภาวนิยมมีภาวะซึมเศร้าในระยะหลังทดลองและระยะติดตามผลต่ำกว่าระยะก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ศิริวดี อรุณจินดาตระกูล (2560) ทำการวิจัยเพื่อเสริมสร้างความหมายในชีวิตและความพึงพอใจในชีวิตของผู้สูงอายุในสถานสงเคราะห์คนชราโดยการปรึกษากลุ่มแบบอัตถิภาวนิยม กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้สูงอายุจำนวน 20 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 10 คน กลุ่มทดลองได้รับการปรึกษากลุ่มแบบอัตถิภาวนิยมจำนวน 8 ครั้ง สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 60-75 นาที ติดต่อกัน 4 สัปดาห์ พบว่าผู้สูงอายุกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยของความหมายในชีวิตและความพึงพอใจในชีวิตสูงกว่าก่อนการทดลองและสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Keshen (2006) เขียนบทความเกี่ยวกับรูปลักษณ์ใหม่ของจิตบำบัดอัตถิภาวนิยม โดยช่วงหนึ่งของบทความกล่าวว่า การบำบัดจิตแบบอัตถิภาวนิยมได้รับการยอมรับอย่างจำกัดหรือไม่ได้รับการนำไปใช้มากพอพอทั้งๆที่เป็นแนวทางที่มีศักยภาพสูง เนื่องจากการนำไปใช้ที่หลากหลายของนักบำบัด ขาดหลักฐานการศึกษาเชิงประจักษ์ และไม่มีคู่มือการปฏิบัติที่ชัดเจน หากสามารถให้ข้อมูลจิตบำบัดแบบอัตถิภาวนิยมในรูปแบบที่จับต้องได้ เห็นแนวทางการปฏิบัติ แสดงหลักฐานการนำไปใช้ ก็จะเป็นการสร้างรากฐานและการนำจิตบำบัดแบบอัตถิภาวนิยมไปใช้มากขึ้น

Hoffman et al. (2015) ให้ข้อคิดเห็นไว้ในบทความเรื่องอารมณ์ ความสัมพันธ์ และความหมายในฐานะเป็นแก่นการปฏิบัติของอัตถิภาวนิยมว่า นักบำบัดอัตถิภาวนิยมไม่ควรกลัวการเคลื่อนไหวทางการปฏิบัติตามหลักฐานทางจิตวิทยา เนื่องจากหลักฐานเหล่านี้ไม่ได้คุกคามความเป็นอัตถิภาวนิยมหากแต่เป็นตัวสนับสนุนที่สำคัญสำหรับแนวทางการปฏิบัติให้เกิดการนำไปใช้ที่มากขึ้น

Karki (2018) เขียนบทความเกี่ยวกับการวิเคราะห์ทฤษฎีและการปฏิบัติในการทำจิตบำบัดอัตถิภาวนิยมว่า ข้อจำกัดหนึ่งของทฤษฎีอัตถิภาวนิยมคือ ขาดความเป็นระบบของทฤษฎีและไม่มีหลักฐานเชิงประจักษ์ทางประสิทธิภาพ เนื่องจากนักบำบัดตามทฤษฎีนี้ต่อต้านการสำรวจเชิงประจักษ์ด้วยเหตุผลที่ว่าเป็นการลดความเป็นบุคคลความเป็นมนุษย์โดยการทำให้เห็นเป็นตัวเลขหรือมวลรวม ซึ่งตรงกันข้ามกับทฤษฎีที่เน้นทำความเข้าใจประสบการณ์ของบุคคล ส่งผลให้นักวิจัยขาดการออกแบบงานวิจัยที่เหมาะสมเนื่องจากขาดหลักฐานการสนับสนุนเชิงประจักษ์

Alegria et al. (2016) ศึกษากระบวนการและผลการวิจัยทางจิตบำบัดอัตถิภาวนิยม โดยทำการศึกษา 4 ทวีภาค ทั้งหมด 48 เซสชั่น ในระยะเวลา 1 ปี จากผู้รับการบำบัด 4 คน และนักบำบัด 4 คน เพื่อสำรวจกระบวนการและผลการบำบัด โดยใช้แบบวัด Process Q-Set และแบบวัด CORE-OM ในการประเมิน พบว่าผลการบำบัดขึ้นกับความสัมพันธ์ในการบำบัดเป็นอันดับแรก และเสนอแนะว่ายังมีความจำเป็นในการศึกษาต่อไปถึงผลกระทบและวิธีการที่เกิดขึ้นในการบำบัด

Correia et al. (2016) ทำการสำรวจความเหมือนและความต่างของแนวทางจิตบำบัด อรรถิภาวนิยม 4 แนวทางหลัก ได้แก่ 1. Daseinsanalysis 2. Existential-humanistic approach 3. Existential-phenomenological และ 4. Logotherapy โดยการใช้แบบสอบถามออนไลน์ระหว่าง 5 มีนาคม ถึง 20 กรกฎาคม 2012 มีผู้เข้าร่วมการสำรวจจำนวน 1009 คน จาก 46 ประเทศทั่วโลก พบว่าแต่ละแนวทางจะมีความแตกต่างด้านบุคคลที่มีอิทธิพลและการปฏิบัติ ซึ่งโดยส่วนใหญ่จะ ได้รับอิทธิพลและมีการปฏิบัติตามบุคคลที่ริเริ่มในแนวทางนั้นๆ แต่จะมีแฟรงเคิลและยาลอมที่มี อิทธิพลร่วมต่อทุกแนวทาง การปฏิบัติแต่ละแนวทางจะมีความคล้ายกันในการเข้าถึง ประสบการณ์ (Phenomenological practice) สำหรับการปฏิบัติตามแนวทาง Logotherapy จะมีความ ชัดเจนและแตกต่างจากแนวทางอื่นมากที่สุด ในขณะที่ Daseinsanalysis และ Existential-phenomenological มีการปฏิบัติแบบอธิบายตีความหมาย และ Existential-humanistic approach มีการปฏิบัติแบบความสัมพันธ์

จากที่นำเสนอมาจะเห็นได้ว่าการปรึกษาทฤษฎีอรรถิภาวนิยมช่วยให้บุคคลดำเนินชีวิตได้ อย่างเหมาะสมสอดคล้องกับสิ่งแวดล้อมด้วยการตระหนักรู้ในตนเองถึงอิสรภาพ ทางเลือก ความ รับผิดชอบ ช่วยค้นพบความหมายในชีวิต ตามแนวคิดที่สำคัญของทฤษฎีการปรึกษาอรรถิภาวนิยม ช่วยตอบ โจทย์การดำรงอยู่ของชีวิต โดยมีแนวทางและรูปแบบการนำไปใช้ที่หลากหลาย สำหรับ ประเทศไทยเองมีการนำไปใช้ในแนวทางความหมายในชีวิต (Logotherapy) และแนวทางอรรถิ ภาวนิยม-มนุษยนิยม (Existential-humanistic approach) เป็นหลัก และใช้ในบุคคลกลุ่มเปราะบาง เป็นส่วนใหญ่ เพื่อให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการปรึกษาทฤษฎีอรรถิภาวนิยมทั้ง 2 แนวทาง และกลุ่มเปราะบาง ผู้วิจัยได้นำเสนอรายละเอียดเพิ่มเติมในหัวข้อต่อไป

แนวทางความหมายในชีวิต (Logotherapy)

แนวทางความหมายในชีวิตมีอีกชื่อว่า Existential analysis เป็นแนวทางหนึ่งของการ ปรึกษาทฤษฎีอรรถิภาวนิยมที่ช่วยให้บุคคลได้เติมเต็มชีวิตที่ว่างเปล่าด้วยสิ่งที่มุ่งหวังหรือเป็น ความหมายในชีวิต ช่วยให้ผู้บุคคลค้นพบความหมายหรือเป้าหมายในการดำรงอยู่ จากการศึกษา หนังสือจิตบำบัดแนวความหมายในชีวิต Logotherapy (อรัญญา ต๋วยคำภีร์, 2554) ผู้วิจัยสรุป รายละเอียดได้ดังนี้

1. แนวคิดพื้นฐานของแนวทางความหมายในชีวิต

จิตบำบัดแนวความหมายในชีวิต หรือ Logotherapy พัฒนาขึ้นโดยจิตแพทย์ชาวเวียนนา ชื่อ Viktor Emil Frankl มีความหมายหลักมาจากคำว่า “โลกอส (logos)” และคำว่า “นูออส (noos)” ซึ่งเป็นภาษากรีก โลกอส หมายถึง “ความหมาย (meaning)” และนูออส หมายถึง “จิตวิญญาณ

(spirit หรือ noetic)” จิตบำบัดแนวความหมายในชีวิตจึงเป็นการเยียวยาจิตใจผ่านการตระหนักถึงชีวิตด้านจิตวิญญาณของมนุษย์ มนุษย์มีชีวิตอยู่เพื่อการกระทำสิ่งที่มีความหมายบางอย่างแก่ชีวิต นอกเหนือจากการตอบสนองความต้องการพื้นฐานของชีวิต มีแนวคิดพื้นฐานที่สำคัญประกอบด้วย

1.1 อิสรภาพของเจตนาธรรม (Freedom of Will)

สิ่งที่มนุษย์ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ คือ การตัดสินใจ มนุษย์มีส่วนในการกำหนดตนเองภายใต้ขีดจำกัดสภาพแวดล้อมที่บุคคลอยู่ การตัดสินใจคือคุณภาพของการดำรงอยู่ของมนุษย์ และเบื้องหลังการตัดสินใจแต่ละครั้งมีสิ่งๆ ที่เรียกว่า “เจตนาธรรม (will)” เป็นตัวกำหนด อิสรภาพของเจตนาธรรม หมายถึง อิสรภาพในการเลือกกำหนดวิถีชีวิตตนเองของบุคคล บุคคลที่ดำรงชีวิตอย่างมีเจตนาธรรมที่อิสระจะเป็นเจ้าของการเลือกและมีความรับผิดชอบต่อการกำหนดชีวิตตนเอง ในทางตรงกันข้ามการเลือกที่ปราศจากอิสรภาพจะเป็นการเลือกที่ถูกกำหนดโดยอิทธิพลแวดล้อมหรือผู้อื่น ก่อให้เกิดความวิตก ความกลัว เพราะไม่ได้รับผิดชอบตนเอง

บุคคลที่มีอิสรภาพในการเลือกสามารถรักษาความเชื่อมั่นของตนเองได้ดีภายใต้ความกดดันทางสภาพร่างกายและจิตใจ อิสรภาพในการเลือกเป็นอิสรภาพทางจิตวิญญาณที่ทำให้มนุษย์ดำรงอยู่อย่างมีความหมาย มีชีวิตต่อไปได้ด้วยความมั่นคงในจิตใจ มีความสุขสงบในการดำรงชีวิต

1.2 เจตนาธรรมสู่ความหมาย (Will to Meaning)

การมีชีวิตหมายถึงการมีความมุ่งมั่นและเป็นการก้าวสู่สิ่งที่อยู่เหนือกว่าตัวตนปัจจุบัน เกิดภาวะตึงเครียดระหว่างสิ่งที่เป็นอยู่และสิ่งที่จะควรจะเป็นของการมีชีวิต มนุษย์ต้องการ “คุณค่าและความหมาย” ซึ่งช่วยลดความตึงเครียดที่เกิดขึ้นและมีความสุขสงบในการดำรงชีวิต เจตนาธรรมสู่ความหมาย หมายถึง แรงจูงใจภายในของมนุษย์ที่กำหนดให้บุคคลตอบสนองต่อสิ่งต่างๆ และเอื้อต่อการดำรงอยู่ มีการกระทำที่มุ่งมั่นสู่ความหมายในชีวิต นอกจากนี้เจตนาธรรมสู่ความหมายเป็นคุณสมบัติด้านจิตวิญญาณที่ทำให้มนุษย์มีอิสระจากการนี้ถึงแต่ตัวเอง (Self-detachment) ทำให้มีชีวิตอยู่เหนือตัวตน (Self-transcendence) และอยู่เหนือข้อจำกัดของสภาพแวดล้อมภายนอก บุคคลที่ละเลยเจตนาธรรมสู่ความหมายจะมีชีวิตอย่างไรก็สับสน ไร้ทิศทาง ไร้สักอ้างว่างเปล่า

1.3 ความหมายในชีวิต (Meaning of Life)

ความหมายในชีวิต เป็นการรับรู้หรือการตอบสนองของบุคคลในแต่ละขณะ แต่ละสถานการณ์ที่บุคคลประสบ เป็นสิ่งที่มีลักษณะเฉพาะตัว (Uniqueness) บุคคลค้นพบความหมายในชีวิตในประสบการณ์แต่ละขณะ ในรูปของคุณค่าต่างๆ 3 แนวทาง คือ

1.3.1 คุณค่าเชิงสร้างสรรค์ (Creative value) เป็นการให้คุณค่าแก่การทำกิจกรรมต่างๆ ด้วยการพยายามทำสิ่งนั้นให้ดีขึ้นกว่าเดิม เช่น คุณค่าแก่งานที่บุคคลรัก คุณค่าเชิงสร้างสรรค์เป็นความหมายที่บุคคลได้กระทำสิ่งต่างๆ ให้แก่ชีวิต

1.3.2 คุณค่าเชิงประสบการณ์ (Experience value) เป็นการให้คุณค่าแก่การดำรงชีวิตร่วมกับผู้อื่นและ โลกรอบๆตัว เป็นคุณค่าที่บุคคลได้รับจากการมีประสบการณ์บางอย่างหรือกับบางคน ในด้านความรัก ความดีงาม หรือกิจกรรมต่างๆ

1.3.3 คุณค่าเชิงทัศนคติ (Attitude value) เป็นการให้คุณค่าทัศนคติต่อสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ในการดำรงชีวิต เช่น ความวิตกกังวล ความรู้สึกผิด ความเจ็บ ความตาย หรือสถานการณ์อื่นๆที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ สถานการณ์ของความสิ้นหวัง เป็นต้น เป็นคุณค่าที่บุคคลรับรู้ผ่านการยื่นหยัดต่อ โชคชะตาที่บุคคลเปลี่ยนแปลงไม่ได้

ความหมายในชีวิตเป็นการรับรู้ของบุคคลต่อสิ่งที่ทำให้เขาดำรงอยู่ คือเป้าหมายหรือจุดมุ่งหมายในชีวิต เป็นสิ่งที่ดึงให้บุคคลมีกำลังใจดำรงชีวิตอย่างมั่นคงและมุ่งมั่นเมื่อเผชิญกับอุปสรรคหรือวิกฤตของชีวิต ความหมายในชีวิตเป็นสิ่งที่เชื่อมโยงบุคคลให้สัมพันธ์กับโลกรอบๆตัวของบุคคล ในลักษณะของการกระทำกิจกรรมต่างๆ ผ่านสัมพันธ์ภาพต่อผู้คนรอบตัว และผ่านการมีทัศนคติต่อชีวิตที่เข้มแข็งเพื่อให้ชีวิตดำรงอยู่ต่อไปได้

เมื่อบุคคลขาดความหมายบุคคลจะมีความรู้สึกที่ตนไร้ความหมาย มีความรู้สึกเบื่อหน่าย โดดเดี่ยวอ้างว้าง และมักถูกชักจูงโดยบุคคลอื่นได้ง่าย รู้สึกหมดหวังในอนาคต มองโลกในด้านลบ และมีความคิดอยากฆ่าตัวตาย ความรู้สึกที่ตนไร้ความหมายเกิดจากการขาดความเชื่อถือในแรงจูงใจภายในและขาดระบบการให้คุณค่าตนเอง Frankl กล่าวถึงทัศนคติที่นำไปสู่ความรู้สึกที่ตนไร้ความหมาย 4 แบบ คือ มีชีวิตอยู่ไปวันๆ (ไม่มีเป้าหมายในชีวิต) ชะตากรรมกำหนด (ชีวิตถูกกำหนดมาแล้ว) ว่าตามเขา (ทำตัวให้กลมกลืนไปกับสังคม) และเผด็จการ (ไม่สนใจความมีคุณค่าของผู้อื่นและปฏิเสธความรู้สึกนึกคิดของผู้อื่น)

ความรู้สึกที่ตนไร้ความหมาย เป็นภาวะที่บุคคลรู้สึกที่ตนเองไม่ได้สัมพันธ์กับโลกรอบๆตัว เป็นภาวะของความแปลกแยก ขาดการตระหนักถึงคุณค่าของชีวิต ไม่ได้ตระหนักถึงสิ่งที่ตนเองกระทำหรือความต้องการต่างๆของตนเอง ก่อให้เกิดปัญหาของการดำรงอยู่ ซึ่งแนวทางความหมายในชีวิตจะช่วยให้บุคคลค้นพบความหมายและไม่ตกอยู่ในภาวะไร้ความหมาย สามารถดำรงชีวิตต่อไปได้ถึงแม้จะอยู่ในภาวะที่มีข้อจำกัด

2. เทคนิคที่ใช้ในแนวทางความหมายในชีวิต

เป็นวิธีการที่จะทำให้บุคคลได้เผชิญหน้ากับสถานการณ์ชีวิตอย่างรู้ตัวและให้สืบค้นถึงปฏิกิริยาต่างๆของตนเองต่อสถานการณ์ในชีวิตนั้น (จิตบำบัดแนวความหมายในชีวิตทำให้บุคคลได้ตระหนักถึงคุณค่าต่างๆที่แฝงอยู่ในการดำรงชีวิตและค้นพบความหมายบางอย่างในชีวิตในสถานการณ์ต่างๆที่บุคคลประสบ) ได้แก่

2.1 เทคนิคลดการหมกหมุ่น

ช่วยให้คุณรู้สึกเป็นอิสระจากปัญหา จนความกดดันลดลงและสามารถจัดการสถานการณ์ที่ยุ่งยากหรือติดขัดได้ หลักของการลดการหมกหมุ่นคือนึกถึงตนเองให้น้อยลงแล้วนึกถึงคนอื่น นึกถึงเป้าหมายอันเป็นสิ่งที่มีความหมายแก่ตัวเองมากขึ้น โดยหยุดจ้องดูตนเองและนำทางเปลี่ยนการคิดให้สนใจเรื่องอื่น การลดการหมกหมุ่นช่วยให้คุณใช้เวลาทุกขณะอย่างรู้สึกเต็มที่ สมบูรณ์กลมกลืนกับสิ่งรอบตัว

2.2 เทคนิคการปรับทัศนคติ

ช่วยให้คุณหลุดจากการมองตนเองว่าเป็นเหยื่อผู้ช่วยเหลือตนเองไม่ได้ แต่ให้มองว่าตนทำอะไรได้บ้างแม้ในความเป็นไปได้จะถูกจำกัดด้วยสิ่งแวดล้อม วิธีการปรับทัศนคตินี้หลักการใหญ่ คือ ปรับทัศนคติต่อชีวิตที่เป็นโทษและค้นหาทัศนคติต่อชีวิตด้านบวกในแง่ความหมายในชีวิต ทัศนคติต่อชีวิตที่เป็นโทษมักจะเชื่อมโยงกับความรู้สึกด้านลบ การปรับทัศนคติต่อชีวิตเป็นการใส่ใจต่อความนึกคิดและมุ่งสู่ความคิดด้านบวกหรือมุ่งสู่ทัศนคติต่อชีวิตที่เข้มแข็งพอที่จะพาตนเองผ่านพ้นจากวิกฤต มุ่งสู่การเติมชีวิตให้เต็มเพื่องาน เพื่อคนสำคัญในชีวิต หรือเพื่อเป้าหมายบางอย่างที่มีคุณค่าต่อบุคคล ทำให้บุคคลมองชีวิตอย่างเป็นจริงและมีความสงบมั่นคงที่จะเผชิญกับสิ่งต่างๆ ในชีวิต ค้นหาความหมายจากสถานการณ์ที่เป็นอยู่ ซึ่งวิธีการอาจใช้การให้ข้อมูล การฝึกปฏิบัติ และเขียนรายงานด้านบวก

2.3 เทคนิคการพูดคุยนำทาง

เป็นวิธีการที่นำหลักการสอนของโสเครติสมาใช้ ช่วยให้คุณสัมผัสกับมิติจิตวิญญาณที่เป็นเรื่องของการเลือก การให้คุณค่าสิ่งต่างๆ การกำหนดชีวิตตนเอง ทำให้บุคคลรู้จักตนเอง ตระหนักในศักยภาพของตน และรู้ว่าสิ่งที่มีความสำคัญหรือความหมายต่อตนเองคืออะไร เป็นการเอื้อให้คุณสัมผัสกับความหมายในชีวิตที่อยู่ในแต่ละสถานการณ์

ขั้นตอนของเทคนิคนี้ประกอบด้วย

2.3.1 การผ่อนคลาย

ก่อนเริ่มต้นการปรึกษาควรเริ่มต้นด้วยการฝึกผ่อนคลาย 5-10 นาที เช่น ให้นั่งในท่าสบาย ให้อ่านบทกลอนเน้นแง่บวกของชีวิต ให้ฟังเสียงธรรมชาติ ฟังเรื่องราวและให้จินตนาการตามเพื่อความผ่อนคลาย เป็นต้น

2.3.2 การถามนำทาง

ช่วยให้คุณค้นพบความหมายในชีวิต 5 ขอบเขต ได้แก่ การรู้จักตนเอง การเลือก (พบว่าตนมีทางเลือก) ลักษณะเฉพาะตน (ไม่มีใครสามารถแทนที่ได้) ความรับผิดชอบ (เป็นเจ้าของสิ่งที่ตนเลือก) และการมีชีวิตที่ไม่ได้เป็นไปเพื่อตนเอง (เริ่มต้นด้วยคำถามนำทางที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่

เป็นอยู่แล้วค่อยนำไปสู่สิ่งที่ต้องการจะเป็น) การถามนำทางเป็นการพูดคุยให้เกิดการปลดปล่อย ความนึกคิด ความรู้สึก และติดตามประเด็นสำคัญที่เรียกว่า “ความนัยสำคัญ (logo hints)” และขอให้บุคคลพิจารณาถึงความหมายในประเด็นเหล่านั้น

2.3.3 การเลือกประเด็นสำคัญ

เลือกหยิบประเด็นสำคัญจากเรื่องราวของบุคคล โดยเฉพาะมุมมองด้านบวกเพื่อให้บุคคลเห็นคุณค่าในตนเอง

2.3.4 การมองทางเลือกใหม่ๆ

เริ่มต้นด้วยการเอื้อให้บุคคลมองความเป็นไปได้ของทางเลือกและพิจารณาผลที่ตามมาทั้งด้านบวกหรือด้านลบในแต่ละทางเลือก แม้ในทางปฏิบัติจะไม่ใช่เรื่องที่สามารถทำได้ก็ตาม จากนั้นให้บุคคลตัดสินใจเลือกทางที่ดีที่สุดที่มีความหมายมากที่สุดสำหรับตนเองในตอนนั้น หลังจาก que เลือกแล้วจะเป็นขั้นตอนการสร้างความจริงของทางเลือกให้ออกมาเป็นการกระทำ

2.3.5 การนำทางเลือกไปใช้

การถามนำทางช่วยให้บุคคลเห็นแนวทางที่จะนำทางเลือกไปใช้ได้ชัดเจนขึ้น การใช้เทคนิคพูดคุยนำทางสามารถใช้ร่วมกับเทคนิคอื่นๆ เช่น การนึกถึงประสบการณ์ การแปลความฝัน การจินตนาการแบบไม่นำทางหรือจินตนาการแบบนำทาง (จินตนาการแบบไม่นำทางมีประโยชน์ต่อบุคคลในเรื่องความรู้สึกไร้ความหมายในเรื่องต่างๆไป การจินตนาการแบบนำทางเป็นประโยชน์ในปัญหาเฉพาะด้านของบุคคล) และประสบการณ์อื่นๆ เช่น ความรู้สึกปิดสุ ระวังแก่มุมบวกในชีวิต การตัดสินใจที่ถูกปิดบัง (ให้ตระหนักว่าเลือกแล้ว ไม่ได้ไม่เลือก)

3. แนวทางค้นหาความหมายในชีวิต

3.1 การรู้จักลักษณะเฉพาะตนและการรู้จักตนเอง

เป็นการตระหนักรู้ว่าบุคคลมีอะไรที่แตกต่างจากคนอื่น มีอะไรเป็นเอกลักษณ์ มีอะไรในตนเองที่ในโลกนี้ไม่มีใครแทนที่ได้ การค้นหาลักษณะเฉพาะตัว ค้นหาตัวตนที่มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตด้วยการเลือกและการตัดสินใจของบุคคล เป็นโอกาสให้บุคคลรู้จักตนเอง เรียนรู้ที่จะปรับตนเองกับคนรอบข้าง ตลอดจนใช้ชีวิตอย่างกลมกลืนกับสิ่งรอบตัวอย่างมีทิศทาง มีเป้าหมาย อันเป็นที่มาของความสุขและความหมายในชีวิต

3.2 การเป็นผู้เลือกกำหนดชีวิตตนเอง

การเป็นเจ้าของชีวิตอันเป็นผลจากการเลือก ด้วยการลงมือกระทำในสิ่งที่เลือกอย่างรับผิดชอบและมุ่งมั่น แนวการสร้างความจริงในการตัดสินใจเลือกให้ระบุสถานการณ์ที่ต้องการเลือก เขียนความเป็นไปได้ต่างๆของทางเลือกที่อาจเกิดขึ้นในสถานการณ์นั้นแล้วเรียงลำดับ

ความสำคัญหรือความหมายจากมากที่สุดไปน้อยสุด พิจารณาแต่ละลำดับทางเลือกมีข้อจำกัดอย่างไร ควบคุมข้อจำกัดได้เพียงใด และจึงตัดสินใจเลือก

3.3 การใช้ชีวิตเหนือตัวตน

เป็นแนวทางการปรับทัศนคติต่อชีวิต ปรับเป้าหมายและความหมายจากมุ่งตอบสนองตนเองเป็นให้ ความสนใจกับสิ่งรอบตัวเพื่อให้ชีวิตดำรงอยู่อย่างสอดคล้องกลมกลืนกับสิ่งรอบตัว เป็นหนทางหนึ่งที่บุคคลจะเติมเต็มความหมายในชีวิตได้เมื่อรู้สึกพ่ายแพ้ต่อทุกสิ่งในชีวิต มักใช้เทคนิคการพูดคุยนำทาง เช่น แม่แบบในใจ การระลึกถึงอดีต การทะลุภาวะจนตรอก (บุคคลสามารถหันกลับหรือเลือกทางใหม่ได้) การทำทายโศกชะตา หรือการทำกิจกรรมต่างๆ เพื่อค้นหาแรงจูงใจในการใช้ชีวิตเหนือตัวตน

4. จิตบำบัดแนวความหมายในชีวิตแบบกลุ่ม

เป็นปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้ให้การศึกษาในบทบาทของผู้นำกลุ่มและสมาชิกภายในกลุ่ม เน้นการแสวงหาความหมายและการเห็นคุณค่าชีวิตของตน มุ่งให้สมาชิกรับผิดชอบต่อชีวิตของตน และช่วยให้สมาชิกค้นพบความหมายในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับชีวิต ผู้นำกลุ่มช่วยให้กลุ่มดำเนินไปอย่างราบรื่นและเอื้อให้สมาชิกกลุ่มได้ช่วยกันค้นหาความหมายในชีวิต ได้ตระหนักถึงความรู้สึกไร้ความหมายของตน ได้ตรวจสอบและเลือกกำหนดคุณค่าชีวิตของตนอย่างสำนึกถึงการเป็นเจ้าของชีวิตและมีมุมมองชีวิตในด้านบวกมากขึ้น โดยมีขั้นตอนกลุ่มดังนี้

4.1 ขั้นตระหนักรู้

ผู้นำกลุ่มให้สมาชิกกลุ่มรับรู้ภาพรวมของชีวิตตนและเอื้อให้สมาชิกกลุ่มได้นึกถึงประสบการณ์ที่เขารู้สึกว่าตนไร้ความหมาย ช่วยให้เกิดความรู้ตัว เกิดการยอมรับ มีผลทำให้ความรู้สึกด้านลบลดลงและมีความรู้สึกที่ตนไร้ความหมายลดลง

4.2 ขั้นสำรวจ

เปิดโอกาสให้สมาชิกกลุ่มค้นหาความหมายในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิต เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้มองย้อนเข้าไปทบทวนประสบการณ์ชีวิตของตนและเข้าถึงความหมายที่ซ่อนอยู่เบื้องหลังประสบการณ์นั้น

4.3 ขั้นระบุความหมายส่วนตัว

สมาชิกกลุ่มสามารถระบุความเป็นไปได้และค้นพบความหมายในชีวิตใน 3 แนวทาง คือ คุณค่าเชิงสร้างสรรค์ คุณค่าเชิงประสบการณ์ และคุณค่าเชิงทัศนคติ

4.4 ขั้นพัฒนาความหมาย

สมาชิกกลุ่มมีโอกาสนำทางเลือกด้วยคุณค่าที่ตนเองเป็นผู้กำหนดและมีบทบาทในการค้นหาความหมายของตนมากขึ้น

4.5 ขั้นสร้างความชัดเจน

เปิดโอกาสให้สมาชิกกลุ่มค้นหาแหล่งกำลังใจ เห็นคุณค่าที่ตนยึดมั่น สำหรับมุ่งไปข้างหน้า เพื่อให้สมาชิกกลุ่มรับรู้ความหมายในชีวิตชัดเจนขึ้นและมีความหมายส่วนตัวที่มั่นคงขึ้น

4.6 ขั้นจัดทิศทาง

เกิดขึ้นหลังจากสมาชิกกลุ่มได้ค้นพบความหมายในชีวิตและจัดการกับอุปสรรคในการค้นพบความหมายในชีวิต ซึ่งเป็นขั้นตอนที่สมาชิกกลุ่มตัดสินใจยุติกลุ่มหรืออาจเริ่มต้นขั้นแรกของการพัฒนาความหมายในชีวิตใหม่ ๆ

กล่าวโดยสรุป การปรึกษาทฤษฎีอัตถิภาวนิยมแนวทางความหมายในชีวิต (Logotherapy) ช่วยให้ผู้คลค้นพบความหมายในชีวิตและคุณค่าในตนเองด้วยการตัดสินใจอย่างอิสระ รับผิดชอบในสิ่งที่เลือก และมุ่งมั่นสู่ความหมาย ผ่านการรับรู้ตนเองที่มีลักษณะเฉพาะไม่เหมือนบุคคลอื่น ตนเองเป็นผู้กำหนดชีวิต และใช้ชีวิตเหนือตัวตนที่สัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมรอบตัวอย่างสอดคล้องในการดำรงชีวิต โดยมีขั้นตอนการปรึกษาที่ค่อนข้างชัดเจนและเน้นการใช้เทคนิคในการปรึกษา

แนวทางอัตถิภาวนิยม-มนุษยนิยม (Existential-Humanistic Approach)

แนวทางอัตถิภาวนิยม-มนุษยนิยมเป็นอีกแนวทางหนึ่งของการปรึกษาทฤษฎีอัตถิภาวนิยมที่ช่วยให้บุคคลเกิดการตระหนักรู้ สามารถค้นพบทางเลือก และเอาชนะความวิตกกังวลของการดำรงอยู่ (อิสรภาพ ความโดดเดี่ยว การไร้ความหมาย และความตาย) ช่วยให้ผู้คลใช้ชีวิตได้อย่างมีคุณค่าและมีความหมาย โดยรายละเอียดของแนวทางอัตถิภาวนิยม-มนุษยนิยมมีดังนี้

1. แนวคิดพื้นฐานของแนวทางอัตถิภาวนิยม-มนุษยนิยม

1.1 ความสามารถตระหนักรู้ในตน (The Capacity for Self-Awareness)

บุคคลมีความสามารถตระหนักรู้ในตนเอง รับรู้ในมุมมองของตนเอง ตระหนักในทางเลือก แรงบันดาลใจ และจุดมุ่งหมาย การตระหนักรู้ช่วยให้บุคคลมีอิสรภาพ (Corey, 2013) สามารถจัดการปัญหาของตนได้ดีขึ้น สามารถตัดสินใจและสร้างทางเลือกที่นำไปสู่การเห็นคุณค่าในตนเองและการดำรงชีวิตอย่างสมบูรณ์ การเพิ่มการตระหนักรู้ในตนจะนำไปสู่การยอมรับตนเอง เข้าใจความต้องการของตนเอง ซึ่งช่วยให้บุคคลได้พัฒนาศักยภาพของตนอย่างสูงสุดในขอบเขตของความเป็นไปได้โดยไม่จำกัด (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2551)

1.2 อิสรภาพและความรับผิดชอบ (Freedom and Responsibility)

บุคคลมีอิสรภาพและเป็นผู้กำหนดชีวิตตนเอง ถึงแม้บุคคลจะไม่อิสระจากสถานการณ์แต่บุคคลมีอิสระที่จะเลือกว่าจะทำอะไรในสถานการณ์นั้น (ดวงมณี จงรักษ์, 2556)

บุคคลเรียนรู้ถึงอิสรภาพในการเลือกและยอมรับผลที่จะตามมาจากการเลือกนั้นๆพร้อมทั้ง
รับผิดชอบต่อการเลือกและผลที่ตามมา (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2551)

1.3 การแสวงหาเอกลักษณ์และสัมพันธ์ภาพกับผู้อื่น (Striving for Identity and
Relationship to Others)

บุคคลต้องกล้าหาญที่จะเป็น ค้นหาตัวตนของตนเองที่เป็นจริงและไม่ได้เป็นไปเพื่อ
บุคคลอื่น ขณะเดียวกันบุคคลก็มีความสนใจในสิ่งแวดล้อมเพื่อสัมพันธ์กับผู้อื่น (Corey, 2013) การ
ที่บุคคลหาเอกลักษณ์ของตนเองจะช่วยเพิ่มความสามารถในการเลือกอย่างมีประสิทธิภาพและ
สามารถปรับตัวอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2551)

1.4 การค้นหาความหมายในชีวิต (The Search for Meaning)

บุคคลต้องการความรู้สึกมีความหมาย หากบุคคลค้นพบความหมายในตนเองและใน
สถานการณ์ที่เกิดขึ้นจะช่วยให้บุคคลเผชิญกับความทุกข์ได้ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช,
2551) การค้นหาความหมายในชีวิตช่วยสร้างคุณค่าในการดำเนินชีวิตซึ่งจะช่วยให้ใช้ชีวิตอย่าง
คุ้มค่า (Corey, 2013)

1.5 ความวิตกกังวลในฐานะที่เป็นเงื่อนไขของการดำรงชีวิต (Anxiety as a Condition
of Living)

บุคคลไม่สามารถหลีกเลี่ยงความวิตกกังวลของการดำรงอยู่ อันได้แก่ ความตาย
อิสรภาพ ความโดดเดี่ยว และการไร้ความหมาย ได้ หากบุคคลตระหนักถึงและยอมรับที่จะเผชิญกับ
ความวิตกกังวลนี้ได้จะช่วยให้บุคคลพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลงและเติบโต (ดวงมณี จงรักษ์, 2556;
Corey, 2013)

1.6 การตระหนักรู้ถึงความตายและไม่ดำรงอยู่ (Awareness of Death and Nonbeing)

ความตายและไม่ดำรงอยู่เป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ การตระหนักรู้ถึงความตายและไม่
ดำรงอยู่ช่วยให้บุคคลมองเห็นความสำคัญของชีวิตในปัจจุบัน กระตุ้นให้บุคคลใช้ประโยชน์จาก
ช่วงเวลาปัจจุบัน โดยตระหนักว่าเวลาในปัจจุบันนี้เท่านั้นที่เป็นเวลาสำคัญที่บุคคลจะทำสิ่งต่างๆได้
อย่างแท้จริง ดำเนินชีวิตได้อย่างเต็มที่ตามศักยภาพและแท้จริงตามความหมายของการดำรงอยู่
(มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2551; Corey, 2013)

2. เทคนิคที่ใช้ในแนวทางอัตถิภาวนิยม-มนุษยนิยม

ไม่มีเทคนิคที่เฉพาะ ผู้ให้การปรึกษามีอิสระที่จะบูรณาการและเลือกเทคนิคต่างๆมาใช้
ในการปรึกษาตามความเหมาะสม เน้นสัมพันธ์ภาพระหว่างผู้ให้การปรึกษาและผู้รับการปรึกษาเป็น
สิ่งสำคัญ ไม่เน้นการใช้เทคนิค (ดวงมณี จงรักษ์, 2556; มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2551;
Corey, 2013) เทคนิคที่มาใช้ส่วนใหญ่ ได้แก่ การใช้คำถามปลายเปิด การทำให้กระจ่าง การสะท้อน

ความรู้สึก การเผชิญหน้า การให้กำลังใจ การเชื่อมโยงอย่างเสรี การปรับโครงสร้างความคิดใหม่ และการลดความรู้สึกอ่อนไหวอย่างเป็นระบบ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2551)

3. ขั้นตอนการปรึกษาแนวทางอัตถิภาวนิยม-มนุษยนิยม

3.1 ขั้นเริ่มต้น เป็นการสร้างสัมพันธภาพที่เต็มไปด้วยความเคารพซึ่งกันและกัน มีการแสดงออกที่เป็นตัวของตัวเองอย่างแท้จริงระหว่างผู้ให้การศึกษาและผู้รับการปรึกษา (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2551) ผู้ให้การศึกษาทำความเข้าใจผู้รับการปรึกษา (ดวงมณี จงรักษ์, 2556) และช่วยให้ผู้รับการปรึกษาระบุและกระจ่างในโลกของผู้รับการปรึกษารวมถึงตรวจสอบตนเองว่ามีบทบาทในการสร้างปัญหาที่เกิดขึ้น ปัญหาไม่ได้เกิดจากสิ่งภายนอกอย่างที่ผู้รับการปรึกษามักอ้างถึง (Corey, 2013)

3.2 ขั้นดำเนินการ ผู้ให้การศึกษาช่วยให้ผู้รับการปรึกษามีการตระหนักรู้ในรูปแบบใหม่ตามแนวคิดพื้นฐานของแนวทางอัตถิภาวนิยม-มนุษยนิยม มีอิสรภาพ เพิ่มทางเลือก มองเห็นคุณค่าในตนเอง ค้นพบเป้าหมายและความหมายของการดำเนินชีวิตของตน (Corey, 2013) โดยเน้นการรับรู้ในปัจจุบัน (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2551)

3.3 ขั้นยุติการปรึกษา ผู้ให้การศึกษาสนับสนุนให้ผู้รับการปรึกษานำแนวทางชีวิตใหม่ไปปฏิบัติ (ดวงมณี จงรักษ์, 2556; Corey, 2013)

กล่าวโดยสรุป การปรึกษาทฤษฎีอัตถิภาวนิยมแนวทางอัตถิภาวนิยม-มนุษยนิยม (Existential-Humanistic Approach) ช่วยให้บุคคลเกิดการตระหนักรู้ในตนเอง มีอิสระในการเลือก และมีความรับผิดชอบ เน้นความเป็นปัจจุบัน และค้นพบความหมายในชีวิตที่สัมพันธ์กับผู้อื่น โดยเน้นสัมพันธภาพในการปรึกษามากกว่าการใช้เทคนิคและมีขั้นตอนการปรึกษาที่เปิดกว้าง สามารถออกแบบได้เองตามความเหมาะสม ไม่ได้ระบุเป็นขั้นที่ชัดเจนเหมือนแนวทางความหมายในชีวิต

กลุ่มเปราะบาง

จากการศึกษางานวิจัยการปรึกษาทฤษฎีอัตถิภาวนิยมในประเทศไทยพบว่า งานวิจัยมีกลุ่มตัวอย่างเป็นบุคคลในกลุ่มเปราะบางมากกว่าบุคคลทั่วไป ผู้วิจัยจึงกำหนดขอบเขตการศึกษาครั้งนี้ภายใต้บริบทกลุ่มเปราะบางและเพื่อให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับกลุ่มเปราะบาง ผู้วิจัยจึงนำเสนอความหมายและประเภทของกลุ่มเปราะบางไว้ดังนี้

1. ความหมายของกลุ่มเปราะบาง

ตามความหมายในพจนานุกรม Oxford Dictionary (2017 อ้างถึงใน มุลนิธิศูนย์วิจัยและติดตามความเป็นธรรมทางสุขภาพ, ม.ป.ป.) บุคคลเปราะบาง (Vulnerable person) คือ บุคคลที่

ต้องการการดูแลเป็นพิเศษ ต้องการการสนับสนุน การปกป้อง เพราะปัจจัยทางด้านอายุ ความพิการ ความเสี่ยงต่อการถูกระงับหรือถูกเพิกเฉย

จรรยาพร ศรีศศลักษณ์ (2556) บุคคลเปราะบาง คือ ผู้ที่มีความจำเป็นต้องพึ่งพิงผู้อื่น ไม่สามารถแสดงความคิดเห็นอย่างเป็นอิสระหรือตัดสินใจด้วยตนเองได้ เป็นกลุ่มที่ถูกเอารัดเอาเปรียบได้ง่าย

วิชัย ไชยวิวัฒน์ (2560) บุคคลเปราะบาง หมายถึง บุคคลที่ไม่สามารถคุ้มครองผลประโยชน์ของตนเองบางส่วนหรือทั้งหมด เพราะมีอำนาจ สติปัญญา การศึกษา ทรัพยากร กำลัง หรือสิ่งอื่นๆที่จำเป็นต่อการคุ้มครองผลประโยชน์ของตนไม่เพียงพอ

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (2562) บุคคลเปราะบาง หมายถึง บุคคลที่ไม่สามารถปกป้องตนเองได้อย่างเต็มที่ที่เกิดจาก 1. ปัจจัยทางกาย จิต หรือสติปัญญาที่ทำให้ไม่สามารถทำความเข้าใจหรือไม่สามารถตัดสินใจได้ 2. ปัจจัยรอบข้างที่ทำให้การตัดสินใจไม่อิสระ 3. เกิดความสัมพันธ์เชิงลำดับชั้น ยศ ตำแหน่ง 4. อ่อนด้อยจากสถานภาพทางสังคม การศึกษา ทรัพยากร ทำให้ถูกเอารัดเอาเปรียบได้ง่ายจากการถูกบังคับหรือชักจูง

2. ประเภทของกลุ่มเปราะบาง

The National Bioethics Advisory Commission (2001 อ้างถึงใน สุภาภรณ์ สุดหนองบัว, ม.ป.ป.) แบ่งประเภทของกลุ่มเปราะบางเป็น 6 ประเภท

1. บุคคลที่เปราะบางจากความบกพร่องในการรับรู้ (Cognitive or communicative Vulnerability)
2. บุคคลที่เปราะบางจากขาดอิสรภาพ (Institutional Vulnerability)
3. บุคคลที่เปราะบางจากความสัมพันธ์ลำดับชั้น (Deferential Vulnerability)
4. บุคคลที่เปราะบางจากสภาพเจ็บป่วยที่รุนแรง (Medical Vulnerability)
5. บุคคลที่เปราะบางจากด้อยเศรษฐกิจฐานะ (Economic Vulnerability)
6. บุคคลที่เปราะบางจากการด้อยค่าในสังคม (Social Vulnerability)

จรรยาพร ศรีศศลักษณ์ (2556) แบ่งประเภทของกลุ่มเปราะบางเป็น 3 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มที่มีความเสี่ยงสูงกว่าคนทั่วไป เช่น หญิงตั้งครรภ์ ผู้สูงอายุ เด็กเล็ก ผู้ป่วยโรคเรื้อรัง
2. กลุ่มทุพพลภาพและกลุ่มที่ไม่สามารถตัดสินใจได้เอง เช่น ผู้พิการ ผู้ป่วยเด็ก ผู้ป่วยจิตเวช ผู้ป่วยสมองเสื่อม ผู้ป่วยในภาวะฉุกเฉิน
3. กลุ่มที่ไม่มีอิสระพอในการตัดสินใจ เช่น นักโทษ ทหารเกณฑ์ โสเภณี ผู้ติดสารเสพติด

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (2562) แบ่งประเภทของกลุ่มเปราะบางเป็น 4 ประเภท คือ

1. บุคคลที่ไม่สามารถตัดสินใจได้เนื่องจากปัจจัยทางกาย จิต หรือสติปัญญาที่ทำให้บุคคลไม่สามารถทำความเข้าใจกับข้อมูลที่ได้รับ เช่น ผู้ที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาหรือทางจิต ผู้ป่วยหมดสติ ทารกในครรภ์ ทารกแรกคลอด และเด็ก
2. บุคคลที่ไม่สามารถตัดสินใจได้อย่างอิสระ เช่น นักโทษ ผู้ต้องขัง
3. บุคคลที่มีความสัมพันธ์เชิงลำดับ เช่น นักเรียน นิสิต ทหารเกณฑ์
4. บุคคลที่อ่อนด้อยจากสถานภาพทางสังคม การศึกษา ทรัพยากร เช่น คนชายขอบ ผู้อพยพ ชนกลุ่มน้อย กลุ่มเปียงเบนทางเพศ กลุ่มรักร่วมเพศ ผู้ให้บริการทางเพศ ผู้ติดยาเสพติด วัยรุ่นนั้ตั้งครรภ์

วิจัย โชควิวัฒน์ (2560) ยกตัวอย่างกลุ่มเปราะบาง เช่น เด็ก หญิงตั้งครรภ์และเด็กแรกเกิด บุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ผู้พิการ ผู้ป่วยโรคจิต คนงาน ลูกจ้าง นักเรียนนักศึกษา ผู้อพยพ ผู้มีเศรษฐฐานะหรือสถานะทางสังคมต่ำ ซึ่งบุคคลกลุ่มนี้จะขาดหรือหย่อนความสามารถที่จะเข้าใจและตัดสินใจส่งผลให้ถูกบังคับได้ง่ายและเสี่ยงต่ออันตรายที่อาจเกิดขึ้น

จากที่กล่าวมาผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า กลุ่มเปราะบางคือกลุ่มบุคคลที่ไม่สามารถปกป้องผลประโยชน์ของตนเองได้อย่างเต็มที่หรือดำเนินชีวิตภายใต้ข้อจำกัด ขาดความสามารถหรืออิสรภาพในการตัดสินใจ ซึ่งอาจเกิดจากปัจจัยในตัวบุคคลเองหรือปัจจัยรอบข้าง ส่งผลให้บุคคลมีความเสี่ยงต่ออันตรายหรือถูกเอารัดเอาเปรียบได้ง่ายกว่าบุคคลทั่วไป แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่

1. กลุ่มที่มีความเสี่ยงสูงกว่าคนทั่วไป เช่น เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ ผู้ป่วย
2. กลุ่มทุพพลภาพ เช่น ผู้พิการ อัมพาต
3. กลุ่มที่ไม่สามารถตัดสินใจได้อย่างอิสระ เช่น ผู้ต้องขัง ผู้ที่มีความสัมพันธ์เชิงลำดับ (ลูกจ้าง นักเรียนนักศึกษา) ผู้อยู่ในสถานพินิจ และ
4. กลุ่มที่ด้อยค่าในสังคม เช่น ชนกลุ่มน้อย ผู้ลี้ภัย ผู้ให้บริการทางเพศ ผู้ติดยาเสพติด วัยรุ่นนั้ตั้งครรภ์ กลุ่มเปียงเบนทางเพศและกลุ่มรักร่วมเพศ เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับบุคคลโดยส่วนใหญ่ที่พบในงานวิจัยการปรึกษาทฤษฎีอัตถิภาวนิยม

บุคคลในกลุ่มเปราะบางมักได้รับผลกระทบจากแวดล้อมสิ่งต่างๆและพบปัญหาจากการดำเนินชีวิตภายใต้ข้อจำกัดได้ง่าย ขณะเดียวกันทฤษฎีการปรึกษาอัตถิภาวนิยมก็มีที่มาจากความคิดความเชื่อว่ามนุษย์มีคุณค่า มีศักยภาพในการพัฒนาตนเองเสมอ ไม่ว่าจะเป็นอย่างไรรอยู่ในแวดล้อมใดและมีสาระสำคัญเกี่ยวกับการดำรงอยู่ของชีวิต การปรึกษาทฤษฎีอัตถิภาวนิยมจึงตอบ โจทย์และช่วยเหลือให้บุคคลในกลุ่มเปราะบางสามารถดำรงอยู่ได้ภายใต้สภาวะแวดล้อมที่มีข้อจำกัด ซึ่งการปรึกษาเองก็มีความหลากหลายในการดำเนินการและผู้วิจัยต้องการค้นหาคำตอบว่าทำอย่างไรการ

ปรึกษาอรรถกถาวิทยานิพนธ์จึงจะประสบผลสำเร็จ ผู้วิจัยจึงใช้การวิเคราะห์อภิมานเป็นเครื่องมือในการหาคำตอบและศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์อภิมานได้ ดังนี้

การวิเคราะห์อภิมาน

การวิเคราะห์อภิมานคือวิธีการที่ผู้วิจัยใช้เพื่อหาคำตอบของงานวิจัย ซึ่งการวิเคราะห์อภิมานเป็นวิธีการหนึ่งของการสังเคราะห์งานวิจัย ก่อนที่จะกล่าวถึงรายละเอียดของการวิเคราะห์อภิมาน ผู้วิจัยขอเสนอการสังเคราะห์งานวิจัยโดยสังเขป

ความหมายของการสังเคราะห์งานวิจัย

การสังเคราะห์งานวิจัย หมายถึง การนำส่วนย่อยมาประกอบเข้าด้วยกันจนเกิดสิ่งใหม่ (อุทุมพร จามรมาน, 2531) เป็นการนำงานวิจัยหลายๆเรื่อง que ศึกษาในประเด็นเดียวกันมาวิเคราะห์เพื่อหาข้อสรุป ข้อเท็จจริง คำตอบปัญหาวิจัย และสร้างองค์ความรู้ใหม่ โดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ใช้สถิติในการวิเคราะห์หรือวิธีการวิเคราะห์เชิงคุณภาพ (จตุภูมิ เขตจัตุรัส, 2552; นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542)

จุดมุ่งหมายของการสังเคราะห์งานวิจัย

เพื่อรวบรวมองค์ความรู้อย่างเป็นระบบ นำองค์ความรู้ที่ได้ไปใช้เป็นฐานความคิดเพื่อการต่อยอดในการพัฒนางานวิจัยในแง่มุมต่างๆ และเป็นการเชื่อมโยงองค์ความรู้จากอดีตถึงปัจจุบัน (จตุภูมิ เขตจัตุรัส, 2552)

ประเภทของการสังเคราะห์งานวิจัย (จตุภูมิ เขตจัตุรัส, 2552)

1. การสังเคราะห์เชิงคุณภาพ (Qualitative Synthesis) ใช้วิธีการบรรยาย
2. การสังเคราะห์เชิงปริมาณ (Quantitative Synthesis) วิเคราะห์ตัวเลขหรือค่าสถิติที่ปรากฏในงานวิจัยที่วัดออกมาในรูปดัชนีมาตรฐาน โดยใช้กระบวนการที่เป็นระบบ มีความเป็นปรนัย มีความถูกต้องน่าเชื่อถือมากขึ้น

วิธีการสังเคราะห์งานวิจัยเชิงปริมาณ (นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542)

1. วิธีนับคะแนนเสียงแบบเดิม (Traditional Vote-Counting Methods) เป็นการนำรายงานการวิจัยที่นำมาสังเคราะห์จัดแยกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มที่มีนัยสำคัญทางสถิติและค่าสถิติเป็นบวก กลุ่มที่มีนัยสำคัญทางสถิติและค่าสถิติเป็นลบ และกลุ่มที่ไม่พบนัยสำคัญทางสถิติ จากนั้นจึงสังเคราะห์โดยการนับความถี่ จุดอ่อนคือมีความลำเอียงเกิดขึ้นเนื่องจากงานบางเรื่องมีกลุ่มขนาดตัวอย่างขนาดใหญ่ทำให้ได้ผลที่มีนัยสำคัญทางสถิติถึงแม้จะมีขนาดอิทธิพลหรือค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำ ละเลยสารสนเทศที่เป็นผลการวิจัยที่สำคัญเพราะเสนอแต่นัยสำคัญ

2. วิธีหาระดับนัยสำคัญจากผลการนับคะแนนเสียง (Vote-Counting Method Yielding Significance Level) เป็นวิธีที่ใช้หลักทางสถิติว่าเมื่อสมมติฐานศูนย์เป็นจริง ผลการทดสอบสมมติฐานทางสถิติในรูปความน่าจะเป็น (p-values) ที่ได้จากงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์จะมีความเกินกว่า 0.50 อยู่ร้อยละ 50 และมีค่าน้อยกว่าหรือเท่ากับ 0.50 อยู่ร้อยละ 50 จึงสามารถนำสัดส่วนของงานวิจัยที่มีค่าความน่าจะเป็นเกิน 0.50 มาทดสอบสมมติฐานเกินกว่าค่าที่กำหนดหรือไม่โดยใช้การทดสอบแบบไบนอมิเยลหรือการทดสอบไค-สแควร์ จุดอ่อนคือใช้ไม่ได้เมื่อสมมติฐานศูนย์ในงานวิจัยแต่ละเรื่องเป็นเท็จและเป็นวิธีที่ไม่ให้ขนาดอิทธิพล

3. วิธีการประมาณค่าขนาดอิทธิพลจากผลการนับคะแนนเสียง (Vote-Counting Method Yielding Estimator of Effect Size) เป็นวิธีที่ปรับปรุงจากวิธีการนับคะแนนเสียงแบบเดิมให้ดีขึ้นสามารถประมาณค่าพารามิเตอร์ขนาดอิทธิพลได้จากตารางสำเร็จสำหรับประมาณค่าพารามิเตอร์ขนาดอิทธิพลของ Hedges และ Olkin (1985) เป็นวิธีที่ใช้เพียงสัดส่วนจำนวนงานวิจัยที่มีนัยสำคัญทางสถิติเท่านั้นและค่าประมาณที่ได้จะมีความถูกต้องมากขึ้นก็ต่อเมื่อมีงานวิจัยจำนวนมากเท่านั้น

4. วิธีรวมสะสมความน่าจะเป็น (Cumulation of p-values) เป็นการนำความน่าจะเป็นซึ่งเป็นดัชนีมาตรฐาน ไม่มีหน่วยมารวมกันแล้วหาค่าเฉลี่ย ประมาณค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน และสร้างสูตรสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐานว่าค่าเฉลี่ยพารามิเตอร์ความน่าจะเป็นแตกต่างจากศูนย์หรือไม่

5. การวิเคราะห์ห่อภิมาณ (Meta-analysis) เป็นการใช่วิธีการทางสถิติประมาณค่าที่เป็นผลการวิจัยให้อยู่ในรูปดัชนีมาตรฐาน ได้แก่ ขนาดอิทธิพล และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ แล้วเปรียบเทียบขนาดอิทธิพลหรือสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากงานวิจัยแต่ละเรื่องว่าเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร เพื่อสังเคราะห์สรุปรูปงานวิจัยให้ได้ข้อค้นพบที่กว้างขวางกลุ่มเล็ก

และเพื่อให้เข้าใจถึงวิธีการที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รวบรวมรายละเอียดการวิเคราะห์ห่อภิมาณจากการศึกษาหนังสือการวิเคราะห์ห่อภิมาณ META-ANALYSIS (นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542) ไว้ดังนี้

1. ความหมายของการวิเคราะห์ห่อภิมาณ

Glass (1976 อ้างถึงใน นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542) ใช้ meta-analysis เป็นครั้งแรกในปี ค.ศ. 1976 โดยให้ความหมายว่า เป็นการวิเคราะห์ผลการวิเคราะห์ด้วยวิธีทางสถิติเพื่อสังเคราะห์งานวิจัยสำหรับในประเทศไทยการวิเคราะห์ห่อภิมาณเริ่มใช้ในปี พ.ศ. 2530 โดย รศ.ดร.ปรีชา ชรรมา ให้ความหมายว่า เป็นการวิเคราะห์ที่มีการวัดหรือแบบที่เหนือกว่า สมบูรณ์กว่า การวิเคราะห์ทั่วไป เพราะนำผลการวิเคราะห์จากหลายๆเรื่องมาวิเคราะห์ ซึ่งมีความหมายตรงกับ meta-analysis (นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542)

Glass (1976 อ้างถึงใน นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542) การวิเคราะห์ห่อภิมาณ หมายถึง การวิเคราะห์ผลการวิเคราะห์ การวิเคราะห์ที่มีการนำงานวิจัยมาใช้เป็นข้อมูลในการวิเคราะห์

Glass, McGaw, and Smith (1981 อ้างถึงใน นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542) การวิเคราะห์ห่อภิมาณเป็นการวิจัยเชิงปริมาณเพื่อสังเคราะห์งานวิจัยหลายๆเรื่อง que ที่ศึกษาปัญหาวิจัยเดียวกัน โดยใช้วิธีทางสถิติ ข้อมูลสำหรับการวิเคราะห์ประกอบด้วยผลการวิจัยในรูปแบบขนาดอิทธิพลและคุณลักษณะงานวิจัย การวิเคราะห์ให้ความสำคัญกับขนาดอิทธิพลมากกว่าระดับนัยสำคัญของการรวมค่าขนาดอิทธิพลและให้ความสำคัญกับการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะงานวิจัยกับขนาดอิทธิพล

Hedges and Olkin (1985 อ้างถึงใน นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542) การวิเคราะห์ห่อภิมาณเป็นวิธีการวิเคราะห์ผลของการวิเคราะห์ทางสถิติที่ได้จากงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์เพื่อให้ได้ข้อค้นพบที่เป็นข้อยุติ สามารถสรุปความหมายสารสนเทศที่ได้จากรายงานการวิจัยหลายๆเรื่องซึ่งศึกษาปัญหาวิจัยเดียวกัน

Wolf (1986 อ้างถึงใน นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542) การวิเคราะห์ห่อภิมาณเป็นการศึกษา งานวิจัยทุกเรื่อง que ที่ศึกษาปัญหาวิจัยเดียวกัน โดยการนำงานวิจัยมาวิเคราะห์ด้วยวิธีทางสถิติและแยกงานวิจัยที่ให้ผลสุดโต่งออกจากกลุ่ม นำงานที่ให้ผลคล้ายคลึงกันมาวิเคราะห์เพื่อประมาณค่าความสัมพันธ์หรือปฏิสัมพันธ์หรือแนวโน้มที่เป็นข้อสรุปตอบปัญหาวิจัย

Kulik and Kulik (1989 อ้างถึงใน นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542) การวิเคราะห์ห่อภิมาณ เป็นการสังเคราะห์งานวิจัยที่มีวิธีการวิเคราะห์ 2 ลักษณะ ลักษณะแรกคือการประมาณค่าดัชนีความสัมพันธ์ ทั้งแบบที่เป็นการประมาณค่าด้วยวิธีทางสถิติและการประมาณค่าโดยการหาความสัมพันธ์ระหว่างค่าเฉลี่ยของตัวแปรในงานวิจัย ลักษณะที่สองคือการรวมค่าดัชนีความสัมพันธ์และการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปรับกับดัชนีความสัมพันธ์ที่ประมาณค่าได้

Mullen (1989 อ้างถึงใน นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542) การวิเคราะห์ห่อภิมาณเป็นกระบวนการเชิงปริมาณที่บูรณาการและสรุปรวมรายงานวิจัยโดยให้ผลสรุปที่ถูกต้อง กระบวนการเริ่มจากการกำหนดตัวเลขแทนคุณลักษณะและผลของการวิจัยแต่ละเรื่อง จากนั้นใช้วิธีการทางสถิติสังเคราะห์งานวิจัยเข้าด้วยกัน

Rosenthal (1990) Hedges and Olkin (1985) (อ้างถึงใน นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542) การวิเคราะห์ห่อภิมาณเป็นวิธีการสังเคราะห์ค่าสถิติที่เป็นดัชนีมาตรฐานซึ่งนักวิจัยสร้างขึ้นแทนข้อค้นพบจากงานวิจัยแต่ละเรื่อง การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิเคราะห์ห่อภิมาณแยกได้ 3 แบบ 1. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อสรุปความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร โดยการประมาณค่าดัชนีมาตรฐานจากงานวิจัยแต่ละเรื่อง 2. เป็นการศึกษาค่าตัวแปรปรับ โดยการทดสอบว่าค่าประมาณดัชนีมาตรฐานที่

ได้จากงานวิจัยมีความแตกต่างกันหรือไม่ ถ้าแตกต่างกันเกิดจากตัวแปรปรับใด (ตัวแปรปรับ คือ ตัวแปรที่เกี่ยวกับคุณลักษณะงานวิจัยที่เป็นเกณฑ์ใช้ตรวจสอบว่าค่าประมาณดัชนีมาตรฐานจากงานวิจัยแตกต่างกัน) 3. เป็นการศึกษาความสัมพันธ์จากการวิเคราะห์รวม โดยหาค่าเฉลี่ยดัชนีมาตรฐานแยกกลุ่มงานวิจัยตามตัวแปรสำคัญที่เป็นปัญหาวิจัยจากงานวิจัยทุกเรื่องแล้วคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างค่าเฉลี่ยดัชนีมาตรฐานกับตัวแปรเหล่านั้นเพื่อสังเคราะห์งานวิจัยตอบปัญหาวิจัย

Hunt (1997 อ้างถึงใน นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542) การวิเคราะห์ห่อภิมาณเป็นการวิเคราะห์ที่มีจุดมุ่งหมาย 2 ประการ 1. เพื่อสังเคราะห์งานวิจัยให้ได้ข้อสรุปที่มีความถูกต้องเชื่อถือได้ 2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างตัวแปรปรับกับผลการวิจัยที่นำมาสังเคราะห์

Hunter and Schmidt (2004) การวิเคราะห์ห่อภิมาณเป็นการรวบรวมผลที่ได้จากงานวิจัยในประเด็นเดียวกันเพื่อให้ได้ข้อสรุปลักษณะความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ศึกษาซึ่งนำไปสู่การพัฒนาทฤษฎี โดยการวิเคราะห์ห่อภิมาณจะปรับแก้ความคลาดเคลื่อนที่เกิดจากการสุ่ม การวัด และนักวิจัย ซึ่งอาจเป็นสาเหตุให้ผลการศึกษานี้ในเรื่องเดียวกันได้ผลแตกต่างกัน

Cooper and Hedges (2009) การวิเคราะห์ห่อภิมาณหมายถึงการวิเคราะห์ผลการวิเคราะห์ซึ่งได้จากการรวบรวมงานวิจัยที่ศึกษาประเด็นปัญหาวิจัยเดียวกันมาสังเคราะห์ค่าดัชนีมาตรฐานที่แบ่งออกเป็นค่าขนาดอิทธิพลและค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ และดำเนินการทดสอบความแปรปรวนของค่าดัชนีมาตรฐาน

อุทุมพร จามรมาน (2531) ได้ให้ความหมายว่า เมตต้า (Meta) เป็นการวิเคราะห์งานวิจัยที่เสร็จแล้วเข้าด้วยกันเพื่อให้ได้คำตอบใหม่ที่ยังไม่มีใครค้นพบมาก่อน

นงลักษณ์ วิรัชชัย (2542) ให้ความหมายของการวิเคราะห์ห่อภิมาณว่า เป็นการสังเคราะห์งานวิจัยเชิงปริมาณแบบหนึ่งที่นักวิจัยนำงานวิจัยซึ่งศึกษาปัญหาวิจัยเดียวกันจำนวนหลายเรื่องมาศึกษาวิเคราะห์ด้วยวิธีทางสถิติ เพื่อให้ได้ข้อสรุปผลการวิจัยที่มีความกว้างขวางลุ่มลึกกว่าผลงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์แต่ละเรื่อง

จตุภูมิ เขตจัตุรัส (2552) การวิเคราะห์ห่อภิมาณเป็นการใช้วิธีทางสถิติประมาณค่าที่เป็นผลการวิจัยให้อยู่ในรูปดัชนีมาตรฐาน ได้แก่ ขนาดอิทธิพล และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ แล้วเปรียบเทียบขนาดอิทธิพลหรือสหสัมพันธ์จากงานวิจัยแต่ละเรื่องว่าเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร เพื่อสังเคราะห์สรุปงานวิจัยให้ได้ข้อค้นพบที่กว้างขวางลุ่มลึก

กล่าวโดยสรุป การวิเคราะห์ห่อภิมาณ หมายถึง การสังเคราะห์งานวิจัยเชิงปริมาณที่นำผลงานวิจัยที่ศึกษาในประเด็นหรือปัญหาเดียวกันหลายๆเรื่องมาวิเคราะห์ด้วยวิธีทางสถิติในรูปแบบดัชนีมาตรฐานซึ่งได้แก่ ขนาดอิทธิพลและสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ และเปรียบเทียบขนาด

อิทธิพลหรือสหสัมพันธ์จากงานวิจัยแต่ละเรื่องว่าเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร เพื่อสังเคราะห์
สรุปงานวิจัยให้ได้ข้อค้นพบที่กว้างขวางลุ่มลึกกว่าผลงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์แต่ละเรื่อง

2. ขั้นตอนการวิเคราะห์ห่อภิมาณ (นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542)

ขั้นตอนที่ 1 การกำหนดปัญหาวิจัยและวัตถุประสงค์การวิจัย

การกำหนดปัญหาวิจัยมีปัญหาลึก 3 ข้อ คือ 1. ปัญหาเกี่ยวกับแนวโน้มค่าแนวโน้มคู่
ส่วนกลางของดัชนีมาตรฐาน 2. ปัญหาเกี่ยวกับความแปรปรวนของดัชนีมาตรฐาน 3. มุ่งตอบ
คำถามว่าผลการวิจัยที่สังเคราะห์นั้นเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กับคุณลักษณะของงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์
อย่างไร

การกำหนดวัตถุประสงค์ คือ เพื่อสังเคราะห์ผลการวิจัยที่มีข้อขัดแย้งหรือมีจำนวนมาก
ให้ได้คำตอบปัญหาวิจัยที่เป็นข้อสรุป เพื่อให้ได้องค์ความรู้ใหม่ทางวิชาการที่จะนำไปใช้ประโยชน์
ในเชิงวิชาการ และเพื่อให้ได้ข้อค้นพบที่เป็นความสัมพันธ์แบบมีเงื่อนไขที่จะสามารถนำไปใช้
ประโยชน์ในการกำหนดนโยบายและการปฏิบัติจริงได้ต่อไป

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง

ศึกษาทฤษฎีทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย ศึกษาสังเคราะห์รายงานการวิจัยทั้งหมดที่
เกี่ยวข้องกับการวิจัย และสร้างกรอบความคิดสำหรับการวิเคราะห์ห่อภิมาณ

ขั้นตอนที่ 3 การรวบรวมข้อมูล

ประกอบด้วย 4 ส่วน

1. การเสาะค้นงานวิจัย กำหนดลักษณะงานวิจัยที่ต้องการก่อนว่าเป็นงานวิจัยศึกษา
ปัญหาลักษณะใด
2. การกำหนดกลุ่มตัวอย่างงานวิจัยที่จะนำมาสังเคราะห์ มี 4 ทางเลือก คือ
 - 2.1 ศึกษางานวิจัยทุกเรื่องที่สืบค้นได้ วิธีนี้จะได้ผลการวิเคราะห์ห่อภิมาณที่สมบูรณ์แต่
จะเสียเวลาและงานวิจัยบางส่วนที่ไม่มีคุณภาพอาจมีปัญหาในการสังเคราะห์
 - 2.2 เลือกงานวิจัยโดยใช้การเลือกแบบแบ่งชั้นตามลักษณะงานวิจัย วิธีนี้ต้องกำหนด
ตัวแปรลักษณะงานวิจัยเป็นเกณฑ์ในการแบ่งชั้นงานวิจัย แล้วจึงสุ่มเลือกงานวิจัยมาเป็นสัดส่วน
เท่ากันทุกชั้น
 - 2.3 เลือกเฉพาะงานวิจัยที่มีการพิมพ์เผยแพร่ อาจเกิดความลำเอียงในผลการ
สังเคราะห์ได้เพราะงานวิจัยที่ไม่ได้รับการเผยแพร่มักให้ผลการวิจัยที่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
 - 2.4 เลือกเฉพาะงานวิจัยที่มีคุณภาพ โดยการประเมินจากนักวิจัยหรือผู้ทรงคุณวุฒิ วิธี
นี้ได้รับการสนับสนุนจาก Slavin แต่ Glass, McGaw และ Smith ไม่เห็นด้วย โดยแย้งว่างานวิจัยทุก
เรื่องมีคุณค่า

กรณีไม่ได้นำงานวิจัยทุกเรื่องมาสังเคราะห์ต้องพิจารณาเรื่องขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยต้องพิจารณาจากประชากรงานวิจัยทั้งหมดว่าเป็นอย่างไร หากประชากรงานวิจัยมีจำนวนน้อยและผลการวิจัยคล้ายคลึงกัน งานวิจัยที่จะนำมาสังเคราะห์ไม่ต้องใช้หลายเรื่อง ในทางตรงกันข้ามหากประชากรงานวิจัยมีจำนวนมากและผลการวิจัยแตกต่างกันหลากหลาย จำนวนงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ควรจะต้องมีจำนวนมากด้วยเช่นกัน สำหรับวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างอาจเลือกโดยการสุ่มหรือเลือกแบบเจาะจง โดยกำหนดเกณฑ์ในการเลือกให้ชัดเจน

3. การสร้างเครื่องมือวิจัย คือ แบบประเมินงานวิจัยและแบบบันทึกข้อมูล

4. การบันทึกข้อมูล คือ การบันทึก การลงรหัส และการเตรียมข้อมูลสำหรับการ

วิเคราะห์ต่อไป

ขั้นตอนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย

1. การเตรียมข้อมูลสำหรับการวิเคราะห์

ในขั้นตอนนี้ นักวิจัยต้องสร้างไฟล์ข้อมูลและตรวจสอบว่ามีตัวแปรใดมีค่าขาดหายบ้าง

2. การตรวจสอบลักษณะการแจกแจงของตัวแปร

นักวิจัยต้องจัดทำตารางแจกแจงความถี่คุณลักษณะการแจกแจงความถี่ของตัวแปรที่เป็นตัวแปรไม่ต่อเนื่อง และหาค่าสถิติบรรยาย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความเบ้ ค่าความโด่ง ของตัวแปรต่อเนื่องเพื่อตรวจสอบว่าการแจกแจงของตัวแปรเป็นโค้งปกติหรือไม่

3. การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น

เป็นการเสนอค่าสถิติเบื้องต้นของตัวแปรสำคัญ การทำตารางไขว้ (cross tabulation) เพื่อตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในเบื้องต้น การทำกราฟเพื่อเสนอค่าดัชนีมาตรฐาน เช่น แผนภูมิต้น-ใบ (stem-leaf plot) เพื่อแสดงลักษณะกระจายของดัชนีมาตรฐาน แผนภูมิกล่อง (box plot) เพื่อแสดงความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของดัชนีมาตรฐานระหว่างกลุ่มงานวิจัยที่แบ่งตามกลุ่มตัวแปรปรับ เป็นต้น

4. การวิเคราะห์เพื่อตอบคำถามการวิจัย

เป็นการวิเคราะห์ผลการวิจัยซึ่งวัดในรูปดัชนีมาตรฐานทั้งหมดว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติหรือไม่ ถ้าไม่แตกต่างกันนักวิจัยสามารถสังเคราะห์สรุปผลการวิจัยทั้งหมดเป็นคำตอบปัญหาวิจัยได้ ถ้าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติต้องวิเคราะห์ต่อไปว่าความแตกต่างเกิดมาจากคุณลักษณะงานวิจัยด้านใด

ขั้นตอนที่ 5 การสรุปและนำเสนอรายงาน

ต้องให้ข้อค้นพบที่ลึกซึ้งเหนือชั้นกว่างานวิจัยแต่ละเรื่องที่นำมาสังเคราะห์ และข้อสรุปรวมทั้งข้อเสนอแนะต้องมีความกว้างโดยทั่วไป (generality) มากกว่างานวิจัยปกติ

3. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิเคราะห์ห่อถัก

ในปัจจุบันมีรูปแบบที่แตกต่างกัน 7 วิธี แต่ละวิธีมีความเหมาะสมกับการสังเคราะห์งานวิจัยที่มีลักษณะต่างกันและให้ผลการวิเคราะห์ที่ต่างกัน

3.1 การวิเคราะห์วิธีของ Glass (Glass, McGaw, and Smith, 1981 อ้างถึงใน นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542)

ศึกษาปริมาณความแปรปรวนที่มีระบบของดัชนีมาตรฐานและศึกษาตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยเพื่อใช้เป็นตัวพยากรณ์ในการอธิบายความแตกต่างหรือความแปรปรวนของดัชนีมาตรฐาน เมื่อแยกกลุ่มงานวิจัยตามตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยแล้วไม่พบว่ามีความแปรปรวนจึงสังเคราะห์สรุปผล โดยมีสูตรคำนวณดัชนีมาตรฐานทั้งจากค่าสถิติโดยตรงและค่าสถิติในการทดสอบสมมติฐาน

3.2 การวิเคราะห์วิธีของ Hunter (Hunter, Schmidt, and Jackson, 1982 อ้างถึงใน นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542)

หลักการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นการปรับแก้ความแปรปรวนจากความคลาดเคลื่อนของดัชนีมาตรฐาน เมื่อเหลือแต่ความแปรปรวนมีระบบแล้วจึงพิจารณาว่าเป็นความแปรปรวนมีระบบเนื่องจากตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยตัวใด เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการแบ่งกลุ่มงานวิจัย เมื่อกลุ่มงานวิจัยกลุ่มย่อยๆ แต่ละกลุ่มไม่มีความแปรปรวนของดัชนีมาตรฐานแล้วจึงจะสังเคราะห์สรุปผลค่าดัชนีมาตรฐานที่ได้จากการวิจัยแต่ละเรื่องมีค่าแตกต่างหรือความแปรปรวนเกิดขึ้นจากสิ่งที่คุณหรือนักวิจัยทำขึ้นส่วนหนึ่งและเป็นความแตกต่างจากคุณลักษณะงานวิจัยอีกส่วนหนึ่ง ความแปรปรวนที่คุณทำเรียกอีกอย่างว่า ความคลาดเคลื่อน ซึ่งแยกได้ 5 ชนิด คือ ความคลาดเคลื่อนในการวัด (measurement error) ความคลาดเคลื่อนเนื่องจากขีดจำกัดของพิสัย (error due to range restriction) ความคลาดเคลื่อนเนื่องจากการเลือกและการสุ่มตัวอย่าง (sampling error) ความคลาดเคลื่อนเนื่องจากการคำนวณ (computational error) และความคลาดเคลื่อนเนื่องจากการพิมพ์ (typographical error) เมื่อเกิดความคลาดเคลื่อนที่ไม่สามารถแก้ไขได้แล้วจึงทำการปรับแก้ค่าดัชนีมาตรฐานด้วยวิธีทางสถิติก่อนแล้วจึงมาสังเคราะห์สรุปผล

การปรับแก้ความคลาดเคลื่อนจากการวัด

$$r_c = \frac{r}{\sqrt{r_{xx}} \sqrt{r_{yy}}}$$

r = สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

r_c = สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่ปรับแก้แล้ว

r_{xx} = ความเที่ยงของตัวแปร x

r_{yy} = ความเที่ยงของตัวแปร y

การปรับแก้ขีดจำกัดของพิสัย

$$r_c = \frac{u.r}{\sqrt{(u^2-1)r^2+1}} ; u = \frac{\text{SD ของคะแนนสังเกตได้}}{\text{SD ของคะแนนอ้างอิง}}$$

การปรับแก้ความคลาดเคลื่อนจากกลุ่มตัวอย่าง

$$r = \frac{\sum N_i r_i}{\sum N_i}$$

$$S_r^2 = \frac{\sum N_i (r_i - r)^2}{\sum N_i}$$

$$r_i = \rho_i + e_i ; E(e_i) = 0 ; \sigma^2_{e_i} = \frac{(1 - \rho_i^2)^2}{N_i - 1}$$

$$\sigma_e^2 = \text{AVERAGE } \sigma^2_{e_i} = \frac{(1 - r^2)^2 k}{\sum N_i}$$

$$\sigma_e^2 = \text{AVERAGE } \sigma^2_{e_i} = \frac{4(1 - d^2/8)k}{\sum N_i}$$

$$\sigma_\rho^2 = \sigma_r^2 - \sigma_e^2$$

จุดเด่นของวิธีนี้อยู่ที่การใช้สูตรการคำนวณหาขนาดอิทธิพลที่มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวมเป็นตัวหาร การปรับแก้ความคลาดเคลื่อนก่อนการสังเคราะห์งานวิจัย การสังเคราะห์งานวิจัยโดยใช้การหาค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักด้วยขนาดกลุ่มตัวอย่างและเป็นวิธีการที่มีข้อดีตรงที่สามารถสังเคราะห์งานวิจัยได้แม้ว่าจะมีงานวิจัยที่ศึกษาปัญหาเดียวกันเพียง 3-4 เรื่อง แต่เนื่องด้วยการคำนวณที่ไม่คุ้นเคยจึงเป็นวิธีที่ไม่ค่อยเป็นที่นิยมสำหรับนักวิจัยทั่วไป

3.3 การวิเคราะห์วิธีของ Rosenthal (Rosenthal, 1984; Rosenthal and Rosnow, 1991 อ้างถึงใน นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542)

ลักษณะสำคัญที่แตกต่างจากการวิเคราะห์วิธีอื่น คือ การนำค่าระดับนัยสำคัญมาใช้ในการสังเคราะห์ และการคำนวณค่าขนาดอิทธิพลสองแบบ แบบแรกคำนวณจากค่าขนาดกลุ่มตัวอย่างและค่าสถิติในการทดสอบสมมติฐาน และแบบที่สองคำนวณจากขนาดกลุ่มตัวอย่างและระดับนัยสำคัญ การประมาณค่าขนาดอิทธิพลใช้ตามแนวคิดของ Cohen (1969) คือใช้ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวมเป็นตัวหาร สำหรับการสังเคราะห์งานวิจัยเชิงสหสัมพันธ์ต้องมีการเปลี่ยนค่าสหสัมพันธ์ให้เป็นคะแนนฟิชเชอร์'ส์ซี (Fisher's Z) ก่อนที่จะมีการสังเคราะห์ วิธีการสังเคราะห์ที่ใช้การจัดกลุ่มงานวิจัยตามตัวแปรปรับและเมื่อตรวจสอบแล้วพบว่าในแต่ละกลุ่มมีความแปรปรวนน้อยจึงสังเคราะห์ขนาดอิทธิพลหรือสหสัมพันธ์ได้

3.4 การวิเคราะห์วิธีของ Hedges (Hedges and Olkin, 1985 อ้างถึงใน นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542)

เสนอวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการสังเคราะห์งานวิจัย 3 ขั้นตอน คือ การประมาณค่าประมาณไม่ลำเอียงของขนาดอิทธิพลจากงานวิจัยแต่ละเรื่อง การทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับความแปรปรวนของขนาดอิทธิพล และการสังเคราะห์ค่าประมาณขนาดอิทธิพล วิธีการของ Hedges จะให้ผลการสังเคราะห์ที่ถูกต้องมากขึ้นเมื่อเทียบกับวิธีของ Glass และ Hunter

3.5 การวิเคราะห์วิธีของ Slavin (Slavin, 1986 อ้างถึงใน นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542)

วิธีของ Slavin ให้ความสำคัญกับการคัดเลือกงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์จะต้องมีคุณภาพ จึงต้องมีการประเมินคุณภาพงานวิจัยและคัดเลือกเฉพาะงานวิจัยที่มีคุณภาพตามเกณฑ์มาสังเคราะห์ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลของใครก็ได้ วิธีของ Slavin มีข้อจำกัดในการปฏิบัติจริง เพราะงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์มีจำนวนไม่มากนักเมื่อคัดเลือกเฉพาะงานที่มีคุณภาพดี การสรุปอ้างอิงจึงมีข้อจำกัด

3.6 การวิเคราะห์วิธีของ Mullen (Mullen, 1989. Cited in Bus, van Ijzendoorn and Pellegrini, 1995 อ้างถึงใน นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542)

วิธีการนี้ใช้การประมาณค่าขนาดอิทธิพลตามแนวคิดของ Cohen (1969) และใช้การประมาณค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรโดยใช้คะแนนฟิชเชอร์'ส์ซี ในการวิเคราะห์ การประมาณค่าเฉลี่ยของดัชนีมาตรฐานใช้การหาค่าเฉลี่ยแบบถ่วงน้ำหนัก จุดเด่นของวิธีการนี้ คือ การพัฒนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์ชื่อ Basic Meta-Analysis เพื่อใช้สำหรับการวิเคราะห์ห่อภิมาณโดยตรง

3.7 การวิเคราะห์วิธีของ Borenstein (Borenstein, M., Hedges, L. V., Higgins, J. P. T., & Rothstein, H.R., 2009)

เป็นวิธีการล่าสุดที่พัฒนาจากหลักการวิธีของ Hedges, Mullen, Hunter and Rosenthal ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปในการวิเคราะห์ค่าดัชนีมาตรฐาน ความแม่นยำ ระดับนัยสำคัญ ทดสอบความเป็นเอกพันธ์ของค่าดัชนีมาตรฐาน และตรวจสอบว่าตัวแปรกำกับตัวใดสามารถอธิบายความแปรปรวนในดัชนีมาตรฐานได้ รวมทั้งสามารถวิเคราะห์ห่อภิมาณได้ทั้งรูปแบบอิทธิพลคงที่ (Fixed-effect model) หรือรูปแบบอิทธิพลสุ่ม (Random effect model)

4. วิธีการประมาณค่าขนาดอิทธิพลและสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Glass, McGaw, and Smith, 1981 อ้างถึงใน นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542)

4.1 วิธีการประมาณค่าจากการคำนวณโดยตรง

การประมาณค่าขนาดอิทธิพลและค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากงานวิจัยที่มีแบบแผนการวิจัยเชิงทดลอง ซึ่งมีตัวแปรตามเป็นตัวแปรต่อเนื่องและตัวแปรไม่ต่อเนื่อง และการประมาณค่าจากงานวิจัยที่มีแบบแผนแบบการวิจัยเชิงสหสัมพันธ์ โดยการคำนวณโดยตรงจากค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างทำได้โดยใช้สูตรซึ่งมีสัญลักษณ์ดังต่อไปนี้

Y_E, Y_C = ค่าเฉลี่ยกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

S = ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

G = คะแนนการเปลี่ยนแปลง (change score)

g = คะแนนการเปลี่ยนแปลงเศษเหลือ (residual gain score)

ay = คะแนนปรับแก้ตัวแปรร่วม (score adjusted for covariate)

SS = ผลรวมกำลังสองของคะแนนเบี่ยงเบน (sum of square)

MS = ค่าเฉลี่ยผลรวมกำลังสองของคะแนนเบี่ยงเบน (mean square)

df = องศาอิสระ (degrees of freedom)

A, B = ตัวแปรต้นหรือตัวแปรจัดกระทำ

d = ขนาดอิทธิพล (effect size)

r = สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's correlation coefficient)

r_{pb} = สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พอยท์ไบเซเรียล (point biserial correlation coefficient)

p = สัดส่วน (proportion)

n = ขนาดกลุ่มตัวอย่าง

4.1.1 แผนแบบการวิจัยแบบสองกลุ่มวัดครั้งหลัง (Two-group Posttest Only

Design)

การประมาณค่าขนาดอิทธิพลกรณีที่มีตัวแปรตามเป็นตัวแปรต่อเนื่อง ใช้สูตร

$$d = [\bar{y}_E - \bar{y}_C] / S_Y$$

การประมาณค่าขนาดอิทธิพลกรณีที่มีตัวแปรตามเป็นตัวแปรไม่ต่อเนื่อง มีการหาสัดส่วน

(proportion = p) ในกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม ใช้สูตร

$$d = \frac{P_E - P_C}{\sqrt{P_C(1 - P_C)}}$$

เมื่อทราบค่าขนาดอิทธิพล จะประมาณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ได้จากสูตร

$$r = d \sqrt{\frac{n}{nd^2 + 4n - 8}} ; n = n_E + n_C$$

4.1.2 แผนแบบการวิจัยแบบสองกลุ่มวัดก่อนและหลัง (Two-group, Pretest

Posttest Design)

การประมาณค่าขนาดอิทธิพลกรณีที่มีตัวแปรตามเป็นตัวแปรต่อเนื่อง และใช้คะแนนการเปลี่ยนแปลง (G) คะแนนการเปลี่ยนแปลงเศษเหลือ (g) และคะแนนเมื่อปรับแก้ตัวแปรร่วม (ay) ใช้สูตร

$$d = [\bar{G}_E - \bar{G}_C] / S_Y ; S_Y = S_G / \sqrt{2(1 - r_{EC}^2)}$$

$$d = [\bar{g}_E - \bar{g}_C] / S_Y ; S_Y = S_g / \sqrt{1 - r_{EC}^2}$$

$$d = [\bar{ay}_E - \bar{ay}_C] / S_Y ; S_Y = S_{ay} / \sqrt{1 - r_{EC}^2}$$

4.1.3 แผนแบบการวิจัยแบบแฟคตอเรียล (Factorial Design)

มีตัวแปรจัดกระทำ 2 ตัวแปร คือ A และ B ใช้สูตรการประมาณค่าขนาดอิทธิพลสำหรับตัวแปรจัดกระทำ A ดังนี้

$$d = [\bar{y}_E - \bar{y}_C] / S_Y ; S_Y = \sqrt{\frac{SS_B + SS_{AB} + SS_W}{df_B + df_{AB} + df_W}}$$

กรณีที่มีการประมาณค่าขนาดอิทธิพลสำหรับตัวแปรจัดกระทำในแต่ละระดับมีสูตรดังนี้

$$d = [\bar{y}_E - \bar{y}_C] / S_Y ; S_Y = \sqrt{MS_W}$$

4.1.4 แผนแบบการวิจัยเชิงสหสัมพันธ์ (Correlational Design)

$$d = \sqrt{\frac{n-2}{n}} \left[\frac{2r}{\sqrt{1-r^2}} \right]$$

4.2 วิธีการประมาณค่าจากค่าสถิติ

4.2.1 การประมาณค่าจากค่าสถิติ t ในการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยมี 2 กรณี คือ กลุ่มตัวอย่างเป็นอิสระต่อกัน และ กลุ่มตัวอย่างสัมพันธ์กัน

$$d = t \sqrt{1/n_E + 1/n_C}$$

$$d = t \sqrt{\frac{2}{n(1-r_{EC}^2)}}$$

4.2.2 การประมาณค่าจากค่าสถิติ t ในการทดสอบนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

เมื่อทราบค่าสถิติ t ในการทดสอบนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน จะประมาณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์และค่าขนาดอิทธิพลจากสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ได้จากสูตร

$$r = \frac{t}{\sqrt{t^2+n-2}}$$

$$d = \sqrt{\frac{n-2}{n}} \left[\frac{2r}{\sqrt{1-r^2}} \right]$$

4.2.3 การประมาณค่าจากค่าสถิติไค-สแควร์

$$r = \frac{x^2}{x^2+n}$$

4.2.4 การประมาณค่าจากค่าสถิติ F

$$r^2 = \frac{SS_B}{SS_T} = \frac{SS_B}{SS_W + SS_B} = \sqrt{\frac{F(df_B)}{F[(df_W) + (df_B)]}}$$

$$d=2 \sqrt{\frac{F(1-r_{EC}^3)(df_W-1)}{(n_E+n_C)(df_W-2)}} \text{ เมื่อการทดลองมีกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม}$$

ในกรณีที่มีกลุ่มตัวอย่าง k กลุ่ม

$$d=2f \sqrt{\frac{3(k-1)}{k+1}}$$

$$\text{เมื่อ } f = \frac{n^2}{1-n^2} \text{ และ } n^2 = \frac{F(k-1)}{F(k-1)+(n-k)}$$

4.2.5 การประมาณค่าจากค่าสถิติ Mann-Whitney U

เมื่อมีการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้วยค่าสถิติ Mann-Whitney U จะประมาณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พ้อยท์ไบซีเรียล (rpb) จากค่าสถิติ U ก่อน แล้วจึงประมาณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน จากสูตร

$$r = r_{pb} \sqrt{\frac{n_1 n_2}{un}} ; u = \text{ordinate of unit normal distribution}$$

$$r_{pb} = 1 - \frac{2U}{n_1 n_2} ; U = \text{ค่าสถิติ Mann-Whitney}$$

ความสัมพันธ์ของสูตรประมาณค่าอิทธิพลของ Glass และ Hunter

$$d_G = \frac{\bar{Y}_E - \bar{Y}_C}{S_C}$$

$$d_H = \frac{\bar{Y}_E - \bar{Y}_C}{S_{pooled}} ; S_{pooled} = \sqrt{\frac{(N_E-1)S_E^2 + (N_C-1)S_C^2}{N_E + N_C - 2}}$$

$$d_G = d_H \sqrt{\frac{1+v^2}{2}} ; v = S_E/S_C$$

นอกจากนี้ Hedges ให้สูตรในการคำนวณปรับแก้ความคลาดเคลื่อนดังนี้

$$d = J(n-2)d_g \text{ เมื่อ } J(n-2) \text{ เป็นค่าคงที่ซึ่งมีค่าต่างกันตาม } \sqrt{\frac{n}{n-2}} (d_G)$$

5. วิธีการประมาณค่าขนาดอิทธิพลวิธีการวิเคราะห์ห่อถักของ Borenstein

(Borenstein, 2009)

Borenstein เสนอสูตรการคำนวณค่าขนาดอิทธิพลไว้ดังนี้

5.1 สูตรการคำนวณค่าขนาดอิทธิพลในกรณีกลุ่มตัวอย่างอิสระต่อกัน

Table 12.1 Formulas for Computing d in Designs with Independent Groups

Reported	Computation of Needed Quantities
$\bar{Y}_1, \bar{Y}_2, S_{Pooled}, n_1, n_2$	$d = \frac{Y_1 - Y_2}{S_{Pooled}}, \quad v = \frac{n_1 + n_2}{n_1 n_2} + \frac{d^2}{2(n_1 + n_2)}$
t, n_1, n_2	$d = t \sqrt{\frac{n_1 + n_2}{n_1 n_2}}, \quad v = \frac{n_1 + n_2}{n_1 n_2} + \frac{d^2}{2(n_1 + n_2)}$
F, n_1, n_2	$d = \pm \sqrt{\frac{F(n_1 + n_2)}{n_1 n_2}}, \quad v = \frac{n_1 + n_2}{n_1 n_2} + \frac{d^2}{2(n_1 + n_2)}$
$p(\text{one-tailed}), n_1, n_2$	$d = \pm t^{-1}(p) \sqrt{\frac{n_1 + n_2}{n_1 n_2}}, \quad v = \frac{n_1 + n_2}{n_1 n_2} + \frac{d^2}{2(n_1 + n_2)}$
$p(\text{two-tailed}), n_1, n_2$	$d = \pm t^{-1}\left(\frac{p}{2}\right) \sqrt{\frac{n_1 + n_2}{n_1 n_2}}, \quad v = \frac{n_1 + n_2}{n_1 n_2} + \frac{d^2}{2(n_1 + n_2)}$

SOURCE: Author's compilation.

NOTE: The function $t^{-1}(p)$ is the inverse of the cumulative distribution function of student's t with $n_1 + n_2 - 2$ degrees of freedom. Many computer programs and spreadsheets provide functions that can be used to compute t^{-1} . Assume $n_1 = n_2 = 10$, so that $df = 18$. Then, in Excel™, for example, if the reported p -value is 0.05 (two-tailed) $TINV(p, df) = TINV(0.05, 18)$ will return the required value (2.1009). If the reported p -value is 0.05 (one-tailed), $TINV(2p, df) = TINV(0.10, 18)$ will return the required value 1.7341. The F in row 3 of the table is the F -statistic from a one-way analysis of variance. In rows 3–5 the sign of d must reflect the direction of the mean difference.

ภาพที่ 2 แสดงสูตรการคำนวณค่าขนาดอิทธิพลจากค่าสถิติที่รายงานจากผลการวิจัยในกรณีกลุ่มตัวอย่างอิสระต่อกัน (Borenstein, 2009)

5.2 สูตรการคำนวณค่าขนาดอิทธิพลในกรณีกลุ่มตัวอย่างไม่อิสระต่อกัน

Table 12.2 Formulas for Computing d in Designs with Paired Groups

Reported	Computation of Needed Quantities
$\bar{Y}_1, \bar{Y}_2, S_{\text{Difference}}, r, n$ (number of pairs)	$d = \left(\frac{\bar{Y}_1 - \bar{Y}_2}{S_{\text{Difference}}} \right) \sqrt{2(1-r)}, \quad v = \left(\frac{1}{n} + \frac{d^2}{2n} \right) 2(1-r)$
t (from paired t -test), r, n	$d = t \sqrt{\frac{2(1-r)}{n}}, \quad v = \left(\frac{1}{n} + \frac{d^2}{2n} \right) 2(1-r)$
F (from repeated measures ANOVA), r, n	$d = \pm \sqrt{\frac{2F(1-r)}{n}}, \quad v = \left(\frac{1}{n} + \frac{d^2}{2n} \right) 2(1-r)$
p (one-tailed), r, n	$d = \pm t^{-1}(p) \sqrt{\frac{2(1-r)}{n}}, \quad v = \left(\frac{1}{n} + \frac{d^2}{2n} \right) 2(1-r)$
p (two-tailed), r, n	$d = \pm t^{-1}\left(\frac{p}{2}\right) \sqrt{\frac{2(1-r)}{n}}, \quad v = \left(\frac{1}{n} + \frac{d^2}{2n} \right) 2(1-r)$

SOURCE: Author's compilation.

NOTE: The function $t^{-1}(p)$ is the inverse of the cumulative distribution function of Student's t with $n-1$ degrees of freedom. Many computer programs and spreadsheets provide functions that can be used to compute t^{-1} . Assume $n=19$, so that $df=18$. Then, in Excel™, for example, if the reported p -value is 0.05 (2-tailed), $\text{TINV}(p,df) = \text{TINV}(0.05,18)$ will return the required value (2.1009). If the reported p -value is 0.05 (1-tailed), $\text{TINV}(2p,df) = \text{TINV}(0.10,18)$ will return the required value 1.7341. The F in row 3 of the table is the F -statistic from a one-way repeated measures analysis of variance. In rows 3–5 the sign of d must reflect the direction of the mean difference.

ภาพที่ 3 แสดงสูตรการคำนวณค่าขนาดอิทธิพลจากค่าสถิติที่รายงานจากผลการวิจัยในกรณีกลุ่มตัวอย่างไม่อิสระต่อกัน (Borenstein, 2009)

โดยค่า d ที่คำนวณได้จากสูตรทุกสูตรจะนำมาลดความคลาดเคลื่อนหรืออคติของข้อมูลอีกทีหนึ่งด้วย factor J เพื่อให้ได้ค่าขนาดอิทธิพลที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด โดย

$$J = 1 - \frac{3}{4df-1} \text{ และค่าขนาดอิทธิพลที่ปรับ (g) คำนวณได้จากสูตร } g = J*d$$

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

6.1 งานวิจัยในประเทศ

อัจฉรา นุตตะโร (2546) ศึกษาประสิทธิผลของการบำบัดทางการพยาบาลด้วยการใช้เทคนิคการผ่อนคลายในผู้ป่วยผู้ใหญ่ด้วยการวิเคราะห์ห่อภิมาณ เพื่อศึกษาคุณลักษณะทั่วไป ประสิทธิผลของการบำบัดทางการพยาบาลด้วยการใช้เทคนิคการผ่อนคลายชนิดต่างๆ ได้แก่ การผ่อนคลายกล้ามเนื้อเนื้อรวมกับการหายใจ การใช้ดนตรี การทำสมาธิ การสร้างจินตภาพ ต่อผลลัพธ์ด้าน สรีระและด้านจิตใจ และค้นหาคุณลักษณะงานวิจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของเทคนิคการผ่อนคลายโดยศึกษางานวิจัยและวิทยานิพนธ์ของประเทศไทยระหว่างปี พ.ศ. 2523-2544 จำนวน 51 เรื่อง ได้ค่าขนาดอิทธิพล 139 ค่า ผลการสังเคราะห์พบว่า 1. งานวิจัยเกือบทั้งหมดเป็นวิทยานิพนธ์

ระดับมหาบัณฑิต (ร้อยละ 92) จากคณะพยาบาลศาสตร์ (ร้อยละ 74.5) มหาวิทยาลัยมหิดลเป็นสถาบันที่ผลิตงานวิจัยมากที่สุด (ร้อยละ 54.9) งานวิจัยส่วนใหญ่มีการระบุกรอบแนวคิด (ร้อยละ 70.6) ใช้การคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจงตามเกณฑ์ (ร้อยละ 94.1) งานวิจัยส่วนใหญ่ใช้สถานที่เก็บรวบรวมข้อมูลเพียงแห่งเดียว (ร้อยละ 90.5) กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ป่วยอายุกรรม (ร้อยละ 35.3) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้รับการตรวจสอบความตรงและความเที่ยง (ร้อยละ 58.8) ใช้สถิติทดสอบ t-test มากที่สุด (ร้อยละ 52.86) คุณภาพงานวิจัยโดยรวมในระดับดี (ร้อยละ 64.7) และชนิดของเทคนิคการผ่อนคลายที่นำมาศึกษามากที่สุดคือการผ่อนคลายกล้ามเนื้อเนื่องร่วมกับการหายใจ (ร้อยละ 54.9) 2. ผลลัพธ์ด้านสรีระและด้านจิตใจของการใช้เทคนิคการผ่อนคลายที่ต่างกันไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3. การใช้เทคนิคการผ่อนคลายให้ค่าขนาดอิทธิพลขนาดใหญ่ต่อผลลัพธ์ด้านสรีระและด้านจิตใจ โดยประสิทธิผลด้านจิตใจสูงกว่าด้านสรีระอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4. ไม่พบว่าตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยใดมีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของเทคนิคการผ่อนคลาย 5. การผ่อนคลายกล้ามเนื้อเนื่องร่วมกับการหายใจมีประสิทธิผลต่อผลลัพธ์ด้านสรีระมากที่สุด 6. เทคนิคการผ่อนคลายด้วยการฝึกสมาธิมีประสิทธิผลต่อผลลัพธ์ด้านจิตใจมากที่สุด 7. การผ่อนคลายกล้ามเนื้อเนื่องร่วมกับการหายใจมีประสิทธิผลต่อความดันโลหิตและอัตราการเต้นมากที่สุด 8. การใช้ดนตรีมีประสิทธิผลต่ออัตราการหายใจมากที่สุด และ 9. การฝึกสมาธิและการสร้างจินตภาพมีประสิทธิผลต่อความวิตกกังวลมากที่สุด

ธีระยุทธ อ้วนวงศ์, ญาณภัทร สีหะมงคล และบุษบา จริงบำรุง (2555) ทำการสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนของครู เพื่อสำรวจคุณลักษณะ คุณภาพของผลงานวิจัย หาขนาดอิทธิพล และเปรียบเทียบปัจจัยในแต่ละด้านที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพการสอนของครู ทำการสังเคราะห์งานวิจัยระดับมหาบัณฑิตในช่วงปี พ.ศ. 2541-2552 จำนวน 42 เรื่อง พบว่า 1. คุณลักษณะงานวิจัยสรุปได้ดังนี้ เพศชายผลิตงานวิจัยมากที่สุด ปีการศึกษาที่เผยแพร่ งานวิจัยมากที่สุดคือปี พ.ศ. 2552 มหาวิทยาลัยมหาสารคามผลิตงานวิจัยมากที่สุด สาขาที่ผลิตงานวิจัยมากที่สุดคือสาขาวิจัย วิทยานิพนธ์คือชนิดของงานวิจัยที่พบมากที่สุด ลักษณะวัตถุประสงค์ที่มากที่สุดคือหาความสัมพันธ์ จำนวนตัวแปรตามที่ใช้นในงานวิจัยมากที่สุดคือ 1 ตัวแปร วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างคือการเลือกแบบหลายขั้นตอน ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่พบมากที่สุดคือ 301-400 คน คุณภาพเครื่องมือในภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก ประเภทเครื่องมือที่ใช้มากที่สุดคือแบบสอบถาม สถิติที่ใช้มากที่สุดคือสหสัมพันธ์อย่างง่ายหรือวิเคราะห์การถดถอย 2. คุณภาพงานวิจัยโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.51 อยู่ในระดับดี 3. ปัจจัยด้านทักษะความเป็นครูมีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพล 1.57 ปัจจัยด้านพื้นฐานความเป็นครูมีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพล 1.41 และปัจจัยด้านการสนับสนุนการสอนมีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพล 1.03 4. ผลการเปรียบเทียบปัจจัยในแต่ละด้านที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพการ

สอนของครู โดยใช้การทดสอบแบบครัสคัล-วัลลีส พบว่าปัจจัยในแต่ละด้านทำให้ประสิทธิภาพการสอนของครูไม่แตกต่างกัน

รชฎ มงคล, อธิวัฒน์ เจียวิวรรธน์กุล และสาวิตรี พยานศิลป์ (2561) ทำการสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับภาวะซึมเศร้าในผู้สูงอายุ เพื่อสังเคราะห์งานวิจัยภาวะซึมเศร้าในผู้สูงอายุเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐาน คุณลักษณะงานวิจัย และขนาดอิทธิพลของตัวแปรที่มีผลต่อภาวะซึมเศร้าในผู้สูงอายุ กลุ่มตัวอย่างเป็นวิทยานิพนธ์ในช่วงปี พ.ศ. 2551-2560 จำนวน 65 เรื่อง พบว่า ส่วนใหญ่เป็นงานวิจัยระดับมหาบัณฑิต ดีพิมพ์ในปี พ.ศ. 2556 มากที่สุด ประเภทการวิจัยเป็นการวิจัยประยุกต์ ทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัยมีจำนวนใกล้เคียงกัน 2 กลุ่ม คือ ทฤษฎีทางชีววิทยาและทฤษฎีทางจิตวิทยา เครื่องมือที่ใช้ส่วนใหญ่เป็นแบบสอบถาม และผู้วิจัยส่วนใหญ่นำเครื่องมือที่ผู้อื่นพัฒนาแล้วมาใช้ สำหรับขนาดอิทธิพลพบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาวะซึมเศร้าในผู้สูงอายุมากที่สุดในแต่ละด้าน ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคลคือประวัติทางจิตเวช (ค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพล -0.805) ปัจจัยด้านชีวภาพคือความสามารถในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน (ค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพล -1.393) ปัจจัยด้านจิตวิทยาคือความว้าเหว (ค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพล -1.598) และปัจจัยด้านสังคมคือลักษณะที่อยู่อาศัย (ค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพล 1.021) ส่วนวิธีการบำบัดภาวะซึมเศร้าในผู้สูงอายุพบว่าทำให้คำปรึกษาส่งผลมากที่สุด (ค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพล -17.333) และกิจกรรมการออกกำลังกายเป็นกิจกรรมส่งเสริมเพื่อลดภาวะซึมเศร้าในผู้สูงอายุมีประสิทธิภาพมากที่สุด (ค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพล -8.519)

พรเพ็ญ อารีกิจ และจิรวรรณ กลิ่นหอม (2562) ทำการสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับการจัดการความเครียดของคนไทย เพื่อหาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเครียดและวิธีการจัดการความเครียดของคนไทย ทำการวิเคราะห์งานวิจัยการจัดการความเครียดจำนวน 50 เรื่อง ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2540 – 2560 พบว่า 1. ค่าอิทธิพลสูงสุดของปัจจัยความเครียดของคนไทย ตัวแปรกลุ่มปัจจัยชีวสังคมและส่วนบุคคล คือ ความบอบพร่องและความพิการทางกาย มีค่าอิทธิพล 1.06 ตัวแปรกลุ่มปัจจัยจิตลักษณะ คือ ความกังวลใจ มีค่าอิทธิพล 1.64 ตัวแปรกลุ่มปัจจัยสังคม คือ การปฏิรูปทางการศึกษา มีค่าอิทธิพล 0.97 และตัวแปรกลุ่มโปรแกรมจัดกระทำ คือ การฝึกการควบคุมตนเองมีค่าอิทธิพล 1.48 และ 2. ค่าอิทธิพลสูงสุดของปัจจัยที่มีต่อการเผชิญความเครียดของคนไทย ตัวแปรกลุ่มปัจจัยชีวสังคมและส่วนบุคคล คือ สถานที่ตั้งของที่พักอาศัย มีค่าอิทธิพล 0.36 ตัวแปรกลุ่มปัจจัยจิตลักษณะ คือ ความคาดหวัง มีค่าอิทธิพล 1.82 ตัวแปรกลุ่มปัจจัยสังคม คือ การสนับสนุนจากที่ทำงาน มีค่าอิทธิพล 0.71 และตัวแปรกลุ่มโปรแกรมจัดกระทำ คือ การให้ข้อมูลประกอบภาพการ์ตูน มีค่าอิทธิพล 2.50

เบญจวรรณ นุชยะประพันธ์ (2544) ทำการสังเคราะห์งานวิจัยด้านการให้คำปรึกษาในประเทศไทย จากงานวิจัยที่เผยแพร่ระหว่างปี พ.ศ. 2538-2543 จำนวน 102 เรื่อง ผลการวิเคราะห์ทั่วไปพบว่า งานวิจัยเผยแพร่มากที่สุดในปี พ.ศ. 2542 (ร้อยละ 34.31) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตรเป็นมหาวิทยาลัยที่มีงานวิจัยมากที่สุด (ร้อยละ 40.20) ทฤษฎีที่นำมาใช้มากที่สุดคือทฤษฎีกลุ่มมนุษยนิยม ซึ่งการให้คำปรึกษาส่วนใหญ่ศึกษากับกลุ่มตัวอย่างในวัยเรียน (ร้อยละ 62.75) ส่วนใหญ่ใช้ช่วงเวลาการให้คำปรึกษาประมาณ 31-60 นาที (ร้อยละ 49.02) ดำเนินการปรึกษา 9-12 ครั้ง (ร้อยละ 46.08) เป็นการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม (ร้อยละ 68.63) และผลการวิเคราะห์ห่อภิมาณปรากฏว่า ทฤษฎีการให้การปรึกษา 4 กลุ่ม เมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มที่ไม่ได้รับการปรึกษาพบว่า ทฤษฎีกลุ่มมนุษยนิยมมีผลการให้คำปรึกษาที่ดีต่อบุคคลที่มีปัญหาด้านภาวะอารมณ์และความรู้สึก ด้านคุณลักษณะเกี่ยวกับตนเอง และด้านการเปลี่ยนพฤติกรรม มากกว่าทฤษฎีกลุ่มอื่นๆ และเมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มทดลองที่ใช้เทคนิคอื่นๆแล้วพบว่า ทฤษฎีกลุ่มพฤติกรรมนิยม มีผลการให้คำปรึกษาที่ดีต่อบุคคลที่มีปัญหาด้านภาวะทางอารมณ์และความรู้สึก และทฤษฎีกลุ่มมนุษยนิยม มีผลการให้คำปรึกษาที่ดีต่อบุคคลที่มีปัญหาด้านคุณลักษณะเกี่ยวกับตนเองและด้านการเปลี่ยนพฤติกรรม และเมื่อวิเคราะห์ความแปรปรวนพบว่า ทฤษฎีการให้คำปรึกษาทั้ง 4 กลุ่ม มีอิทธิพลต่อการให้คำปรึกษาไม่แตกต่างกัน

นพดล วรพັນธนาบุตร (2559) ทำการสังเคราะห์งานวิจัยด้านการให้การปรึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนด้วยการวิเคราะห์ห่อภิมาณ สังเคราะห์งานวิจัย 71 เรื่อง ที่เผยแพร่ระหว่างปีการศึกษา 2545-2556 และมีการใช้ทฤษฎีการปรึกษาอย่างน้อย 1 ทฤษฎี ได้แก่ ทฤษฎีบุคคลเป็นศูนย์กลาง ทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม ทฤษฎีพฤติกรรมนิยม และทฤษฎีเผชิญความจริง ผลการวิเคราะห์ลักษณะทั่วไปพบว่า งานวิจัยเผยแพร่สูงสุดในปี พ.ศ. 2550 (ร้อยละ 16.90) สถาบันที่ผลิตผลงานวิจัยสูงสุดคือ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ร้อยละ 40.85) ผู้วิจัยส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 85.92) รูปแบบการปรึกษาที่นิยมใช้คือการปรึกษาแบบกลุ่ม (ร้อยละ 92.96) ผู้รับการปรึกษาส่วนใหญ่เป็นนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น (ร้อยละ 57.75) ทฤษฎีที่ใช้ในการปรึกษาสูงสุดคือ ทฤษฎีเผชิญความจริง (ร้อยละ 32.95) งานวิจัยส่วนใหญ่คุณภาพระดับดี (ร้อยละ 74.65) ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลพบว่า ตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยที่มีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ตัวแปรสถาบันที่ผลิตงานวิจัย ตัวแปรสาขาที่ผลิตงานวิจัย ตัวแปรเพศผู้วิจัย และตัวแปรคุณภาพงานวิจัย การเปรียบเทียบขนาดอิทธิพลตามทฤษฎีและระดับการศึกษาไม่พบความแตกต่างกันที่นัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Smith and Glass (1977) ทำการวิเคราะห์ห่อภิมานการศึกษาผลจิตบำบัด เพื่อรวบรวมการศึกษาทั้งหมดที่ทดสอบผลการปรึกษาและจิตบำบัด หาขนาดอิทธิพลของการศึกษาแต่ละเรื่อง เปรียบเทียบขนาดอิทธิพลของการบำบัดประเภทต่างๆ และหาความสัมพันธ์ขนาดอิทธิพลของลักษณะการบำบัดและการศึกษา จากการศึกษา 375 เรื่อง พบว่าผู้ได้รับการบำบัดดีกว่ากลุ่มควบคุมร้อยละ 75 การบำบัดเกี่ยวกับความกลัว การเห็นคุณค่าในตนเอง สามารถเปลี่ยนแปลงได้ง่ายกว่ากลุ่มพฤติกรรม การปรับตัว ความสำเร็จ ประสิทธิภาพการบำบัดไม่แตกต่างกันในแต่ละประเภท เมื่อเปรียบเทียบรูปแบบการบำบัดระหว่างแบบพฤติกรรมกับแบบที่ไม่ใช่พฤติกรรมมีขนาดอิทธิพลน้อย ความสัมพันธ์ขนาดอิทธิพลด้านระดับสติปัญญาของผู้รับการบำบัด ความคล้ายคลึงระหว่างผู้ให้และผู้รับการบำบัด พบนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 และความสัมพันธ์ขนาดอิทธิพลด้านวันที่เผยแพร่การศึกษา จำนวนเดือนที่ใช้ติดตามผลการศึกษา พบนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

Weisz et al. (1987) ศึกษาประสิทธิภาพของจิตบำบัดในเด็กและวัยรุ่นด้วยการวิเคราะห์ห่อภิมาน จากงานวิจัย 108 เรื่อง ในกลุ่มตัวอย่าง 4-18 ปี เพื่อศึกษาขนาดอิทธิพลของเพศ อายุ รูปแบบจิตบำบัด ชนิดของปัญหา และประเภทของนักบำบัด พบว่าในกลุ่มบำบัดที่มีเพศชายเป็นหลักมีขนาดอิทธิพล 0.80 ในกลุ่มที่มีเพศหญิงเป็นหลักมีขนาดอิทธิพล 1.11 และในกลุ่มบำบัดที่ไม่ได้ระบุเพศใดเป็นหลักมีขนาดอิทธิพล 0.55 ขนาดอิทธิพลในเด็กอายุ 4-12 ปี (0.92) สูงกว่าในวัยรุ่นอายุ 13-18 ปี (0.58) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเฉพาะเมื่อนักบำบัดไม่ใช่ผู้เชี่ยวชาญทางจิตบำบัด รูปแบบจิตบำบัดแบบพฤติกรรมมีขนาดอิทธิพลสูงกว่ารูปแบบจิตบำบัดที่ไม่ใช่พฤติกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยรวมประสิทธิภาพจิตบำบัดมีความแตกต่างกันตามอายุและรูปแบบจิตบำบัด

Baskin et al. (2010) ทำการวิเคราะห์ห่อภิมานประสิทธิผลของการปรึกษาและจิตบำบัดในโรงเรียน จากงานวิจัย 107 เรื่องที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อการลดความเครียด การจำกัดพฤติกรรมทำร้ายตนเอง การเพิ่มการปรับตัวที่เหมาะสม พบว่า ขนาดอิทธิพลด้านอายุของผู้รับการปรึกษาและบำบัดส่งผลต่อประสิทธิผล โดยวัยรุ่นมีขนาดอิทธิพล ($d = 0.59$) มากกว่าวัยเด็ก ($d = 0.35$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .005 ขนาดอิทธิพลด้านเพศของผู้รับการปรึกษาและบำบัดส่งผลต่อประสิทธิผล โดยเพศหญิง ($d = 0.54$) มากกว่าเพศชาย ($d = 0.51$) และมากกว่ากลุ่มที่มีทั้งเพศหญิงและเพศชาย ($d = 0.33$) อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ขนาดอิทธิพลด้านเชื้อชาติส่งผลต่อประสิทธิผล โดยหลากหลายเชื้อชาติ ($d = 0.39$) มีอิทธิพลมากกว่าเชื้อชาติยุโรปอเมริกัน ($d = 0.37$) อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ขนาดอิทธิพลด้านประเภทผู้ให้การศึกษาส่งผลต่อประสิทธิผล โดยผู้เชี่ยวชาญ ($d = 0.62$) มากกว่าบุคคลที่เกี่ยวข้อง ($d = 0.45$) มากกว่านักเรียนฝึกหัด ($d = 0.17$) อย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ .001 ขนาดอิทธิพลด้านรูปแบบการปรึกษาและบำบัดส่งผลต่อประสิทธิภาพโดย การปรึกษาแบบห้อง ($d = 0.54$) มากกว่าแบบกลุ่ม ($d = 0.36$) มากกว่ารายบุคคล ($d = 0.35$) อย่างไรก็ตาม มีนัยสำคัญทางสถิติ และขนาดอิทธิพลด้านจำนวนผู้รับการปรึกษาและการบำบัดส่งผลต่อ ประสิทธิภาพโดยจำนวนน้อย ($d = 0.49$) มากกว่าจำนวนมาก ($d = 0.40$) มากกว่าจำนวนปานกลาง ($d = 0.36$) อย่างไรก็ตามไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

Vos et al. (2015) ทำการวิเคราะห์ห่อภิมาณประสิทธิผลการบำบัดแบบอัตถิภาวนิยม เพื่อศึกษาผลของการใช้อัตถิภาวนิยมในรูปแบบที่ต่างกัน เข้าใจประสิทธิผลของการบำบัด และหา ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบำบัด จากการศึกษางานวิจัย 15 เรื่อง พบว่าการบำบัดแบบอัตถิภาวนิยมมี ขนาดอิทธิพลมากต่อความหมายในชีวิต ($d = 0.65$) มีขนาดอิทธิพลน้อยต่อพยาธิสภาพทางจิตใจ ($d = 0.20$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีขนาดอิทธิพลน้อยต่อศักยภาพในตนเอง ($d = 0.22$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีขนาดอิทธิพลน้อยต่อการเป็นอยู่ที่ดีทางกายภาพอย่างไม่มี นัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาตามรูปแบบการบำบัดพบว่า การหาความหมายในชีวิต (meaning therapy) มีขนาดอิทธิพลมากต่อความหมายในชีวิต ($d = 0.65$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 และมีขนาดอิทธิพลปานกลางต่อพยาธิสภาพทางจิตใจ ($d = 0.47$) และศักยภาพในตนเอง ($d = 0.48$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 การสนับสนุนการแสดงออก (supportive-expressive) มีขนาดอิทธิพลน้อยต่อพยาธิสภาพทางจิตใจ ($d = 0.18$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05

จากที่นำเสนอมาจะเห็นว่าการวิเคราะห์ห่อภิมาณเป็นกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ที่ทำการ รวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบแล้วนำข้อมูลที่ได้อ้อมาคำนวณค่าขนาดอิทธิพลที่สามารถใช้บ่งบอก ถึงประสิทธิผลการปรึกษาพร้อมทั้งบอกระดับขนาดอิทธิพลของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการ ปรึกษาได้ ซึ่งวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลการวิเคราะห์ห่อภิมาณก็มีหลายวิธี เลือกใช้ได้ตามความเหมาะสม ของงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ สำหรับงานวิจัยนี้ผู้วิจัยเลือกใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลการวิเคราะห์ ห่อภิมาณของ Borenstein (2009) เนื่องจากเหมาะสมในทางปฏิบัติ มีสูตรในการคำนวณค่าขนาด อิทธิพลที่เป็นหมวดหมู่ชัดเจนโดยลำดับสูตรการคำนวณตามค่าสถิติที่รายงานจากค่าที่ให้ผลตรง มากที่สุดก่อน และมีสูตรการคำนวณค่าขนาดอิทธิพลจากผลการรายงานค่าสถิติต่างๆ ในงานวิจัย มากกว่าวิธีการวิเคราะห์อื่นๆ อีกทั้งมีการปรับอคติในสูตรการคำนวณช่วยให้ค่าขนาดอิทธิพลที่ คำนวณได้ตรงกับความเป็นจริงมากยิ่งขึ้น และสามารถตอบคำถามงานวิจัยได้อย่างครบถ้วน ตรวจสอบว่าตัวแปรกำกับตัวใดสามารถอธิบายความแปรปรวนในดัชนีมาตรฐานได้ โดยสูตรที่ใช้ คำนวณขนาดอิทธิพลในงานวิจัยนี้ คือ

$$d = \frac{\bar{Y}_E - \bar{Y}_C}{S_{\text{within}}}$$

เมื่อ $S_{\text{within}} = \frac{S_{\text{diff}}}{\sqrt{2(1-r)}}$ กรณีที่การทดลองไม่มีกลุ่มควบคุม

และ $S_{\text{within}} = \sqrt{\frac{(n_E-1)S_E^2 + (n_C-1)S_C^2}{n_E + n_C - 2}}$ กรณีที่การทดลองมีกลุ่มควบคุม

จากนั้นทำการปรับ bias ด้วย factor J โดย

$$J = 1 - \frac{3}{4df-1}$$

เมื่อ $df = n-1$ กรณีที่การทดลองไม่มีกลุ่มควบคุม

และ $df = n_E + n_C - 2$ กรณีที่การทดลองมีกลุ่มควบคุม

จะได้ค่าขนาดอิทธิพลที่ปรับ bias จากสูตร

$$g = J*d$$

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งหมดที่ผู้วิจัยได้นำเสนอแสดงให้เห็นว่าทฤษฎีการ
 ปรึกษาอรรถิภาวนิยมมีการนำไปใช้ในการปรึกษาด้วยแนวทางที่หลากหลาย ซึ่งแต่ละแนวทางจะมี
 พื้นฐานแนวความคิดหลักร่วมกันแต่มีรายละเอียดการดำเนินการที่ต่างกันออกไป โดยไม่มีรูปแบบ
 หรือขั้นตอนการดำเนินงานที่ชัดเจน ขาดการศึกษาอย่างเป็นระบบที่แสดงหลักฐานเชิงประจักษ์ของ
 การใช้ทฤษฎีในการบำบัดหรือการปรึกษา ส่งผลให้ทฤษฎีการปรึกษาอรรถิภาวนิยมขาดรูปธรรม
 และอาจยากต่อการนำไปใช้ การวิเคราะห์ห่อภิมาณเป็นการสังเคราะห์งานวิจัยที่รวบรวมข้อมูลอย่าง
 เป็นระบบจากงานวิจัยหลายๆเรื่องภายใต้ประเด็นเดียวกันเพื่อหาข้อเท็จจริงและข้อสรุปที่มีความ
 ครอบคลุมในเชิงปริมาณ แสดงค่าขนาดอิทธิพลของตัวแปรต้นที่ส่งผลไปยังตัวแปรตาม และจาก
 การสืบค้นงานวิจัยการปรึกษาทฤษฎีอรรถิภาวนิยมในประเทศไทยในช่วง 20 ปี ที่ผ่านมามีพบว่ากลุ่ม
 ตัวอย่างงานวิจัยเป็นกลุ่มเปราะบางเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้นการศึกษาประสิทธิผลการปรึกษาทฤษฎี
 อรรถิภาวนิยมในกลุ่มเปราะบางชาวไทยด้วยการวิเคราะห์ห่อภิมาณ จะช่วยให้เห็นภาพรวมการนำ
 ทฤษฎีการปรึกษาอรรถิภาวนิยมไปใช้ในกลุ่มเปราะบางและพบว่าปัจจัยใดที่ส่งผลให้การปรึกษา
 บรรลุจุดมุ่งหมายหรือมีประสิทธิผล อีกทั้งช่วยให้ทราบว่าผลการปรึกษาในแนวทางที่ต่างกัน คือ
 แนวทางความหมายในชีวิตและแนวทางอรรถิภาวนิยม-มนุษยนิยมที่พบในประเทศไทยให้ผลต่างกัน

หรือไม่ เพื่อให้ผู้ที่สนใจนำทฤษฎีการปรึกษาอัตถิภาวนิยมไปใช้ในการปรึกษาสามารถนำทฤษฎีไป
ใช้ได้ง่ายขึ้นและเกิดประสิทธิผลสูงสุด

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปรึกษาทฤษฎีอัตถิภาวนิยมและเปรียบเทียบผลของแนวทางการปรึกษาทฤษฎีอัตถิภาวนิยมที่แตกต่างกันในกลุ่มเปราะบาง โดยทำการสังเคราะห์งานวิจัยการปรึกษาทฤษฎีอัตถิภาวนิยมในกลุ่มเปราะบางที่มีการเผยแพร่ผลงานในประเทศไทยด้วยวิธีการวิเคราะห์ห่อภิมาณ ซึ่งมีรายละเอียดการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย
2. ขอบเขตของการวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ประกอบด้วย 9 ขั้นตอน คือ 1. การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง 2. การจัดทำกรอบแนวคิดในงานวิจัย 3. การสืบค้นงานวิจัยเบื้องต้นและกำหนดเกณฑ์การคัดเลือกงานวิจัย 4. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย 5. การประเมินคุณภาพงานวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูล 6. การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น 7. การวิเคราะห์ห่อภิมาณ 8. สรุปและอภิปรายผลการวิจัย 9. เขียนรายงานการวิจัย โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 1 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ขั้นตอน	วัตถุประสงค์	กิจกรรม
1. การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง	เพื่อศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการปรึกษาทฤษฎีอัตถิภาวนิยม การสังเคราะห์งานวิจัย การวิเคราะห์ห่อภิมาณ	ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ เช่น การปรึกษาทฤษฎีอัตถิภาวนิยม การสังเคราะห์งานวิจัย การวิเคราะห์ห่อภิมาณ

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ขั้นตอน	วัตถุประสงค์	กิจกรรม
2. การจัดทำกรอบแนวคิดในงานวิจัย	เพื่อสร้างกรอบแนวคิดงานวิจัยในการวิเคราะห์อภิमान	ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปรึกษาทฤษฎีอัตถิภาวนิยมในประเทศไทย
3. การสืบค้นงานวิจัยเบื้องต้นและกำหนดเกณฑ์การคัดเลือกงานวิจัย	เพื่อให้ได้งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปรึกษาทฤษฎีอัตถิภาวนิยมในกลุ่มเปราะบางและกำหนดเกณฑ์การคัดเลือกงานวิจัยเพื่อให้ได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่าง	สำรวจและรวบรวมงานวิจัยการปรึกษาทฤษฎีอัตถิภาวนิยมในกลุ่มเปราะบางจากฐานข้อมูลเครือข่ายห้องสมุดในประเทศไทย (ThaiLIS) ฐานข้อมูลวารสารอิเล็กทรอนิกส์กลางของประเทศไทย (ThaiJO) และฐานข้อมูลทรัพยากรในหอสมุด (OPAC) ของมหาวิทยาลัยต่างๆที่มีหลักสูตรการสอนด้านจิตวิทยา ในช่วงปี พ.ศ. 2543-2562 กำหนดเกณฑ์การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง
4. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย	เพื่อใช้ในการประเมินคุณภาพงานวิจัย และเพื่อใช้ในการบันทึกข้อมูลสำหรับนำไปวิเคราะห์	สร้างแบบประเมินคุณภาพงานวิจัย แบบบันทึกข้อมูลคุณลักษณะงานวิจัย และนำไปทดลองใช้พร้อมทั้งตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ขั้นตอน	วัตถุประสงค์	กิจกรรม
5. การประเมินคุณภาพงานวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูล	เพื่อทราบคุณภาพงานวิจัยและเพื่อรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิเคราะห์	ประเมินคุณภาพงานวิจัยตามแบบประเมินคุณภาพงานวิจัยและบันทึกข้อมูลลงในแบบบันทึกข้อมูลคุณลักษณะงานวิจัย
6. การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น	เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานของงานวิจัยการปรึกษาทฤษฎีอัตถิภาวนิยมในกลุ่มเปราะบาง	วิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นโดยใช้สถิติบรรยาย
7. การวิเคราะห์ห่อภิมาณ	เพื่อประมาณค่าขนาดอิทธิพลและศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการปรึกษาพร้อมทั้งเปรียบเทียบแนวทางทฤษฎีการปรึกษาอัตถิภาวนิยมในกลุ่มเปราะบาง	คำนวณค่าขนาดอิทธิพลและวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าขนาดอิทธิพล
8. สรุปและอภิปรายผลการวิจัย	เพื่อสังเคราะห์สรุปข้อค้นพบจากงานวิจัยการปรึกษาทฤษฎีอัตถิภาวนิยมในกลุ่มเปราะบาง	สรุปผลการสังเคราะห์อภิปรายผล และให้ข้อเสนอแนะ
9. เขียนรายงานการวิจัย	เพื่อนำเสนองานวิจัย	เขียนรายงานฉบับเต็มแสดงรายละเอียดงานวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากร คือ งานวิจัยเชิงปริมาณที่เกี่ยวข้องกับการปรึกษาทฤษฎีอัตถิภาวนิยมในกลุ่มเปราะบาง ได้แก่ กลุ่มที่มีความเสี่ยงสูงกว่าคนทั่วไป (เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ ผู้ป่วย) กลุ่มทุพพลภาพ (ผู้พิการ อัมพาต) กลุ่มที่ไม่สามารถตัดสินใจได้อย่างอิสระ (ผู้ต้องขัง ผู้ที่มีความสัมพันธ์เชิงลำดับ)

และกลุ่มค้อยค่าในสังคม (ผู้ติดยาเสพติด ผู้ให้บริการทางเพศ ผู้ลี้ภัย ผู้เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวี หญิงตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์) ที่มีการเผยแพร่ผลงานในประเทศไทยระหว่างปี พ.ศ. 2543-2562 จากฐานข้อมูลเครือข่ายห้องสมุดในประเทศไทย (ThaiLIS) ฐานข้อมูลวารสารอิเล็กทรอนิกส์กลางของประเทศไทย (ThaiJO) และฐานข้อมูลทรัพยากรในหอสมุด (OPAC) ของมหาวิทยาลัยต่างๆที่มีหลักสูตรการสอนด้านจิตวิทยา จำนวน 42 เล่ม

กลุ่มตัวอย่าง คือ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปรึกษาทฤษฎีอัตถิภาวนิยมในกลุ่มประชากรจำนวน 32 เล่ม โดยเลือกแบบเจาะจงตามเกณฑ์การคัดเลือก ดังนี้

เกณฑ์การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง

1. เป็นงานวิจัยการปรึกษาเชิงจิตวิทยาในกลุ่มเปราะบางที่ใช้ทฤษฎีการปรึกษาอัตถิภาวนิยมเพียงทฤษฎีเดียวในการให้การปรึกษาเป็นตัวแปรต้น และมีการนำทฤษฎีมาใช้ในแนวทางการความหมายในชีวิต (Logotherapy) หรือแนวทางอัตถิภาวนิยม-มนุษยนิยม (Existential-Humanistic Approach)

2. เป็นงานวิจัยเชิงทดลองที่มีกลุ่มควบคุมและไม่มีกลุ่มควบคุมที่แสดงค่าสถิติพื้นฐานในการคำนวณค่าขนาดอิทธิพลได้

3. เป็นงานวิจัยที่แสดงเนื้อหาในรูปแบบฉบับเต็ม สามารถประเมินคุณภาพงานวิจัยได้
เกณฑ์การคัดออก

1. เป็นงานวิจัยการปรึกษาเชิงจิตวิทยาในกลุ่มเปราะบางที่ใช้ทฤษฎีการปรึกษาอัตถิภาวนิยมแบบบูรณาการหรือใช้ทฤษฎีการปรึกษาอัตถิภาวนิยมเป็นส่วนประกอบในงานวิจัยไม่ได้ใช้เป็นทฤษฎีหลักทฤษฎีเดียวในการปรึกษา

2. เป็นงานวิจัยการปรึกษาทฤษฎีอัตถิภาวนิยมในกลุ่มเปราะบางที่ไม่สามารถระบุแนวทางทฤษฎีได้ว่าเป็นแนวทางการความหมายในชีวิตหรือแนวทางอัตถิภาวนิยม-มนุษยนิยม

3. เป็นงานวิจัยที่ให้ข้อมูลไม่เพียงพอในการบันทึกคุณลักษณะงานวิจัยและไม่สามารถคำนวณค่าขนาดอิทธิพลได้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบประเมินคุณภาพงานวิจัย และแบบบันทึกข้อมูลคุณลักษณะงานวิจัย

แบบประเมินคุณภาพงานวิจัย

1. ผู้วิจัยศึกษาตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวกับแบบประเมินคุณภาพงานวิจัยเพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดเนื้อหาและรูปแบบการประเมินคุณภาพงานวิจัย

2. ผู้วิจัยปรับปรุงแบบประเมินคุณภาพงานวิจัยจากงานวิจัยเรื่อง การสังเคราะห์งานวิจัยที่ส่งผลต่อความคิดสร้างสรรค์ ของโชติชนะ โพธิ์นิต (2562) และงานวิจัยเรื่อง การให้การปรึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียน: การวิเคราะห์ห่อภิมาณ ของนพดล วรพันธุ์นาค (2559) เป็นแบบประเมินค่า 5 ระดับ โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนแต่ละระดับ (Rubric) จำนวน 22 ข้อ โดยมีโครงสร้างของแบบประเมินคุณภาพงานวิจัย ดังนี้

ตารางที่ 2 โครงสร้างของแบบประเมินคุณภาพงานวิจัย

เนื้อหาสาระที่ประเมิน	จำนวนข้อ	ร้อยละ	ข้อที่
1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาวิจัย	7	31.81	1, 2, 3, 7, 8, 9, 10
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	3	13.63	4, 5, 6
3. วิธีดำเนินการวิจัย			
3.1 ระเบียบวิธีวิจัย	1	4.55	12
3.2 เกณฑ์การเลือกกลุ่มตัวอย่าง	1	4.55	11
3.3 เครื่องมือและการเก็บรวบรวมข้อมูล	1	4.55	13
3.4 การออกแบบการวิเคราะห์ข้อมูล	2	9.09	14, 15
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	1	4.55	16
5. การสรุปอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	2	9.09	17, 18
6. การนำเสนอรายงานวิจัย	1	4.55	19
7. คุณภาพงานวิจัยโดยรวม	3	13.63	20, 21, 22
รวม	22	100	

แบบประเมินคุณภาพงานวิจัยมีลักษณะเป็นมาตรฐานค่า 5 ระดับ โดยกำหนดคะแนนแต่ละระดับ ดังนี้

- 1 หมายถึง คุณภาพงานวิจัยพอใช้
- 2 หมายถึง คุณภาพงานวิจัยปานกลาง
- 3 หมายถึง คุณภาพงานวิจัยค่อนข้างดี
- 4 หมายถึง คุณภาพงานวิจัยดี
- 5 หมายถึง คุณภาพงานวิจัยดีมาก

เกณฑ์ในการแปลผลการประเมินคุณภาพงานวิจัย

คะแนนประเมินอยู่ระหว่าง 4.21-5.00 หมายถึง คุณภาพดีมาก

คะแนนประเมินอยู่ระหว่าง 3.41-4.20 หมายถึง คุณภาพดี

คะแนนประเมินอยู่ระหว่าง 2.61-3.40 หมายถึง คุณภาพค่อนข้างดี

คะแนนประเมินอยู่ระหว่าง 1.81-2.60 หมายถึง คุณภาพปานกลาง

คะแนนประเมินต่ำกว่า 1.80 หมายถึง คุณภาพพอใช้

3. ผู้วิจัยนำแบบประเมินคุณภาพงานวิจัยพร้อมทั้งเกณฑ์การประเมินให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความชัดเจนและความครอบคลุมของประเด็นที่จะประเมิน จากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วจึงนำแบบประเมินที่ปรับปรุงแล้วเสนอผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างหัวข้อการประเมินและเกณฑ์การให้คะแนนการประเมิน ผลการตรวจสอบความสอดคล้องจากผู้ทรงคุณวุฒิมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ที่ 0.60-1.00 ซึ่งถือว่าผ่านเกณฑ์

4. ผู้วิจัยปรับปรุงแบบประเมินคุณภาพงานวิจัยตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิและทดลองใช้แบบประเมินคุณภาพงานวิจัยด้วยตนเองเพื่อปรับปรุงให้ชัดเจนอีกครั้งก่อนนำแบบประเมินที่ปรับปรุงและงานวิจัยที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 2 เล่ม ทำการประเมินคุณภาพงานวิจัยร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ทั้ง 2 ท่าน ผลการทดสอบความเชื่อมั่น (Inter rater reliability) มีค่าประเมินความสอดคล้อง (Agreement Rate) = 0.50-0.86

แบบบันทึกข้อมูลคุณลักษณะงานวิจัย

1. ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัยจากงานวิจัยของ โชติชนะ โปธินิล (2562) นพดล วรพินธนาบุตร (2559) และเบญจวรรณ บุญยะประพันธ์ (2544) เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปรึกษาทฤษฎีอัตถิภาวนิยมในกลุ่มเปราะบาง โดยมีคุณลักษณะงานวิจัย 3 ด้าน ดังตารางที่ 3

2. ผู้วิจัยสร้างแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย เป็นแบบบันทึกข้อมูลที่มีการกำหนดรหัสสำหรับการบันทึกค่าในแต่ละรายการ ซึ่งรหัสสำหรับลงบันทึกนี้ผู้วิจัยได้สร้างเป็นคู่มือสำหรับลงรหัสแยกออกจากแบบบันทึกข้อมูลคุณลักษณะงานวิจัย

3. ผู้วิจัยนำแบบบันทึกข้อมูลคุณลักษณะงานวิจัยและคู่มือสำหรับลงรหัสที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาและความครอบคลุมของตัวแปรด้านคุณลักษณะงานวิจัยแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา จากนั้นนำแบบบันทึกที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้อง ผลการ

ตรวจสอบความสอดคล้องจากผู้ทรงคุณวุฒิมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ที่ 0.60-1.00 ซึ่งถือว่าผ่านเกณฑ์

4. ผู้วิจัยปรับปรุงแบบบันทึกข้อมูลคุณลักษณะงานวิจัยตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิและทดลองใช้แบบบันทึกข้อมูลคุณลักษณะงานวิจัยด้วยตนเองเพื่อปรับปรุงให้ชัดเจนอีกครั้งก่อนนำแบบบันทึกที่ปรับปรุงและงานวิจัยที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 2 เล่ม ทำการบันทึกลงรหัสร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ทั้ง 2 ท่าน ผลการทดสอบความเชื่อมั่น (Inter rater reliability) มีค่าประเมินความสอดคล้อง (Agreement Rate) = 0.90-1.00 และ Cohen's kappa = 0.93

ตารางที่ 3 ตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัย

คุณลักษณะงานวิจัย	ตัวแปรจัดประเภท	ตัวแปรต่อเนื่อง
1. ด้านข้อมูลผู้ทำวิจัย	สถาบัน สาขา ที่สังกัด เพศ อาชีพ ประเภทงานวิจัย	อายุ
2. ด้านข้อมูลการทดลอง	ตัวแปรตาม ประเภทตัวแปรตาม กลุ่มตัวอย่าง ประเภทกลุ่ม ประชากร เพศของกลุ่มตัวอย่าง ประเภทการศึกษา แนวทางทฤษฎีที่นำมาใช้	อายุกลุ่มตัวอย่าง จำนวนตัวอย่าง จำนวนครั้งการศึกษา ความถี่ของการศึกษา ระยะเวลาการศึกษาต่อครั้ง ระยะเวลาดำเนินการศึกษา ทั้งหมด
3. ด้านข้อมูลผลการทดลอง	-	คะแนนดิบ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐานของกลุ่มทดลอง ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐานของกลุ่มควบคุม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยสืบค้นงานวิจัยเชิงปริมาณที่เกี่ยวข้องกับการปรึกษาทฤษฎีอัตถิภาวนิยมในกลุ่มเปราะบางจากฐานข้อมูลเครือข่ายห้องสมุดในประเทศไทย (ThaiLIS) ฐานข้อมูลวารสารอิเล็กทรอนิกส์กลางของประเทศไทย (ThaiJO) และฐานข้อมูลทรัพยากรในหอสมุด (OPAC) ของมหาวิทยาลัยต่างๆ ที่มีหลักสูตรการสอนด้านจิตวิทยา ในช่วงปี พ.ศ. 2543-2562 โดยใช้คำค้นดังนี้ อัตถิภาวนิยม อัตถิภาวะนิยม ภาวนิยม โลกอส โลโกเทอราปี ความหมายในชีวิต existential logotherapy และ meaning of life สืบค้นการสืบค้น ณ เมษายน พ.ศ. 2564 พบงานวิจัยจากฐานข้อมูล ThaiLIS จำนวน 28 เล่ม ฐานข้อมูล ThaiJO เพิ่มอีกจำนวน 4 เล่ม และฐานข้อมูล OPAC จากมหาวิทยาลัยต่างๆ ได้แก่ มหาวิทยาลัยบูรพา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มหาวิทยาลัยรามคำแหง มหาวิทยาลัยทักษิณ มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต และมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช เพิ่มอีกจำนวน 10 เล่ม รวมเป็นจำนวน 42 เล่ม

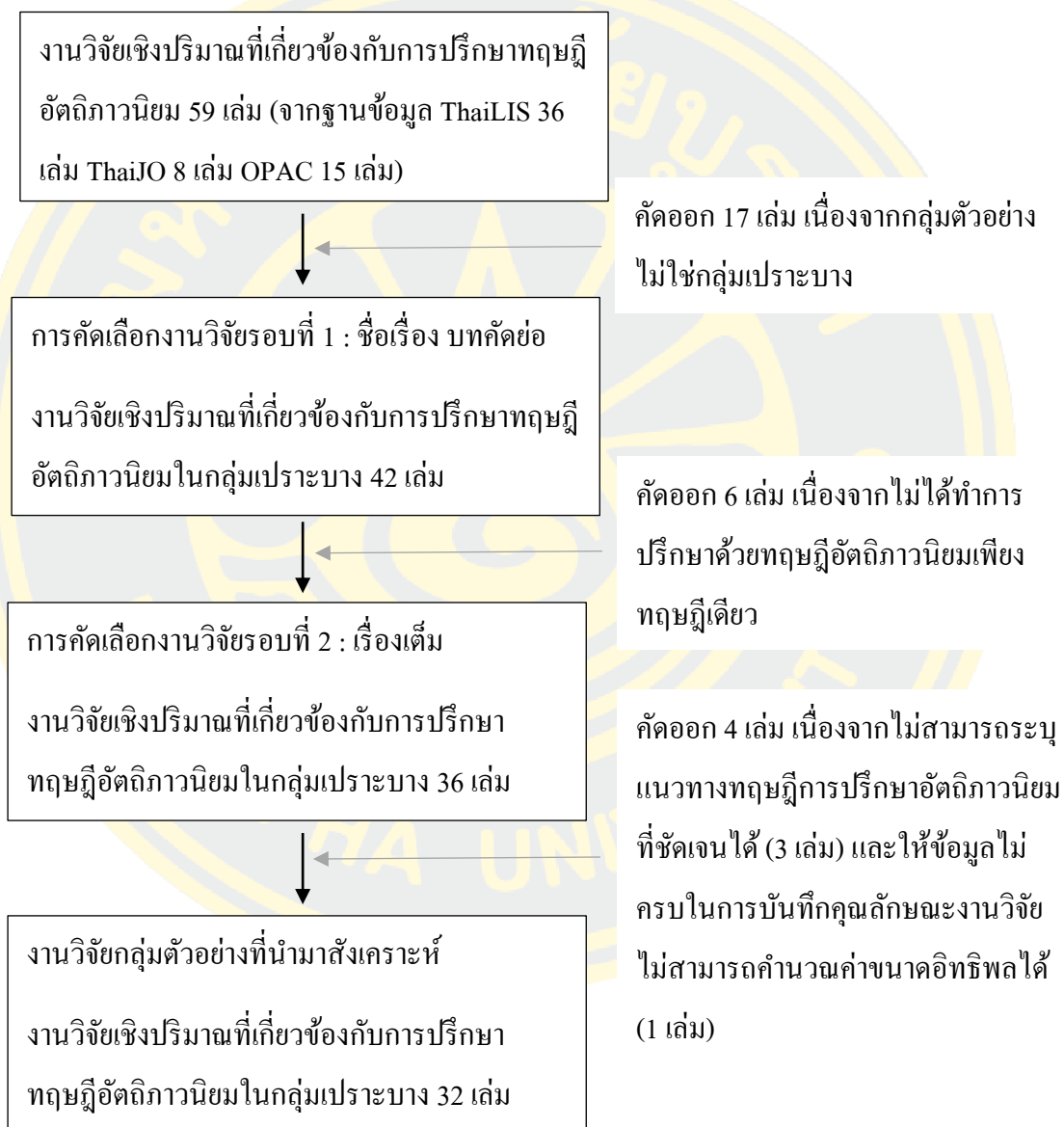
2. ผู้วิจัยคัดเลือกงานวิจัยแบบเจาะจงตามเกณฑ์การคัดเลือกจากงานวิจัย พบงานวิจัยที่ไม่เข้าเกณฑ์ในการคัดเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 10 เล่ม โดยเป็นงานวิจัยที่ใช้ทฤษฎีการปรึกษาอัตถิภาวนิยมแบบบูรณาการจำนวน 6 เล่ม ไม่สามารถระบุแนวทางทฤษฎีได้ชัดเจนว่าเป็นแนวทางการหมายในชีวิตหรือแนวทางอัตถิภาวนิยม-มนุษย์นิยมจำนวน 3 เล่ม และให้ข้อมูลไม่เพียงพอในการบันทึกคุณลักษณะงานวิจัยไม่สามารถคำนวณขนาดอิทธิพลได้จำนวน 1 เล่ม จึงเหลืองานวิจัยที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 32 เล่ม (แสดงดังภาพที่ 4) ซึ่งงานวิจัย 32 เล่มนี้ เป็นผลงานจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจำนวน 3 เล่ม (ร้อยละ 9.39) มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิตจำนวน 1 เล่ม (ร้อยละ 3.12) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่จำนวน 1 เล่ม (ร้อยละ 3.12) มหาวิทยาลัยทักษิณจำนวน 1 เล่ม (ร้อยละ 3.12) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์จำนวน 1 เล่ม (ร้อยละ 3.12) มหาวิทยาลัยบูรพาจำนวน 17 เล่ม (ร้อยละ 53.14) มหาวิทยาลัยมหาสารคามจำนวน 1 เล่ม (ร้อยละ 3.12) มหาวิทยาลัยรามคำแหงจำนวน 2 เล่ม (ร้อยละ 6.25) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒจำนวน 4 เล่ม (ร้อยละ 12.50) และมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชจำนวน 1 เล่ม (ร้อยละ 3.12)

3. ผู้วิจัยดำเนินการยื่นเอกสารคำร้องเพื่อขอรับการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ต่อคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยบูรพา สำหรับโครงการวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาและระดับปริญญาตรี ชุดที่ 4 (กลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์) ผู้วิจัยได้รับการพิจารณารับรองจริยธรรมการวิจัยเมื่อวันที่ 13 กรกฎาคม พ.ศ. 2564 รหัสโครงการวิจัย G-HU158/2564

4. ผู้วิจัยทำการประเมินคุณภาพงานวิจัยลงในแบบประเมินคุณภาพงานวิจัย

5. ผู้วิจัยบันทึกข้อมูลคุณลักษณะงานวิจัยและค่าสถิติต่างๆลงในแบบบันทึกข้อมูล
คุณลักษณะงานวิจัย

6. ผู้วิจัยตรวจสอบและจัดเตรียมข้อมูลเพื่อนำข้อมูลไปวิเคราะห์ ได้แก่ คะแนนคุณภาพ
งานวิจัย คุณลักษณะงานวิจัย และคำนวณค่าขนาดอิทธิพล

ภาพที่ 4 แสดงขั้นตอนการคัดเลือกงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์

การวิเคราะห์ข้อมูล

สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นและการวิเคราะห์ห่อภิมาณ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของงานวิจัยด้วยสถิติบรรยาย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย การแจกแจงความถี่ ร้อยละ

2. การวิเคราะห์ห่อภิมาณ

ผู้วิจัยทำการประมาณค่าขนาดอิทธิพล (Hedges' g) ตามสูตรของ Borenstein จากนั้นทำการวิเคราะห์แผนภูมิป่าไม้ (forest plot) เพื่อตรวจสอบความเป็นเอกพันธ์ของขนาดอิทธิพล (homogeneity of effect size) ใช้การทดสอบ Q-test และตรวจสอบความเป็นวิวิธพันธ์ของขนาดอิทธิพล (heterogeneity of effect size) พบความแตกต่างทั้งระหว่างเล่มภายในเล่มอันเนื่องมาจากความคลาดเคลื่อนของการสุ่ม และความแตกต่างระหว่างเล่มงานวิจัย การวิเคราะห์ผลรวมค่าขนาดอิทธิพลครั้งนี้จึงใช้โมเดลการวิเคราะห์อิทธิพลสุ่ม (random effect model)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการศึกษาข้อมูลพื้นฐานของงานวิจัย ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ห่อภิมาณ ได้แก่

2.1 สูตรการประมาณค่าขนาดอิทธิพลด้วยวิธีวิเคราะห์ข้อมูลของ Borenstein (2009)

$$d = \frac{\bar{Y}_E - \bar{Y}_C}{S_{\text{within}}}$$

เมื่อ $S_{\text{within}} = \frac{S_{\text{diff}}}{\sqrt{2(1-r)}}$ กรณีที่การทดลองไม่มีกลุ่มควบคุม

และ $S_{\text{within}} = \sqrt{\frac{(n_E - 1)S_E^2 + (n_C - 1)S_C^2}{n_E + n_C - 2}}$ กรณีที่การทดลองมีกลุ่มควบคุม

จากนั้นทำการปรับ bias ด้วย factor J โดย

$$J = 1 - \frac{3}{4df - 1}$$

เมื่อ $df = n - 1$ กรณีที่การทดลองไม่มีกลุ่มควบคุม

และ $df = n_E + n_C - 2$ กรณีที่การทดลองมีกลุ่มควบคุม

จะได้ค่าขนาดอิทธิพลที่ปรับ bias จากสูตร

$$g = J*d$$

เมื่อ d = ค่าขนาดอิทธิพล

\bar{Y}_E, \bar{Y}_C = ค่าเฉลี่ยของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

S_{within} = ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานร่วมของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

S_{diff} = ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระหว่างกลุ่ม

r = ค่าความสัมพันธ์ระหว่างคู่ของชุดข้อมูล (correlation)

n_E, n_C = ขนาดของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

S_E^2, S_C^2 = กำลังสองของค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

J = ตัวปรับ/ลดความคลาดเคลื่อนหรืออคติของข้อมูล

df = องศาอิสระ (degree of freedom)

g = ค่าขนาดอิทธิพลที่ปรับความคลาดเคลื่อน/อคติ

2.2 การแปลผลค่าขนาดอิทธิพล (Lipsey & Wilson, 2001 cited in Vos et al., 2015)

<u>ค่าขนาดของอิทธิพล</u>	<u>ขนาดของอิทธิพล</u>
0.00 – 0.32	น้อย
0.33 – 0.55	ปานกลาง
> 0.56	มาก

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อหาข้อสรุปการใช้ทฤษฎีการปรึกษาอัตถิภาวนิยมในกลุ่มเปราะบางชาวไทย และศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการปรึกษาทฤษฎีอัตถิภาวนิยมพร้อมทั้งเปรียบเทียบผลของแนวทางการปรึกษาทฤษฎีอัตถิภาวนิยมที่ต่างกันในกลุ่มเปราะบางชาวไทย โดยใช้การวิเคราะห์ห่อภิมาณ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลแยกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อสรุปการใช้ทฤษฎีการปรึกษาอัตถิภาวนิยมในกลุ่มเปราะบางชาวไทย

ตอนที่ 2 การเสนอค่าขนาดอิทธิพลตามตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยที่ใช้ศึกษา

ประสิทธิผลการปรึกษาทฤษฎีอัตถิภาวนิยมในกลุ่มเปราะบางชาวไทย

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบแนวทางการปรึกษาทฤษฎีอัตถิภาวนิยมตามตัวแปรทางจิตวิทยาในกลุ่มเปราะบางชาวไทย

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการแปลผลวิเคราะห์ข้อมูล

N	หมายถึง	จำนวนตัวอย่างในการวิจัย
n	หมายถึง	จำนวนขนาดอิทธิพล
\bar{d}	หมายถึง	ค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพล
SD	หมายถึง	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)
F	หมายถึง	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ย (Univariate test)
p-value	หมายถึง	ระดับนัยสำคัญทางสถิติ

ตอนที่ 1 ข้อสรุปการใช้ทฤษฎีการปรึกษาอัตถิภาวนิยมในกลุ่มเปราะบางชาวไทย

จากการสำรวจงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปรึกษาทฤษฎีอัตถิภาวนิยมที่มีการเผยแพร่ผลงานในประเทศไทยระหว่างปี พ.ศ. 2543-2562 จากฐานข้อมูลเครือข่ายห้องสมุดในประเทศไทย (ThaiLIS) ฐานข้อมูลวารสารอิเล็กทรอนิกส์กลางของประเทศไทย (ThaiJO) และฐานข้อมูลทรัพยากรในหอสมุด (OPAC) ของมหาวิทยาลัยต่างๆ ที่มีหลักสูตรการสอนด้านจิตวิทยาพบงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจำนวน 59 เล่ม เป็นงานวิจัยในกลุ่มเปราะบางจำนวน 42 เล่ม คิดเป็นร้อยละ 71.19 ของงานวิจัยที่ค้นพบ และผ่านเกณฑ์การคัดเข้าเป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 32 เล่ม ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 4 แสดงรายละเอียดงานวิจัยกลุ่มตัวอย่างที่นำมาสังเคราะห์

คุณลักษณะงานวิจัย	ค่าตัวแปร	N	ร้อยละ	ขนาดอิทธิพล		
				n	\bar{d}	SD
คุณภาพงานวิจัย	ก่อนข้างดี	5	15.62	5	0.984	0.781
	ดี	18	56.25	20	4.477	4.436
	ดีมาก	9	28.13	11	2.516	1.539
	รวม	32	100.00	36	3.393	3.897
ปีที่พิมพ์	2543	1	3.12	1	1.626	-
	2544	2	6.25	2	3.998	1.877
	2546	7	21.89	8	2.071	1.440
	2547	1	3.12	1	2.311	-
	2548	4	12.50	5	8.604	6.874
	2549	2	6.25	2	2.176	2.075
	2550	3	9.38	4	0.815	0.602
	2552	1	3.12	1	3.011	-
	2556	1	3.12	1	0.445	-
	2557	3	9.38	3	1.832	0.740
	2558	3	9.38	3	5.112	2.523
	2560	2	6.25	3	1.673	0.316
	2561	1	3.12	1	1.236	-
	2562	1	3.12	1	12.456	-
	รวม	32	100.00	36	3.393	3.897
สาขาที่ผลิตงานวิจัย	จิตวิทยาการปรึกษา	21	65.62	24	4.151	4.455
	จิตวิทยาการแนะแนว	7	21.89	8	2.235	1.973
	จิตวิทยาการศึกษา	1	3.12	1	0.445	-
	จิตวิทยา	2	6.25	2	1.476	1.571
	จิตวิทยาคลินิกและชุมชน	1	3.12	1	1.236	-
รวม	32	100.00	36	3.393	3.897	

ตารางที่ 4 (ต่อ)

คุณลักษณะงานวิจัย	ค่าตัวแปร	N	ร้อยละ	ขนาดอิทธิพล		
				n	\bar{d}	SD
เพศผู้วิจัย	หญิง	27	84.38	31	3.602	4.156
	ชาย	5	15.62	5	2.093	0.938
	รวม	32	100.0	36	3.393	3.897
อายุผู้วิจัย	20 - 29 ปี	12	37.50	14	2.332	3.007
	30 - 39 ปี	12	37.50	13	5.254	5.143
	40 - 49 ปี	7	21.88	8	2.372	1.927
	> 49 ปี	1	3.12	1	2.201	-
	รวม	32	100.00	36	3.393	3.897
อาชีพผู้วิจัย	พยาบาล/ นักจิตวิทยา/ แพทย์	13	40.63	14	2.555	1.872
	ครู/ อาจารย์	1	3.12	1	2.586	-
	เจ้าหน้าที่ฝ่ายบริหาร/ นักวิชาการ	8	25.00	10	5.077	6.012
	พนักงานบริษัท/ เจ้าหน้าที่ องค์กร	4	12.50	4	5.676	4.758
	ไม่ระบุ	6	18.75	7	1.472	1.095
	รวม	32	100.00	36	3.393	3.897
ประเภทงานวิจัย	ระดับปริญญาตรี	1	3.12	1	0.365	-
	ระดับปริญญาโท	29	90.63	33	3.545	4.029
	ระดับปริญญาเอก	2	6.25	2	2.394	0.273
	รวม	32	100.00	36	3.393	3.897
ประเภทตัวแปรตาม	ด้านภาวะทางจิตใจ	9	25.00	9	2.308	2.206
	ด้านศักยภาพในตนเอง	20	55.56	20	4.401	4.757
	ด้านความหมายในชีวิต	7	19.44	7	1.907	1.641
	รวม	36	100.00	36	3.393	3.897

ตารางที่ 4 (ต่อ)

คุณลักษณะงานวิจัย	ค่าตัวแปร	N	ร้อยละ	ขนาดอิทธิพล		
				n	\bar{d}	SD
ประเภทกลุ่ม เปราะบาง	กลุ่มที่มีความเสี่ยงสูงกว่า คนทั่วไป	10	31.25	12	3.161	3.423
	กลุ่มทุพพลภาพ	2	6.25	3	11.722	7.495
	กลุ่มที่ไม่สามารถตัดสินใจ ได้อย่างอิสระ	7	21.88	7	2.443	2.043
	กลุ่มด้อยค่าในสังคม	13	40.62	14	2.281	1.589
	รวม	32	100.00	36	3.393	3.897
อายุกลุ่มตัวอย่าง	< 60 ปี	23	71.87	25	3.776	4.492
	> 60 ปี	4	12.50	5	2.799	2.114
	ไม่ระบุ	5	15.63	6	2.289	1.815
	รวม	32	100.00	36	3.393	3.897
เพศกลุ่มตัวอย่าง	เพศหญิงทั้งหมด	16	50.00	17	4.939	5.030
	เพศชายทั้งหมด	5	15.62	6	1.913	1.881
	เพศหญิงเพศชายรวมกัน	7	21.88	8	2.303	1.812
	ไม่ระบุ	4	12.50	5	1.652	1.370
รวม	32	100.00	36	3.393	3.897	
จำนวนตัวอย่าง	< 6 คน	2	6.25	2	1.462	1.552
	6 - 8 คน	24	75.00	27	3.664	4.330
	> 8 คน	6	18.75	7	2.897	2.251
	รวม	32	100.00	36	3.393	3.897
ประเภทการปรึกษา	การปรึกษารายบุคคล	5	15.15	5	1.753	2.117
	การปรึกษากลุ่ม	28	84.85	31	3.657	4.074
	รวม	33	100.00	36	3.393	3.897
แนวทางการปรึกษา	ความหมายในชีวิต	13	40.63	15	3.759	5.136
	อัตถิภาวนิยม-มนุษยนิยม	19	59.37	21	3.131	2.817
	รวม	32	100.00	36	3.393	3.897

ตารางที่ 4 (ต่อ)

คุณลักษณะงานวิจัย	ค่าตัวแปร	N	ร้อยละ	ขนาดอิทธิพล		
				n	\bar{d}	SD
จำนวนครั้งการ ปรึกษาทั้งหมด	6 - 10 ครั้ง	18	56.25	20	2.910	2.906
	> 10 ครั้ง	14	43.75	16	3.996	4.903
	รวม	32	100.00	36	3.393	3.897
ความถี่ในการ ปรึกษา	1 ครั้ง/สัปดาห์	5	15.63	5	3.924	4.845
	2 ครั้ง/สัปดาห์	16	50.00	18	2.288	1.343
	3 ครั้ง/สัปดาห์	6	18.74	7	2.984	2.602
	อื่นๆ	5	15.63	6	6.739	7.410
	รวม	32	100.00	36	3.393	3.897
ระยะเวลาในการ ปรึกษาต่อครั้ง	< 60 นาที	5	15.15	5	1.958	2.024
	60-90 นาที	23	69.70	24	2.875	2.627
	> 90 นาที	5	15.15	7	6.192	6.890
	รวม	33	100.00	36	3.393	3.897
ระยะเวลาการ ปรึกษาทั้งหมด	1-2 สัปดาห์	3	9.38	3	2.684	2.358
	3-4 สัปดาห์	12	37.50	15	4.465	5.109
	5-6 สัปดาห์	14	43.74	15	1.990	1.265
	> 6 สัปดาห์	3	9.38	3	5.748	5.813
	รวม	32	100.00	36	3.393	3.897

จากตารางที่ 4 พบว่าทฤษฎีการปรึกษาอรรถิภาวนิยมที่นำมาใช้ในกลุ่มเปราะบางชาวไทย โดยส่วนใหญ่เป็นงานวิจัยระดับปริญญาโท จำนวน 29 เล่ม คิดเป็นร้อยละ 90.63 มีคุณภาพงานวิจัย ระดับดี จำนวน 18 เล่ม คิดเป็นร้อยละ 56.25 (ซึ่งคะแนนประเมินคุณภาพงานวิจัยทั้ง 32 เล่ม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.97 ± 0.45 มีค่าต่ำสุดเท่ากับ 3.09 และค่าสูงสุดเท่ากับ 4.82) ปีที่มีการเผยแพร่ งานวิจัยมากที่สุดคือ ปี พ.ศ. 2546 จำนวน 7 เล่ม คิดเป็นร้อยละ 21.89 สาขาที่ผลิตงานวิจัยมากที่สุด คือ สาขาจิตวิทยาการปรึกษา จำนวน 21 เล่ม คิดเป็นร้อยละ 65.62 เพศผู้วิจัยเป็นเพศหญิงจำนวน 27 เล่ม คิดเป็นร้อยละ 84.38 อายุผู้วิจัยอยู่ในช่วง 20-39 ปี จำนวน 24 เล่ม คิดเป็นร้อยละ 75.00 (อายุ โดยเฉลี่ยของผู้วิจัยเท่ากับ 33.41 ± 7.46 อายุน้อยสุด 22 ปี และอายุมากที่สุด 58 ปี) อาชีพผู้วิจัยโดย

ส่วนใหญ่เป็นบุคคลที่ทำงานด้านสุขภาพ เช่น พยาบาล นักจิตวิทยา แพทย์ จำนวน 13 เล่ม คิดเป็นร้อยละ 40.63 ประเภทตัวแปรทางจิตวิทยาที่พบมากที่สุด คือ ด้านศักยภาพในตนเอง จำนวน 20 เล่ม คิดเป็นร้อยละ 55.56 ประเภทกลุ่มประชากรที่พบมากที่สุด คือ กลุ่มด้อยค่าในสังคม จำนวน 13 เล่ม คิดเป็นร้อยละ 40.62 แนวทางการรักษาแบ่งเป็นแนวความหมายในชีวิต (Logotherapy) จำนวน 13 เล่ม คิดเป็นร้อยละ 40.63 และแนวอัตถิภาวนิยม-มนุษยนิยม (Existential-Humanistic Approach) จำนวน 19 เล่ม คิดเป็นร้อยละ 59.37 ซึ่งส่วนใหญ่ทำการรักษากลุ่ม จำนวน 28 เล่ม คิดเป็นร้อยละ 84.85 โดยกลุ่มตัวอย่างที่พบมากที่สุดคือ อายุน้อยกว่า 60 ปี จำนวน 23 เล่ม คิดเป็นร้อยละ 71.87 เป็นเพศหญิงทั้งหมด จำนวน 16 เล่ม คิดเป็นร้อยละ 50.00 จำนวน 6-8 คน จำนวน 24 เล่ม คิดเป็นร้อยละ 75.00 จำนวนครั้งการรักษาโดยส่วนใหญ่อยู่ที่ 6-10 ครั้ง จำนวน 18 เล่ม คิดเป็นร้อยละ 56.25 ความถี่ในการรักษา คือ 2 ครั้ง/สัปดาห์ จำนวน 16 เล่ม คิดเป็นร้อยละ 50.00 ระยะเวลาที่ใช้ในการรักษาต่อครั้ง คือ 60-90 นาที จำนวน 23 เล่ม คิดเป็นร้อยละ 69.70 และระยะเวลาที่ทำการรักษาทั้งหมดคือ 5-6 สัปดาห์ จำนวน 14 เล่ม คิดเป็นร้อยละ 43.74

ค่าตัวแปรของคุณลักษณะงานวิจัยที่มีค่าขนาดอิทธิพลมากที่สุดในแต่ละคุณลักษณะงานวิจัย คือ งานวิจัยคุณภาพระดับดี ($\bar{d} = 4.477$, $SD = 4.436$) ปีที่พิมพ์ พ.ศ. 2562 ($\bar{d} = 12.456$) สาขาจิตวิทยาการศึกษา ($\bar{d} = 4.151$, $SD = 4.455$) ผู้วิจัยเพศหญิง ($\bar{d} = 3.602$, $SD = 4.156$) ช่วงอายุผู้วิจัย 30-39 ปี ($\bar{d} = 5.254$, $SD = 5.143$) ผู้วิจัยประกอบอาชีพพนักงานบริษัทหรือเจ้าหน้าที่องค์กร ($\bar{d} = 5.676$, $SD = 4.758$) งานวิจัยระดับปริญญาโท ($\bar{d} = 3.545$, $SD = 4.029$) ประเภทตัวแปรตามด้านศักยภาพในตนเอง ($\bar{d} = 4.401$, $SD = 4.757$) กลุ่มประชากรประเภทสุขภาพ ($\bar{d} = 11.722$, $SD = 7.495$) กลุ่มตัวอย่างอายุต่ำกว่า 60 ปี ($\bar{d} = 3.776$, $SD = 4.492$) เป็นเพศหญิงทั้งหมด ($\bar{d} = 4.939$, $SD = 5.030$) จำนวน 6-8 คน ($\bar{d} = 3.664$, $SD = 4.330$) การรักษาแบบกลุ่ม ($\bar{d} = 3.657$, $SD = 4.074$) แนวทางความหมายในชีวิต ($\bar{d} = 3.759$, $SD = 5.136$) จำนวนครั้งการรักษามากกว่า 10 ครั้ง ($\bar{d} = 3.996$, $SD = 4.903$) ความถี่ในการรักษา คือ ความถี่ที่ไม่ใช่ 1 ครั้ง/สัปดาห์ หรือ 2 ครั้ง/สัปดาห์ หรือ 3 ครั้ง/สัปดาห์ แต่เป็นความถี่ในรูปแบบอื่นๆ เช่น ทุกวัน 2-3 ครั้ง/สัปดาห์ หรือมากกว่า 3 ครั้ง/สัปดาห์ ($\bar{d} = 6.739$, $SD = 7.410$) ระยะเวลาในการรักษาต่อครั้งมากกว่า 90 นาที ($\bar{d} = 6.192$, $SD = 6.890$) และระยะเวลาการรักษาทั้งหมดมากกว่า 6 สัปดาห์ ($\bar{d} = 5.748$, $SD = 5.813$) และเมื่อนำค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลมาแปลผลตามเกณฑ์ที่กำหนดในบทที่ 3 พบว่าตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยต่างๆ ให้ขนาดอิทธิพลในระดับน้อยถึงมาก ดังแสดงในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 แสดงร้อยละ (ความถี่) ระดับขนาดอิทธิพลตามตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัย

		สาขาที่ผลิตงานวิจัย					
ระดับ ขนาด อิทธิพล	จิตวิทยาการ ปรึกษา	จิตวิทยาการ แนะแนว	จิตวิทยา การศึกษา	จิตวิทยา	จิตวิทยาคลินิก และชุมชน	รวม	
	มาก	95.8 (23)	87.5 (7)	0.0 (0)	50.0 (1)		100.0 (1)
ปานกลาง	4.2 (1)	0.0 (0)	100.0 (1)	50.0 (1)	0.0 (0)	8.3 (3)	
น้อย	0.0 (0)	12.5 (1)	0.0 (0)	0.0 (0)	0.0 (0)	2.8 (1)	
รวม	100.0 (24)	100.0 (8)	100.0 (1)	100.0 (2)	100.0 (1)	100.0 (36)	

ระดับขนาด อิทธิพล	อายุของผู้วิจัย				รวม
	20-29 ปี	30-39 ปี	40-49 ปี	> 49 ปี	
มาก	85.7 (12)	92.3 (12)	87.5 (7)	100.0 (1)	88.9 (32)
ปานกลาง	7.1 (1)	7.7 (1)	12.5 (1)	0.0 (0)	8.3 (3)
น้อย	7.1 (1)	0.0 (0)	0.0 (0)	0.0 (0)	2.8 (1)
รวม	100.0 (14)	100.0 (13)	100.0 (8)	100.0 (1)	100.0 (36)

ระดับขนาดอิทธิพล	เพศผู้วิจัย		รวม
	หญิง	ชาย	
มาก	90.3 (28)	80.0 (4)	88.9 (32)
ปานกลาง	6.5 (2)	20.0 (1)	8.3 (3)
น้อย	3.2 (1)	0.0 (0)	2.8 (1)
รวม	100.0 (31)	100.0 (5)	100.0 (36)

ระดับขนาด อิทธิพล	ประเภทตัวแปรตาม			รวม
	ด้านภาวะทางจิตใจ	ด้านศักยภาพในตนเอง	ด้านความหมายในชีวิต	
มาก	77.8 (7)	95.0 (19)	85.7 (6)	88.9 (32)
ปานกลาง	11.1 (1)	5.0 (1)	14.3 (1)	8.3 (3)
น้อย	11.1 (1)	0.0 (0)	0.0 (0)	2.8 (1)
รวม	100.0 (9)	100.0 (20)	100.0 (7)	100.0 (36)

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ประเภทกลุ่มเปราะบาง					
ระดับขนาด อิทธิพล	กลุ่มที่มีความ เสี่ยงสูงกว่าคน ทั่วไป	กลุ่มทุพพลภาพ	กลุ่มที่ไม่สามารถ ตัดสินใจได้อย่าง อิสระ	กลุ่มด้อยค่าใน สังคม	รวม
มาก	91.7 (11)	100.0 (3)	85.7 (6)	85.7 (12)	88.9 (32)
ปานกลาง	8.3 (1)	0.0 (0)	14.3 (1)	7.1 (1)	8.3 (3)
น้อย	0.0 (0)	0.0 (0)	0.0 (0)	7.1 (1)	2.8 (1)
รวม	100.0 (12)	100.0 (3)	100.0 (7)	100.0 (14)	100.0 (36)

ระดับขนาด อิทธิพล	อายุกลุ่มตัวอย่าง			รวม
	< 60 ปี	> 60 ปี	ไม่ระบุ	
มาก	88.0 (22)	100.0 (5)	83.3 (5)	88.9 (32)
ปานกลาง	12.0 (3)	0.0 (0)	0.0 (0)	8.3 (3)
น้อย	0.0 (0)	0.0 (0)	16.7 (1)	2.8 (1)
รวม	100.0 (25)	100.0 (5)	100.0 (6)	100.0 (36)

ระดับขนาด อิทธิพล	เพศกลุ่มตัวอย่าง				รวม
	เพศหญิง ทั้งหมด	เพศชาย ทั้งหมด	เพศหญิงและ เพศชายรวมกัน	ไม่ระบุ	
มาก	94.1 (16)	66.7 (4)	100.0 (8)	80.0 (4)	88.9 (32)
ปานกลาง	5.9 (1)	33.3 (2)	0.0 (0)	0.0 (0)	8.3 (3)
น้อย	0.0 (0)	0.0 (0)	0.0 (0)	20.0 (1)	2.8 (1)
รวม	100.0 (17)	100.0 (6)	100.0 (8)	100.0 (5)	100.0 (36)

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ระดับขนาด อิทธิพล	จำนวนตัวอย่าง			รวม
	< 6 คน	6-8 คน	> 8 คน	
มาก	50.0 (1)	92.6 (25)	85.7 (6)	88.9 (32)
ปานกลาง	50.0 (1)	3.7 (1)	14.3 (1)	8.3 (3)
น้อย	0.0 (0)	3.7 (1)	0.0 (0)	2.8 (1)
รวม	100.0 (2)	100.0 (27)	100.0 (7)	100.0 (36)

ระดับขนาดอิทธิพล	แนวทางการปรึกษาทฤษฎีอัตถิภาวนิยม		รวม
	ความหมายในชีวิต	อัตถิภาวนิยม-มนุษยนิยม	
มาก	86.7 (13)	90.5 (19)	88.9 (32)
ปานกลาง	13.3 (2)	4.8 (1)	8.3 (3)
น้อย	0.0 (0)	4.8 (1)	2.8 (1)
รวม	100.0 (15)	100.0 (21)	100.0 (36)

ระดับขนาดอิทธิพล	ประเภทการปรึกษา		รวม
	การปรึกษารายบุคคล	การปรึกษากลุ่ม	
มาก	60.0 (3)	93.5 (29)	88.9 (32)
ปานกลาง	20.0 (1)	6.5 (2)	8.3 (3)
น้อย	20.0 (1)	0.0 (0)	2.8 (1)
รวม	100.0 (5)	100.0 (31)	100.0 (36)

ระดับขนาดอิทธิพล	จำนวนครั้งการปรึกษา		รวม
	6-10 ครั้ง	> 10 ครั้ง	
มาก	85.0 (17)	93.8 (15)	88.9 (32)
ปานกลาง	15.0 (3)	0.0 (0)	8.3 (3)
น้อย	0.0 (0)	6.2 (1)	2.8 (1)
รวม	100.0 (20)	100.0 (16)	100.0 (36)

ตารางที่ 5 (ต่อ)

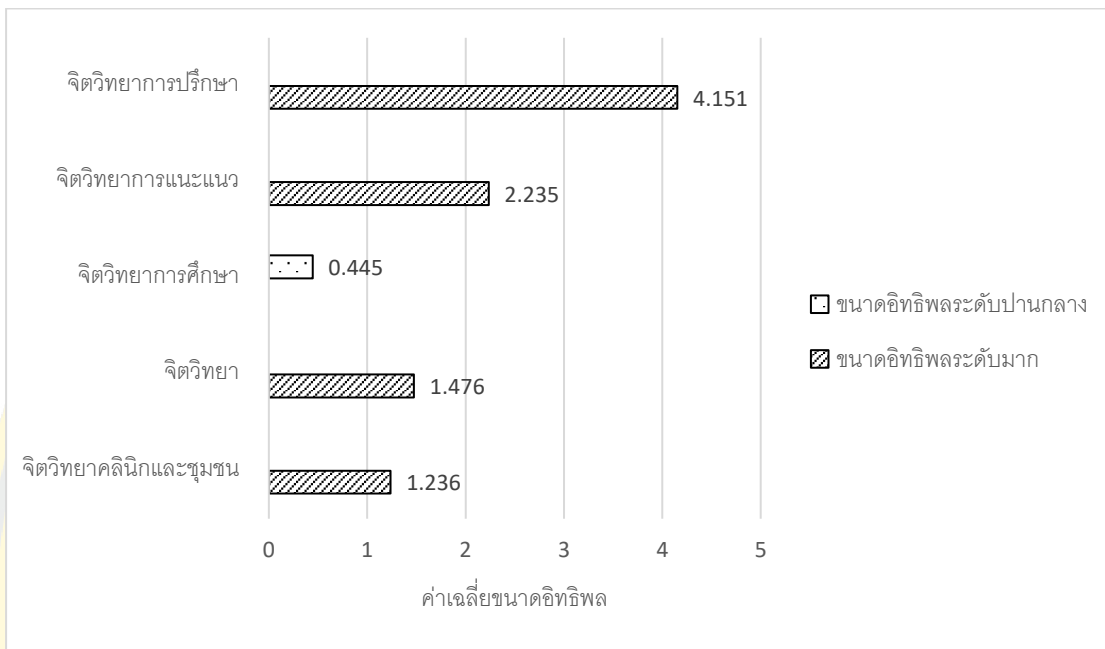
ระดับขนาด อิทธิพล	ความถี่ในการปรึกษา				รวม
	1 ครั้ง/สัปดาห์	2 ครั้ง/สัปดาห์	3 ครั้ง/สัปดาห์	อื่นๆ	
มาก	80.0 (4)	94.4 (17)	85.7 (6)	83.3 (5)	88.9 (32)
ปานกลาง	20.0 (1)	0.0 (0)	14.3 (1)	16.7 (1)	8.3 (3)
น้อย	0.0 (0)	5.6 (1)	0.0 (0)	0.0 (0)	2.8 (1)
รวม	100.0 (5)	100.0 (18)	100.0 (7)	100.0 (6)	100.0 (36)

ระดับขนาด อิทธิพล	ระยะเวลาการปรึกษาต่อครั้ง			รวม
	< 60 นาที	60-90 นาที	> 90 นาที	
มาก	60.0 (3)	95.8 (23)	85.7 (6)	88.9 (32)
ปานกลาง	20.0 (1)	4.2 (1)	14.3 (1)	8.3 (3)
น้อย	20.0 (1)	0.0 (0)	0.0 (0)	2.8 (1)
รวม	100.0 (5)	100.0 (24)	100.0 (7)	100.0 (36)

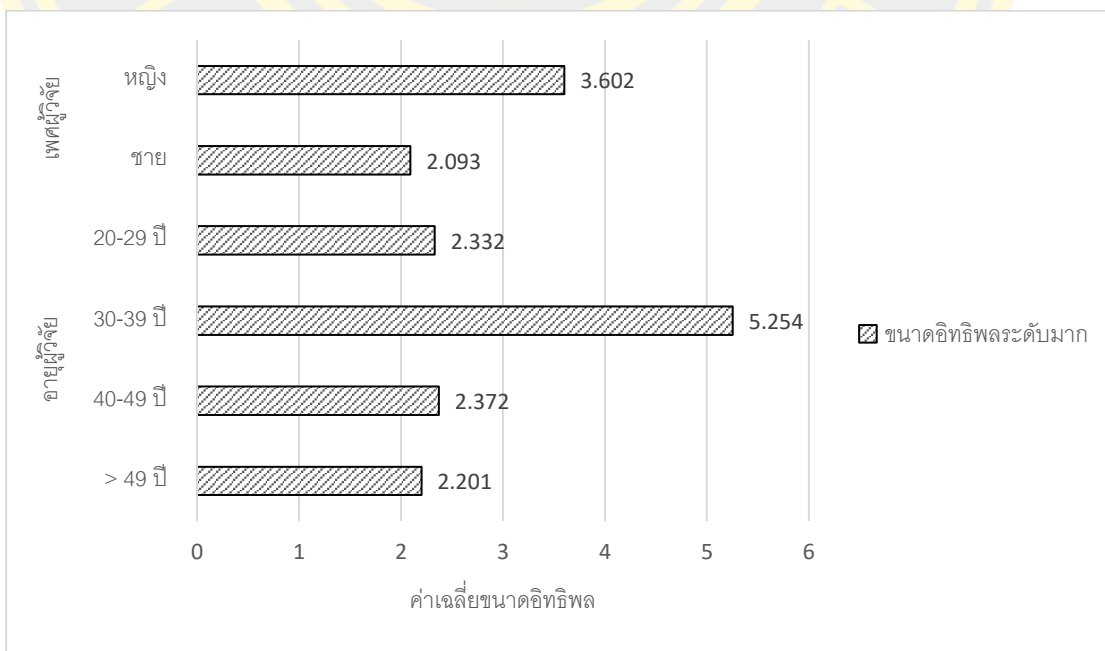
ระดับขนาด อิทธิพล	ระยะเวลาการปรึกษาทั้งหมด				รวม
	1-2 สัปดาห์	3-4 สัปดาห์	5-6 สัปดาห์	> 6 สัปดาห์	
มาก	100.0 (3)	86.7 (13)	86.7 (13)	100.0 (3)	88.9 (32)
ปานกลาง	0.0 (0)	13.3 (2)	6.7 (1)	0.0 (0)	8.3 (3)
น้อย	0.0 (0)	0.0 (0)	6.7 (1)	0.0 (0)	2.8 (1)
รวม	100.0 (3)	100.0 (15)	100.0 (15)	100.0 (3)	100.0 (36)

จากตารางที่ 5 พบว่าตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยที่มีความถี่ในการให้ขนาดอิทธิพลระดับมาก ได้แก่ สาขาจิตวิทยาการศึกษา ผู้วิจัยมีอายุในช่วง 30-39 ปี เป็นเพศหญิง มีตัวแปรทางจิตวิทยาด้านศักยภาพในตนเอง ประเภทกลุ่มเปราะบางคือกลุ่มด้อยค่าในสังคม กลุ่มตัวอย่างมีอายุน้อยกว่า 60 ปี เป็นเพศหญิงทั้งหมด จำนวน 6-8 คน แนวทางการปรึกษาอัตถิภาวนิยม-มนุษยนิยม ประเภทการปรึกษาแบบกลุ่ม จำนวนครั้งการปรึกษา 6-10 ครั้ง สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ระยะเวลา 60-90 นาที/ครั้ง รวมระยะเวลาการปรึกษาทั้งหมด 3-4 สัปดาห์

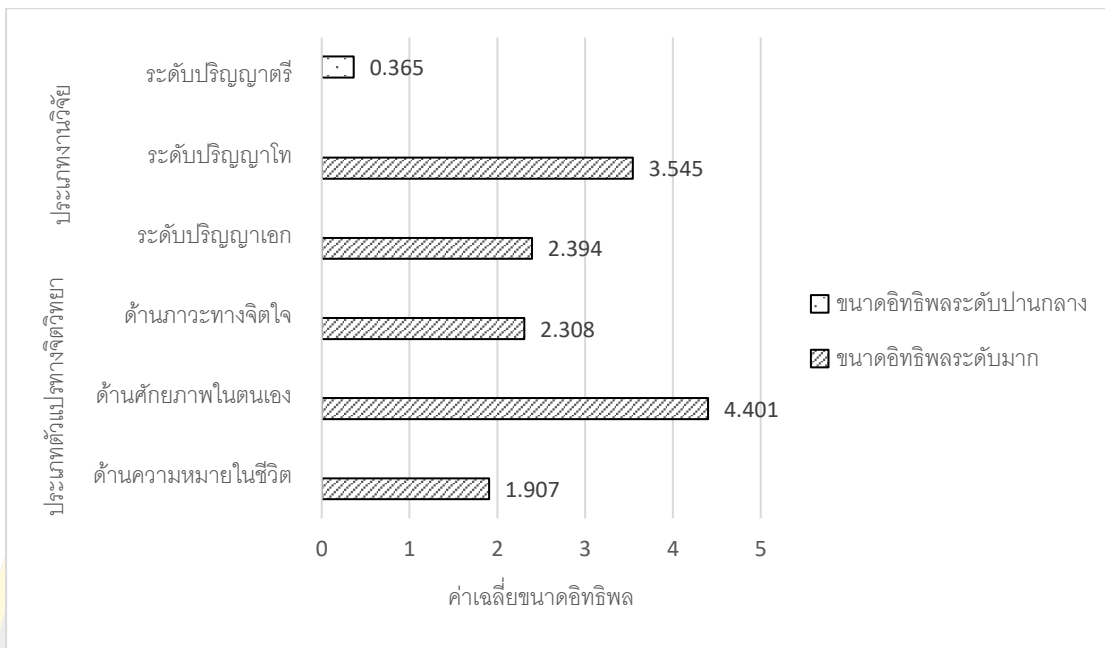
และเพื่อความสะดวกและง่ายต่อการทำความเข้าใจผู้วิจัยได้นำเสนอข้อมูลค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพล ระดับขนาดอิทธิพล ตามตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยในรูปแบบแผนภูมิรูปภาพดังต่อไปนี้

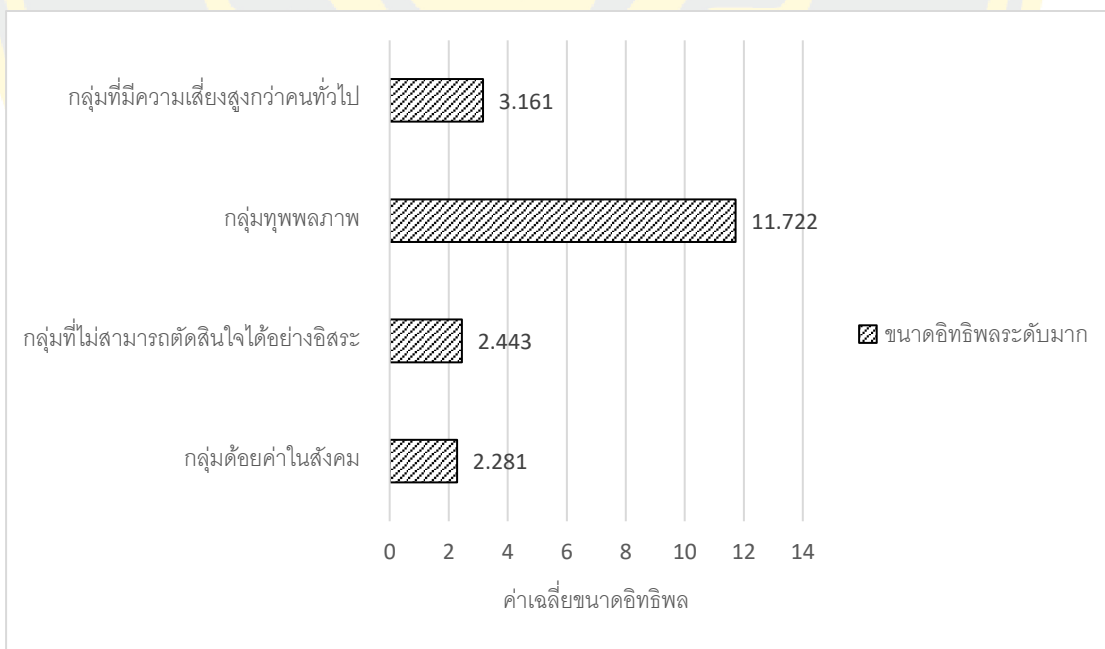
ภาพที่ 5 แสดงค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพล ระดับขนาดอิทธิพล ตามตัวแปรสาขาที่ผลิตงานวิจัย

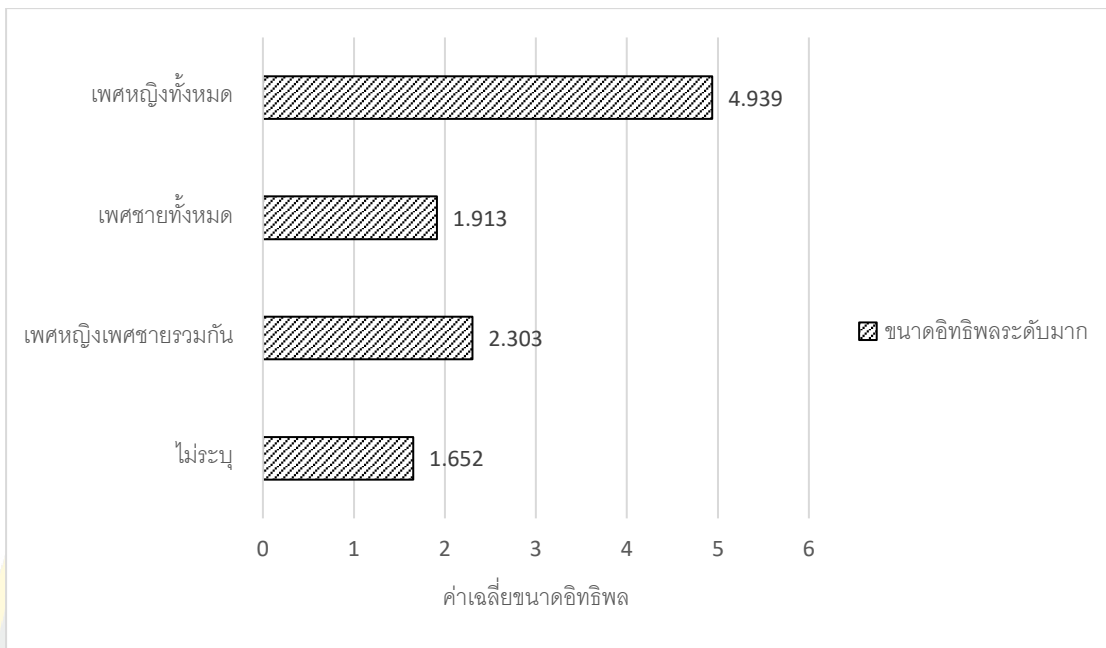
ภาพที่ 6 แสดงค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพล ระดับขนาดอิทธิพล ตามตัวแปรเพศผู้วิจัยและอายุผู้วิจัย

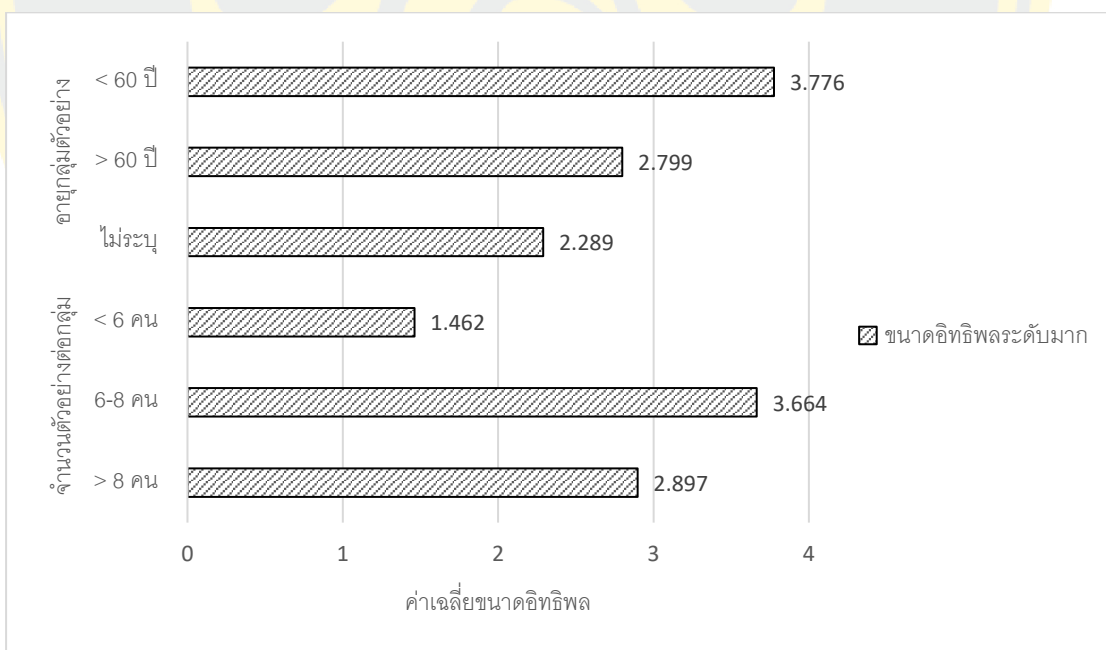
ภาพที่ 7 แสดงค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพล ระดับขนาดอิทธิพล ตามตัวแปรประเภทงานวิจัยและประเภทตัวแปรทางจิตวิทยาที่เป็นตัวแปรตามในงานวิจัย

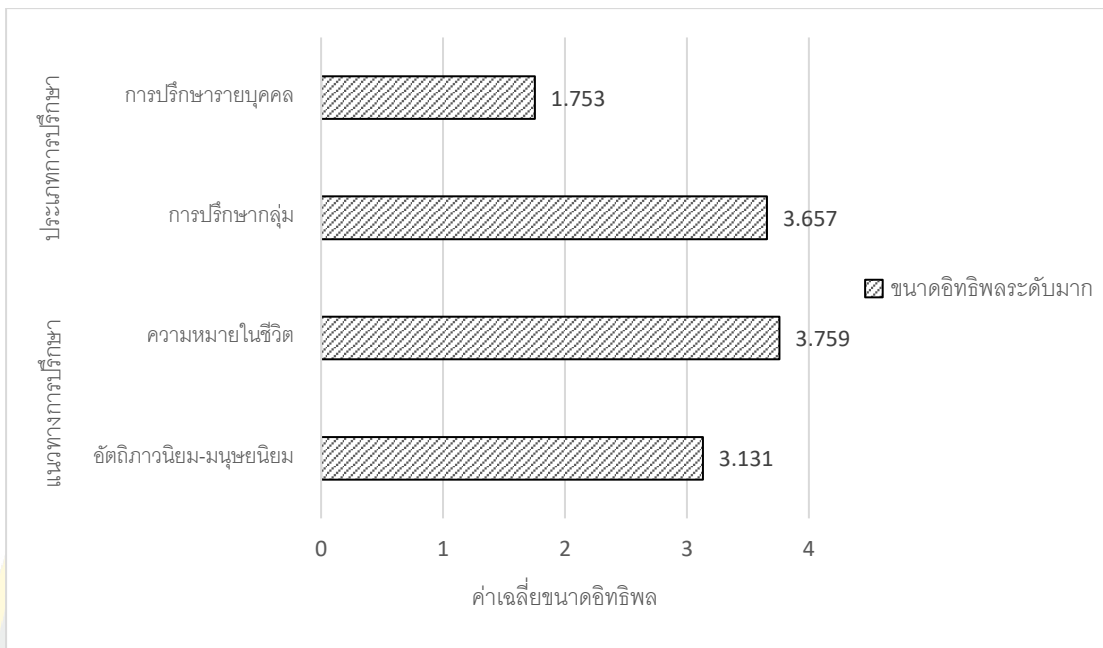
ภาพที่ 8 แสดงค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพล ระดับขนาดอิทธิพล ตามตัวแปรประเภทกลุ่มเปราะบาง

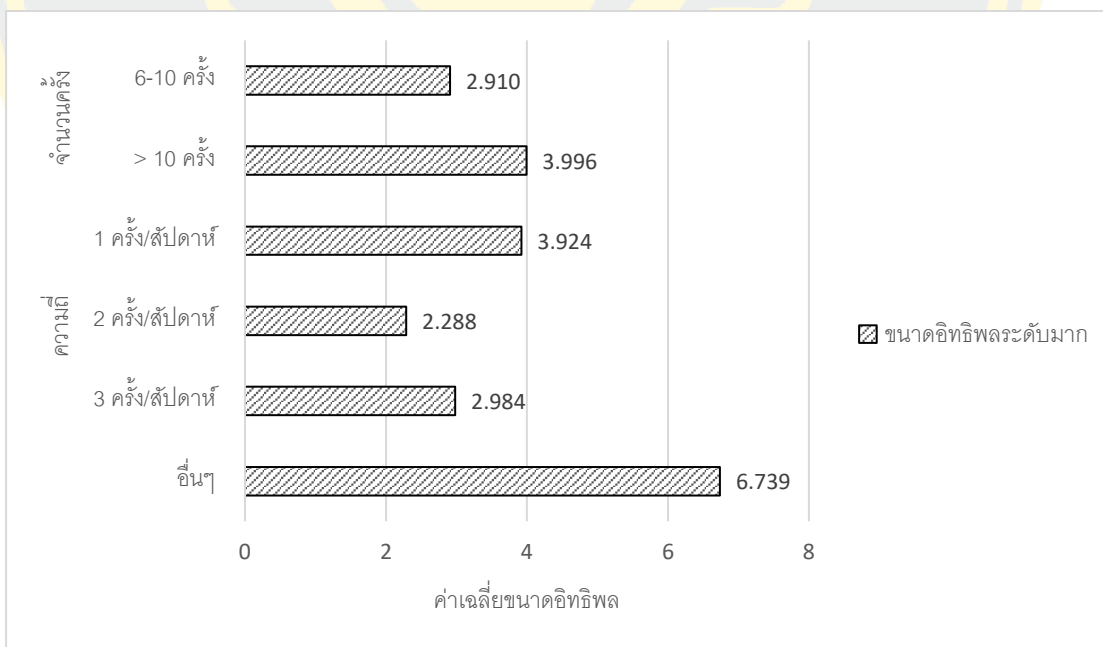
ภาพที่ 9 แสดงค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพล ระดับขนาดอิทธิพล ตามตัวแปรเพศของกลุ่มตัวอย่าง

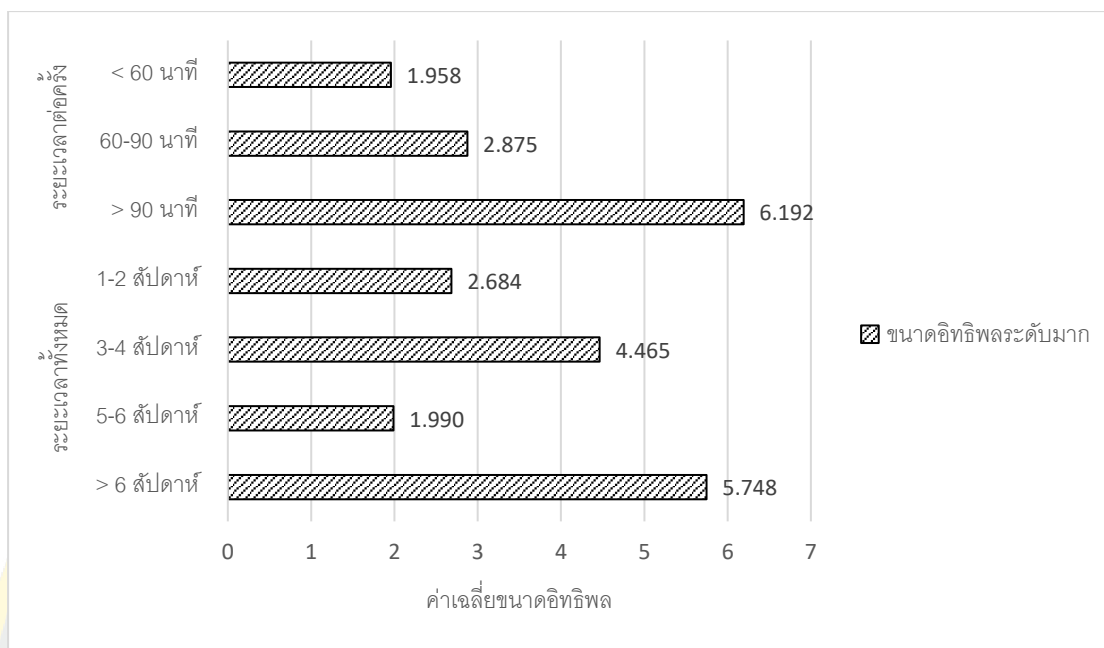
ภาพที่ 10 แสดงค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพล ระดับขนาดอิทธิพล ตามตัวแปรอายุกลุ่มตัวอย่างและจำนวนตัวอย่างต่อกลุ่ม

ภาพที่ 11 แสดงค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพล ระดับขนาดอิทธิพล ตามตัวแปรประเภทการปรึกษาและแนวทางการปรึกษาทฤษฎีอรรถิภาวนิยม

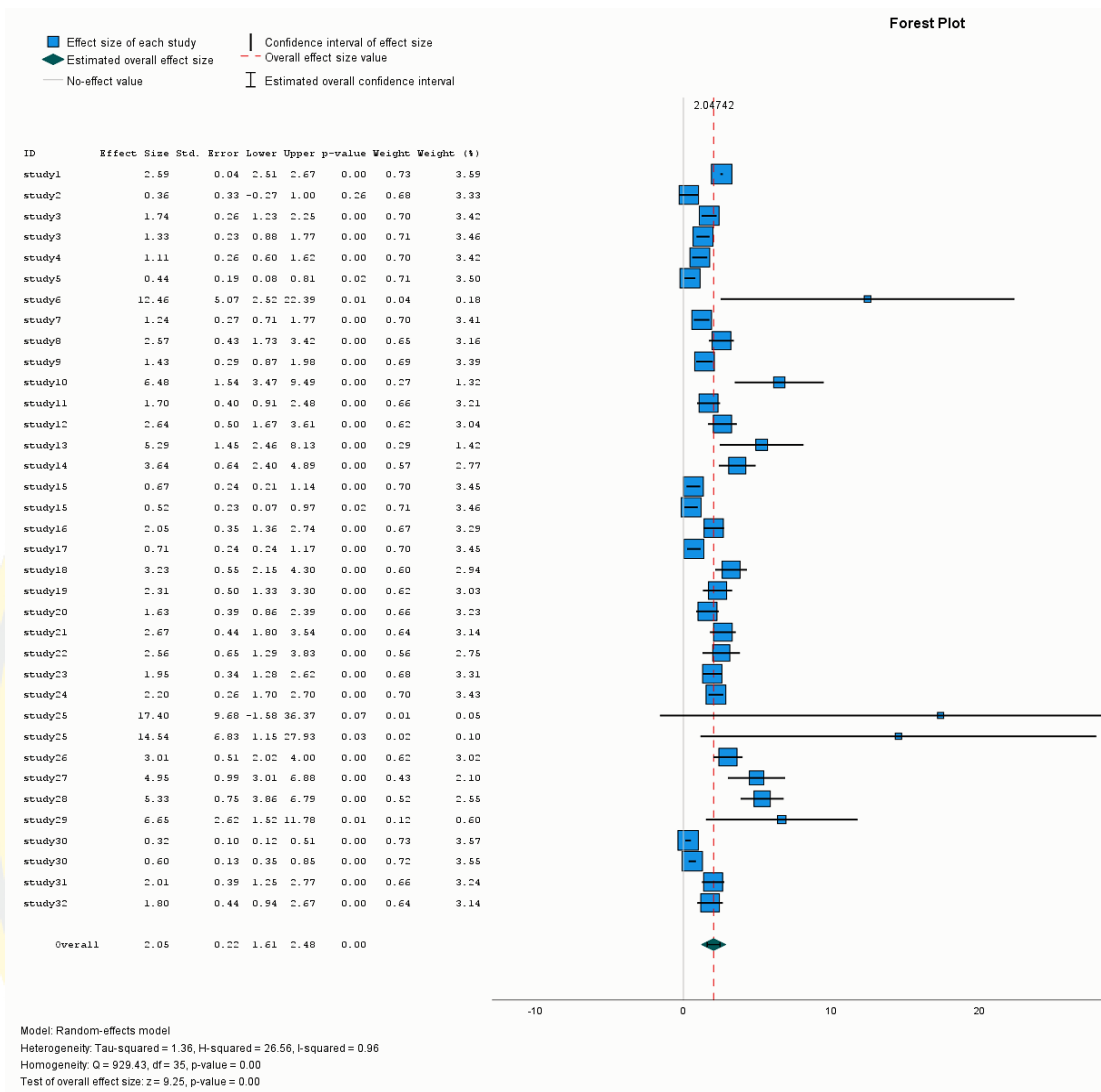
ภาพที่ 12 แสดงค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพล ระดับขนาดอิทธิพล ตามตัวแปรจำนวนครั้งที่ใช้ในการปรึกษาและความถี่ของการปรึกษา

ภาพที่ 13 แสดงค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพล ระดับขนาดอิทธิพล ตามตัวแปรระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา ต่อครั้งและระยะเวลาที่ใช้ในการดำเนินการศึกษาทั้งหมด

ตอนที่ 2 การเสนอค่าขนาดอิทธิพลตามคุณลักษณะงานวิจัยที่ใช้ศึกษาประสิทธิผลการ ปรึกษาทฤษฎีอัตถิภาวนิยมในกลุ่มเปราะบางชาวไทย

งานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์จำนวน 32 เล่ม ให้ผลการวิจัยเป็นค่าขนาดอิทธิพลจำนวน 36 ค่า โดยมีค่าขนาดอิทธิพลรวมแบบอิทธิพลสุ่มเท่ากับ 2.05 ในการวิเคราะห์เพื่อรวมขนาดอิทธิพล ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความเป็นวิวิธพันธ์ของขนาดอิทธิพล (heterogeneity of effect size) พบว่าค่า Heterogeneity: Tau-squared = 1.36, H-squared = 25.56, I-squared = 0.96 ค่าความเป็นเอกพันธ์ของขนาดอิทธิพลด้วยสถิติ Q-test พบว่า Homogeneity: $Q = 929.43$, $df = 35$, $p\text{-value} = 0.00$ ดังแสดงในภาพที่ 14

ภาพที่ 14 ผลการวิเคราะห์ forest plot ของขนาดอิทธิพลงานวิจัยการปรึกษาทฤษฎีอัตถิภาวนิยมในกลุ่มเปราะบาง

จากภาพที่ 14 แสดงให้เห็นว่าขนาดอิทธิพลจากงานวิจัยทั้ง 32 เรื่อง มีความแตกต่างกันทั้งระหว่างเล่มภายในเล่มอันเนื่องมาจากความคลาดเคลื่อนของการสุ่ม และความแตกต่างระหว่างเล่มงานวิจัย การวิเคราะห์ผลรวมค่าขนาดอิทธิพลครั้งนี้จึงใช้โมเดลการวิเคราะห์อิทธิพลสุ่ม (random effect model) และแสดงค่าขนาดอิทธิพลตามตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยที่ใช้ศึกษาประสิทธิผลการปรึกษาตามกรอบแนวคิดในการวิจัยที่แสดงในบทที่ 1 เป็นส่วนสำคัญ พร้อมทั้งคุณลักษณะงานวิจัยระดับคุณภาพงานวิจัยและประเภทกลุ่มเปราะบางเพิ่มเติม โดยจัดกลุ่มตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยที่ได้จากการบันทึกเพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 แสดงค่าขนาดอิทธิพลตามตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยที่ใช้ศึกษาประสิทธิภาพการปรึกษา
ทฤษฎีอรรถิภาวนิยมในกลุ่มเปราะบางชาวไทยวิเคราะห์ตามโมเดลอิทธิพลร่วม

ค่าตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัย	ค่าขนาดอิทธิพล					ค่าสถิติทดสอบ	
	N	ร้อยละ	n	\bar{d}	SD	F	p-value
1. ระดับคุณภาพงานวิจัย						0.797	0.378
คุณภาพระดับสูง	10	31.25	11	2.516	1.539		
คุณภาพระดับปานกลาง	22	68.75	25	3.778	4.544		
รวม	32	100.00	36	3.393	3.897		
2. ปัจจัยด้านกลุ่มตัวอย่าง							
เพศ						5.766	0.022
เพศหญิงทั้งหมด	16	50.00	17	4.939	5.030	เพศหญิงทั้งหมด	
ไม่ใช่เพศหญิงทั้งหมด	16	50.00	19	2.009	1.659	> ไม่ใช่เพศหญิง	
รวม	32	100.00	36	3.393	3.897	ทั้งหมด	
อายุ						0.788	0.381
< 60 ปี	23	71.88	25	3.776	4.492		
> 60 ปี และไม่ระบุ	9	28.12	11	2.521	1.873		
รวม	32	100.00	36	3.393	3.897		
จำนวน						0.517	0.477
< 6 คน และ > 8 คน	8	25.00	9	2.578	2.121		
6-8 คน	24	75.00	27	3.664	4.330		
รวม	32	100.00	36	3.393	3.897		
3. ปัจจัยด้านแนวทางการปรึกษา						0.222	0.641
ความหมายในชีวิต	13	40.62	15	3.759	5.136		
อรรถิภาวนิยม-มนุษยนิยม	19	59.38	21	3.131	2.817		
รวม	32	100.00	36	3.393	3.897		

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ค่าตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัย	ค่าขนาดอิทธิพล					ค่าสถิติทดสอบ	
	N	ร้อยละ	n	\bar{d}	SD	F	p-value
4. ปัจจัยด้านประเภทตัวแปรตามทางจิตวิทยา						3.201	0.083
ด้านภาวะทางจิตใจและด้าน	16	44.44	16	2.132	1.928		
ความหมายในชีวิต							
ด้านศักยภาพในตนเอง	20	55.56	20	4.401	4.757		
รวม	36	100.00	36	3.393	3.897		
5. ปัจจัยด้านประเภทการปรึกษา						1.029	0.318
การปรึกษารายบุคคล	5	15.15	5	1.753	2.117		
การปรึกษากลุ่ม	28	84.85	31	3.657	4.074		
รวม	33	100.00	36	3.393	3.897		
6. ปัจจัยด้านแผนการปรึกษา							
จำนวนครั้งการปรึกษา						0.684	0.414
6-10 ครั้ง	18	56.25	20	2.910	2.906		
> 10 ครั้ง	14	43.75	16	3.996	4.903		
รวม	32	100.00	36	3.393	3.897		
ความถี่ในการปรึกษา						3.062	0.089
1 และ 3 ครั้ง/สัปดาห์ และอื่นๆ	16	50.00	18	4.497	5.184		
2 ครั้ง/สัปดาห์	16	50.00	18	2.288	1.343		
รวม	32	100.00	36	3.393	3.897		
ระยะเวลาการปรึกษาต่อครั้ง						1.280	0.266
< 60 นาที และ > 90 นาที	10	30.30	12	4.427	5.669		
60-90 นาที	23	69.70	24	2.875	2.627		
รวม	33	100.00	36	3.393	3.897		
ระยะเวลาการปรึกษาทั้งหมด						1.446	0.238
1-4 สัปดาห์	15	46.87	18	4.169	4.756		
> 4 สัปดาห์	17	53.13	18	2.617	2.715		
รวม	32	100.00	36	3.393	3.897		

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ค่าตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัย	ค่าขนาดอิทธิพล					ค่าสถิติทดสอบ	
	N	ร้อยละ	n	\bar{d}	SD	F	p-value
7. ประเภทกลุ่มเปราะบาง						8.288	0.000
กลุ่มที่มีความเสี่ยงสูงกว่าคนทั่วไป	10	31.25	12	3.161	3.423	กลุ่มทพพลภาพ > กลุ่มเปราะบาง ทั้ง 3 กลุ่ม	
กลุ่มทพพลภาพ	2	6.25	3	11.722	7.495		
กลุ่มที่ไม่สามารถตัดสินใจได้อย่างอิสระ	7	21.88	7	2.443	2.043		
กลุ่มค้อยค่าในสังคม	13	40.62	14	2.281	1.589		
รวม	32	100.00	36	3.393	3.897		

จากตารางที่ 6 พบว่างานวิจัยการปรึกษาทฤษฎีอัตถิภาวนิยมในกลุ่มเปราะบางชาวไทย โดยส่วนใหญ่มีคุณภาพระดับปานกลาง (ร้อยละ 68.75) กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิงทั้งหมด (ร้อยละ 50.00) อายุต่ำกว่า 60 ปี (ร้อยละ 71.88) จำนวน 6-8 คน (ร้อยละ 75.00) ใช้แนวทางอัตถิภาวนิยม-มนุษยนิยม (ร้อยละ 59.38) มากกว่าแนวทางความหมายในชีวิต (ร้อยละ 40.62) ในตัวแปรทางจิตวิทยาด้านศักยภาพในตนเอง (ร้อยละ 55.56) ทำการปรึกษากลุ่ม (ร้อยละ 84.85) มากกว่าการปรึกษารายบุคคล (ร้อยละ 15.15) จำนวนครั้งการปรึกษา 6-10 ครั้ง (ร้อยละ 56.25) ความถี่ในการปรึกษา 2 ครั้ง/สัปดาห์ (ร้อยละ 50.00) ระยะเวลาการปรึกษาต่อครั้ง 60-90 นาที (ร้อยละ 69.70) ระยะเวลาการปรึกษาทั้งหมดมากกว่า 4 สัปดาห์ (ร้อยละ 53.13) กลุ่มเปราะบางประเภทค้อยค่าในสังคม (ร้อยละ 40.62) และเมื่อพิจารณาคุณลักษณะงานวิจัยออกเป็นปัจจัย 5 ด้าน ที่อาจส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการปรึกษาพบว่า คุณลักษณะงานวิจัยโดยส่วนใหญ่ของแต่ละปัจจัยส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการปรึกษาไม่แตกต่างกัน โดยพบปัจจัยที่ช่วยเอื้อให้การปรึกษาทฤษฎีอัตถิภาวนิยมในกลุ่มเปราะบางชาวไทยมีแนวโน้มเกิดประสิทธิผลมากที่สุด คือ กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศหญิงทั้งหมด ($d=4.939$) อายุต่ำกว่า 60 ปี ($d=3.776$) จำนวน 6-8 คน ($d=3.664$) ใช้แนวทางความหมายในชีวิต ($d=3.759$) ในตัวแปรทางจิตวิทยาด้านศักยภาพในตนเอง ($d=4.401$) ทำการปรึกษาแบบกลุ่ม ($d=3.657$) ทำการปรึกษามากกว่า 10 ครั้ง ($d=3.996$) ความถี่ในการปรึกษา 1 หรือ 3 ครั้ง/สัปดาห์ และอื่นๆ ($d=4.497$) ใช้เวลาการปรึกษาต่อครั้งน้อยกว่า 60 นาที หรือมากกว่า 90 นาที ($d=4.427$) เป็นระยะเวลา 1-4 สัปดาห์ ($d=4.169$) และพบความแตกต่างอย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ตาม

คุณลักษณะด้านเพศของกลุ่มตัวอย่างและประเภทของกลุ่มเปราะบาง กล่าวคือ เพศหญิงทั้งหมดให้ขนาดอิทธิพลต่างจากเพศชายทั้งหมด เพศหญิงเพศชายรวมกัน และไม่ระบุ (ไม่ใช่เพศหญิงทั้งหมด) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และกลุ่มทศพผลภาพมีขนาดอิทธิพลมากกว่ากลุ่มที่มีความเสี่ยงสูงกว่าคนทั่วไป กลุ่มที่ไม่สามารถตัดสินใจได้อย่างอิสระ และกลุ่มด้อยค่าในสังคมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบแนวทางการปรึกษาทฤษฎีอัตถิภาวนิยมตามตัวแปรทางจิตวิทยาในกลุ่มเปราะบางชาวไทย

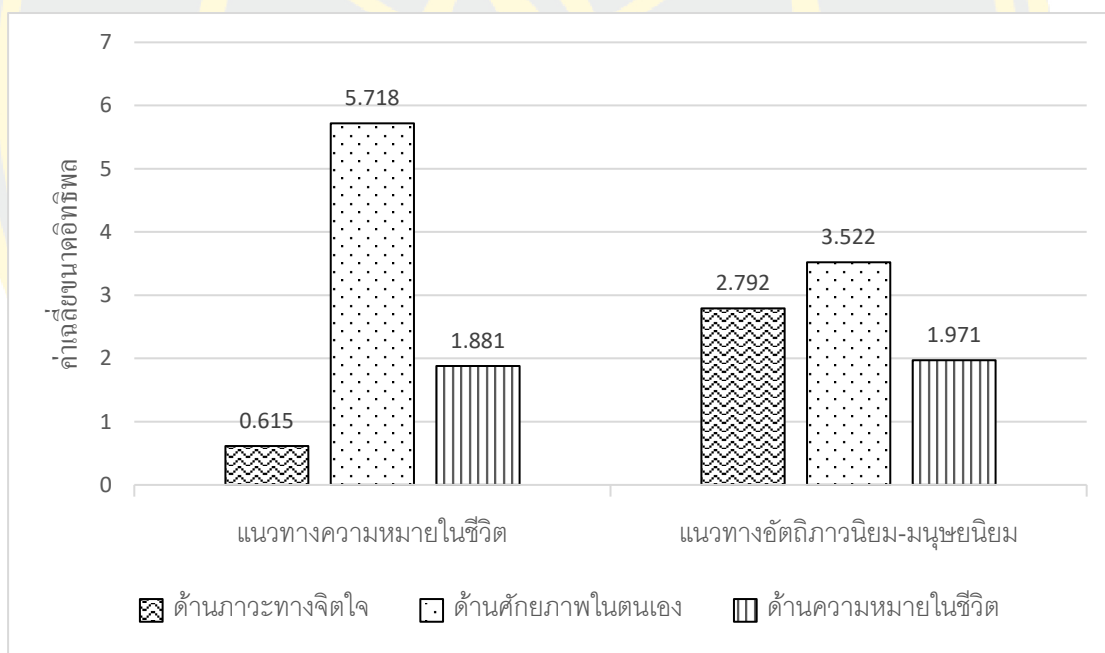
งานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์จำนวน 32 เล่ม เป็นการปรึกษาทฤษฎีอัตถิภาวนิยมในแนวทางการความหมายในชีวิตจำนวน 13 เล่ม และแนวทางอัตถิภาวนิยม-มนุษยนิยมจำนวน 19 เล่ม ให้ค่าขนาดอิทธิพล 15 ค่า และ 21 ค่า ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบแนวทางการปรึกษาทฤษฎีอัตถิภาวนิยมตามตัวแปรทางจิตวิทยาอันได้แก่ ตัวแปรทางจิตวิทยาด้านภาวะทางจิตใจ ด้านศักยภาพในตนเอง และด้านความหมายในชีวิต พบค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลและผลการทดสอบความแตกต่างค่าขนาดอิทธิพลดังนี้

ตารางที่ 7 แสดงค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพล \pm ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (จำนวนค่าขนาดอิทธิพล) ของแนวทางการปรึกษาทฤษฎีอัตถิภาวนิยมตามตัวแปรตามทางจิตวิทยา

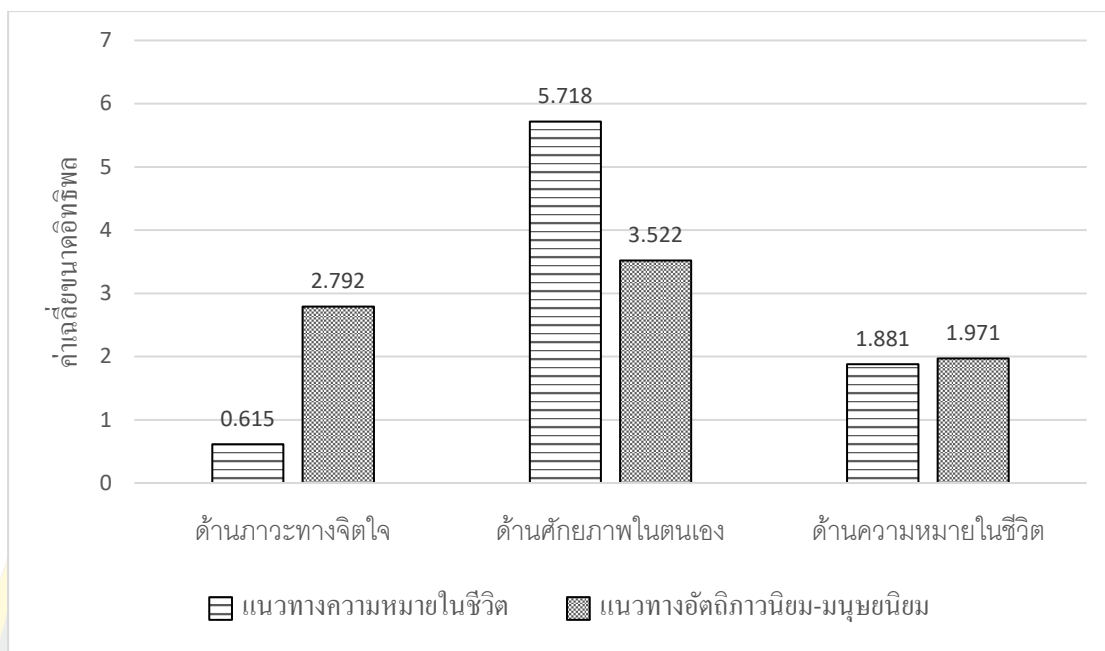
แนวทางการปรึกษาทฤษฎีอัตถิภาวนิยม	ประเภทตัวแปรตามทางจิตวิทยา			รวม
	ด้านภาวะทางจิตใจ	ด้านศักยภาพในตนเอง	ด้านความหมายในชีวิต	
ความหมายในชีวิต	0.615 \pm 0.132 (n=2)	5.718 \pm 6.382 (n=8)	1.881 \pm 2.003 (n=5)	3.759 \pm 5.136 (n=15)
อัตถิภาวนิยม-มนุษยนิยม	2.792 \pm 2.293 (n=7)	3.522 \pm 3.326 (n=12)	1.971 \pm 0.325 (n=2)	3.131 \pm 2.817 (n=21)
ค่าสถิติทดสอบ	F = 1.015, p-value = 0.426			

จากตารางที่ 7 พบว่าค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลของแนวทางการปรึกษาทฤษฎีอัตถิภาวนิยมตามตัวแปรทางจิตวิทยามีขนาดอิทธิพลระดับมาก คือมีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลมากกว่า 0.56 (Lipsey & Wilson, 2001 cited in Vos et al., 2015) เมื่อพิจารณาแนวทางการปรึกษาที่ใช้เป็นหลักพบว่าแนวทางความหมายในชีวิตให้ค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลมากที่สุดในด้านศักยภาพในตนเอง (\bar{d} = 5.718,

SD = 6.382) รองลงมาคือด้านความหมายในชีวิต ($\bar{d} = 1.881$, SD = 2.003) และน้อยที่สุดคือด้านภาวะทางจิตใจ ($\bar{d} = 0.615$, SD = 0.132) ส่วนแนวทางอัตถิภาวนิยม-มนุษยนิยมให้ค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลมากที่สุดในด้านศักยภาพในตนเอง ($\bar{d} = 3.522$, SD = 3.326) รองลงมาคือด้านภาวะทางจิตใจ ($\bar{d} = 2.792$, SD = 2.293) และน้อยที่สุดคือด้านความหมายในชีวิต ($\bar{d} = 1.971$, SD = 0.325) ดังแสดงในภาพที่ 15 และเมื่อพิจารณาตัวแปรทางจิตวิทยาเป็นหลักพบว่า ตัวแปรตามด้านภาวะทางจิตใจ แนวทางอัตถิภาวนิยม-มนุษยนิยมให้ค่าขนาดอิทธิพลมากกว่าแนวทางความหมายในชีวิต ในขณะที่ตัวแปรตามด้านศักยภาพในตนเองและความหมายในชีวิต แนวทางความหมายในชีวิตให้ค่าขนาดอิทธิพลมากกว่าแนวทางอัตถิภาวนิยม-มนุษยนิยม ดังแสดงในภาพที่ 16 แต่เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าขนาดอิทธิพลตามแนวทางการปรึกษาทฤษฎีอัตถิภาวนิยมและตัวแปรทางจิตวิทยาไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าแนวทางการปรึกษาทั้ง 2 แนวทางให้ประสิทธิผลการปรึกษาในแต่ละตัวแปรทางจิตวิทยาไม่ต่างกัน

ภาพที่ 15 แสดงค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลของตัวแปรทางจิตวิทยาตามแนวทางการปรึกษาทฤษฎีอัตถิภาวนิยม

ภาพที่ 16 แสดงค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลของแนวทางการปริกษาทฤษฎีอรรถิถาวิทยมตามตัวแปรทางจิตวิทยา

บทที่ 5

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาประสิทธิผลการปรึกษาทฤษฎีอัตถิภาวนิยมในกลุ่มเปราะบางชาวไทยด้วยการวิเคราะห์ห่อภิมาณมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. หาข้อสรุปการใช้ทฤษฎีการปรึกษาอัตถิภาวนิยม 2. ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการปรึกษาทฤษฎีอัตถิภาวนิยม และ 3. เปรียบเทียบประสิทธิผลของแนวทางการปรึกษาทฤษฎีอัตถิภาวนิยมตามตัวแปรทางจิตวิทยา ในกลุ่มเปราะบางชาวไทย

การสังเคราะห์งานวิจัยนี้ดำเนินการโดยคัดเลือกงานวิจัยเชิงปริมาณที่เกี่ยวข้องกับการปรึกษาทฤษฎีอัตถิภาวนิยมในกลุ่มเปราะบาง ได้แก่ 1. กลุ่มที่มีความเสี่ยงสูงกว่าคนทั่วไป เช่น เด็กที่ถูกทารุณกรรมทางเพศ วัยรุ่นในสถานสงเคราะห์ ผู้สูงอายุ และผู้ป่วย 2. กลุ่มทุพพลภาพ เช่น ผู้พิการ อัมพาต แขนหรือขาขาด กล้ามเนื้ออ่อนแรง 3. กลุ่มที่ไม่สามารถตัดสินใจได้อย่างอิสระ เช่น ผู้ต้องขัง ผู้อยู่ในสถานพินิจ พนักงานใหม่ นิสิตพยาบาลปี 1 ผู้ปกครองเด็กออทิสติก และ 4. กลุ่มด้อยค่าในสังคม เช่น ผู้ติดยาเสพติด ผู้ให้บริการทางเพศ ผู้เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ หญิงตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ ผู้ลี้ภัย ที่มีการเผยแพร่ผลงานในประเทศไทยระหว่างปี พ.ศ. 2543-2562 จากฐานข้อมูลเครือข่ายห้องสมุดในประเทศไทย (ThaiLIS) ฐานข้อมูลวารสารอิเล็กทรอนิกส์กลางของประเทศไทย (ThaiJO) และฐานข้อมูลทรัพยากรในหอสมุด (OPAC) ของมหาวิทยาลัยต่างๆที่มีหลักสูตรการสอนด้านจิตวิทยา จำนวน 42 เล่ม และผ่านเกณฑ์การคัดเข้าเป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 32 เล่ม จากนั้นทำการรวบรวมข้อมูลโดยใช้เครื่องมือ 2 ชุด คือ แบบประเมินคุณภาพงานวิจัยและแบบบันทึกข้อมูลคุณลักษณะงานวิจัยซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นและผ่านการตรวจสอบคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญ และนำข้อมูลที่ได้อาวิเคราะห์ห่อภิมาณ หาค่าขนาดอิทธิพล (Hedges' g) ด้วยสูตรของ Borenstein (2009) ได้ค่าขนาดอิทธิพลจำนวน 36 ค่า แล้วนำมาวิเคราะห์อิทธิพลสุ่ม (random effect model) เพื่อทดสอบความแตกต่างของค่าขนาดอิทธิพลตามคุณลักษณะงานวิจัยซึ่งใช้ศึกษาเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการปรึกษาและเปรียบเทียบผลของแนวทางการปรึกษาทฤษฎีอัตถิภาวนิยมที่นำมาใช้ในกลุ่มเปราะบางชาวไทยตามตัวแปรทางจิตวิทยาที่เป็นตัวแปรตามในงานวิจัยว่าให้ผลต่างกันหรือไม่

สรุปผลการวิจัย

1. ข้อสรุปการใช้ทฤษฎีการปรึกษาอัตถิภาวนิยมในกลุ่มเปราะบางชาวไทย

จากการสำรวจงานวิจัยเชิงปริมาณที่เกี่ยวข้องกับการปรึกษาทฤษฎีอัตถิภาวนิยมในกลุ่มเปราะบางชาวไทยที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการสังเคราะห์จำนวน 32 เล่ม พบว่างานวิจัยโดย

ส่วนใหญ่มีคุณภาพระดับดี (18 เล่ม) เป็นงานวิจัยระดับปริญญาโท (29 เล่ม) มีการเผยแพร่ผลงานสูงสุดในปี พ.ศ. 2546 (7 เล่ม) สถาบันที่ผลิตผลงานมากที่สุด คือ มหาวิทยาลัยบูรพา (17 เล่ม) จากสาขาจิตวิทยาการปรึกษา (21 เล่ม) ผู้วิจัยเป็นเพศหญิง (27 เล่ม) มีอายุในช่วง 20-39 ปี (24 เล่ม) อาชีพผู้วิจัยคือ พยาบาล นักจิตวิทยา แพทย์ (13 เล่ม) มีตัวแปรตามด้านศักยภาพในตนเอง เช่น การเห็นคุณค่าในตนเอง อิศระแห่งตน ความเข้มแข็งในการมองโลก และการปรับตัว เป็นต้น (20 เล่ม) กลุ่มตัวอย่างเป็นกลุ่มประชากรบางประเภทคือค่าในสังคม เช่น ผู้ติดยาเสพติด ผู้ให้บริการทางเพศ ผู้เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ หญิงตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ และผู้ลี้ภัย (13 เล่ม) มีอายุตั้งแต่วัยเด็ก วัยรุ่น วัยทำงาน คือ น้อยกว่า 60 ปี (23 เล่ม) เป็นเพศหญิงทั้งหมด (16 เล่ม) จำนวน 6-8 คน (24 เล่ม) ทำการปรึกษาแบบกลุ่ม (28 เล่ม) ใช้แนวทางการปรึกษาแบบอัตถิภาวนิยม-มนุษยนิยม (19 เล่ม) จำนวนครั้งในการปรึกษา 6-10 ครั้ง (18 เล่ม) ความถี่ในการปรึกษา คือ 2 ครั้ง/สัปดาห์ (16 เล่ม) ระยะเวลาที่ใช้ในการปรึกษาต่อครั้ง 60-90 นาที (23 เล่ม) และระยะเวลาที่ใช้ในการปรึกษาทั้งหมด 5-6 สัปดาห์ (14 เล่ม) ค่าขนาดอิทธิพลของคุณลักษณะงานวิจัยโดยส่วนใหญ่มีขนาดอิทธิพลระดับมาก โดยพบค่าขนาดอิทธิพลมากที่สุดในคุณลักษณะงานวิจัยแต่ละลักษณะดังนี้ งานวิจัยคุณภาพระดับดี ($d = 4.477$) ปีที่พิมพ์ พ.ศ. 2562 ($d = 12.456$) สาขาจิตวิทยาการปรึกษา ($d = 4.151$) ผู้วิจัยเพศหญิง ($d = 3.602$) ช่วงอายุผู้วิจัย 30-39 ปี ($d = 5.254$) ผู้วิจัยประกอบอาชีพพนักงานบริษัทหรือเจ้าหน้าที่องค์กร ($d = 5.676$) งานวิจัยระดับปริญญาโท ($d = 3.545$) ประเภทตัวแปรตามด้านศักยภาพในตนเอง ($d = 4.401$) กลุ่มประชากรบางประเภททุกพลภาพ ($d = 11.722$) กลุ่มตัวอย่างอายุน้อยกว่า 60 ปี ($d = 3.776$) เป็นเพศหญิงทั้งหมด ($d = 4.939$) จำนวน 6-8 คน ($d = 3.664$) การปรึกษาแบบกลุ่ม ($d = 3.657$) แนวทางความหมายในชีวิต ($d = 3.759$) จำนวนครั้งการปรึกษามากกว่า 10 ครั้ง ($d = 3.996$) ความถี่ในการปรึกษา คือ ความถี่ที่ไม่ใช่ 1 ครั้ง/สัปดาห์ หรือ 2 ครั้ง/สัปดาห์ หรือ 3 ครั้ง/สัปดาห์ แต่เป็นความถี่ในรูปแบบอื่นๆ เช่น ทุกวัน 2-3 ครั้ง/สัปดาห์ หรือมากกว่า 3 ครั้ง/สัปดาห์ ($d = 6.739$) ระยะเวลาในการปรึกษาต่อครั้งมากกว่า 90 นาที ($d = 6.192$) และระยะเวลาการปรึกษาทั้งหมดมากกว่า 6 สัปดาห์ ($d = 5.748$)

2. ค่าขนาดอิทธิพลตามตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยที่ใช้ศึกษาประสิทธิผลการปรึกษาทฤษฎีอัตถิภาวนิยมในกลุ่มประชากรชาวไทย

งานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์จำนวน 32 เล่ม ให้ค่าขนาดอิทธิพล 36 ค่า มีค่าขนาดอิทธิพลรวม 2.05 เมื่อวิเคราะห์ค่าขนาดอิทธิพลตามตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยที่ใช้ศึกษาประสิทธิผลการปรึกษาตามกรอบแนวคิดการวิจัย ได้แก่ 1. ปัจจัยด้านกลุ่มตัวอย่าง (อายุ เพศ จำนวนตัวอย่าง) 2. ปัจจัยด้านแนวทางการปรึกษาทฤษฎีอัตถิภาวนิยมที่นำมาใช้ (แนวทางความหมายในชีวิต แนวทางอัตถิภาวนิยม-มนุษยนิยม) 3. ปัจจัยด้านตัวแปรทางจิตวิทยาที่เป็นตัว

แปรตามในงานวิจัย (ด้านภาวะทางจิตใจ ด้านศักยภาพในตนเอง ด้านความหมายในชีวิต) 4. ปัจจัยด้านประเภทการปรึกษา (การปรึกษารายบุคคล การปรึกษากลุ่ม) และ 5. ปัจจัยด้านแผนการปรึกษา (จำนวนครั้งการปรึกษา ความถี่ของการปรึกษา ระยะเวลาการปรึกษาต่อครั้ง ระยะเวลาการปรึกษาทั้งหมด) พบว่ามีเพียงคุณลักษณะเพศของกลุ่มตัวอย่างที่ให้ค่าขนาดอิทธิพลแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศหญิงทั้งหมดส่งผลต่อประสิทธิผลการปรึกษามากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศชายทั้งหมด เพศหญิงเพศชายรวมกัน นอกจากนี้ยังพบความแตกต่างของค่าขนาดอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในคุณลักษณะงานวิจัยประเภทกลุ่มเปราะบางอีกด้วย โดยกลุ่มทุพพลภาพส่งผลต่อประสิทธิผลการปรึกษามากกว่ากลุ่มที่มีความเสี่ยงสูงกว่าคนทั่วไป กลุ่มที่ไม่สามารถตัดสินใจได้อย่างอิสระ และกลุ่มด้อยค่าในสังคม ซึ่งปัจจัยทั้ง 2 สิ่งนี้ (เพศกลุ่มตัวอย่าง ประเภทกลุ่มเปราะบาง) ไม่สามารถควบคุมได้ในการปฏิบัติการปรึกษาจิตวิทยาเชิงวิชาชีพ แต่เป็นข้อค้นพบหนึ่งที่จะช่วยให้การปรึกษาเกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้นหากกำหนดปัจจัยในส่วนนี้ได้ และเมื่อพิจารณาในภาพรวมจะเห็นว่าปัจจัยโดยส่วนใหญ่ส่งผลต่อประสิทธิผลการปรึกษาทฤษฎีอัตถิภาวนิยมในกลุ่มเปราะบางชาวไทยไม่ต่างกัน

3. ผลการเปรียบเทียบแนวทางการปรึกษาทฤษฎีอัตถิภาวนิยมตามตัวแปรทางจิตวิทยา

เมื่อเปรียบเทียบประสิทธิผลการปรึกษาทฤษฎีอัตถิภาวนิยมในแนวทางทฤษฎีที่นำมาใช้ต่างกัน คือ แนวทางความหมายในชีวิต (Logotherapy) และแนวทางอัตถิภาวนิยม-มนุษยนิยม (Existential-Humanistic Approach) ตามตัวแปรทางจิตวิทยาที่เป็นตัวแปรตามในงานวิจัย อันได้แก่ ตัวแปรด้านภาวะทางจิตใจ ด้านศักยภาพในตนเอง และด้านความหมายในชีวิต ในกลุ่มเปราะบางชาวไทย พบว่าแนวทางการปรึกษาทฤษฎีอัตถิภาวนิยมทั้ง 2 แนวทางให้ผลการปรึกษาตามตัวแปรทางจิตวิทยาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยเมื่อพิจารณาแนวทางการปรึกษาทฤษฎีอัตถิภาวนิยมเป็นหลักพบว่า แนวทางความหมายในชีวิตให้ค่าขนาดอิทธิพลมากที่สุดในด้านศักยภาพในตนเอง ($\bar{d} = 5.718$) รองลงมาคือด้านความหมายในชีวิต ($\bar{d} = 1.881$) และน้อยที่สุดด้านภาวะทางจิตใจ ($\bar{d} = 0.615$) ขณะที่แนวทางอัตถิภาวนิยม-มนุษยนิยมให้ค่าขนาดอิทธิพลมากที่สุดในด้านศักยภาพในตนเอง ($\bar{d} = 3.522$) รองลงมาคือด้านภาวะทางจิตใจ ($\bar{d} = 2.792$) และน้อยที่สุดด้านความหมายในชีวิต ($\bar{d} = 1.971$) และเมื่อพิจารณาตัวแปรทางจิตวิทยาเป็นหลักพบว่า ตัวแปรทางจิตวิทยาด้านภาวะทางจิตใจ แนวทางอัตถิภาวนิยม-มนุษยนิยมมีค่าขนาดอิทธิพลมากกว่าแนวทางความหมายในชีวิต ขณะที่ตัวแปรทางจิตวิทยาด้านศักยภาพในตนเองและด้านความหมายในชีวิต แนวทางความหมายในชีวิตมีค่าขนาดอิทธิพลมากกว่าแนวทางอัตถิภาวนิยม-มนุษยนิยม แต่ไม่ว่าจะใช้แนวทางการปรึกษาทฤษฎีอัตถิภาวนิยมใดกับตัวแปรทางจิตวิทยาใดในกลุ่มเปราะบางก็ให้ผลการปรึกษาไม่ต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

ผู้วิจัยอภิปรายผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย 3 ข้อ ดังนี้

1. ข้อสรุปการใช้ทฤษฎีการปรึกษาอัตถิภาวนิยมในกลุ่มเปราะบางชาวไทย

จากการสำรวจงานวิจัยการปรึกษาเชิงจิตวิทยาที่ใช้ทฤษฎีการปรึกษาอัตถิภาวนิยมในกลุ่มเปราะบางชาวไทยในช่วง 20 ปีที่ผ่านมา (พ.ศ. 2543-2562) สามารถรวบรวมข้อมูลและสรุปได้ดังนี้

1.1 พบงานวิจัยเชิงปริมาณในกลุ่มเปราะบางจำนวน 42 เล่ม จากงานวิจัยเชิงปริมาณที่เกี่ยวข้องกับการปรึกษาทฤษฎีอัตถิภาวนิยมจำนวน 59 เล่ม แสดงให้เห็นว่าทฤษฎีการปรึกษาอัตถิภาวนิยมมีการนำไปใช้ในกลุ่มเปราะบางเป็นส่วนมาก ซึ่งทฤษฎีการปรึกษาอัตถิภาวนิยมจะช่วยให้บุคคลเปราะบางที่ดำเนินชีวิตภายใต้ข้อจำกัด เช่น ผู้สูงอายุ ผู้ป่วย คนพิการ/ทุพพลภาพ ผู้ต้องขัง ผู้ติดยาเสพติด และบุคคลด้อยค่าในสังคม ได้เห็นถึงคุณค่าความสำคัญของการดำรงอยู่ การแสวงหาความหมายของการดำรงอยู่ เกิดมิติใหม่ในการเข้าใจความวิตกกังวล ความผิด ความสับสน ความอ้างว้าง ความแปลกแยก และความตายว่าเป็นสิ่งที่ช่วยให้ใช้ชีวิตได้อย่างสร้างสรรค์และมีความหมายต่อไป (ดวงมณี จงรักษ์, 2556; มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2551; Corey, 2013)

1.2 งานวิจัยที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้จำนวน 32 เล่ม พบว่ากลุ่มเปราะบางที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยจากจำนวนมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด คือ กลุ่มด้อยค่าในสังคม เช่น ผู้ให้บริการทางเพศ ผู้ติดยาเสพติด วัยรุ่นตั้งครรภ์ จำนวน 13 เล่ม กลุ่มที่มีความเสี่ยงสูงกว่าคนทั่วไป เช่น เยาวชน ผู้สูงอายุ ผู้ป่วย จำนวน 10 เล่ม กลุ่มที่ไม่สามารถตัดสินใจได้อย่างอิสระ เช่น ผู้ต้องขัง ผู้อยู่ในสถานพินิจ ผู้ที่มีความสัมพันธ์เชิงลำดับ (ลูกจ้าง นักเรียนนักศึกษา) จำนวน 7 เล่ม และกลุ่มทุพพลภาพ เช่น ผู้พิการ อัมพาต จำนวน 2 เล่ม และจากผลการวิเคราะห์ค่าขนาดอิทธิพลที่พบว่ากลุ่มทุพพลภาพให้ค่าขนาดอิทธิพลมากกว่าอีก 3 กลุ่ม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่าทฤษฎีการปรึกษาอัตถิภาวนิยมให้ผลดีหรือมีประสิทธิภาพในกลุ่มทุพพลภาพแตกต่างจากกลุ่มอื่นๆอย่างชัดเจน แต่จำนวนงานวิจัยที่พบกลับน้อย ดังนั้นจึงควรสนับสนุนการใช้ทฤษฎีการปรึกษาอัตถิภาวนิยมในบุคคลกลุ่มนี้ หรือทำการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับการปรึกษาเชิงจิตวิทยาในกลุ่มทุพพลภาพต่อไป

1.3 การปรึกษาทฤษฎีอัตถิภาวนิยมในกลุ่มเปราะบางชาวไทยมีประสิทธิภาพในการช่วยเหลือเยียวยาพัฒนาคุณภาพชีวิตในด้านภาวะทางจิตใจ เช่น ภาวะซึมเศร้า ความหวัง ความผาสุก ความพึงพอใจในชีวิต ด้านศักยภาพในตนเอง เช่น การเห็นคุณค่าในตนเอง อิสระแห่งตน ความเข้มแข็งในการมองโลก ลักษณะมุ่งอนาคต การปรับตัว สุขภาวะ และด้านความหมายในชีวิต เช่น ความหมายในชีวิต ความมุ่งหวังในชีวิต เช่นเดียวกับการศึกษาในต่างประเทศหลายงาน เช่น

การศึกษาของ Lybbert, Ryland and Bean (2019) ในกรณีศึกษาการช่วยเหลือวัยรุ่นที่มาด้วยตัวตายโดยการแก้ไขที่สาเหตุด้วยการใช้อัตถิภาวนิยม การศึกษาของ Moein and Houshyar (2015) ที่ศึกษาผลของ logotherapy ต่อการพัฒนาคุณค่าในตนเองและการปรับตัวของผู้พิการทางกายพบว่ากลุ่มทดลองที่ได้รับการรักษาในแนวทาง logotherapy มีการพัฒนาคุณค่าในตนเองและการปรับตัวได้ดีกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ การศึกษาของ Julom and Guzman (2013) ที่ศึกษาประสิทธิผลของโปรแกรมแนวความหมายในชีวิตในการบรรเทาความรู้สึกไร้ความหมายในผู้ป่วยอัมพาตพบว่าโปรแกรมแนวความหมายในชีวิตช่วยให้ผู้ป่วยอัมพาตมีความรู้สึกไร้ความหมายลดลงและการศึกษาของ Moosavi et al. (2012) ที่เปรียบเทียบผลการบำบัดแบบปัญญานิยมและแบบ logotherapy ต่อภาวะซึมเศร้าในผู้สูงอายุพบว่าการบำบัดทั้ง 2 แบบช่วยลดภาวะซึมเศร้าในผู้สูงอายุได้

2. ผลการวิเคราะห์ห่อภิมานใช้บ่งชี้ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการรักษาทฤษฎีอัตถิภาวนิยมในกลุ่มเปราะบางชาวไทย

จากการวิเคราะห์ค่าขนาดอิทธิพลของงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์จำนวน 36 ค่า พบว่าตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยโดยส่วนใหญ่ให้ขนาดอิทธิพลระดับมากและเมื่อทำการทดสอบความแตกต่างของค่าขนาดอิทธิพลตามตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นตัวแปรด้านเพศของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศหญิงทั้งหมดให้ค่าขนาดอิทธิพลมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศชายทั้งหมด เพศหญิงเพศชายรวมกัน และไม่ระบุอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเกิดจากเพศหญิงมีธรรมชาติในการสื่อสารการเปิดใจมากกว่าธรรมชาติของเพศชาย และการที่กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศเดียวกันในกรณีการรักษากลุ่มทำให้เกิดความรู้สึกเป็นกันเองหรือสะดวกใจในการสื่อสาร การเป็นส่วนหนึ่งของสมาชิกกลุ่มได้มากกว่าต่างเพศ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Weisz et al. (1987) ที่ศึกษาประสิทธิภาพของจิตบำบัดในเด็กและวัยรุ่นด้วยการวิเคราะห์ห่อภิมานพบว่ากลุ่มบำบัดที่เป็นเพศหญิงมีค่าขนาดอิทธิพลมากที่สุด และการศึกษาของ Baskin et al. (2010) ที่ทำการวิเคราะห์ห่อภิมานประสิทธิผลการรักษาและจิตบำบัดในโรงเรียนก็พบว่าขนาดอิทธิพลด้านเพศของผู้รับการรักษามีค่ามากที่สุดเพศหญิงเช่นกัน ในขณะที่ตัวแปรอื่นๆส่งผลต่อประสิทธิผลการรักษาไม่ต่างกันแต่มีค่าขนาดอิทธิพลมากน้อยต่างกัน เช่น

2.1 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเด็ก เยาวชน จนถึงวัยทำงานที่มีอายุน้อยกว่า 60 ปี มีค่าขนาดอิทธิพลมากกว่าวัยสูงอายุที่มีอายุมากกว่า 60 ปี แสดงให้เห็นว่าทฤษฎีการปรึกษาอัตถิภาวนิยมไม่มีข้อจำกัดด้านอายุของผู้รับการรักษา ไม่ว่าผู้รับการรักษาจะอยู่ในวัยหรือช่วงอายุใดสามารถนำทฤษฎีการปรึกษาอัตถิภาวนิยมไปประยุกต์ใช้ได้เนื่องจากทุกช่วงอายุก็มีการดำรงอยู่ของชีวิตและมีความหมายในขณะนั้น โดยสิ่งสำคัญของการนำทฤษฎีการปรึกษาอัตถิภาวนิยมไปใช้คือ การคำนึง

ให้เหมาะสมกับช่วงอายุเพื่อให้เกิดการตระหนักรู้ การเลือก ความรับผิดชอบ และค้นพบความหมาย ในช่วงขณะนั้น

2.2 แนวทางการปรึกษาแบบความหมายในชีวิต (Logotherapy) มีค่าขนาดอิทธิพลมากกว่าแนวทางอัตถิภาวนิยม-มนุษยนิยม (Existential-Humanistic Approach) อาจเกิดจากแนวทางความหมายในชีวิตมีรูปแบบการปฏิบัติที่ชัดเจนเป็นรูปธรรมและมีลักษณะการนำทางมากกว่าแนวทางอัตถิภาวนิยม-มนุษยนิยมที่มีลักษณะยืดหยุ่นเน้นสัมพันธภาพและยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง (Correia et al., 2016) ซึ่งเหมาะสมกับลักษณะของกลุ่มเปราะบางที่อาจอยู่ในภาวะไร้ความหมาย ต้องการความช่วยเหลือที่ทันถ่วงที่เป็นรูปธรรม มีการนำทาง ช่วยให้บุคคลกลุ่มเปราะบางสามารถค้นหาความหมายหรือเป้าหมายในชีวิตก่อให้เกิดความหวังและสามารถดำรงอยู่ได้ดีขึ้น จึงส่งผลต่อประสิทธิผลการปรึกษาได้มากกว่า

2.3 ตัวแปรทางจิตวิทยาที่ใช้เป็นตัวแปรตามในงานวิจัยด้านศักยภาพในตนเอง (คุณค่าแห่งตน อิสระแห่งตน เอกลักษณะแห่งตน ความเข้มแข็งในการมองโลก ลักษณะมุ่งอนาคต การปรับตัว การยอมรับตนเอง และสุขภาวะ) มีค่าขนาดอิทธิพลมากกว่าตัวแปรทางจิตวิทยาด้านภาวะทางจิตใจ (ภาวะซึมเศร้า ความวิตกกังวล ความหวัง ความผาสุก และความพึงพอใจในชีวิต) และด้านความหมายในชีวิต (ความหมายในชีวิตและความมุ่งหวังในชีวิต) ทั้งนี้อาจเกิดจากตัวแปรทางจิตวิทยาด้านศักยภาพในตนเองเป็นตัวแปรที่ตรงกับแนวคิดที่สำคัญของทฤษฎีการปรึกษาอัตถิภาวนิยมคือความสามารถในการตระหนักรู้ของบุคคล ทฤษฎีการปรึกษาอัตถิภาวนิยมช่วยให้บุคคลเกิดการตระหนักรู้ในตนเองเป็นลำดับแรกจึงค้นพบความเป็นตัวเองหรือศักยภาพในตนเองได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิผล แต่อย่างไรตัวแปรทางจิตวิทยาด้านศักยภาพในตนเองก็ส่งผลต่อประสิทธิผลการปรึกษาไม่ต่างจากด้านภาวะทางจิตใจและด้านความหมายในชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเบญจวรรณ บุญยะประพันธ์ (2544) ที่ทำการสังเคราะห์งานวิจัยด้านการให้คำปรึกษาในประเทศไทย พบว่าทฤษฎีการปรึกษากลุ่มมนุษยนิยม (ทฤษฎีการปรึกษายึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง ทฤษฎีการปรึกษาเกสตัลท์ ทฤษฎีการปรึกษาอัตถิภาวนิยม) มีผลการให้คำปรึกษาที่ดีต่อบุคคลที่มีปัญหาด้านภาวะอารมณ์และความรู้สึก ด้านคุณลักษณะเกี่ยวกับตนเอง และด้านการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมมากกว่าทฤษฎีการปรึกษากลุ่มพฤติกรรมนิยม (ทฤษฎีการปรึกษาพฤติกรรมนิยม ทฤษฎีการปรึกษาเผชิญความจริง) กลุ่มปัญญานิยม (ทฤษฎีการปรึกษาพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม) และกลุ่มเลือกสรร (ทฤษฎีเลือกสรร) เมื่อเทียบกับกลุ่มที่ไม่ได้รับการปรึกษา แต่ทั้งนี้ทฤษฎีการปรึกษาทั้ง 4 กลุ่มมีอิทธิพลต่อการให้คำปรึกษาไม่แตกต่างกัน

2.4 การปรึกษาแบบกลุ่มมีค่าขนาดอิทธิพลมากกว่าการปรึกษารายบุคคลแต่ส่งผลต่อประสิทธิผลการปรึกษาทฤษฎีอัตถิภาวนิยมไม่ต่างกัน สอดคล้องกับการศึกษาของ McRoberts,

Burlingame, and Hoag (1998) ที่วิเคราะห์อภิมานเปรียบเทียบประสิทธิภาพการบำบัดทางจิตแบบรายบุคคลและแบบกลุ่มพบว่าจิตบำบัดทั้ง 2 แบบ ให้ผลไม่ต่างกัน สามารถนำจิตบำบัดแบบกลุ่มที่ประหยัดเวลาและค่าใช้จ่ายมาใช้แทนการทำจิตบำบัดรายบุคคลได้ และการศึกษาในประเทศไทยที่ทำการเปรียบเทียบการรักษารายบุคคลและแบบกลุ่มก็พบว่าผลการรักษารายบุคคลและแบบกลุ่มให้ผลไม่ต่างกัน เช่น การศึกษาของประนอม ศรี โกสศักดิ์ (2546) ที่ศึกษาผลของการให้คำปรึกษาแบบกวนิยมเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่มที่มีต่อความวิตกกังวลของผู้ป่วยยาเสพติดพบว่าผลการรักษารายบุคคลและเป็นกลุ่มให้ผลไม่ต่างกัน และการศึกษาของนันทิยา เอกอริคมกิจ (2542) ที่ศึกษาผลของการให้คำปรึกษาแบบกวนิยมเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่มเพื่อพัฒนาความเข้มแข็งในการมองโลกของเยาวชนหญิงกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติดพบว่าผลการรักษารายบุคคลและเป็นกลุ่มให้ผลไม่ต่างกัน

2.5 ตัวแปรด้านแผนการปรึกษาที่ประกอบด้วยจำนวนครั้งการปรึกษาที่มากกว่า 10 ครั้ง ความถี่ในการปรึกษาแบบ 1 ครั้ง/สัปดาห์ 3 ครั้ง/สัปดาห์ และแบบอื่นๆ เช่น ทุกวัน หรือ 2-3 ครั้ง/สัปดาห์ หรือมากกว่า 3 ครั้ง/สัปดาห์ ระยะเวลาในการปรึกษาน้อยกว่า 60 นาทีหรือมากกว่า 90 นาทีต่อครั้ง และระยะเวลาการปรึกษาทั้งหมด 1-4 สัปดาห์ มีค่าขนาดอิทธิพลมากที่สุด แสดงให้เห็นว่าทฤษฎีการปรึกษาอัตถิภาวนิยมต้องการเวลาในการสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้ให้การปรึกษาและผู้รับการปรึกษาจึงใช้จำนวนครั้งในการปรึกษาที่มากกว่า 10 ครั้ง ซึ่งสิ่งสำคัญของความสำเร็จของการปรึกษาทฤษฎีอัตถิภาวนิยมคือสัมพันธภาพที่ดี และเมื่อเกิดสัมพันธภาพที่ดีในการปรึกษาแล้วความถี่ของการปรึกษา ระยะเวลาในการปรึกษาต่อครั้ง ก็สามารถออกแบบให้เหมาะสมกับผู้ให้การปรึกษาและผู้รับการปรึกษาได้ รวมถึงระยะเวลาการปรึกษาทั้งหมดก็มีความกระชับภายใน 4 สัปดาห์ ซึ่งเป็นลักษณะที่ยืดหยุ่นของทฤษฎีการปรึกษาอัตถิภาวนิยมที่ช่วยให้การปรึกษาเกิดประสิทธิผลเช่นกัน โดยไม่จำเป็นต้องใช้ระยะเวลาการปรึกษาทั้งหมดที่ยาวนานออกไป

3. ผลการเปรียบเทียบแนวทางการปรึกษาทฤษฎีอัตถิภาวนิยมตามตัวแปรทางจิตวิทยาในกลุ่มเปราะบางชาวไทย

เมื่อเปรียบเทียบแนวทางการปรึกษาทฤษฎีอัตถิภาวนิยม (แนวทางความหมายในชีวิต และแนวทางอัตถิภาวนิยม-มนุษยนิยม) ตามตัวแปรทางจิตวิทยา (ด้านภาวะทางจิตใจ ด้านศักยภาพในตนเอง และด้านความหมายในชีวิต) พบว่าให้ผลการปรึกษาไม่แตกต่างกัน แม้ว่าแนวทางความหมายในชีวิตจะมีประสิทธิผลต่อตัวแปรด้านศักยภาพในตนเองและด้านความหมายในชีวิตมากกว่าแนวทางอัตถิภาวนิยม-มนุษยนิยม และแนวทางอัตถิภาวนิยม-มนุษยนิยมจะมีประสิทธิผลต่อตัวแปรด้านภาวะทางจิตใจมากกว่าแนวทางความหมายในชีวิตก็ตาม ซึ่งต่างจากการศึกษาของ Vos et al. (2015) ที่พบว่าแนวทางการปรึกษาที่ต่างกันให้ผลลัพธ์ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง

สถิติ โดยแนวทางการความหมายในชีวิตมีประสิทธิผลต่อตัวแปรทางจิตวิทยาด้านความหมายในชีวิตระดับมาก และมีประสิทธิผลต่อตัวแปรด้านภาวะทางจิตใจและศักยภาพในตนเองระดับปานกลาง ขณะที่แนวทางอัตถิภาวนิยม-มนุษยนิยมมีประสิทธิผลต่อตัวแปรทางจิตวิทยาด้านภาวะทางจิตใจระดับน้อย และจากผลการเปรียบเทียบในส่วนนี้ช่วยยืนยันให้เห็นว่าทฤษฎีการปรึกษาอัตถิภาวนิยมยังคงเน้นสัมพันธภาพในการปรึกษามากกว่าวิธีการหรือเทคนิค (ดวงมณี จงรักษ์, 2556; มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2551; Corey, 2013) ที่จะช่วยให้การปรึกษาประสบผลสำเร็จ ไม่ว่าจะเป็นแนวทางใดของทฤษฎีการปรึกษาอัตถิภาวนิยมผู้ให้การปรึกษาเองจะเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการปรึกษา แม้แนวทางความหมายในชีวิตจะมีวิธีการหรือเทคนิคที่ค่อนข้างชัดเจนกว่าแนวทางอัตถิภาวนิยม-มนุษยนิยมก็ให้ผลการปรึกษาไม่ต่างกัน เพราะแนวทางการความหมายในชีวิตเองก็ต้องอาศัยสัมพันธภาพและศิลปะของผู้ให้การปรึกษาในการทำการปรึกษาที่ให้ความเฉพาะกับผู้รับการปรึกษาแต่ละราย (Hillmann, 2004) เช่นกัน

กล่าวโดยสรุปจากผลการวิเคราะห์ห่อภิมานที่พบว่าคุณลักษณะงานวิจัยโดยส่วนใหญ่ให้ประสิทธิผลการปรึกษาทฤษฎีอัตถิภาวนิยมในกลุ่มเปราะบางไม่แตกต่างกันและแนวทางการปรึกษาทฤษฎีอัตถิภาวนิยมที่ต่างกันในแต่ละตัวแปรทางจิตวิทยาที่ให้ผลการปรึกษาไม่ต่างกัน แสดงให้เห็นว่าทฤษฎีการปรึกษาอัตถิภาวนิยมมีความยืดหยุ่น ไม่ว่าจะดำเนินการในรูปแบบใดก็ให้ประสิทธิผลในการปรึกษาในกลุ่มเปราะบางไม่ต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Ahn and Wampold (2001) ที่ทำการวิเคราะห์ห่อภิมานองค์ประกอบที่จำเพาะในการปรึกษาและจิตบำบัดพบว่าองค์ประกอบในการปรึกษาและจิตบำบัด 27 ลักษณะที่พบในงานวิจัยให้ผลการปรึกษาและจิตบำบัดไม่ต่างกัน สิ่งสำคัญอยู่ที่ผู้ให้การปรึกษาที่จะต้องมีความยืดหยุ่น และความสัมพันธ์ระหว่างผู้ให้การปรึกษาและผู้รับการปรึกษาที่จะส่งผลให้การปรึกษาประสบผลสำเร็จ และการศึกษาของ Alegria et al. (2016) ที่ศึกษากระบวนการและผลการวิจัยทางจิตบำบัดอัตถิภาวนิยมพบว่าผลการบำบัดขึ้นกับความสัมพันธ์ในการบำบัดเป็นอันดับแรก ดังนั้นผลการวิจัยนี้ช่วยลดผลกระทบของข้อจำกัดของทฤษฎีการปรึกษาอัตถิภาวนิยมที่กล่าวว่าคุณวิธีการบำบัดอย่างเป็นขั้นตอน ไม่มีรูปแบบทางคลินิกที่เป็นหนึ่งเดียว ไม่มีเทคนิคที่เฉพาะเจาะจง (ดวงมณี จงรักษ์, 2556; มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2551; Vos et al., 2015) ทำให้เกิดมุมมองใหม่ต่อตัวทฤษฎีว่าข้อจำกัดที่กล่าวถึงอาจเป็นข้อดีในการนำทฤษฎีไปประยุกต์ใช้ได้อย่างอิสระให้เหมาะสมกับผู้รับการปรึกษาเฉพาะรายเพื่อช่วยเหลือผู้รับการปรึกษา โดยผู้ให้การปรึกษาจะเป็นส่วนสำคัญในการทำให้การปรึกษาเกิดประสิทธิผล

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลวิจัยไปใช้

การปรึกษาทฤษฎีอัตถิภาวนิยมมีประสิทธิผลในการให้การรักษากับบุคคลเปราะบางในทุกด้านของตัวแปรทางจิตวิทยา โดยมีปัจจัยหลักที่เอื้อให้การปรึกษาประสบความสำเร็จคือ ผู้ให้การปรึกษาที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทฤษฎีการปรึกษาอัตถิภาวนิยม และมีข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้ ดังนี้

1. จากการสำรวจงานวิจัยพบว่า การปรึกษาทฤษฎีอัตถิภาวนิยมมีการนำไปใช้ในกลุ่มเปราะบางประเภททุพพลภาพ ผู้สูงอายุ และการปรึกษาแบบรายบุคคล จำนวนไม่มาก อาจเป็นช่องทางหนึ่งที่ช่วยให้ผู้ที่สนใจเห็นช่องว่างในการทำวิจัย และเป็นการเพิ่มหลักฐานการใช้ทฤษฎีการปรึกษาอัตถิภาวนิยมช่วยให้ทฤษฎีคงอยู่ต่อไป
2. ควรสนับสนุนการใช้ทฤษฎีการปรึกษาอัตถิภาวนิยมในการช่วยเหลือกลุ่มทุพพลภาพมากขึ้น
3. ปัจจัยโดยส่วนใหญ่ให้ประสิทธิผลการปรึกษาไม่แตกต่างกัน ผู้ให้การปรึกษามีอิสระในการดำเนินการปรึกษาภายใต้ความรู้ความเข้าใจในทฤษฎีที่แท้จริงและคำนึงถึงความเหมาะสมที่จำเพาะต่อผู้รับการปรึกษาเป็นสำคัญ จะส่งผลให้เกิดประสิทธิผลในการปรึกษา ดังนั้นผู้ให้การปรึกษาควรเน้นความรู้ความเข้าใจในทฤษฎีการปรึกษาอัตถิภาวนิยมพร้อมทั้งเพิ่มพูนประสบการณ์และพัฒนาตัวเองอยู่เสมอเพื่อให้เกิดประสิทธิผลในการปรึกษา
4. หากต้องการทำการปรึกษาทฤษฎีอัตถิภาวนิยมเพื่อช่วยแก้ไขหรือพัฒนาด้านภาวะทางจิตใจ เช่น ภาวะซึมเศร้า ความสุข ความหวัง ความพึงพอใจ ควรใช้แนวทางอัตถิภาวนิยม-มนุษยนิยม และหากต้องการแก้ไขหรือพัฒนาด้านศักยภาพในตนเอง เช่น การเห็นคุณค่าในตนเอง การปรับตัว การมุ่งสู่อนาคต รวมถึงการค้นหาความหมายหรือเป้าหมายในชีวิต ควรใช้แนวทางความหมายในชีวิต อาจช่วยให้การปรึกษาเกิดประสิทธิผลได้ดี หรือแม้แต่การนำแนวทางความหมายในชีวิตไปใช้แก้ไขพัฒนาด้านภาวะทางจิตใจ การนำแนวทางอัตถิภาวนิยม-มนุษยนิยมไปใช้แก้ไขพัฒนาความหมายในชีวิตก็เป็นสิ่งที่น่าสนใจในการปฏิบัติหรือศึกษาต่อไป เนื่องจากผลการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่าแนวทางทฤษฎีการปรึกษาอัตถิภาวนิยมที่ต่างกันให้ผลการปรึกษาไม่ต่างกัน จึงสามารถนำทฤษฎีการปรึกษาอัตถิภาวนิยมไปใช้ในการปรึกษาได้ทุกรูปแบบไม่ว่ากลุ่มตัวอย่างจะเป็นใคร ตัวแปรตามจะเป็นอะไร และแผนการปรึกษาเองก็มีความยืดหยุ่นที่จะปฏิบัติ

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรขยายขอบเขตการศึกษาประสิทธิผลการปรึกษาทฤษฎีอัตถิภาวนิยมเพื่อให้เห็นประสิทธิผลชัดเจนขึ้น เช่น ศึกษาผลในกลุ่มบุคคลทั่วไปหรือกลุ่มอื่นๆที่ไม่ใช่เฉพาะกลุ่มเปราะบาง ใช้งานวิจัยในรูปแบบต่างๆที่ไม่ใช่เพียงการทดลอง รวมถึงงานที่เผยแพร่ในต่างประเทศ เป็นต้น

2. ควรทำการวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับประสิทธิผลการปรึกษาทฤษฎีอัตถิภาวนิยมโดยพิจารณาเกี่ยวกับมุมมองของผู้ให้การปรึกษาที่ใช้ทฤษฎีการปรึกษาอัตถิภาวนิยมว่าประสิทธิผลการปรึกษาเกิดขึ้นได้อย่างไร อะไรเป็นสิ่งที่ช่วยให้เกิดประสิทธิผลในการปรึกษา มีการนำทฤษฎีการปรึกษาไปใช้อย่างไร หรือในมุมมองของผู้รับการปรึกษาเองว่าได้รับอะไรจากการรับการปรึกษาที่ใช้ทฤษฎีการปรึกษาอัตถิภาวนิยม อะไรคือสิ่งที่ช่วยให้ผู้รับการปรึกษาได้รับการแก้ปัญหาหรือเกิดการพัฒนาในทางที่ดีขึ้น และอาจนำผลที่ได้มาแปลผลร่วมกับการวิเคราะห์ห่อภิมาณในครั้งนี้ก็จะช่วยให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับทฤษฎีการปรึกษาอัตถิภาวนิยมได้มากขึ้น

3. ข้อควรสังเกตเพิ่มเติมในการทำการวิเคราะห์ห่อภิมาณครั้งต่อไป คือ 1) ความต่างที่อาจมีความคล้ายซ้อนอยู่ เช่น แนวทางการปรึกษาที่ต่างกันแต่มีแผนการปรึกษาที่คล้ายคลึงกัน 2) ความกำกวมของคุณลักษณะงานวิจัย เช่น ประเภทของกลุ่มเปราะบาง บุคคลหนึ่งอาจพบความเปราะบางได้หลายประเภท ยกตัวอย่างเช่น วัยรุ่นตั้งครรภ์ มีความกำกวมในกลุ่มที่มีความเสี่ยงสูงกว่าคนทั่วไป และกลุ่มด้อยค่าในสังคม อาจทำให้เกิดความคลาดเคลื่อนในการบันทึกข้อมูล 3) การกำหนดขอบเขตที่จำเพาะ เช่น การกำหนดงานวิจัยที่เป็นการทดลองและมีรูปแบบฉบับเต็ม ทำให้ได้งานวิจัยที่มีลักษณะคล้ายคลึงหรือใกล้เคียงกัน มีขอบเขตที่จำกัด พบงานวิจัยจำนวนน้อย 4) คุณภาพหรือความเชี่ยวชาญของผู้วิจัยในการทำการวิจัยของงานวิจัยนั้นๆ เช่น ชั่วโมงการฝึก การทดลองใช้โปรแกรมการปรึกษาก่อนนำไปใช้จริง ประสบการณ์ของผู้วิจัยในการเป็นผู้ให้การปรึกษา หรือความเป็นตัวตนในสิ่งนั้นๆ สิ่งเหล่านี้ล้วนส่งผลต่อผลที่วิเคราะห์ได้ อาจทำให้ไม่พบความแตกต่างหรือผลที่ได้มีข้อจำกัดในการนำไปใช้อ้างอิง หากผู้วิจัยตระหนักในสิ่งเหล่านี้จะช่วยให้ผู้วิจัยกำหนดแนวทาง จุดมุ่งหมาย ที่ชัดเจนสำหรับการวิเคราะห์ห่อภิมาณงานวิจัยของตนเองได้ดียิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- ขวัญเรือน บุญปรางค์. (2550). ผลการให้คำปรึกษากลุ่มแบบอัตถิภาวะนิยมที่มีต่อการปรับตัวในการทำงานของพนักงานใหม่บริษัทช่างกิวแหลมฉบัง. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จตุภูมิ เขตจัตุรัส. (2552). การสังเคราะห์งานวิจัย: งานสร้างสรรค์ของนักวิจัยยุคใหม่. วารสารหลักสูตรและการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2-3(2), 19-40.
- จรวายพร ศรีศัลลักษณ์. (2556). กลุ่มเปราะบาง (*Vulnerable Groups*) คือใคร มีข้อพิจารณาด้านจริยธรรมอย่างไร. เข้าถึงได้จาก <http://kb.hsri.or.th/dspace/bitstream/handle/11228/3717/jaruayporn.pdf?sequence=2&isAllowed=y>
- โชติชนะ โปธินิล. (2562). การสังเคราะห์งานวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อความคิดสร้างสรรค์. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาวิจัย วัตถุประสงค์และสถิติการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ณลิณ ควรรคู. (2556). ผลการพัฒนาคุณค่าในตนเองของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดนครพนม โดยการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีอัตถิภาวะนิยม. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาจิตวิทยาการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ดวงมณี จงรักษ์. (2556). ทฤษฎีการให้การปรึกษาและจิตบำบัดเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น).
- ธีระยุทธ อ้วนวงศ์, ญาณภัทร สีหะมงคล และ บุญบา จริงบำรุง. (2555). การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนของครู: การวิเคราะห์ห่อภิมาณ. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์), 6(2), 129-136.
- นันทิยา เอกอริคมกิจ. (2542). การเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษาแบบกวนิยมเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่มเพื่อพัฒนาความเข้มแข็งในการมองโลกของเยาวชนหญิง ในสถานฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนหญิงบ้านปรานี กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นงลักษณ์ วิรัชชัย. (2542). การวิเคราะห์ห่อภิมาณ *META-ANALYSIS*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- นพดล วรพันธ์นายุด. (2559). *การให้การปรึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียน: การวิเคราะห์ห่อภิมาน*.
 วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา,
 คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นพมาศ อึ้งพระ. (2553). *อัตถิภาวนิยม จิตวิทยาอัตถิภาวะและการดำรงอยู่ของมนุษย์ในปัจจุบัน*.
วารสารราชบัณฑิตยสถาน, 35(1), 29-49.
- นาถยา คงขาว. (2559). *ผลการศึกษากลุ่มแบบอัตถิภาวนิยมต่อการตระหนักรู้ในตนเองของ
 นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น*. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต,
 สาขาวิชาจิตวิทยาการปรึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- บุญญรัตน์ ทรงพานิช. (2544). *ผลของจิตบำบัดแบบแสวงหาความหมายต่อความหมายในชีวิตของผู้
 ลี้ภัย*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการปรึกษา, คณะจิตวิทยา,
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เบญจวรรณ บุญยะประพันธ์. (2544). *การสังเคราะห์งานวิจัยด้านการให้คำปรึกษาในประเทศไทย*.
 วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา,
 คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ประนอม ศรีโกศักดิ์. (2546). *การเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษาแบบกวนิยมเป็นรายบุคคล
 และเป็นกลุ่มที่มีต่อความวิตกกังวลในการกลับสู่สังคมของผู้ป่วยยาเสพติดติดสถาบัน
 ราชฎารักษ์*. ปรินญาณิพนธ์ศึกษาศตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว,
 คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ปณิสรา ภาสกาการ. (2546). *ผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีกวนิยมที่มีต่อการเห็น
 คุณค่าในตนเองของเด็กที่ถูกทารุณกรรมทางเพศ ศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก กรุงเทพมหานคร*.
 ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาจิตวิทยาการแนะแนว, คณะศึกษาศาสตร์,
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พรเพ็ญ อารีกิจ และ จีรวรรณ กลิ่นหอม. (2562). *การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับการจัดการ
 ความเครียดของคนไทย*. *วารสารมหาวิทยาลัยคริสเตียน*, 25(2), 15-26.
- พัชรณัฐ เรืองไชยสง. (2557). *ผลการปรึกษาแนวโลกอสต่อความหมายในชีวิตของผู้สูงอายุ
 ไร้คนเฝ้า*. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา,
 คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช บัณฑิตศึกษา สาขาศึกษาศาสตร์. (2551). *ประมวลสาระชุดวิชา
 ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการให้การปรึกษา หน่วยที่ 1-8 (พิมพ์ครั้งที่ 3)*. นนทบุรี:
 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

มูลนิธิศูนย์วิจัยและติดตามความเป็นธรรมทางสุขภาพ. (ม.ป.ป.). รายงานฉบับสมบูรณ์
การสังเคราะห์องค์ความรู้และสถานการณ์การขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะ
ประเด็นสิทธิด้านสุขภาพของกลุ่มเปราะบาง. ม.ป.ท.

ยุพา แดงกักดี. (2549). ผลการให้คำปรึกษาแบบอรรถิภาวนิยมต่อการลดภาวะซึมเศร้าของผู้เสี่ยงต่อ
การฆ่าตัวตาย. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา,
คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

รชฎ มงคล, อธิวัฒน์ เจียวิวรรณกุล และ สาวิตรี ทยานศิลป์. (2561). การสังเคราะห์งานวิจัยที่
เกี่ยวกับภาวะซึมเศร้าในผู้สูงอายุ. วารสารคุษฎีบัณฑิตทางสังคมศาสตร์ ฉบับพิเศษ
(ตุลาคม 2561), 63-79. doi:10.14456/phdssj.2018.40

ลักขณา สรีวัฒน์. (2560). ทฤษฎีและเทคนิคการให้การปรึกษา. กรุงเทพฯ: โอ.เอส. พรีเมียม เฮ้าส์.

วัชรีย์ ทรัพย์มี. (2550). กระบวนการปรึกษา ขั้นตอน สัมพันธภาพ ทักษะ (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ:
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วัชรีย์ ทรัพย์มี. (2554). ทฤษฎีให้บริการปรึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วิชัย โชควิวัฒน์. (2560). จริยธรรมการวิจัยในมนุษย์. กรุงเทพฯ: สามดีพรีนติ้ง อีควิปเมนต์ จำกัด.

วิภาวรรณ อัญมมาลา. (2558). ผลการปรึกษากลุ่มอรรถิภาวนิยมต่อความผาสุกทางใจของผู้สูงอายุ.
วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา,
คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

ศรวณีย์ อันสะโก. (2548). ผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีอรรถิภาวนิยมต่อความหวังของ
ผู้พิการ. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา,
คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

ศิริวดี อรุณจินดาตระกูล. (2560). การเสริมสร้างความหมายในชีวิตและความพึงพอใจในชีวิตของ
ผู้สูงอายุในสถานสงเคราะห์คนชราโดยการปรึกษากลุ่มแบบอรรถิภาวนิยม.
วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการปรึกษา, คณะมนุษยศาสตร์,
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ. (2562). แนวทางจริยธรรมการทำวิจัยที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์
ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: สำนักงานมาตรฐานการวิจัยในคน กองมาตรฐานการ
วิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.

สิริพร อินทรโชติ. (2548). เปรียบเทียบเทคนิคการปรึกษากลุ่มตามแนวโลกอสที่มีต่อความ
สอดคล้องในการมองโลกของคนพิการ. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต,
สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

- สิริภักดิ์ พูลโภคผล. (2547). ผลของการให้คำปรึกษากลุ่มแนวโลโกเทอราปีต่อการเห็นคุณค่าในตนเองของผู้ป่วยติดเชื้อมาลาเรียในคามิลเลียน โหเซียม เซนต์เตอร์. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุดใจ ส่งสกุล, อนงค์ วิเศษสุวรรณ และ สุรินทร์ สุทธิชาติพิชัย. (2556). ผลการให้คำปรึกษาแนวอัตถิภาวะนิยมต่อความท้อแท้ของพนักงานผู้ช่วยเหลือคนไข้. *วารสารการศึกษาและการพัฒนาสังคม*. 9(2), 83-92.
- สุภาภรณ์ สุดหนองบัว. (ม.ป.ป.). การวิจัยในบุคคลหรือกลุ่มประชากรบาง. เข้าถึงได้จาก <http://research.soc.ku.ac.th/wp-content/uploads/2018/11/ja2.pdf>
- สุวิมล ลาวรรณา. (2543). เปรียบเทียบผลการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแนวโลกทัศน์กับการกระทำค่านิยมต่อลักษณะมุ่งอนาคตของเยาวชนหญิงในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กจังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อรัญญา ต้อยคำภีร์. (2554). จิตบำบัดแนวความหมายในชีวิต LOGOTHERAPY (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อัจฉรา นุตตะโร. (2546). ประสิทธิภาพของการบำบัดทางการพยาบาลด้วยการใช้เทคนิคการผ่อนคลายในผู้ป่วยวัยผู้ใหญ่: การวิเคราะห์อภิมาน. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์, คณะพยาบาลศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อัจฉรา ประการ. (2561). ผลของกลุ่มบำบัดตามแนวความหมายของชีวิตที่มีต่อความมุ่งมั่นในชีวิตของผู้ป่วยยาเสพติดระยะติดตามผล. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาคลินิกและชุมชน, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- อาดัม นิละไพจิตร. (2548). ผลการให้คำปรึกษากลุ่มทฤษฎีอัตถิภาวนิยมต่อคุณค่าแห่งตนของผู้ต้องขัง. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อุทุมพร จามรมาน. (2531). การสังเคราะห์งานวิจัย: เชิงปริมาณเน้นวิธีวิเคราะห์เมตต้า. กรุงเทพฯ: ฟันนี่พับบลิชซิ่ง.
- Ahn, H., & Wampold, B. E. (2001). Where oh where are the specific ingredients? a meta-analysis of component studies in counseling and psychotherapy. *Journal of Counseling Psychology*, 48(3), 251-257. doi:10.1037//0022-0167.48.3.251

- Alegria, S., Carvalho, I., Sousa, D., Correia, E. A., Fonseca, J., Pires, B. S., & Fernandes, S. (2016). Process and outcome research in existential psychotherapy. *Existential Analysis*, 27(1), 78-92.
- Baskin, T. W., Slaten, C. D., Crosby, N. R., Pufahl, T., Schneller, C. L., & Ladell, M. (2010). Efficacy of counseling and psychotherapy in schools: A meta-analytic review of treatment outcome studies. *The Counseling Psychologist*, 38(7), 878-903. doi:10.1177/0011000010369497
- Borenstein, M., Hedges, L. V., Higgins, J. P. T., & Rothstein, H.R. (2009). *Introduction to meta-analysis*. New York: Wiley.
- Borenstein, M. (2009). Effect sizes for continuous data. In H. Cooper., L. V. Hedges., J. C. Valentine (Ed.), *The handbook of research synthesis and meta-analysis* (2nd ed.). New York: Russell Sage Foundation.
- Cooper, M. (2008). Existential psychotherapy. In J. L. Lebow (Ed.), *Twenty-first century psychotherapies contemporary approaches to theory and practice* (pp. 237-276). New Jersey: John Wiley & Sons, Inc.
- Corey, G. (2013). *Theory and practice of counseling and psychotherapy* (9th ed.). Belmont: Brooks/Cole.
- Correia, E. A., Cooper, M., Berdondini, L., & Correia, K. (2016). Existential psychotherapies: Similarities and differences among the main branches. *Journal of Humanistic Psychology*, 1-25. doi:10.1177/0022167816653223
- Harris, C., Hedges, L. V., & Valentine, J. C. (2009). *The handbook of research synthesis and meta-analysis* (2nd ed.). New York: Russel SAGE Foundation.
- Hillmann, M. (2004). Victor E. Frankl's existential analysis and logotherapy. In W. Miles Cox., E. Klinger (Ed.), *Handbook of motivational counseling: concepts, approaches, and assessment*. West Sussex: John Wiley & Sons, Ltd.
- Hoffman, L., Vallejos, L., Heatherlyn, P., Hoffman, C., & Rubin, S. (2015). Emotion, relationship, and meaning as core existential practice: Evidence-based foundations. *Journal Contemporary Psychotherapy*, 45, 11-20. doi:10.1007/s10879-014-9277-9
- Hunter, J. E., & Schmidt, F. L. (2004). *Methods of meta-analysis: Correcting error and bias in research findings*. New York: Sage Publication.

- Julom, A. M., & Guzman, R. (2013). The effectiveness of logotherapy program in alleviating the sense of meaninglessness of paralyzed in-patients. *International Journal of Psychology & Psychological Therapy*, 13(3), 357-371.
- Karki, P. (2018). An analysis of theories and practices in existential psychotherapy. *Indian Journal of Clinical Psychology*, 45(2), 69-71.
- Keshen, A. (2006). A new look at existential psychotherapy. *American Journal of Psychotherapy*, 60(3), 285-298.
- Lybbert, R., Ryland, S., & Bean, R. (2019). Existential interventions for adolescent suicidality: Practical interventions to target the root causes of adolescent distress. *Children and Youth Services Review*, 100, 98-104.
- McRoberts, C., Burlingame, G. M., & Hoag, M. J. (1998). Comparative efficacy of individual and group psychotherapy: a meta-analytic perspective. *Group Dynamics: Theory, Research, and Practice*, 2(2), 101-117.
- Moein, L., & Houshyar, F., (2015). The effect of logotherapy on improving self-esteem and adjustment in physically disabled people. *GESJ: Education Science and Psychology*, 5(37), 3-13.
- Moosavi, S., Kafi, S. M., Haghiri, M., Ofoghi, N., Atashkar, S. R., & Abolghasemi, S. (2012). Comparison of efficiency of cognitive therapy and logotherapy on the depression rate of aged men. *International Journal of Psychology and Counselling*, 4(11), 143-149. doi:10.5897/IJPC12.009
- Orlans, V., & Van, S. S., (2009). *A short introduction to counselling psychology*. Los Angeles: Sage Publication.
- Smith, M. R., & Glass, G. V. (1977). Meta-analysis of psychotherapy outcome studies. *American Psychologist* (September 1977), 752-760.
- Vos, J., Craig M., & Cooper, M. (2015). Existential therapies: A meta-analysis of their effects on psychological outcomes. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 83(1), 115-128. doi:10.1037/a0037167
- Weisz, J. R., Weiss, B., Alicke, M. D., & Klotz, M. L. (1987). Effectiveness of psychotherapy with children and adolescents: A meta-analysis for clinicians. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 55(4), 542-549. doi:0022-006X/87/500.75

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบประเมินคุณภาพงานวิจัย

เกณฑ์ประเมินคุณภาพสำหรับแบบประเมินคุณภาพงานวิจัย

แบบบันทึกข้อมูลคุณลักษณะงานวิจัย

คู่มือลกรหัสแบบบันทึกข้อมูลคุณลักษณะงานวิจัย

แบบประเมินคุณภาพงานวิจัย

ชื่องานวิจัย.....

..... รหัสงานวิจัย

ชื่อผู้วิจัย..... ปีที่พิมพ์ พ.ศ. (ค.ศ.)

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับลักษณะงานวิจัยที่ประเมิน

รายการที่ประเมิน	ผลการประเมิน				
	1	2	3	4	5
1. ชื่อเรื่องวิจัยสะท้อนประเด็นการวิจัยอย่างชัดเจน					
2. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา ชัดเจน สอดคล้องกับงานวิจัย					
3. ปัญหาวิจัย ชื่อเรื่อง และวัตถุประสงค์มีความสอดคล้องกัน					
4. เอกสารและงานวิจัยมีความเกี่ยวข้องกับปัญหาวิจัย					
5. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีปริมาณเพียงพอ					
6. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีความทันสมัย					
7. นิยามศัพท์มีความชัดเจน					
8. กำหนดขอบเขตของการวิจัยได้อย่างเหมาะสมและมีเหตุผลรองรับ					
9. สมมติฐานถูกต้อง ชัดเจน ตามหลักการวิจัย					
10. กรอบแนวคิดในการวิจัยมีความถูกต้อง เหมาะสม					
11. กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างได้เหมาะสมกับงานวิจัย					
12. การออกแบบวิจัยเหมาะสมกับปัญหาวิจัย					
13. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีคุณภาพ					
14. กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลมีความชัดเจนและเหมาะสม					
15. เลือกใช้วิธีวิเคราะห์ข้อมูลอย่างถูกต้องและเหมาะสม					
16. แปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลอย่างถูกต้อง					
17. สรุปผลการวิจัยถูกต้องและครอบคลุมวัตถุประสงค์การวิจัย					
18. ข้อเสนอแนะมีความชัดเจนและเป็นประโยชน์					
19. การนำเสนอผลการวิจัยและภาษาที่ใช้มีความเหมาะสม					
20. รูปแบบรายงานถูกต้องตามหลักวิชา					
21. รายงานการวิจัยในภาพรวมมีคุณภาพ					
22. เป็นงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ได้ มีคุณค่า					

เกณฑ์ประเมินคุณภาพสำหรับแบบประเมินคุณภาพงานวิจัย

1. ชื่อเรื่องวิจัยสะท้อนประเด็นการวิจัยอย่างชัดเจน

- 1 หมายถึง ชื่อเรื่องวิจัยไม่สะท้อนถึงปัญหาวิจัย
- 2 หมายถึง ชื่อเรื่องวิจัยสะท้อนถึงปัญหาวิจัย แต่ยังไม่ครอบคลุมประเด็นที่ศึกษา
- 3 หมายถึง ชื่อเรื่องวิจัยสะท้อนถึงปัญหาวิจัย ระบุตัวแปรสำคัญที่ศึกษา ได้แก่ ตัวแปรต้นหรือตัวแปรตามอย่างใดอย่างหนึ่งเท่านั้น
- 4 หมายถึง ชื่อเรื่องวิจัยสะท้อนถึงปัญหาวิจัย ระบุตัวแปรสำคัญที่ศึกษา ได้แก่ ตัวแปรต้นและตัวแปรตามครบถ้วน
- 5 หมายถึง ชื่อเรื่องวิจัยสะท้อนถึงปัญหาวิจัย ระบุตัวแปรสำคัญที่ศึกษา ได้แก่ ตัวแปรต้น ตัวแปรตาม และระบุกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา

2. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา ชัดเจน สอดคล้องกับงานวิจัย

- 1 หมายถึง ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาไม่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ท้าววิจัย ไม่ได้ระบุให้เห็นประเด็นของปัญหาและความสำคัญในการทำวิจัย
- 2 หมายถึง ระบุความเป็นมาหรือความสำคัญของปัญหาที่สอดคล้องกับงานวิจัยเพียงอย่างใดอย่างหนึ่ง
- 3 หมายถึง ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาแสดงให้เห็นถึงประเด็นปัญหาและความสำคัญในการทำวิจัย แต่ยังไม่ครอบคลุมประเด็นที่ศึกษา เนื่องจากไม่ต่อเนื่องสอดคล้อง
- 4 หมายถึง ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาแสดงให้เห็นถึงประเด็นปัญหาและความสำคัญในการทำวิจัย ครอบคลุมประเด็นที่ศึกษา เนื่องจากต่อเนื่องสอดคล้อง
- 5 หมายถึง ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาแสดงให้เห็นถึงประเด็นปัญหาและความสำคัญในการทำวิจัย ครอบคลุมประเด็นที่ศึกษา ข้อความกระชับ ตรงประเด็น และแสดงให้เห็นถึงช่องว่าง (research gap) ในการทำวิจัย

3. ปัญหาวิจัย ชื่อเรื่อง และวัตถุประสงค์มีความสอดคล้องกัน

- 1 หมายถึง ปัญหาวิจัย ชื่อเรื่อง มีความสอดคล้องกัน แต่วัตถุประสงค์ไม่สอดคล้องตาม
- 2 หมายถึง ปัญหาวิจัย ชื่อเรื่อง และวัตถุประสงค์สอดคล้องกัน
- 3 หมายถึง ปัญหาวิจัย ชื่อเรื่อง และวัตถุประสงค์สอดคล้องกัน และระบุตัวแปรสำคัญที่ศึกษา
- 4 หมายถึง ปัญหาวิจัย ชื่อเรื่อง และวัตถุประสงค์สอดคล้องกัน และระบุตัวแปรสำคัญที่ศึกษา ระบุวิธีการศึกษา
- 5 หมายถึง ปัญหาวิจัย ชื่อเรื่อง และวัตถุประสงค์สอดคล้องกัน และระบุตัวแปรสำคัญที่ศึกษา ระบุวิธีการศึกษา ระบุกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา

4. เอกสารและงานวิจัยมีความเกี่ยวข้องกับปัญหาวิจัย

- 1 หมายถึง เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องส่วนใหญ่สอดคล้องกับเรื่องที่ทำวิจัย แต่ใช้ประโยชน์ได้น้อย
- 2 หมายถึง เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสอดคล้องกับเรื่องที่ทำวิจัย แต่รายละเอียดไม่ชัดเจน ไม่มีการสังเคราะห์สรุปเนื้อหา
- 3 หมายถึง เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสอดคล้องกับเรื่องที่ทำวิจัย ให้รายละเอียดชัดเจน ไม่มีการสังเคราะห์สรุปเนื้อหาในบางส่วน
- 4 หมายถึง เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสอดคล้องกับเรื่องที่ทำวิจัย ให้รายละเอียดชัดเจน มีการสังเคราะห์สรุปเนื้อหาทุกหัวข้อ แต่ข้อความไม่กระชับ อ่านเข้าใจยาก
- 5 หมายถึง เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสอดคล้องกับเรื่องที่ทำวิจัย ให้รายละเอียดชัดเจน มีการสังเคราะห์สรุปเนื้อหาทุกหัวข้อ ข้อความกระชับ อ่านแล้วเข้าใจ

5. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีปริมาณเพียงพอ

- 1 หมายถึง เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศที่ตรงกับเรื่องที่ทำวิจัยมีจำนวนไม่ถึง 5 เล่ม
- 2 หมายถึง เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศที่ตรงกับเรื่องที่ทำวิจัยมีจำนวน 5-10 เล่ม
- 3 หมายถึง เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศที่ตรงกับเรื่องที่ทำวิจัยมีจำนวน 11-15 เล่ม
- 4 หมายถึง เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศที่ตรงกับเรื่องที่ทำวิจัยมีจำนวน 16-20 เล่ม
- 5 หมายถึง เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศที่ตรงกับเรื่องที่ทำวิจัยมีจำนวนมากกว่า 20 เล่ม

6. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีความทันสมัย

- 1 หมายถึง เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศมีอายุระหว่าง 1-5 ปี มีปริมาณไม่ถึงร้อยละ 10
- 2 หมายถึง เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศมีอายุระหว่าง 1-5 ปี มีปริมาณมากกว่าร้อยละ 10 แต่ไม่ถึงร้อยละ 30
- 3 หมายถึง เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศมีอายุระหว่าง 1-5 ปี มีปริมาณมากกว่าร้อยละ 30 แต่ไม่ถึงร้อยละ 50
- 4 หมายถึง เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศมีอายุระหว่าง 1-5 ปี มีปริมาณมากกว่าร้อยละ 50 แต่ไม่ถึงร้อยละ 70
- 5 หมายถึง เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศมีอายุระหว่าง 1-5 ปี มีปริมาณมากกว่าร้อยละ 70

7. นิยามศัพท์มีความชัดเจน

- 1 หมายถึง มีการนิยามศัพท์แต่ไม่เฉพาะเชิงทฤษฎี
- 2 หมายถึง มีการนิยามเชิงทฤษฎีเฉพาะตัวแปรที่สำคัญ แต่ไม่ครบถ้วน
- 3 หมายถึง มีการนิยามเชิงทฤษฎีเฉพาะตัวแปรที่สำคัญอย่างครบถ้วน
- 4 หมายถึง มีการนิยามเชิงทฤษฎี นิยามเชิงปฏิบัติการ เฉพาะตัวแปรที่สำคัญที่ศึกษา แต่ไม่ครบถ้วน
- 5 หมายถึง มีการนิยามเชิงทฤษฎี นิยามเชิงปฏิบัติการ เฉพาะตัวแปรที่สำคัญที่ศึกษาอย่างครบถ้วน

8. กำหนดขอบเขตของการวิจัยได้อย่างเหมาะสมและมีเหตุผลรองรับ

- 1 หมายถึง ระบุขอบเขตของการวิจัยโดยส่วนใหญ่ไม่ตรงกับปัญหาวิจัย
- 2 หมายถึง ระบุขอบเขตของการวิจัยเพียง 1 ส่วน คือ กรอบความคิดตามทฤษฎี
- 3 หมายถึง ระบุขอบเขตของการวิจัยเพียง 2 ส่วน คือ กรอบความคิดตามทฤษฎี
ระบุว่าตัวแปรในการวิจัยไม่ครบตามกรอบแนวคิด
- 4 หมายถึง ระบุขอบเขตของการวิจัยเพียง 3 ส่วน คือ กรอบความคิดตามทฤษฎี
ระบุว่าตัวแปรในการวิจัยไม่ครบตามกรอบแนวคิด และอธิบายเหตุผล
ตัวแปรที่ไม่ครบตามกรอบแนวคิด
- 5 หมายถึง ระบุขอบเขตของการวิจัยครบ 4 ส่วน คือ กรอบความคิดตามทฤษฎี
ระบุว่าตัวแปรในการวิจัยไม่ครบตามกรอบแนวคิด อธิบายเหตุผล
ตัวแปรที่ไม่ครบตามกรอบแนวคิด และระบุว่าผลการวิจัยสามารถ
generalize ได้ตามกรอบทฤษฎี

9. สมมติฐานถูกต้อง ชัดเจน ตามหลักการวิจัย

- 1 หมายถึง มีการระบุสมมติฐานที่ไม่สอดคล้องกับหลักฐานที่ใช้ในการวิจัย
- 2 หมายถึง มีการระบุสมมติฐาน แต่ไม่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายการวิจัย ขอบเขตกว้าง
เกินไป ไม่มีประเด็นเฉพาะเพื่อคาดว่าจะเป็นคำตอบที่ได้จากการวิจัย
- 3 หมายถึง มีการระบุสมมติฐานที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายการวิจัย แต่ขอบเขตกว้าง
เกินไป ไม่มีประเด็นเฉพาะเพื่อคาดว่าจะเป็นคำตอบที่ได้จากการวิจัย หรือ
ไม่สมเหตุผล ไม่ระบุที่มาของสมมติฐานนั้น
- 4 หมายถึง มีการระบุสมมติฐานที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายการวิจัย ขอบเขตพอเหมาะ
สมเหตุผล มีที่มาของสมมติฐาน แต่ใช้ภาษาไม่กะทัดรัด อ่านเข้าใจยาก
สมมติฐานบางข้ออ่านแล้วไม่สามารถระบุได้ว่าประเด็นที่คาดว่าจะเป็น
คำตอบที่ได้จากการวิจัยคืออะไร
- 5 หมายถึง มีการระบุสมมติฐานที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายการวิจัย สมเหตุผล มีคำถาม
เพียง 1 ประเด็นในแต่ละข้อ และคาดว่าเป็นคำตอบที่ได้จากการวิจัย ใช้ภาษา
กะทัดรัด อ่านเข้าใจง่าย

10. กรอบแนวคิดในการวิจัยมีความถูกต้อง เหมาะสม

- 1 หมายถึง ระบุกรอบแนวคิดที่ไม่แสดงทฤษฎีหรือหลักฐานที่มาของกรอบแนวคิด
- 2 หมายถึง แสดงทฤษฎีหรือหลักฐานที่มาของกรอบแนวคิดบางส่วน ไม่มีการสังเคราะห์สร้างกรอบแนวคิดให้เห็น
- 3 หมายถึง ระบุกรอบแนวคิดโดยแสดงทฤษฎีหรือหลักฐานที่มาของกรอบแนวคิดนั้น แต่ไม่มีการสังเคราะห์สร้างกรอบแนวคิดให้เห็น
- 4 หมายถึง ระบุกรอบแนวคิดโดยแสดงทฤษฎีหรือหลักฐานที่มาของกรอบแนวคิดนั้น มีการสังเคราะห์ สรุปกรอบแนวคิด แต่ไม่มีภาพแสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรหรือแสดงภาพแสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรไม่ถูกต้อง
- 5 หมายถึง ระบุกรอบแนวคิดโดยแสดงทฤษฎีหรือหลักฐานที่มาของกรอบแนวคิดนั้น มีการสังเคราะห์ สรุปแนวความคิด แสดงภาพแสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอย่างถูกต้อง

11. กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างได้เหมาะสมกับงานวิจัย

- 1 หมายถึง ระบุกลุ่มประชากร แต่ไม่ระบุกลุ่มตัวอย่าง
- 2 หมายถึง ไม่ระบุกลุ่มประชากร แต่ระบุกลุ่มตัวอย่าง
- 3 หมายถึง ระบุกลุ่มประชากร ระบุกลุ่มตัวอย่าง แต่ไม่ระบุการได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่าง
- 4 หมายถึง ระบุกลุ่มประชากร ระบุกลุ่มตัวอย่าง ระบุการได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่าง แต่ให้รายละเอียดไม่ชัดเจน
- 5 หมายถึง ระบุกลุ่มประชากร ระบุกลุ่มตัวอย่าง ให้รายละเอียดชัดเจนในการได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่าง อ่านเข้าใจง่าย และถูกต้องตามหลักวิชาการ

12. การออกแบบวิจัยเหมาะสมกับปัญหาวิจัย

- 1 หมายถึง การออกแบบวิจัยส่วนใหญ่ไม่สอดคล้องกับปัญหาวิจัย
- 2 หมายถึง การออกแบบวิจัยทำให้ได้แนวทางการวิจัยที่จะได้คำตอบตรงประเด็นกับปัญหาวิจัย
- 3 หมายถึง การออกแบบวิจัยทำให้ผลของการวิจัยมีความตรงภายในหรือความตรงภายนอกอย่างใดอย่างหนึ่ง
- 4 หมายถึง การออกแบบวิจัยทำให้ผลของการวิจัยมีความตรงภายในและความตรงภายนอก
- 5 หมายถึง การออกแบบวิจัยทำให้ได้แนวทางการวิจัยที่จะได้คำตอบตรงประเด็นกับปัญหาวิจัย และทำให้ผลของการวิจัยมีความตรงภายในและภายนอก

13. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีคุณภาพ

- 1 หมายถึง ระบุเครื่องมือวิจัย แต่ไม่ระบุที่มา/ วิธีสร้างเครื่องมือ
- 2 หมายถึง ระบุที่มา/ วิธีสร้างเครื่องมือ แต่ไม่บอกคุณภาพหรือวิธีการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ
- 3 หมายถึง ระบุที่มา/ วิธีสร้างเครื่องมืออย่างชัดเจนเป็นขั้นตอน บอกวิธีการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือบางส่วน แต่ไม่มีการทดลองนำไปใช้งาน
- 4 หมายถึง ระบุที่มา/ วิธีสร้างเครื่องมืออย่างชัดเจนเป็นขั้นตอน บอกวิธีการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือบางส่วน มีการทดลองนำไปใช้งาน แต่ไม่บอกการปรับปรุงเครื่องมือ
- 5 หมายถึง ระบุที่มา/ วิธีสร้างเครื่องมืออย่างชัดเจนเป็นขั้นตอน บอกวิธีการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือบางส่วน มีการทดลองนำไปใช้งาน และบอกรายละเอียดการปรับปรุงเครื่องมือ

14. กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลมีความชัดเจนและเหมาะสม

- 1 หมายถึง ระบุถึงกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลไม่ถูกต้องและไม่ให้รายละเอียดที่ชัดเจน
- 2 หมายถึง ระบุถึงกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลบางส่วน ไม่ระบุเป็นขั้นตอน อ่านแล้วสับสน
- 3 หมายถึง ระบุถึงกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นขั้นตอน แต่ให้รายละเอียดไม่ชัดเจน ไม่มีการระบุถึงขั้นตอนการขอรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์
- 4 หมายถึง ระบุถึงกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นขั้นตอน ให้รายละเอียดชัดเจน มีการระบุขั้นตอนการขอรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ วิธีการเก็บข้อมูลเหมาะสม แต่ข้อความไม่กระชับ อ่านเข้าใจยาก
- 5 หมายถึง ระบุถึงกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นขั้นตอน ให้รายละเอียดชัดเจน มีการระบุขั้นตอนการขอรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ วิธีการเก็บข้อมูลเหมาะสม ข้อความกระชับ อ่านเข้าใจง่าย และมีเอกสารรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์แสดงในภาคผนวก

15. เลือกใช้วิธีวิเคราะห์ข้อมูลอย่างถูกต้องและเหมาะสม

- 1 หมายถึง การเลือกใช้วิธีวิเคราะห์ข้อมูลโดยส่วนใหญ่ไม่ถูกต้องและไม่เหมาะสม
- 2 หมายถึง การเลือกใช้วิธีวิเคราะห์ข้อมูลถูกต้องเป็นบางส่วนเท่านั้น แต่ไม่เหมาะสม
- 3 หมายถึง การเลือกใช้วิธีวิเคราะห์ข้อมูลถูกต้องเป็นบางส่วน และเหมาะสม
- 4 หมายถึง การเลือกใช้วิธีวิเคราะห์ข้อมูลอย่างถูกต้อง แต่มีบางส่วนยังไม่เหมาะสม
- 5 หมายถึง การเลือกใช้วิธีวิเคราะห์ข้อมูลอย่างถูกต้อง หลากหลาย และเหมาะสม

16. แปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้อย่างถูกต้อง

- 1 หมายถึง มีการแปลความหมายหรือสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นบางส่วนเท่านั้น และไม่ถูกต้องตามผลวิเคราะห์ที่ได้
- 2 หมายถึง มีการแปลความหมายหรือสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลครบทุกส่วน แต่ไม่ถูกต้องตามผลวิเคราะห์ที่ได้
- 3 หมายถึง มีการแปลความหมายหรือสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นบางส่วนเท่านั้น และถูกต้องสอดคล้องตามผลวิเคราะห์ที่ได้
- 4 หมายถึง มีการแปลความหมายหรือสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลครบทุกส่วน แต่บางส่วนไม่ถูกต้อง ไม่สอดคล้องกับผลวิเคราะห์ที่ได้
- 5 หมายถึง มีการแปลความหมายหรือสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลครบทุกส่วน และถูกต้องสอดคล้องกับผลวิเคราะห์ที่ได้

17. สรุปผลการวิจัยถูกต้องและครอบคลุมวัตถุประสงค์การวิจัย

- 1 หมายถึง สรุปผลวิจัยไม่สอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากการค้นพบ
- 2 หมายถึง สรุปผลวิจัยไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย
- 3 หมายถึง สรุปผลวิจัยสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัยบางส่วน ไม่ครอบคลุมทุกหัวข้อ
- 4 หมายถึง สรุปผลวิจัยสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย ตอบปัญหาวิจัยครอบคลุมทุกหัวข้อ แต่ข้อความไม่กระชับ อ่านเข้าใจยาก ไม่เข้าใจถึงประเด็นที่ชัดเจนที่ต้องการสรุปในหัวข้อนั้นๆ
- 5 หมายถึง สรุปผลวิจัยสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย ตอบปัญหาวิจัยครอบคลุมทุกหัวข้อ ใช้ข้อความกระชับ อ่านเข้าใจง่าย เข้าใจถึงประเด็นที่ต้องการสรุปในหัวข้อนั้นๆ อย่างชัดเจน

18. ข้อเสนอแนะมีความชัดเจนและเป็นประโยชน์

- 1 หมายถึง มีข้อเสนอแนะแต่ไม่เกี่ยวกับเรื่องที่ทำวิจัย
- 2 หมายถึง มีข้อเสนอแนะเพียงบางส่วนที่เกี่ยวกับเรื่องที่ทำวิจัย เป็นประโยชน์น้อย
- 3 หมายถึง มีข้อเสนอแนะถึงการนำผลการวิจัยไปใช้ไม่สมเหตุผล เป็นข้อคิดเห็นส่วนตัวของผู้วิจัย ไม่ได้มาจากการวิจัย
- 4 หมายถึง มีข้อเสนอแนะถึงการนำผลการวิจัยไปใช้มาจากการวิจัย มีเหตุผลรองรับเพียงพอ
- 5 หมายถึง มีข้อเสนอแนะถึงการนำผลการวิจัยไปใช้มาจากการวิจัย มีเหตุผลรองรับเพียงพอ สามารถมองเห็นแนวทางนำไปใช้ประโยชน์

19. การนำเสนอผลการวิจัยและภาษาที่ใช้มีความเหมาะสม

- 1 หมายถึง มีการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ไม่สอดคล้องกับผลการวิเคราะห์
- 2 หมายถึง มีการนำเสนอผลข้อมูลที่ควรนำเสนอ แต่ไม่ครบถ้วน
- 3 หมายถึง มีการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ควรนำเสนออย่างครบถ้วน แต่วิธีนำเสนอไม่เหมาะสม เช่น แสดงเป็นข้อความ อ่านเข้าใจยาก
- 4 หมายถึง มีการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ควรนำเสนออย่างครบถ้วน วิธีนำเสนอเหมาะสม เช่น นำเสนอในรูปตาราง แต่ไม่อธิบายผลการวิเคราะห์
- 5 หมายถึง มีการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ควรนำเสนออย่างครบถ้วน วิธีนำเสนอเหมาะสม เช่น นำเสนอในรูปตาราง มีการอธิบายผลการวิเคราะห์และภาษาที่ใช้เหมาะสม

20. รูปแบบรายงานถูกต้องตามหลักวิชา

- 1 หมายถึง รูปแบบรายงานถูกต้องเพียง 1 ส่วน คือ บทนำ
- 2 หมายถึง รูปแบบรายงานถูกต้องเพียง 2 ส่วน คือ บทนำ และเอกสารที่เกี่ยวข้อง
- 3 หมายถึง รูปแบบรายงานถูกต้องเพียง 3 ส่วน คือ บทนำ เอกสารที่เกี่ยวข้อง และวิธีการวิจัย
- 4 หมายถึง รูปแบบรายงานถูกต้องเพียง 4 ส่วน คือ บทนำ เอกสารที่เกี่ยวข้อง วิธีการวิจัย และผลการวิเคราะห์ข้อมูล
- 5 หมายถึง รูปแบบรายงานถูกต้องครบ 5 ส่วน คือ บทนำ เอกสารที่เกี่ยวข้อง วิธีการวิจัย ผลการวิเคราะห์ข้อมูล และสรุปผลและอภิปรายผล

21. รายงานการวิจัยในภาพรวมมีคุณภาพ

- 1 หมายถึง คุณภาพรายงานวิจัยในภาพรวมอยู่ในระดับต่ำมาก
- 2 หมายถึง คุณภาพรายงานวิจัยในภาพรวมอยู่ในระดับต่ำ
- 3 หมายถึง คุณภาพรายงานวิจัยในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง
- 4 หมายถึง คุณภาพรายงานวิจัยในภาพรวมอยู่ในระดับสูง
- 5 หมายถึง คุณภาพรายงานวิจัยในภาพรวมอยู่ในระดับสูงมาก

22. เป็นงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ได้ มีคุณค่า

- 1 หมายถึง มีประโยชน์ในด้านวิชาการเฉพาะตัววิจัย
- 2 หมายถึง มีประโยชน์ในด้านวิชาการระดับการประยุกต์ทฤษฎีเพื่อนำไปใช้
- 3 หมายถึง มีประโยชน์ในด้านวิชาการระดับที่ต้องรู้ใหม่
- 4 หมายถึง มีประโยชน์ในด้านวิชาการระดับที่ต้องรู้ใหม่ ปรับปรุงทฤษฎีและแนวคิด
- 5 หมายถึง มีประโยชน์ในด้านวิชาการระดับที่ต้องรู้ใหม่ ปรับปรุงทฤษฎีและแนวคิด รวมไปถึงการประยุกต์ทฤษฎีเพื่อนำไปใช้

แบบบันทึกข้อมูลคุณลักษณะงานวิจัย

เรื่อง.....

..... รหัสงานวิจัย.....

ชื่อผู้วิจัย.....

คะแนนประเมินคุณภาพงานวิจัย..... ระดับคุณภาพงานวิจัย.....

ตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัย	ระบุนรายละเอียด	รหัส	ค่าของตัวแปร
1. รหัสงานวิจัย		RID	
2. ปีที่พิมพ์		YEAR	
3. สถาบันที่ผลิตงานวิจัย		UNIV	
4. สาขาที่ผลิตงานวิจัย		FIELD	
5. เพศของผู้วิจัย		SEX_R	
6. อายุของผู้วิจัย	เกิดปี พ.ศ.	AGE_R	
7. อาชีพของผู้วิจัย		CARR	
8. ประเภทงานวิจัย		TYPE	
9. ตัวแปรตาม		DV	
10. ประเภทตัวแปรตาม		DVTYPE	
11. กลุ่มตัวอย่าง		SAMPLE	
12. ประเภทกลุ่มแปรบาง		VG	
13. อายุของกลุ่มตัวอย่าง		AGE_E	
14. เพศของกลุ่มตัวอย่าง		SEX_E	
15. จำนวนตัวอย่างต่อกลุ่ม		NUM_E	
16. ประเภทการศึกษา		COUATYPE	
17. แนวทางทฤษฎีที่ใช้ในการศึกษา		APPRO	
18. จำนวนครั้งการศึกษาทั้งหมด		No COU	
19. ความถี่ในการศึกษา		FREQ	
20. ระยะเวลาในการศึกษาต่อครั้ง		TIME	
21. ระยะเวลาการศึกษาทั้งหมด		ALLTIME	

แบบบันทึกข้อมูลคุณลักษณะงานวิจัย (ต่อ)

ตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัย	ระบุรายละเอียด	รหัส	ค่าของตัวแปร
22. ค่าเฉลี่ยกลุ่มทดลอง		MEAN E	
23. ค่าเฉลี่ยกลุ่มควบคุม		MEAN C	
24. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานกลุ่มทดลอง		SD E	
25. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานกลุ่มควบคุม		SD C	
26. คะแนนดิบ (กรณีงานวิจัยเชิงทดลองที่ไม่มีกลุ่มควบคุม)		RD	

คู่มือลงรหัสแบบบันทึกข้อมูลคุณลักษณะงานวิจัย

ตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัย	รหัส	ค่าของตัวแปร
1. รหัสงานวิจัย	RID	01-99
2. ปีที่พิมพ์	YEAR	2543-2562 ปี พ.ศ. ที่พิมพ์
3. สถาบันที่ผลิตงานวิจัย	UNIV	1 = จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2 = มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 3 = มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 4 = มหาวิทยาลัยทักษิณ 5 = มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 6 = มหาวิทยาลัยบูรพา 7 = มหาวิทยาลัยมหาสารคาม 8 = มหาวิทยาลัยรามคำแหง 9 = มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 10 = มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
4. สาขาที่ผลิตงานวิจัย	FIELD	1 = จิตวิทยาการปรึกษา 2 = จิตวิทยาการแนะแนว 3 = จิตวิทยาการศึกษา 4 = จิตวิทยา 5 = จิตวิทยาคลินิกและชุมชน
5. เพศของผู้วิจัย	SEX_R	1 = หญิง 2 = ชาย
6. อายุของผู้วิจัย	AGE_R	01-99
7. อาชีพของผู้วิจัย	CARR	1 = พยาบาล/ นักจิตวิทยา/ แพทย์ 2 = ครู/ อาจารย์ 3 = เจ้าหน้าที่ฝ่ายบริหาร/ นักวิชาการ 4 = พนักงานบริษัท/ เจ้าหน้าที่องค์กร 5 = อื่นๆ เช่น ไม่ได้ระบุ นิสิต
8. ประเภทงานวิจัย	TYPE	1 = ระดับปริญญาตรี 2 = ระดับปริญญาโท 3 = ระดับปริญญาเอก

คู่มือลกรหัสแบบบันทึกข้อมูลคุณลักษณะงานวิจัย (ต่อ)

ตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัย	รหัส	ค่าของตัวแปร
9. ตัวแปรตาม	DV	ระบุข้อความ
10. ประเภทตัวแปรตาม	DVTYPE	1 = ด้านภาวะจิตใจ 2 = ด้านศักยภาพในตนเอง 3 = ด้านความหมายในชีวิต
11. กลุ่มตัวอย่าง	SAMPLE	ระบุข้อความ
12. ประเภทกลุ่มประชากร	VG	1 = กลุ่มที่มีความเสี่ยงสูงกว่าคนทั่วไป 2 = กลุ่มทุพพลภาพ 3 = กลุ่มที่ไม่สามารถตัดสินใจได้อย่างอิสระ 4 = กลุ่มด้อยค่าในสังคม
13. อายุของกลุ่มตัวอย่าง	AGE_E	1 = น้อยกว่า 60 ปี 2 = มากกว่า 60 ปี 3 = ไม่ระบุ
14. เพศของกลุ่มตัวอย่าง	SEX_E	1 = เพศหญิงทั้งหมด 2 = เพศชายทั้งหมด 3 = เพศหญิงและเพศชายรวมกัน 4 = ไม่ระบุ
15. จำนวนตัวอย่างต่อกลุ่ม	NUM_E	1 = น้อยกว่า 6 คน 2 = 6-8 คน 3 = มากกว่า 8 คน
16. ประเภทการปรึกษา	COUYPE	1 = การปรึกษารายบุคคล 2 = การปรึกษากลุ่ม
17. แนวทางทฤษฎีที่ใช้ในการปรึกษา	APPRO	1 = Logotherapy 2 = Existential-Humanistic approach
18. จำนวนครั้งการปรึกษาทั้งหมด	No COU	1 = น้อยกว่า 6 ครั้ง 2 = 6-10 ครั้ง 3 = มากกว่า 10 ครั้ง

คู่มือลงรหัสแบบบันทึกข้อมูลคุณลักษณะงานวิจัย (ต่อ)

ตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัย	รหัส	ค่าของตัวแปร
19. ความถี่ในการปรึกษา	FREQ	1 = 1 ครั้ง/สัปดาห์ 2 = 2 ครั้ง/สัปดาห์ 3 = 3 ครั้ง/สัปดาห์ 4 = อื่นๆ
20. ระยะเวลาในการปรึกษาต่อครั้ง	TIME	1 = น้อยกว่า 60 นาที 2 = 60-90 นาที 3 = มากกว่า 90 นาที
21. ระยะเวลาการปรึกษาทั้งหมด	ALLTIME	1 = 1-2 สัปดาห์ 2 = 3-4 สัปดาห์ 3 = 5-6 สัปดาห์ 4 = มากกว่า 6 สัปดาห์
22. ค่าเฉลี่ยกลุ่มทดลอง	MEAN E	ระบุค่าที่พบในงานวิจัย
23. ค่าเฉลี่ยกลุ่มควบคุม	MEAN C	ระบุค่าที่พบในงานวิจัย
24. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานกลุ่มทดลอง	SD E	ระบุค่าที่พบในงานวิจัย
25. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานกลุ่ม	SD C	ระบุค่าที่พบในงานวิจัย
26. คะแนนดิบ (กรณีงานวิจัยเชิงทดลองที่ไม่มีกลุ่มควบคุม)	RD	ระบุค่าที่พบในงานวิจัย

ภาคผนวก ข

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุวีพร อนุศาสนนันท์	อาจารย์ประจำภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาประยุกต์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
อาจารย์ ดร. สรพงษ์ เจริญกฤตยาวุฒิ	อาจารย์ประจำภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาประยุกต์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
อาจารย์ ดร. ชมพูนุท ศรีจันทร์นิล	อาจารย์ประจำภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาประยุกต์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
อาจารย์ ดร. จิระสุข สุขสวัสดิ์	อาจารย์ประจำแขนงวิชาการแนะแนวและ การปรึกษาเชิงจิตวิทยา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
อาจารย์ ดร. บุญโรม สุวรรณพาหุ	อาจารย์ประจำสาขาวิชาจิตวิทยาการปรึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

ภาคผนวก ค

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินคุณภาพงานวิจัย
ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบบันทึกข้อมูลคุณลักษณะงานวิจัย

ตารางที่ 9 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินคุณภาพงานวิจัย

ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ					IOC	สรุป
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
1	1	-1	1	1	1	0.60	ผ่านเกณฑ์
2	1	-1	1	1	1	0.60	ผ่านเกณฑ์
3	1	1	1	1	1	1.00	ผ่านเกณฑ์
4	1	1	1	1	1	1.00	ผ่านเกณฑ์
5	1	1	1	1	1	1.00	ผ่านเกณฑ์
6	1	1	1	1	1	1.00	ผ่านเกณฑ์
7	1	1	1	1	1	1.00	ผ่านเกณฑ์
8	1	1	1	1	0	0.80	ผ่านเกณฑ์
9	1	-1	1	1	1	0.6	ผ่านเกณฑ์
10	1	1	1	1	1	1.00	ผ่านเกณฑ์
11	1	0	1	1	1	0.80	ผ่านเกณฑ์
12	1	0	1	1	1	0.80	ผ่านเกณฑ์
13	1	1	1	1	1	1.00	ผ่านเกณฑ์
14	1	1	1	1	1	1.00	ผ่านเกณฑ์
15	1	0	1	1	1	0.80	ผ่านเกณฑ์
16	1	1	1	1	1	1.00	ผ่านเกณฑ์
17	1	-1	1	1	1	0.60	ผ่านเกณฑ์
18	1	1	1	1	1	1.00	ผ่านเกณฑ์
19	1	1	1	1	1	1.00	ผ่านเกณฑ์
20	1	-1	1	1	1	0.60	ผ่านเกณฑ์
21	1	1	1	1	1	1.00	ผ่านเกณฑ์
22	1	-1	1	1	1	0.60	ผ่านเกณฑ์

ตารางที่ 10 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบบันทึกข้อมูลคุณลักษณะงานวิจัย

ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ					IOC	สรุป
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
1	1	1	1	1	1	1.00	ผ่านเกณฑ์
2	1	1	1	1	1	1.00	ผ่านเกณฑ์
3	1	1	1	1	1	1.00	ผ่านเกณฑ์
4	1	1	1	1	1	1.00	ผ่านเกณฑ์
5	1	0	1	0	1	0.60	ผ่านเกณฑ์
6	0	0	1	1	1	0.60	ผ่านเกณฑ์
7	0	0	1	1	1	0.60	ผ่านเกณฑ์
8	1	1	1	1	1	1.00	ผ่านเกณฑ์
9	1	1	1	1	1	1.00	ผ่านเกณฑ์
10	1	1	1	1	1	1.00	ผ่านเกณฑ์
11	1	1	1	1	1	1.00	ผ่านเกณฑ์
12	1	1	1	1	1	1.00	ผ่านเกณฑ์
13	1	1	1	1	1	1.00	ผ่านเกณฑ์
14	1	1	1	1	1	1.00	ผ่านเกณฑ์
15	1	1	1	1	1	1.00	ผ่านเกณฑ์
16	1	1	1	1	1	1.00	ผ่านเกณฑ์
17	1	1	1	1	1	1.00	ผ่านเกณฑ์
18	1	1	1	1	1	1.00	ผ่านเกณฑ์
19	1	1	1	1	1	1.00	ผ่านเกณฑ์
20	1	1	1	1	1	1.00	ผ่านเกณฑ์
21	1	1	1	1	1	1.00	ผ่านเกณฑ์
22	1	1	1	1	1	1.00	ผ่านเกณฑ์
23	1	1	1	1	1	1.00	ผ่านเกณฑ์
24	1	1	1	1	1	1.00	ผ่านเกณฑ์

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ					IOC	สรุป
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
25	1	1	1	1	1	1.00	ผ่านเกณฑ์
26	1	1	1	1	1	1.00	ผ่านเกณฑ์

หมายเหตุ

-1 คือ รายการประเมิน/บันทึกไม่สอดคล้อง ไม่ชัดเจน และไม่ครอบคลุมประเด็นการประเมินคุณภาพงานวิจัยและการบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย

0 คือ ไม่แน่ใจว่ารายการประเมิน/บันทึกมีความสอดคล้อง ชัดเจน ครอบคลุมกับประเด็นการประเมินคุณภาพงานวิจัยและการบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย

1 คือ รายการประเมิน/บันทึกมีความสอดคล้อง ชัดเจน และครอบคลุมประเด็นการประเมินคุณภาพงานวิจัยและการบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย

รายการประเมิน/บันทึก ที่มีความตรงตามเนื้อหาจะมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50-1.00

ภาคผนวก ง

เอกสารรับรองผลการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

สำเนา

ที่ IRB4-190/2564

เอกสารรับรองผลการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์
มหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้พิจารณาโครงการวิจัย

รหัสโครงการวิจัย : G-HU158/2564

โครงการวิจัยเรื่อง : ประสิทธิภาพการปรึกษาทฤษฎีอรรถกวีนิพนธ์ในกลุ่มเปราะบางชาวไทย : การวิเคราะห์ทอภิมาน

หัวหน้าโครงการวิจัย : นางสาวชนิตา สุจริตธัญตระกูล

หน่วยงานที่สังกัด : คณะศึกษาศาสตร์

คณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า โครงการวิจัยดังกล่าวเป็นไปตามหลักการของจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ โดยที่ผู้วิจัยเคารพสิทธิและศักดิ์ศรีในความเป็นมนุษย์ไม่มีการล่วงละเมิดสิทธิ สวัสดิภาพ และไม่ก่อให้เกิดอันตรายแก่ตัวโครงการวิจัยและผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย

จึงเห็นสมควรให้ดำเนินการวิจัยในขอบข่ายของโครงการวิจัยที่เสนอได้ (ดูตามเอกสารตรวจสอบ)

1. แบบเสนอเพื่อขอรับการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ ฉบับที่ 1 วันที่ 13 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2564	
2. เอกสารโครงการวิจัยฉบับภาษาไทย	ฉบับที่ 1 วันที่ 13 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2564
3. เอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย	ฉบับที่ ...-... วันที่ ...-... เดือน ...-..... พ.ศ. ...-.....
4. เอกสารแสดงความยินยอมของผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย	ฉบับที่ ...-... วันที่ ...-... เดือน ...-..... พ.ศ. ...-.....
5. เอกสารแสดงรายละเอียดเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยซึ่งผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว หรือชุดที่ใช้เก็บข้อมูลจริงจากผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย	ฉบับที่ 1 วันที่ 13 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2564
6. เอกสารอื่น ๆ (ถ้ามี)	ฉบับที่ ...-... วันที่ ...-... เดือน ...-..... พ.ศ. ...-.....

วันที่รับรอง : วันที่ 13 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2564

วันที่หมดอายุ : วันที่ 13 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2565

ลงนาม นางสาวพิมลพรรณ เลิศล้ำ

(นางสาวพิมลพรรณ เลิศล้ำ)

ประธานคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ชุดที่ 4 (กลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)

ภาคผนวก จ

บรรณานุกรมรายชื่องานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์

บรรณานุกรมรายชื่องานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์

- ขวัญเรือน บุญปราณี. (2550). ผลการให้คำปรึกษากลุ่มแบบอัตถิภาวะนิยมที่มีต่อการปรับตัวในการทำงานของพนักงานใหม่บริษัทชั่งกิวแหลมฉบัง. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จินตนา เบี้ยแก้ว. (2557). ผลการปรึกษากลุ่มทฤษฎีอัตถิภาวะนิยมต่ออิสระแห่งตนของนิสิตพยาบาล ชั้นปีที่ 1. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จूरรัตน์ นิลจันทิก. (2550). ผลการปรึกษาเชิงจิตวิทยารายบุคคลต่อการเพิ่มความหมายในชีวิตของผู้ติดยาเสพติด. โครงการวิทยาศาสตรบัณฑิต, สาขาจิตวิทยา, คณะจิตวิทยา, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เฉลิมวรรณ เกตุสวัสดิ์. (2545). ผลของการระลึกถึงความหลังแบบกลุ่มและการให้คำปรึกษาแบบกวนิยมแบบกลุ่มที่มีต่อความผาสุกในชีวิตของผู้สูงอายุ. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชาญชัย ศักดิ์ศิริสัมพันธ์. (2558). การเสริมสร้างความหมายในชีวิตของวัยรุ่นที่ตั้งครรภ์โดยใช้รูปแบบการให้คำปรึกษากลุ่มกวนิยม. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยา, คณะจิตวิทยา, มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต.
- ณลิณ คารครู. (2556). ผลการพัฒนาคุณค่าในตนเองของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดนครพนม โดยการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีอัตถิภาวะนิยม. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาจิตวิทยาการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ณัฐญา ดุษฎีอิสรียวงศ์. (2546). ผลของการให้คำปรึกษากลุ่มแบบกวนิยมเพื่อพัฒนาเอกลักษณ์แห่งตนของมารดานอกสมรสที่ตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ดุษฎี อุดมอิทธิพงษ์. (2546). ผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีอัตถิภาวะนิยมต่อความวิตกกังวลของสตรีวัยทอง. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

- ทัศนีย์ ทองเนื้อแปด. (2558). ผลของการให้การปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีการปรึกษาแบบกวนิยมต่อการเห็นคุณค่าแห่งตนของผู้ต้องขังหญิงคดียาเสพติดในทัณฑสถานหญิงกลาง กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาศึกษาศาสตร์, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- นภาดา สุขสัมพันธ์. (2562). ผลของการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีอัตถิภาวนิยมต่อการยอมรับตนเองของวัยรุ่นหญิงสถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- บุญญรัตน์ ทรงพานิช. (2544). ผลของจิตบำบัดแบบแสวงหาความหมายต่อความหมายในชีวิตของผู้ลี้ภัย. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการปรึกษา, คณะจิตวิทยา, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญโรม สุวรรณพาหุ. (2557). ผลของกลุ่มการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแนวความหมายในชีวิตต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาวะในเยาวชนผู้กระทำผิดที่ใช้สารเสพติดที่มีระดับการควบคุมตนเองแตกต่างกัน. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต, สาขาจิตวิทยา, คณะจิตวิทยา, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประนอม ศรีโกศักดิ์. (2546). การเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษาระบบกวนิยมเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่มที่มีต่อความวิตกกังวลในการกลับสู่สังคมของผู้ป่วยยาเสพติดติดสถาบันธัญญารักษ์. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ปณิสรา ภาสกาการ. (2546). ผลของการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีกวนิยมที่มีต่อการเห็นคุณค่าในตนเองของเด็กที่ถูกทารุณกรรมทางเพศ ศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาจิตวิทยาการแนะแนว, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พรจิตต์ ทองบัณฑิต. (2546). ผลการให้คำปรึกษาแนวโลโกเทอราปีต่อการเพิ่มความเข้มแข็งในการมองโลกของผู้ป่วยภายหลังจากพยายามฆ่าตัวตาย. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พัชรณัฐ เร็วไรสง. (2557). ผลการปรึกษาแนวโลกอสต่อความหมายในชีวิตของผู้สูงอายุโรคมะเร็ง. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

- มัตติกา ศรีพวงทอง. (2548). ผลการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีภูวนิยมต่อการเห็นคุณค่าในตนเองของหญิงบริการทางเพศ. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ยุพา แดงภักดี. (2549). ผลการให้คำปรึกษาแบบอัตถิภาวนิยมต่อการลดภาวะซึมเศร้าของผู้เสี่ยงต่อการฆ่าตัวตาย. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วรวรรณ ประสิทธิ์ชัยการ. (2546). ผลของการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบภูวนิยมที่มีต่อเจตคติในการป้องกันโรคเอดส์ของวัยรุ่นหญิงกลุ่มเสี่ยงในสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพบ้านเกร็ดตระการ. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาจิตวิทยาการแนะแนว, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วรัญญา โลสุยะ. (2550). ผลของโปรแกรมการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนว Logotherapy ต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการดื่มสุราของผู้ป่วยติดสุราที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาจิตวิทยาการปรึกษา, คณะศิลปศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วิภาวรรณ อรัญมาลา. (2558). ผลการปรึกษากลุ่มอัตถิภาวนิยมต่อความผาสุกทางใจของผู้สูงอายุ. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ศรวณีย์ อันสะโก. (2548). ผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีอัตถิภาวนิยมต่อความหวังของผู้พิการ. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ศิริวดี อรุณจินดาตระกูล. (2560). การเสริมสร้างความหมายในชีวิตและความพึงพอใจในชีวิตของผู้สูงอายุในสถานสงเคราะห์คนชราโดยการปรึกษากลุ่มแบบอัตถิภาวนิยม. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาจิตวิทยาการปรึกษา, คณะมนุษยศาสตร์, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สิริพร อินทรโชติ. (2548). เปรียบเทียบเทคนิคการปรึกษากลุ่มตามแนวโลกอสที่มีต่อความสอดคล้องในการมองโลกของคนพิการ. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

- สิริภักดิ์ พูลโกศล. (2547). ผลของการให้คำปรึกษากลุ่มแนวโล โทเทอราปีต่อการเห็นคุณค่าในตนเองของผู้ป่วยติดเชื้อมะเร็งในคามิลเลียน โฮเซียม เซนต์เตอร์. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสมาธิ, สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุพัญญา คิ้วคง. (2560). ผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีอัตถิภาวนิยมต่อลักษณะมุ่งอนาคตของผู้เข้ารับบริการฟื้นฟูสมรรถภาพจากการใช้ยาเสพติดในปอเนาะ ญาณันันันารู อำเภอกงหรา จังหวัดสงขลา. วิทยาลัยศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- สุภาวดี สำฤทธิ์. (2552). ผลของการให้คำปรึกษากลุ่มแบบอัตถิภาวนิยมต่อความสอดคล้องในการมองโลกของผู้ปกครองเด็กออทิสติก. วิทยาลัยศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุวิมล ลาวรรณา. (2543). เปรียบเทียบผลการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแนวโลกออสกับการกระจ่ายคำนิยามต่อลักษณะมุ่งอนาคตของเยาวชนหญิงในสถานพินิจและคุ้มครองเด็ก จังหวัดนครราชสีมา. วิทยาลัยศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุอัญญา โตสกุล. (2549). ผลของการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีภูวนิยมต่อคุณค่าแห่งตนของมารดา นอกสมรสที่ตั้งครรภ์ไม่พึงปรารถนา. วิทยาลัยศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อนุสรณ์ พงษ์สวัสดิ์. (2544). ผลของกลุ่มนำปฏิบัติแนวโล โทเทอราปีต่อการเห็นคุณค่าในตนเองของเยาวชนผู้ติดยาเสพติดในศูนย์เกิดใหม่ จังหวัดฉะเชิงเทรา. วิทยาลัยศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อัจฉรา ประการ. (2561). ผลของกลุ่มบำบัดตามแนวความหมายของชีวิตที่มีต่อความมุ่งหวังในชีวิตของผู้ป่วยยาเสพติดระยะติดตามผล. วิทยาลัยศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาคลินิกและชุมชน, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- อาดัม นิละไพจิตร. (2548). ผลการให้คำปรึกษากลุ่มทฤษฎีอัตถิภาวนิยมต่อคุณค่าแห่งตนของผู้ต้องขัง. วิทยาลัยศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นางสาวชนิตา สุจริตชัยตระกูล
วัน เดือน ปี เกิด	23 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2528
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 313,311 ซอยพหลโยธิน 127 ตำบลประชาธิปัตย์ อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี 12130
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2552 สัตวแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. 2565 วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (จิตวิทยาการปรึกษา) มหาวิทยาลัย บูรพา

